

Engerdal kontrollutvalg 2019 - 2023

Dato: 01.03.2021 10:00

Sted: Kommunstyresalen

Notat:

Eventuelle forfall meldes sekretæren på mobil evt.
på e-post .

Varamedlemmer skal ikke møte uten særskilt innkalling.

<Sted> 22.02.2021

For leder i Engerdal kontrollutvalg 2019 - 2023, Thor Haugen

Saksliste

Møteinnkalling

Møteinnkalling Engerdal kontrollutvalg 2019 - 2023 01.03.2021

3

Saker til behandling

1/21 Sak En - 1/21 Orientering	6
2/21 Sak En 2/21 Forvaltningsrevisjon SÅTE IKT	7
3/21 Sak En - 3/21 Bestilling av prosjektplan for ny forvaltningsrevisjon	136
4/21 Sak En - 4/21 Revisjonsstrategi Engerdal kommune	160
5/21 Sak En - 5/21 Interimrapport 2020	161
6/21 Sak En - 6/21 Plan for forenklet etterlevelseskontroll	165
7/21 Sak En - 7/21 Benchmarking	178
8/21 SakEn - 8/21 Statusrapport revisjon 2. halvår 2020	179
9/21 Sak En - 9/21 Vurdering av investeringsprosjekt Brennavegen Drevsjø	185
10/21 Sak En - 10/21 Engerdal Fjellstyre	188
11/21 Sak En-11/21 Styrebehandling EKKF	198
12/21 Sak En - 12/21 Engasjementsbrev Engerdal kommune og Engerdal kommuneskoger KF 2020	204
13/21 Sak En - 13/21 Vurdering av revisors uavhengighet - regnskapsrevisor	217
14/21 Sak En - 14/21 Vurdering av revisors uavhengighet - forvaltningsrevisor	223
15/21 Sak En - 15/21 Kontrollutvalgets påseansvar for forvaltningsrevisjon og regnskapsrevisjon	227
16/21 Sak En - 16/21 Årsplan kontrollutvalget 2021	232
17/21 Sak En - 17/21 Eventuelt	242

MØTEINNKALLING

Engerdal kontrollutvalg 2019 - 2023

Dato: 01.03.2021 kl. 10:00
Sted: Kommunestyresalen
Arkivsak: 21/00003

Kontrollutvalgets medlemmer:	Thor Haugen (A) – leder May Britt Solbakken (A) – nestleder Monica Bye Spånberg (Samlingslista) Morten Solbakken (A) Tor Erik Skramstad (Samlingslista)
Innkalt varamedlem	
Forfall:	
Ordfører:	Ordfører Lise Storsnes
Revisor:	Revisjon Øst IKS v/ Morten A. Birkelid daglig leder, oppdragsansvarlig regnskapsrevisor Tommy Pettersen, oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor Jo Erik Skjeggstad
Kopi av innkallingen sendes:	Kommunedirektør Terje Vestad, ordfører Lise Storsnes og post@rev-ost.no
Kopi av saklisten uten vedlegg sendes på e-post til:	Varamedlemmene (til orientering). Varamedlemmene møter ikke uten nærmere innkalling.
Sekretær:	Avdelingsleder Kristin Moe
Invitert til sak:	Ordfører Lise Storsnes til sak 1/21, 9/21, 10/21 og 11/21
Innkalt til sak:	Kommunedirektør Terje Vestad til sak 1/21
Hele saklisten med vedlegg legges på	http://www.konsek-ost.no/kontrollutvalgengerdal/

SAKSKART			Side
Saker til behandling			
1/21	21/00104-1	Sak En - 1/21 Orientering	Error! Bookmark not defined.
2/21	21/00009-1	Sak En 2/21 Forvaltningsrevisjon SÅTE IKT	Error! Bookmark not defined.

3/21	21/00010-1	Sak En - 3/21 Bestilling av prosjektplan for ny forvaltningsrevisjon	Error! Bookmark not defined.
4/21	21/00004-1	Sak En - 4/21 Revisjonsstrategi Engerdal kommune	Error! Bookmark not defined.
5/21	21/00011-1	Sak En - 5/21 Interimrapport 2020	Error! Bookmark not defined.
6/21	21/00004-2	Sak En - 6/21 Plan for forenklet etterlevelseskontroll	Error! Bookmark not defined.
7/21	21/00004-3	Sak En - 7/21 Benchmarking	Error! Bookmark not defined.
8/21	21/00004-4	Sak En - 8/21 Statusrapport revisjon 2. halvår 2020	Error! Bookmark not defined.
9/21	21/00012-1	Sak En - 9/21 Vurdering av investeringsprosjekt Brennavegen Drevsjø	Error! Bookmark not defined.
10/21	21/00102-1	Sak En - 10/21 Engerdal Fjellstyre	Error! Bookmark not defined.
11/21	21/00101-1	Sak En-11/21 Styrebehandling EKKF	Error! Bookmark not defined.
12/21	21/00004-5	Sak En - 12/21 Engasjementsbrev Engerdal kommune og Engerdal kommuneskoger KF 2020	Error! Bookmark not defined.

13/21	21/00004-6	Sak En - 13/21 Vurdering av revisors uavhengighet - regnskapsrevisor	Error! Bookmark not defined.
14/21	21/00004-7	Sak En - 14/21 Vurdering av revisors uavhengighet - forvaltningsrevisor	Error! Bookmark not defined.
15/21	21/00004-8	Sak En - 15/21 Kontrollutvalgets påseansvar for forvaltningsrevisjon og regnskapsrevisjon	Error! Bookmark not defined.
16/21	21/00013-1	Sak En - 16/21 Årsplan kontrollutvalget 2021	Error! Bookmark not defined.
17/21	21/00103-1	Sak En - 17/21 Eventuelt	Error! Bookmark not defined.

Thor Haugen (*sign.*)
kontrollutvalgets leder

Rena, 22.2.21
Kristin Moe
avdelingsleder

Arkivsak-dok. 21/00104-1
Saksbehandler Gunvor Kristin Moe

Saksgang
Engerdal kontrollutvalg 2019 - 2023

Møtedato
01.03.2021

SAK EN - 1/21 ORIENTERING

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar kommunedirektørens og ordførerens redegjørelse til orientering.

Vedlegg:

Saksframstilling:

Kommunedirektøren er invitert i dagens møte for å gi en orientering om covid-19, økonomi og sykefravær og ellers spørsmål som kommer opp i møtet. Det er ikke meldt inn noe spesielt på forhånd.

Ordfører er invitert for å gi kontrollutvalget informasjon om relevante ting kontrollutvalget bør være informert om, i tillegg har leder bedt om at ordfører er tilstede under behandling av sak 9/21, 10/21 og 11/21.

Arkivsak-dok. 21/00009-1
Saksbehandler Gunvor Kristin Moe

Saksgang	Møtedato
Engerdal kontrollutvalg 2019 - 2023	01.03.2021

SAK EN 2/21 FORVALTNINGSREVISJON SÅTE IKT

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapport SÅTE IKS til etterretning.
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren, i samarbeid med de andre samarbeidskommunene, og vertskommunen Trysil, følge opp anbefalinger i rapporten:
 - Vurderer om kommunestyrevedtakene om opprettelse av SÅTE samarbeidet tilfredsstillende lovmessige krav om delegasjon av fullmakter i kommunale samarbeider.
 - Om det bør fastsettes tydeligere retningslinjer for hvilke saker som anses å være av prinsipiell betydning i samarbeidsavtalen for SÅTE samarbeidet.
 - Hvordan samarbeidskommunene i større grad kan:
 - Gi føringer for sin IKT satsing i kommunens handlings- og økonomiplaner, som igjen kan danne grunnlaget for skriftlige langtidspaner for SÅTE IKT som omfatter økonomi.
 - Knytte faggrupper og brukere av ulike systemer tettere sammen
 - Legge bedre til rette for at IKT bestiller kan støtte seg på systemansvarlige og superbrukere i sin funksjon.
- Vurderer om kommunestyrevedtakene om opprettelse av SÅTE samarbeidet tilfredsstillende lovmessige krav om delegasjon av fullmakter i kommunale samarbeider.
- Om det bør fastsettes tydeligere retningslinjer for hvilke saker som anses å være av prinsipiell betydning i samarbeidsavtalen for SÅTE samarbeidet.
- Hvordan samarbeidskommunene i større grad kan:
 - Gi føringer for sin IKT satsing i kommunens handlings- og økonomiplaner, som igjen kan danne grunnlaget for skriftlige langtidspaner for SÅTE IKT som omfatter økonomi.
 - Knytte faggrupper og brukere av ulike systemer tettere sammen.

- Legge bedre til rette for at IKT bestiller kan støtte seg på systemansvarlige og superbrukere i sin funksjon.
- Vurdere en presisering når det gjelder punkt 6. om økonomi i samarbeidsavtalen for SÅTE samarbeidet. Dette når det gjelder hva som regnes som en vesentlig kostnad, og hvem i kommunen som skal ha myndighet til å godkjenne ekstrautgifter for SÅTE samarbeidet.
- Vurdere å innføre skriftlig økonomirapportering for SÅTE samarbeidet som kan koordineres med samarbeidskommunenes egen økonomirapportering. Dette innebærer både økonomiplanlegging og rapportering.
- I forbindelse med gjennomføring av prosjekter bør det vurderes om det er behov for å:
 - Benytte mer til i planleggingsfasen på å kartlegge risikoforhold, og synliggjøre hva slags konsekvens risikoforholdene kan gi, for blant annet leveringsfrister.
 - Beskrive krav til kvalitet i forbindelse med planlegging av prosjekter og prosjektgjennomføring
- Om det bør gjennomføres brukerundersøkelser med jevne mellomrom, som kan bidra til læring og utvikling. Blant annet når det gjelder kommunikasjon og informasjon mellom SÅTE IKT og samarbeidskommunene.
- Om en i større grad bør følge opp punktene i tjenestenivåavtalen vedrørende responstid og opptid for fagsystemene i rapportering til samarbeidskommunene.

Vedlegg:

Rapport SÅTE IKS

Saksframstilling:

I henhold til Kommunelovens § 23-2 skal kontrollutvalget påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet. Kontrollutvalget i Trysil kommune vedtok at det skulle gjennomføres en forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT i møte den 5.9.18, sak 18/23. Tilsvarende vedtak er gjort i kontrollutvalget i Engerdal kommune den 3.10.18, sak 18/18 og kontrollutvalget i Stor-Elvdal kommune den 10.9.18 i sak 18/22.

Kontrollutvalget i Åmot kommune fikk også tilbud om å delta i forvaltningsrevisjonen, men takket nei.

Denne rapporten er et resultat av en forvaltningsrevisjon rettet mot vertskommunesamarbeidet SÅTE IKT som leverer IKT tjenester til kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal. Foreløpig rapport har vært sendt til rådmann i vertskommunene Trysil for uttalelse. Denne uttalelsen er tatt inn i rapportens kapittel

12. Rapporten har også vært sendt til rådmennene i de deltagerkommunene som har bestilt revisjonsgjennomgangen for uttalelse, men de har valgt og ikke uttale seg.

Laila Irene Stenseth og Jo Erik Skjeggstad har vært utøvende revisor for forvaltningsrevisjonen. Laila Irene har gjennomført de nødvendige kontroller og skrevet store deler av rapporten, mens Jo Erik har sluttført rapporten. Jo Erik Skjeggstad har vært oppdragsansvarlig revisor for prosjektet og har kvalitetssikret arbeidet for den delen av arbeidet som Laila Irene Stenseth har utført, mens Morten Alm Birkelid har vært oppdragsansvarlig for slutføring av rapporten. Prosjektets datainnsamling er i hovedsak gjennomført i perioden august 2019 til april 2020, og rapporten er sluttført i juli 2020.

Innledningsvis vil man finne et sammendrag av rapporten som oppsummerer formål og problemstillinger, måten forvaltningsrevisjonen er gjennomført på og revisors konklusjoner og anbefalinger. Sammendraget utgjør derfor en kortutgave av rapporten.

Vurdering

Formålet med denne forvaltningsrevisjonen har vært å se på om SÅTE-IKT og samarbeidskommunene har etablert økonomirutiner som bidrar til forutsigbarhet når det gjelder samarbeidets utgifter. Videre om vertskommunen og SÅTE IKT leverer prosjekter til riktig tid, med avtalt kvalitet og innenfor gitt utgiftsramme.

Formålet har også vært å se om det er tilstrekkelig og tydelig kommunikasjon og informasjon mellom SÅTE-IKT, vertskommunen og samarbeidskommunene.

Formålet har blitt belyst gjennom å besvare følgende hovedproblemstillinger og underproblemstillinger:

1. I hvilken grad har SÅTE-IKT og samarbeidskommunene etablert økonomirutiner som bidrar til forutsigbarhet når det gjelder samarbeidets utgifter?
 - a. Hvilke økonomirutiner har vertskommunen, SÅTE-IKT og samarbeidskommunene etablert?
 - b. I hvilken grad bidrar økonomirutinene til forutsigbare utgifter?
2. I hvilken grad leverer SÅTE-IKT prosjekter til riktig tid, med avtalt kvalitet og innenfor avtalt utgiftsramme (budsjettramme), herunder:
 - a. Hvilke prosjekter er gjennomført i løpet av 2017 – 2018, og hva er avtalt mht. tidsperspektiv, kvalitet og budsjettramme?
 - b. I hvilken grad har SÅTE-IKT levert til rett tid, innenfor avtalt budsjettramme og med tilstrekkelig (avtalt) kvalitet?
3. I hvilken grad er det tilstrekkelig og tydelig kommunikasjon og informasjon mellom SÅTE IKT, vertskommunen og samarbeidskommunene?
 - a. Er det etablert skriftlige avtaler eller dokumenterbare rutiner for kommunikasjon og informasjon?
 - b. I hvilken grad følges etablerte rutiner opp?

Problemstilling nr 1 blir besvart på side 5 i rapporten, problemstilling nr 2 blir besvart på side 6 og 7, mens problemstilling nr 3 blir besvart på side 7 i rapporten.

Formål og problemstillinger

Formålet med forvaltningsrevisjonen rettet mot SÅTE-IKT var ifølge opprinnelig prosjektplan å se på om SÅTE-IKT og samarbeidskommunene har:

- etablert økonomirutiner som bidrar til forutsigbarhet når det gjelder utgifter knyttet til prosjekter
- om avtalte prosjekter leveres til riktig tid, med avtalt kvalitet og innenfor gitt utgiftsramme
- om SÅTE-IKT og samarbeidskommunene sørger for tilstrekkelig og tydelig kommunikasjon og informasjon knyttet til prosjekter som skal gjennomføres / blir gjennomført

Formålet skulle belyses gjennom tre problemstillinger som rettet seg spesifikt inn mot prosjekter. I innledende arbeid med forvaltningsrevisjonen, så revisjonen at det kunne stilles spørsmål ved hva som legges i begrepet prosjekter, samtidig som tilnærmingen til tematikken ville bli veldig snever. Revisjonen kom frem til at det ville være hensiktsmessig å omformulere formålet og problemstillingene slik at de rettet seg mot SÅTE IKT, vertskommunen (Trysil kommune) samt samarbeidskommunene.

Revisjon Øst IKS foreslo derfor justering slik at formålet med forvaltningsrevisjonen har vært å se på om SÅTE-IKT og samarbeidskommunene:

- har etablert økonomirutiner som bidrar til forutsigbarhet når det gjelder samarbeidets utgifter
- om vertskommunen og SÅTE IKT leverer prosjekter til riktig tid, med avtalt kvalitet og innenfor gitt utgiftsramme
- om det er tilstrekkelig og tydelig kommunikasjon og informasjon mellom SÅTE- IKT, vertskommunen og samarbeidskommunene

Formålet har blitt belyst gjennom å besvare følgende hovedproblemstillinger og underproblemstillinger:

1. I hvilken grad har SÅTE-IKT og samarbeidskommunene etablert økonomirutiner som bidrar til forutsigbarhet når det gjelder samarbeidets utgifter?
 - a. Hvilke økonomirutiner har vertskommunen, SÅTE-IKT og samarbeidskommunene etablert?

- b. I hvilken grad bidrar økonomirutinene til forutsigbare utgifter?
2. I hvilken grad leverer SÅTE-IKT prosjekter til riktig tid, med avtalt kvalitet og innenfor avtalt utgiftsramme (budsjettramme), herunder:
 - a. Hvilke prosjekter er gjennomført i løpet av 2017 – 2018, og hva er avtalt mht. tidsperspektiv, kvalitet og budsjettramme?
 - b. I hvilken grad har SÅTE-IKT levert til rett tid, innenfor avtalt budsjettramme og med tilstrekkelig (avtalt) kvalitet.
3. I hvilken grad er det tilstrekkelig og tydelig kommunikasjon og informasjon mellom SÅTE IKT, vertskommunen og samarbeidskommunene?
 - a. Er det etablert skriftlige avtaler eller dokumenterbare rutiner for kommunikasjon og informasjon?
 - b. I hvilken grad følges etablerte rutiner opp?

Justert formål og problemstilling ble lagt frem for kontrollutvalget i Trysil kommune 13.11.2019. Justeringen ble tatt til orientering. I ettertid er tilsvarende sak lagt frem for kontrollutvalgene i Engerdal og Stor-Elvdal kommune som begge har tatt justeringen til orientering.

Avgrensninger

Forvaltningsrevisjonen er avgrenset slik at den ikke har omfattet kontroll av om:

- lovgivning knyttet til informasjonssikkerhet og personvern etterleves.
- arkivloven med tilhørende forskrifter etterleves.

Viser ellers til vedlagte rapport utarbeidet av Revisjon Øst IKS.

Forvaltningsrevisjon 2019/2020

Utarbeidet av Revisjon Øst IKS på oppdrag fra kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune

Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal

Kilde: <http://www.trysil.kommune.no/organisasjon/enheter/Sider/S%c3%85TE-IKT.aspx>

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal
kommune

Forord

Denne rapporten er et resultat av en forvaltningsrevisjon rettet mot vertskommunesamarbeidet SÅTE IKT som leverer IKT tjenester til kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal. Foreløpig rapport har vært sendt til rådmann i vertskommunene Trysil for uttalelse. Denne uttalelsen er tatt inn i rapportens kapittel 12. Rapporten har også vært sendt til rådmennene i de deltagerkommunene som har bestilt revisjonsgjennomgangen for uttalelse, men fra disse har vi ikke mottatt noen uttalelse. Rapporten, som utgjør prosjektets sluttprodukt, avleveres herved til revisjonens oppdragsgiver, kontrollutvalgene i kommunene Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal.

Laila Irene Stenseth og Jo Erik Skjeggstad har vært utøvende revisor for forvaltningsrevisjonen. Laila Irene har gjennomført de nødvendige kontroller og skrevet store deler av rapporten, mens Jo Erik har slutført rapporten. Jo Erik Skjeggstad har vært oppdragsansvarlig revisor for prosjektet og har kvalitetssikret arbeidet for den delen av arbeidet som Laila Irene Stenseth har utført, men Morten Alm Birkelid har vært oppdragsansvarlig for slutføring av rapporten. Prosjektets datainnsamling er i hovedsak gjennomført i perioden august 2019 til april 2020, og rapporten er slutført i juli 2020.

Innledningsvis vil man finne et sammendrag av rapporten som oppsummerer formål og problemstillinger, måten forvaltningsrevisjonen er gjennomført på og revisors konklusjoner og anbefalinger. Sammendraget utgjør således en kortutgave av rapporten.

Vi benytter anledningen til å takke SÅTE IKT og deltagerkommunene for bidrag i forbindelse med gjennomføring av forvaltningsrevisjonen. Vi takker også kontrollutvalgene i kommunene Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal for oppdraget.

Løten, den 5. november 2020

Morten Alm Birkelid
Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Jo Erik Skjeggstad
Utvøvende forvaltningsrevisor

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal
kommune

Innholdsfortegnelse

1	Sammendrag	4
2	Bakgrunn for prosjektet	9
3	Formål og problemstillinger	9
4	Avgrensninger.....	10
5	Metode for revisjonen.....	10
5.1	Dokumentstudier	10
5.2	Økonomiske data.....	10
5.3	Intervjuer.....	10
5.4	Spørreundersøkelse	11
6	SÅTE IKT - Organisering og styring på overordnet nivå	11
6.1	Revisjonskriterier.....	11
6.2	Innhentede data.....	12
6.2.1	Historikk.....	12
6.2.2	Organisering av SÅTE IKT og forhold til deltakerkommuner	13
6.2.3	Behandling av saker i deltakerkommunenes kommunestyre.....	16
6.2.4	Samarbeidsavtalen	17
6.2.5	Kort om SLA-avtalen	18
6.2.6	Kort om IKT-strategi	18
6.3	Revisors vurdering.....	19
6.3.1	Vedtak i kommunestyre jf. revisjonskriteriene 1 - 3.....	19
6.3.2	Samarbeidsavtalen jf. revisjonskriterium 4 – 6	20
7	Problemstilling 1 – Økonomirutiner og forutsigbarhet.....	21
7.1	Revisjonskriterier for problemstilling 1	21
7.2	Innhentede data.....	22
7.2.1	Økonomi og økonomirutiner for SÅTE IKT	22
7.2.2	Budsjett og økonomiplan for SÅTE IKT	24
7.2.3	Regnskap for SÅTE IKT	30
7.2.4	Fakturering av samarbeidskommuner	32
7.2.5	Rapportering fra SÅTE IKT til deltakerkommunene	33
7.3	Revisors vurdering – Økonomirutiner og forutsigbarhet.....	35
7.3.1	SÅTE IKT i vertskommunens budsjett og regnskap	35
7.3.2	Kommunenes handlings- og økonomiplaner, samt budsjett	35
7.3.3	Utgifter og fordeling på samarbeidskommuner.....	36
7.3.4	Faktura, årsavregning og rapportering til samarbeidskommuner	37

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal
kommune

8	Problemstilling 2 – Levering av prosjekter	38
8.1	Revisjonskriterier for problemstilling 2	38
8.2	Innhentet data.....	38
8.2.1	Prosjekter gjennomført i perioden 2018 – 2019	39
8.2.2	Budsjettering av prosjekter	45
8.2.3	Oversikt over lokasjoner og antall PCer pr. kommune.....	49
8.2.4	Roller og møtearenaer	49
8.2.5	Rutine for styring av prosjekter og prosjekter i SÅTE IKT.....	56
8.2.6	Utvalgt utviklingsprosjekt: Felles kodeverk i Profil	59
8.2.7	Utvalgte investeringsprosjekter: Elements 6 og Visma Flyt barnehage.....	65
8.2.8	Data fra spørreundersøkelser	71
8.3	Revisors vurdering.....	76
8.3.1	Oppsummering av funn fra kartlegging	77
8.3.2	Vurdering opp mot revisjonskriterier.....	78
9	Problemstilling 3 – Kommunikasjon og informasjon.....	81
9.1	Revisjonskriterier for problemstilling 3: Kommunikasjon og informasjon.....	81
9.2	Innhentet data.....	81
9.2.1	Intervjudata om kommunikasjon og informasjon fra SÅTE IKT.....	82
9.2.2	Intervjudata fra vertskommunen	84
9.3	Revisors vurdering.....	84
10	Konklusjon	87
11	Anbefalinger	90
12	Rådmannens uttalelse.....	91
13	Kildeliste	92
13.2	Interne dokumenter	92
14	Vedlegg A: Utledning av revisjonskriterier	93
15	Vedlegg B: Saker IKT-bestiller utvalg og rådmannsutvalg	104
16	Vedlegg C: Spørreskjemaundersøkelser.....	108

1 Sammendrag

Formålet med denne forvaltningsrevisjonen har vært å se på om SÅTE-IKT og samarbeidskommunene har etablert økonomirutiner som bidrar til forutsigbarhet når det gjelder samarbeidets utgifter. Videre om vertskommunen og SÅTE IKT leverer prosjekter til riktig tid, med avtalt kvalitet og innenfor gitt utgiftsramme. Formålet har også vært å se om det er tilstrekkelig og tydelig kommunikasjon og informasjon mellom SÅTE-IKT, vertskommunen og samarbeidskommunene. Formålet har blitt belyst gjennom å besvare følgende hovedproblemstillinger og underproblemstillinger:

- 1. I hvilken grad har SÅTE-IKT og samarbeidskommunene etablert økonomirutiner som bidrar til forutsigbarhet når det gjelder samarbeidets utgifter?**
 - a. Hvilke økonomirutiner har vertskommunen, SÅTE-IKT og samarbeidskommunene etablert?
 - b. I hvilken grad bidrar økonomirutinene til forutsigbare utgifter?
- 2. I hvilken grad leverer SÅTE-IKT prosjekter til riktig tid, med avtalt kvalitet og innenfor avtalt utgiftsramme (budsjettramme), herunder:**
 - a. Hvilke prosjekter er gjennomført i løpet av 2017 – 2018, og hva er avtalt mht. tidsperspektiv, kvalitet og budsjettramme?
 - b. I hvilken grad har SÅTE-IKT levert til rett tid, innenfor avtalt budsjettramme og med tilstrekkelig (avtalt) kvalitet
- 3. I hvilken grad er det tilstrekkelig og tydelig kommunikasjon og informasjon mellom SÅTE IKT, vertskommunen og samarbeidskommunene?**
 - a. Er det etablert skriftlige avtaler eller dokumenterbare rutiner for kommunikasjon og informasjon?
 - b. I hvilken grad følges etablerte rutiner opp?

De revisjonskriterier som SÅTE samarbeidet er vurdert mot er utledet fra kommuneloven med forskrifter, avtaler som er inngått mellom SÅTE IKT og deltagerkommunene, samt vedtak i deltagerkommunene. Når det gjelder metodikk for denne forvaltningsrevisjonen har vi benyttet dokumentstudier, gjennomgang av økonomiske data og intervjuer for å besvare problemstillingene. I tillegg har vi gjennomført to enkle spørreundersøkelser.

Det er innledningsvis i forvaltningsrevisjonen foretatt en gjennomgang og vurdering av den overordnede organiseringen og styringen av SÅTE IKT. I denne forbindelse mener vi at det kan stilles spørsmålstegn ved om kommunestyret selv faktisk har gitt instruks til egen rådmann om delegasjon til rådmann i vertskommunen. Slik instruks fremgår ikke av vedtakene i kommunestyrene da SÅTE IKT ble opprettet, men i samarbeidsavtalen for samarbeidet som ble ferdigstilt i ettertid. Samarbeidsavtalen er, etter hva vi kan forstå, ikke formelt vedtatt av kommunestyret selv og ferdigstilling av avtalen ble delegert til rådmannen. Dette mener vi det ikke er anledning til. Videre fremstår for oss som uklart hva som er delegert av kompetanse og myndighet i forbindelse med saker av prinsipiell betydning. Ut over dette mener vi at de grunnleggende forhold for opprettelsen av vertskommunesamarbeidet er ivaretatt. Følgende konklusjoner kan knyttes til den enkelte problemstilling:

Problemstilling 1: Er det etablert økonomirutiner som bidrar til forutsigbarhet når det gjelder samarbeidets utgifter?

Vi kan konkludere med at SÅTE IKT sitt budsjett og regnskap fremgår oversiktlig på eget ansvar og tjeneste i Trysil kommunes budsjett og regnskapssystem. Vi har sett at det er opprettet systemer som sikrer at det ikke er bokført andre typer utgifter i SÅTE IKT sitt regnskap, enn de utgiftene som i henhold til avtaler, skal belastes SÅTE IKT. Vi kan videre konkludere med at vertskommunen fordeler utgiftene og oversender faktura til samarbeidskommunene kvartalsvis, og at samarbeidskommunene dekker sin andel av utgiftene i samsvar med budsjett og inngått tjenestenivåavtale.

Det mangler langsiktig planlegging og økonomiplan for samarbeidet. Vi mener videre at samarbeidskommunenes handlings- og økonomiplaner heller ikke kan gi føringer for langsiktig planlegging og innhold i vertskommunens leveranser. Dette fordi det varierer om, og hvordan samarbeidskommunene har innarbeidet kommunens andel av SÅTE IKT sitt budsjett i eget budsjett/økonomiplan. I den forbindelse stiller vi også spørsmål ved om ønsker om endringer for neste års budsjettår tas opp med kommunene i samarbeidet innen 1. mai året før budsjettåret, slik samarbeidsavtalen for SÅTE samarbeidet tilsier.

Samarbeidsavtalen for SÅTE samarbeidet tilsier at alle beslutninger som kan påvirke utgiftsnivået på tjenester i vesentlig grad, skal være godkjent av samarbeidskommunene, før kostnadene pådras. Vi mener det er uklart hva som er grensen for slike beslutninger, og hva godkjenning av kommunene innebærer. Innebærer det at godkjenning skal gis av kommunestyrene, eller er det tilstrekkelig med godkjenning av rådmannsutvalget? Vi mener dette med fordel kunne vært tydeliggjort i større grad i samarbeidsavtalen.

Det er god praksis å rapportere om økonomi jevnlig, og i kommunal sammenheng gjerne kvartalsvis eller i forkant av kommunens tertialrapportering. I SÅTE samarbeidet sendes ikke skriftlig rapportering til samarbeidskommunene i løpet av året, utover at vertskommunen legger ved vedlegg med uttrekk fra økonomisystemet til kvartalsvis faktura. Leder for SÅTE IKT rapporterer ellers muntlig om økonomi og regnskap til IKT-bestiller møtet og rådmannsmøtet. I vår gjennomgang har vi fått innspill på at det hadde vært ønskelig med skriftlig rapportering fra SÅTE IKT. Vi er enige i at vertskommunen og SÅTE IKT bør rapportere skriftlig og i samsvar med samarbeidskommunenes forventninger.

Vi bemerker ellers at SÅTE IKT sine årsmeldinger kun inneholder regnskapstall fra det enkelte år, og at disse tallene ikke samsvarer med tall presentert i vertskommunens årsregnskap og årsberetning. Differansene er ikke forklart. Vi mener det kan forventes at årets regnskapstall sammenstilles med årets budsjett, i tillegg til regnskapstall fra fjoråret og at vertskommunen og SÅTE IKT sørger for å forklare og kommentere økonomiske tall.

Problemstilling 2: Leverer SÅTE-IKT prosjekter til riktig tid, med avtalt kvalitet og innenfor avtalt utgiftsramme (budsjettramme)?

I forbindelse med denne problemstillingen er det gjort en kartlegging av hvordan det jobbes med prosjekter i SÅTE IKT og om SÅTE-IKT leverer prosjekter til riktig tid, med avtalt kvalitet og innenfor avtalt utgiftsramme (budsjettramme). Kartleggingen baserer seg på data fra intervjuer, en spørreundersøkelse blant de som har vært involvert i prosjektene ved SÅTE IKT og i kommunene (systemansvarlige og superbrukere/fagansvarlige) og dokumentasjon rundt det enkelte prosjekt. Det er videre gjort nærmere kontroller på 3 utvalgte utviklings- og investeringsprosjekter. Det er prosjekter gjennomført i 2018-2019 som har vært gjenstand for kartlegging og kontroll, og det har i denne perioden vært 7 investeringsprosjekter og 14 utviklingsprosjekter under arbeid.

Vi kan konkludere med at det har vært spesielle utfordringer knyttet til tre av prosjektene. Dette gjelder:

- Oppgradering av økonomisystemet Agresso, hvor det var krevende å oppnå full enighet blant samarbeidskommunene. Noe av problematikken her ligger i at nåværende leverandør stiller krav om oppgradering for å levere kundesupport, og at slike krav kommer hvert 3 - 5 år.
- Oppgradering av Sak- og arkivsystemet Ephorte til Elements 6, som medførte betydelig mer arbeid i form av opprydding og avslutning av saker i det gamle systemet og utarbeiding av maler i det nye systemet, enn hva det var tatt høyde for i planleggingen.
- Velferdsteknologi, hvor Trysil kommune har gjennomført et eget prosjekt, men hvor det gjenstår en jobb å gjøre for å samordne fagsystemene i samarbeidskommunene slik at alle kommer på samme plattform.

En generell utfordring med hensyn til tidsaspektet i prosjektgjennomføring er at det er fire kommuner som skal bli enige, gjennomføre prosjektene og implementere dem. Forskyvninger mellom år skaper videre utfordringer knyttet til rebudsjettering av midler i kommunenes investeringsbudsjetter. Vi mener at en løsning kan være å bruke noe mer av tiden i planleggingsfasen på å kartlegge risikoforhold rundt prosjektgjennomføringen, og å synliggjøre konsekvensen det har for prosjektet dersom risikoforholdene inntreffer. Blant annet i forhold til leveringstidspunkt.

Fra intervjuer og spørreundersøkelsen har vi fått signaler om utfordringer knyttet til systemansvarligrollen. Disse signalene går på at det varierer om systemansvarlige har god nok fagkunnskap innen det fagfeltet som fagsystemet de har ansvar for, skal fungere. Videre at kostnaden knyttet til systemansvarlig funksjonen bør vurderes og at SÅTE IKT har begrenset med ressurser til denne funksjonen. Slik vi oppfatter det er imidlertid dette noe SÅTE IKT allerede følger opp, jf. saker i rådmannsutvalget. Det er også kommet signaler om at det kunne være ønskelig å knytte faggrupper og brukere av de ulike systemene tettere sammen. Hensikten med tettere samarbeid mellom faggrupper og brukere vil være å dra nytte av hverandres erfaringer rundt det enkelte system. Ellers har vi fått signaler på at IKT bestiller rollen er krevende og at det er viktig at det legges til rette slik at disse kan støtte seg på systemansvarlige, superbrukere og eventuelt brukere når det gjelder kunnskap om fagområder. Slik vi har forstått det vil samarbeidet mellom faggruppene og styrking av IKT bestiller rollen først og fremst være en oppgave for deltagerkommunene, og ikke SÅTE IKT.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

Tre prosjekter ble valgt for en nærmere gjennomgang. Dette var:

- utviklingsprosjektet «Felles kodeverk i profil»
- Investeringsprosjektet «Oppgradering fra Ephorte til Elements»
- Investeringsprosjektet «Nytt, felles barnehagesystem».

Ingen av prosjektene er gjennomført innenfor tidsplanen. Det bemerkes imidlertid at det for barnehagesystemet også var forhold utenom SÅTE IKT og samarbeidskommunen som gjorde at man ble forsinket. Alle prosjektene er gjennomført innen fastsatt budsjetttramme.

Når det gjelder hvorvidt brukerne i deltakerkommunene opplever at prosjekter er gjennomført på en god måte har vi fått gode tilbakemeldinger på dette fra superbrukerne ute i kommunene. De data som ligger til grunn for denne forvaltningsrevisjonen beskriver i liten grad kvalitative krav til prosjektene. Om prosjektene har vært levert med tilstrekkelig kvalitet har derfor ikke vært mulig å vurdere.

Problemstilling 3: Er det tilstrekkelig og tydelig kommunikasjon og informasjon mellom SÅTE IKT, vertskommunen og samarbeidskommunene?

Vi konkluderer med at det er etablert skriftlige avtaler og i noen grad også dokumenterbare rutiner for kommunikasjon og informasjon mellom SÅTE IKT, vertskommunen og samarbeidskommunene, som fungerer godt. Vi mener likevel at det er rom for forbedring. I forbindelse med våre undersøkelser har vi registrert at det er noe ulike oppfatning av hvor godt kommunikasjonen og informasjonsflyten mellom SÅTE IKT, vertskommunene og samarbeidskommunene fungerer. Dette er spesielt for kommunikasjon og informasjon på et mer operativt plan. En måte å få oversikt over eventuell svikt kan være å kartlegge dette gjennom brukerundersøkelser. Vi mener at brukerundersøkelser kan bidra til læring og forbedring også på dette området.

Ellers bemerker vi at responstid og oppetid for fagsystemene, som er spesielt nevnt som rapporteringspunkter i tjenestenivåavtalen, ikke ser ut til å være rapporteringspunkter som det fokuseres spesielt på. Utfra at det har kommet enkelte kritiske tilbakemeldinger på kundeservicen i de undersøkelsene vi har gjort, mener vi at det bør fokuseres mer på dette i rapporteringen.

Anbefalinger

Med bakgrunn i revisors vurderinger og konklusjoner anbefaler vi at vertskommunen og SÅTE samarbeidet følger opp disse punktene:

- Vurderer om kommunestyrevedtakene om opprettelse av SÅTE samarbeidet tilfredsstillende lovmessige krav om delegasjon av fullmakter i kommunale samarbeider.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
 Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

- Om det bør fastsettes tydeligere retningslinjer for hvilke saker som anses å være av prinsipiell betydning i samarbeidsavtalen for SÅTE samarbeidet.
- Hvordan samarbeidskommunene i større grad kan:
 - Gi føringer for sin IKT satsing i kommunens handlings- og økonomiplaner, som igjen kan danne grunnlaget for skriftlige langtidsplaner for SÅTE IKT som omfatter økonomi.
 - Knytte faggrupper og brukere av ulike systemer tettere sammen.
 - Legge bedre til rette for at IKT bestiller kan støtte seg på systemansvarlige og superbrukere i sin funksjon.
- Vurdere en presisering når det gjelder punkt 6. om økonomi i samarbeidsavtalen for SÅTE samarbeidet. Dette når det gjelder hva som regnes som en vesentlig kostnad, og hvem i kommunen som skal ha myndighet til å godkjenne ekstraavgifter for SÅTE samarbeidet.
- Vurdere å innføre skriftlig økonomirapportering for SÅTE samarbeidet som kan koordineres med samarbeidskommunenenes egen økonomirapportering. Dette innebærer både økonomiplanlegging og rapportering.
- I forbindelse med gjennomføring av prosjekter bør det vurderes om det er behov for å:
 - Benytte mer til i planleggingsfasen på å kartlegge risikoforhold, og synliggjøre hva slags konsekvens risikoforholdene kan gi, for blant annet leveringsfrister.
 - Beskrive krav til kvalitet i forbindelse med planlegging av prosjekter og prosjektgjennomføring.
- Om det bør gjennomføres brukerundersøkelser med jevne mellomrom, som kan bidra til læring og utvikling. Blant annet når det gjelder kommunikasjon og informasjon mellom SÅTE IKT og samarbeidskommunene.
- Om en i større grad bør følge opp punktene i tjenestenivåavtalen vedrørende responstid og oppetid for fagsystemene i rapportering til samarbeidskommunene.

2 Bakgrunn for prosjektet

I henhold til KommuneLOvens § 23-2 skal kontrollutvalget påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet. Kontrollutvalget i Trysil kommune vedtok at det skulle gjennomføres en forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT i møte den 5.9.18, sak 18/23. Tilsvarende vedtak er gjort i kontrollutvalget i Engerdal kommune den 3.10.18, sak 18/18 og kontrollutvalget i Stor-Elvdal kommune den 10.9.18 i sak 18/22:

Vedtak i Kontrollutvalget i Trysil - 12.12.2018:

- Kontrollutvalget tar prosjektplan – SÅTE IKT til orientering, og vil på bakgrunn av denne, sammen med Stor-Elvdal og Engerdal, bestille en forvaltningsrevisjon. Prosjektet antas gjennomført innenfor en ramme på 330 timer, og det tas sikte på å ferdigstille rapporten høsten 2019.
- Trysil kommune dekker halve kostnaden ved prosjektet, mens Engerdal og Stor-Elvdal dekker ¼ hver.

Kontrollutvalget i Åmot kommune behandlet fikk også tilbud om å delta, men valgte å ikke delta i forvaltningsrevisjonen.

3 Formål og problemstillinger

Formålet med forvaltningsrevisjonen rettet mot SÅTE-IKT var ifølge opprinnelig prosjektplan å se på om SÅTE-IKT og samarbeidskommunene har:

- etablert økonomirutiner som bidrar til forutsigbarhet når det gjelder utgifter knyttet til prosjekter
- om avtalte prosjekter leveres til riktig tid, med avtalt kvalitet og innenfor gitt utgiftsramme
- om SÅTE-IKT og samarbeidskommunene sørger for tilstrekkelig og tydelig kommunikasjon og informasjon knyttet til prosjekter som skal gjennomføres / blir gjennomført

Formålet skulle belyses gjennom tre problemstillinger som rettet seg spesifikt inn mot prosjekter. I innledende arbeid med forvaltningsrevisjonen, så vi at det kunne stilles spørsmål ved hva som legges i begrepet prosjekter, samtidig som tilnærmingen til tematikken ville bli veldig snever. Vi kom frem til at det ville være hensiktsmessig å omformulere formålet og problemstillingene slik at de rettet seg mot SÅTE IKT, vertskommunen (Trysil kommune) samt samarbeidskommunene. Vi foreslo justering slik at formålet med forvaltningsrevisjonen har vært å se på om SÅTE-IKT og samarbeidskommunene:

- har etablert økonomirutiner som bidrar til forutsigbarhet når det gjelder samarbeidets utgifter
- om vertskommunen og SÅTE IKT leverer prosjekter til riktig tid, med avtalt kvalitet og innenfor gitt utgiftsramme
- om det er tilstrekkelig og tydelig kommunikasjon og informasjon mellom SÅTE-IKT, vertskommunen og samarbeidskommunene

Formålet har blitt belyst gjennom å besvare følgende **hovedproblemstillinger** og underproblemstillinger:

2. I hvilken grad har SÅTE-IKT og samarbeidskommunene etablert økonomirutiner som bidrar til forutsigbarhet når det gjelder samarbeidets utgifter?

- a. Hvilke økonomirutiner har vertskommunen, SÅTE-IKT og samarbeidskommunene etablert?
- b. I hvilken grad bidrar økonomirutinene til forutsigbare utgifter?

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

3. I hvilken grad leverer SÅTE-IKT prosjekter til riktig tid, med avtalt kvalitet og innenfor avtalt utgiftsramme (budsjetteramme), herunder:

- c. Hvilke prosjekter er gjennomført i løpet av 2017 – 2018, og hva er avtalt mht. tidsperspektiv, kvalitet og budsjetteramme?
- d. I hvilken grad har SÅTE-IKT levert til rett tid, innenfor avtalt budsjetteramme og med tilstrekkelig (avtalt) kvalitet

4. I hvilken grad er det tilstrekkelig og tydelig kommunikasjon og informasjon mellom SÅTE IKT, vertskommunen og samarbeidskommunene?

- a) Er det etablert skriftlige avtaler eller dokumenterbare rutiner for kommunikasjon og informasjon?
- b) I hvilken grad følges etablerte rutiner opp?

Justert formål og problemstilling ble lagt frem for kontrollutvalget i Trysil kommune 13.11.2019. Justeringen ble tatt til orientering. I ettertid er tilsvarende sak lagt frem for kontrollutvalgene i Engerdal og Stor-Elvdal kommune som begge har tatt justeringen til orientering.

4 Avgrensninger

Forvaltningsrevisjonen er avgrenset slik at den ikke har omfattet kontroll av om:

- lovgivning knyttet til informasjonssikkerhet og personvern etterleves.
- arkivloven med tilhørende forskrifter etterleves.

5 Metode for revisjonen

Valg av metode vil variere etter formålet med forvaltningsrevisjonen og hvilke problemstillinger man ønsker svar på. I denne forvaltningsrevisjonen har vi benyttet dokumentstudier, gjennomgang av økonomiske data og intervjuer for å besvare problemstillingene. I tillegg har vi gjennomført to enkle spørreundersøkelser, der den ene har rettet seg mot systemansvarlige i SÅTE IKT, og den andre mot superbrukere i SÅTE-kommunene.

Data som er innhentet er verifisert. Referat fra intervjuer er verifisert av respondentene. Dokumentstudiene er verifisert i tilknytning til uttalelser til foreløpig rapport. Rådmannen i Trysil kommune har uttalt seg til foreløpig rapport, og uttalelsen er tatt inn i kapittel 12. Prosjektet er ellers gjennomført i samsvar med Norges kommunerevisorforbund sin standard for forvaltningsrevisjon (RSK 001).

5.1 Dokumentstudier

Undersøkelsen har omfattet gjennomgang og vurdering av en stor mengde dokumenter. Oversikt over dokumentene er tatt inn i rapportens kapittel 13.

5.2 Økonomiske data

Vi har gjennomgått økonomiske data fra vertskommunens og samarbeidskommunenes budsjett og regnskaper. I tillegg har vi mottatt økonomiske data fra vertskommunens økonomisjef, samt leder for SÅTE IKT.

5.3 Intervjuer

Vi gjennomførte oppstartsmøte med Trysil kommunes rådmann og leder for SÅTE IKT 29. mai 2019. Videre har vi gjennomført til sammen 9 intervjuer i forvaltningsrevisjonen, og har intervjuet:

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal
kommune

1. Leder for SÅTE IKT
2. Rådmann i Trysil kommune
3. Rådmann i Stor-Elvdal kommune
4. Rådmann i Engerdal kommune
5. Konst. rådmann i Åmot kommune
6. IKT bestiller og økonomisjef i Trysil kommune
7. IKT bestiller og økonomisjef i Stor-Elvdal kommune
8. IKT-bestiller og enhetsleder for stabsfunksjoner i Engerdal kommune
9. IKT-bestiller og økonomisjef i Åmot kommune

Selv om kontrollutvalget i Åmot kommune ikke ble med på bestillingen av denne forvaltningsrevisjonen har det vært nødvendig å samle data også fra Åmot. Dette for å sikre en helhetlig gjennomgang av SÅTE samarbeidet.

5.4 Spørreundersøkelse

Vi har gjennomført to enkle spørreundersøkelse pr. e-post for å undersøke problemstilling 2 og 3. Den første spørreundersøkelsen er sendt til sju systemansvarlige i SÅTE IKT. Spørreskjema er vedlagt rapporten i kapittel 16.1. Den andre spørreundersøkelsen er sendt ut til superbrukere med vikar i de fire SÅTE-kommunene, til sammen 19 respondenter. Spørreskjema er vedlagt rapporten i kapittel 16.2.

6 SÅTE IKT - Organisering og styring på overordnet nivå

Vi mener overordnet organisering og styring er viktig for å sette problemstillingene som skal besvares inn i en kontekst. Dette er bakgrunnen for at vi, innledningsvis velger å omtale organisering og styring av SÅTE IKT på overordnet nivå. Vi har videre valgt å utlede konkrete revisjonskriterier som omhandler forhold som skal vedtas av kommunestyret selv, at det er klart hva slags kompetanse som er delegert til vertskommunen og dens rådmann, og hva som anses som saker av prinsipiell betydning.

SÅTE IKT er et administrativt vertskommunesamarbeid som ble etablert etter den forrige kommunelovens § 28-1b. En kommune (samarbeidskommune) kan avtale med en annen kommune (vertskommune) at vertskommunen skal utføre oppgaver og treffe avgjørelser etter delegert myndighet fra samarbeidskommunen i enkeltsaker eller typer av saker som ikke er av prinsipiell betydning, jf. den forrige KL § 28-1b, 1. ledd. Delegasjon av myndighet skjer ved at kommunestyret selv gir instruks til egen rådmann/administrasjonssjef om delegasjon til rådmannen/administrasjonssjefen i vertskommunen. I delegeringsvedtaket kan det fastsettes retningslinjer for hva som skal anses som saker av prinsipiell betydning. Vertskommunen har på sin side et selvstendig ansvar for å vurdere, ikke bare sakstypen opp mot de generelle retningslinjene eller delegeringsvedtaket, men også om saken i den konkrete sammenheng må anses som prinsipiell. Saker som handler om økonomi kan anses å være prinsipielle. Tilsvarende bestemmelser finner vi i den nye KL 2018, § 20-2.

6.1 Revisjonskriterier

Med bakgrunn i lovverk, vedtak og avtaler har vi utledet konkrete revisjonskriterier, jf. vedlegg A. Det kan forventes at:

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

1. kommunestyret i de enkelte samarbeidskommunen selv har gitt instruks til egen rådmann om delegasjon til rådmann i vertskommunen, jf. KL § 28-1b og KL 2018, 20-2, 2. ledd.
2. det er inngått skriftlig samarbeidsavtale som er vedtatt av kommunestyret selv, jf. KL § 28-1e og KL 2018, § 20-4.
3. det går fram av delegeringsvedtaket eller tilhørende retningslinjer / instruks, hva som skal anses som saker av prinsipiell betydning.
4. det fremgår av samarbeidsavtalen hva slags kompetanse, dvs. oppgaver og myndighet som er delegert til vertskommune og vertskommunens rådmann.
5. samarbeidsavtalen inneholder bestemmelser om hvilke vedtak deltakerkommunene skal informeres om.
6. samarbeidsavtalen inneholde bestemmelser om hvordan det økonomiske oppgjøret mellom samarbeidskommuner og vertskommunen skal foregå.

6.2 Innhentede data

6.2.1 Historikk

SÅTE-kommunene har samarbeidet om IKT fra 2002, og vi har fått opplyst at forløperen til SÅTE IKT startet med at kommunene Åmot, Trysil og Engerdal hadde møter om data. De så at møtene var nyttige både faglig og i forhold til teknisk drift, og kom frem til at det ville være hensiktsmessig å satse på felles maskinpark. Serverparken ble lagt til Rena fordi det var bredbånd der. Det ble etablert et uformelt samarbeid, og rådmennene fungerte som styringsgruppe. De så at det også ville være hensiktsmessig med felles programvare, noe som ble vedtatt av rådmennene. De anskaffet felles programvare for de store, tunge systemene som økonomisystem, sak/arkiv mv. Etter en tid ønsket Stor-Elvdal kommune å delta i SÅTE-samarbeidet. Det har vært stor utvikling av samarbeidet, med stadig flere fagsystemer, behov for systemer innenfor sikker sone mv.

Samarbeidet opprinnelig ble etablert med kommunenes rådmenn som styringsgruppe. Etter hvert som samarbeidet økte i omfang og kompleksitet, oppsto behov for mer struktur. Det ble igangsatt et interkommunalt utredningsarbeid for å få formalisert samarbeidet¹. Det tok tid og veien ble til undervegs. Vi har fått opplyst at det var meningsbrytninger og en del motstand fra ansatte undervegs. Alle ansatte beholdt jobben, men ble ansatt i SÅTE IKT, med Trysil kommune som vertskommune og arbeidsgiver. Vertskommunen har forpliktet seg til å levere tjenester i samsvar med samarbeidsavtalen og SLA-avtalen. I avtalene er det satt krav både til kvalitet og åpningstider.

På økonomiområdet ble de enige om fordelingsnøkler. Disse har vært forholdsvis uendret over tid. Driftsutgiftene fordeles slik at 30 % er en fast/lik del mellom kommunene, og 70 % er en variabel del basert på antall datamaskiner i kommunene. På investeringer er fordelingen tilsvarende 40% etter en fast/lik del og 60 % etter antall maskiner i kommunen. Ved fordelingen på antall maskiner, har vi fått opplyst at skole-PCer holdes utenom.

Vi har fått opplyst at samarbeidsmodeller ble utredet av rådmennene i SÅTE-kommunene og at det i 2014 ble fattet et administrativt vedtak om at Trysil kommune skulle bli vertskommune i henhold til kommunelovens § 28-1B. Vi har fått opplyst at det ble nedsatt en arbeidsgruppe, hvor alle kommuner

¹ Revisjon Øst IKS gjennomførte i 2009 er forvaltningsrevisjon der anbefalingen var at samarbeidet burde formaliseres.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

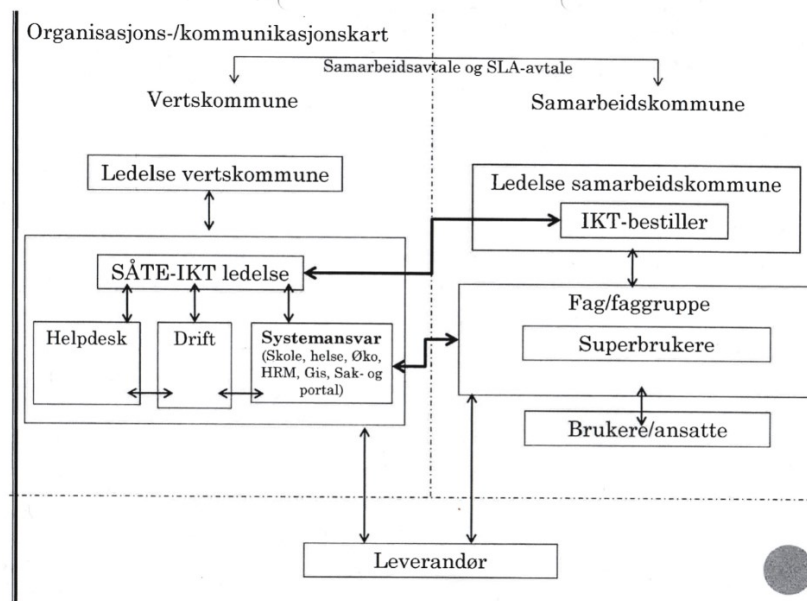
var representert, som utarbeidet forslag til vedtak. Saken ble lagt frem for kommunestyrene og formannskapene i SÅTE-kommunene i løpet av september / oktober 2014², og ble vedtatt enstemmig.

SÅTE IKT med Trysil kommune som vertskommune startet opp fra 1.1.2015. De tre første årene ble ansett som en oppstartsperiode. SÅTE IKT har opplevd stor utvikling både når det gjelder omfang og kompleksitet fra oppstarten i 2002. Vertskommunesamarbeidet med Trysil kommune som vertskommune ble startet opp 1.1.2015. SÅTE IKT fikk også ny leder fra 2015. Systemansvarlige og øvrige IKT-ansatte, som tidligere var ansatt i de enkelte SÅTE-kommunene, ble ansatt i SÅTE IKT. Det innebærer at nåværende leder både har ansvar for og myndighet over personalet. Flesteparten av de ansatte har sitt oppmøtested i Trysil, men noen har oppmøtested i en av SÅTE-kommunene.

Det varierer hvor godt respondenter kjenner historikken og bakgrunnen for etableringen av SÅTE IKT etter vertskommunemodellen. Enkelte respondenter gir uttrykk for at styring av samarbeidet kan ha hatt betydning, herunder at Trysil kommune er vertskommune for SÅTE IKT og rådmannen i Trysil er delegert myndighet og har ansvaret for å levere tjenester. De peker på at det er rådmannsgruppen som fungerer som styringsgruppe for SÅTE IKT. Rådmannen i Trysil forholder seg til det rådmannsgruppen beslutter.

6.2.2 Organisering av SÅTE IKT og forhold til deltakerkommuner

Vi har mottatt organisasjons- og kommunikasjonskart for SÅTE IKT i tillegg til dokumentet «Organisering av SÅTE IKT, Kommunikasjon mellom vertskommune og samarbeidskommunene,

Figur 1: Flytskjema som viser organisasjonskart og kommunikasjonskart for SÅTE IKT

ledelse og organisering, samt samarbeidskommunenes organisering inn mot SÅTE IKT. Vi ser på roller og organisering og kommer innom rådmannens rolle, IKT- bestillers rolle, faggrupper og superbrukere, samt brukere og ansatte. I tillegg omtaler vi IKT-bestiller utvalget og rådmannsutvalget.

Vertskommunen og rådmannens ledelse av samarbeidet og SÅTE IKT

² I tilknytning til intervju har vi fått opplyst september/oktober. Vi har fått fremlagt vedtak fra kommunestyrene fra april 2014, og har ikke sett andre politiske vedtak i 2014. Det kan være at respondent her henviser til vedtak i rådmannsutvalget. SÅTE IKT etter vertskommunemodell ble en realitet fra 2015.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

Trysil kommune er vertskommune for samarbeidet, og rådmannen for vertskommunen kunne i henhold til kommuneloven, sammen med leder for SÅTE IKT, styrt SÅTE IKT alene og levert tjenester i samsvar med samarbeids- og SLA-avtalen. Trysil kommune har likevel valgt å involvere samarbeidskommunene og deres rådmenn. Rådmannsutvalget har møte minst 4 ganger pr. år. Vi har fått opplyst at rådmannen i vertskommunen, opptrer som en form for styreleder, og at øvrige rådmenn opptrer som styremedlemmer. I rådmannsutvalget behandler de saker og diskuterer seg frem til enighet (konsensus). Det har likevel forekommet at de har delt seg 3 – 1. Rådmannsutvalget opptrer som SÅTE IKT sitt øverste organ, og vedtar budsjettet, investeringer og planer. IKT-bestiller utvalget behandler daglig drift og tar seg av det praktiske. Det er rådmannen i vertskommunen som åpner møtene i rådmannsutvalget. Leder for SÅTE IKT opptrer som daglig leder og orienterer om status og om forhold knyttet til de sakene som skal behandles. Deretter diskuterer rådmannsutvalget sakene og kommer frem til beslutninger. Vi har fått opplyst at rådmannsutvalget arbeider godt sammen. Rådmannsutvalget tar beslutninger i fellesskap, og SÅTE IKT gjennomfører det som er besluttet.

Tidligere var leder for SÅTE IKT underlagt økonomisjefen i Trysil kommune. Rådmannen i Trysil kommune har valgt å endre dette slik at leder for SÅTE IKT nå er direkte underlagt rådmannen, og deltar i rådmannens ledermøter. Leder for SÅTE IKT deltar i strategisk planlegging, og hvordan kommunen tenker i forhold til IKT. Ellers tildeles SÅTE IKT en årlig budsjetttramme, og forholder seg til denne.

Samarbeidet med øvrige kommuner reguleres av samarbeidsavtalen. Samarbeidskommunene har mulighet for å instruere rådmannen i vertskommunen. Rådmannen i vertskommunen skal sørge for at saker av prinsipiell betydning forelegges samarbeidskommunene for avgjørelse, jf. samarbeidsavtalens pkt. 3. Rådmannen i vertskommunen opplyser at han ikke har opplevd instruksjoner fra samarbeidskommunene og opplyser videre at det har vært veldig få saker som kan kalles prinsipielle.

Organisering og ledelse av SÅTE IKT

SÅTE IKT består av tre organisatoriske enheter. Dette er Help Desk, driftsenhet og enhet for fagsystemer, jf. figur 1. Leder for SÅTE IKT har personal- og økonomiansvar for SÅTE IKT, og deltar ellers i vertskommunens strategiske ledergruppe. Alle henvendelser skal gå via etablert HelpDesk. SÅTE IKT drifter en rekke systemer og løsninger og har ansatt systemansvarlige for de ulike fagsystemene.

SÅTE IKT har en rollebasert organisasjon. Bilag 11 til SLA-avtalen inneholder rollebeskrivelser for IKT-bestiller (ansatt i kommunen) og systemansvarlig som er ansatt i SÅTE IKT. IKT-bestiller i samarbeidskommunene har en sentral rolle og skal styre og koordinere alt som skjer innen egen kommune, også prosjekter. SÅTE IKT gjennomfører det IKT-bestiller utvalget bestemmer at de skal gjøre. Er saken prinsipiell, så avgjøres den av rådmennene i fellesskap (styre). Det innebærer at IKT-bestiller utvalget og rådmannsutvalget bestemmer i forhold til prosjekter, mens SÅTE IKT utfører.

De fire SÅTE-rådmennene og IKT-bestillerne er sentrale for SÅTE IKT. Leder for SÅTE IKT har gitt uttrykk for at disse personene «kan anses som hans sjef» og at SÅTE IKT ikke gjør noe uten at det er bestilt eller besluttet av IKT-bestillere og / eller rådmannsutvalget.

SÅTE IKT opplyser at de har gjennomgått en rekke prosedyrer og rutiner, og at de har endret og formalisert disse fra 2015 frem til i dag. Det sendes skriftlige innkallinger til møter og det utarbeides referater. Vi har også fått opplyst at det har vært behov for å gjennomgå og oppdatere teknisk utstyr, gjennomgå lisenser, si opp en del avtaler og sørge for standardisering av IKT-utstyr. SÅTE IKT opplyser at de har etablert en profesjonell HelpDesk som tar imot henvendelser fra brukere. De har også innført

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

tjenesteavtalen (SLA) og Prince2 som er et rammeverk som benyttes for å styre prosjekter som gjennomføres.

Samarbeidskommunenes organisering inn mot SÅTE IKT

Samarbeidskommunene har valgt IKT-bestillere som har det lokale, daglige ansvaret og som er kontaktpersoner for SÅTE IKT. I tillegg har samarbeidskommunene superbrukere³ for de ulike fagsystemene, jf. figur 1.

For de ulike fagområdene er det etablert faggrupper med deltakere fra SÅTE-kommunene. System-/fagansvarlig i SÅTE IKT kommuniserer med aktuell faggruppe. Det er ellers et mål at kommunene er mest mulig like og at de har like systemer med mest mulig like løsninger. Det gjør driften og feilsøking mer effektivt. Dersom faggrupper ikke klarer å bli enige, og heller ikke IKT-bestillere klarer å oppnå konsensus, så vil rådmannsutvalget normalt skjære gjennom og avgjøre.

Vi har fått opplyst at det er viktig med lokal tilstedeværelse i hver av samarbeidskommunene. Alle samarbeidskommunene har lokale IKT-ressurser i kommunen. Personene er ansatt i SÅTE IKT og Trysil kommune, men har frammøtested og arbeider lokalt i den enkelte samarbeidskommune. Det innebærer at det er en link mellom vertskommunen og samarbeidskommunen gjennom lokale IKT ansatte. Vi har fått signal om at dette er en løsning som fungerer. Alle deltakerkommunene har i tillegg minimum en lærling, noe som innebærer økt ressurs ute i samarbeidskommunene. Vi har fått signal om at kommunene tidligere hadde personalressurser på IKT, med lokal tilknytning og ansettelse i kommunene, noe som hadde en verdi for kommunene. Når personalressursene er overført til SÅTE IKT, så kan det ha sine fordeler, samtidig som kommunene har mistet noe.

Vi har fått opplyst at SÅTE IKT har en hierarkisk oppbygging med god styring, og rutiner for å ta i bruk nye systemer. Det er fagpersoner i kommunen som melder inn behov i egen kommune. Deretter tas behovet opp i IKT bestiller utvalget. Innmelding av feil eller mangler skal gå gjennom de systemansvarlige i SÅTE IKT. Vi har mottatt signaler om at enkelte av de systemansvarlige ikke har arbeidet i fagsystemene og at de systemansvarlige bør være en del av driften og fagmiljøet, og selv bruke systemene. Videre har vi fått signal om at de systemansvarlige trolig må bruke ekstra tid til å sette seg inn i problemstillinger, fordi de ikke jobber i systemene til daglig⁴. Ellers har vi fått opplyst at løsningen med systemansvarlige kan oppleves forsinkende. Vi har fått opplyst at IKT-bestiller utvalget fungerer bra.

Respondenter har ellers gitt uttrykk for at organiseringen og styringen av SÅTE IKT trolig har vært tidsriktig, og at SÅTE-kommunene og SÅTE IKT har fått til veldig mye, noe som har bidratt til at kommunene er langt framme. Respondenter gir uttrykk for at det likevel ikke er gitt at denne løsningen vil være den beste fremover. Det kommer stadig nye SKY-løsninger hvor det kan være hensiktsmessig å forholde seg direkte til leverandøren. SKY-løsninger kan være mer framtidsrettet, og det kan virke begrensende med installasjon i egen server. Respondenter har pekt på at organisering og styring av SÅTE IKT må følge med i tiden og endres i samsvar med utviklingen i samfunnet.

En respondent har pekt på at SÅTE IKT er formalisert i en vertskommunemodell, og at det fra den enkelte komme sin side alltid er relevant å stille spørsmål om hva de har fått ut av at de formaliserte

³ Vi har oppfattet det slik at superbrukere, ofte kalles fagansvarlige ute i de enkelte SÅTE-kommunene, mens SÅTE IKT kaller det superbrukere.

⁴ Fra leder i SÅTE IKT har vi fått opplyst at alle systemansvarlige, så nær som en, jobber i hele stillinger og er tilgjengelig mht. fagsystemene, daglig.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

SÅTE IKT og valgte vertskommunemodellen. Samme respondent har for øvrig gitt uttrykk for at modellen har fungert bra for deltakerkommunene, og pekte på at det i realiteten er rådmannsgruppa som styrer. Det er flere respondenter som har gitt uttrykk for at fortløpende vurderer

Det blir lagt vekt på at SÅTE-kommunene skal være mest mulig like, ha de samme fagsystemene og velge like løsninger på ulike områder. Det betyr ikke at kommunene ikke kan velge løsninger som er forskjellig fra de andre kommunene. Dette blir gjort, og de ulike kommunene har ulike behov. Valg av andre løsninger vil imidlertid kunne øke kostnadene, og terskelen for å velge andre løsninger er dermed høyere i et samarbeid som SÅTE IKT.

6.2.3 Behandling av saker i deltakerkommunenes kommunestyre

Sak om formell organisering av SÅTE IKT – Vertskommunemodell ble behandlet av Stor-Elvdal kommunestyre den 9.4.2014, av Åmot kommunestyre 23.4.2014, av Trysil kommunestyre 29.4.2014 og av Engerdal kommunestyre den 29.4.2014. Kommunestyrene fattet følgende, likelydende vedtak:

1. For å bedre effektiviteten, øke kvaliteten og tydeliggjøre ledelse, samt bedre understøttelse av kjernevirksomheten organiseres SÅTE IKT-samarbeidet formelt i henhold til kommuneloven § 28-1b – administrativ vertskommune, med Trysil kommune som vertskommunen.
2. Prosjekt mandatet danner grunnlag for videre prosess med etablering i henhold til valgte organisering med hensyn til blant annet: drøftingsplikt, bemanningsplan og gjennomføring.
3. Fullmakt gis til rådmannen til å ferdigstille vedlagte samarbeidsavtale, som så undertegnes av ordførerne.
4. Merkostnaden for gevinstoppnåelse, kvalitet og kompetanseheving, jfr. økonomi i saksfremlegget innarbeides i budsjettene 2015-2017.
5. Iverksettes fra og med 01.01.2015.

Det fremkommer ikke av vedtaket at kommunestyret i de enkelte samarbeidskommunen selv har gitt instruks til egen rådmann om delegasjon til rådmann i vertskommunen, jf. KL § 28-1b og KL 2018, 20-2, 2. ledd. I utkast til samarbeidsavtale som fulgte saken, står følgende:

«Samarbeidskommunene forplikter seg til å overføre nødvendige fullmakter til å levere IKT-tjenester i henhold til tjenestenivåavtalen til rådmannen / administrasjonssjefen i vertskommunen.»

Rådmannen fikk fullmakt til å ferdigstille vedlagte samarbeidsavtale, som så skulle undertegnes av ordfører. I endelig samarbeidsavtale står følgende:

«Samarbeidskommunene gir fullmakt til vertskommunen ved rådmann / administrasjonssjef til å levere IKT tjenester i henhold til tjenestenivåavtalen (SLA). Dette inkluderer myndighet til å gjennomføre anskaffelsesprosesser.»

Samarbeidsavtale, vertskommunesamarbeid SÅTE IKT ble underskrevet av ordførerne den 15. januar 2015, og er journalført av postmottak, Trysil kommune den 27. januar 2015.

Vi har gjennomgått utkast til samarbeidsavtale slik dette fulgte sakene i kommunestyrene i april 2014, og endelig samarbeidsavtale signert 15. januar 2015. Det er en del endringer og justeringer fra utkast til endelig, signert avtale. Det følger av vedtak at rådmannen i den enkelte kommune har fått fullmakt til å ferdigstille vedlagt samarbeidsavtale og at ordfører har fått fullmakt til å underskrive avtalen.

Kommunestyrets vedtak inneholder ikke retningslinjer for hva som skal anses som saker av prinsipiell betydning. Vi er ikke kjent med at det finnes instruks eller retningslinjer som sier noe om forholdet. Av

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

samarbeidsavtalen følger det at saker som angår en eller flere av samarbeidskommunene og som er av prinsipiell betydning skal forelegges samarbeidskommunene for avgjørelse. Det står ikke noe om hvilke type saker som må anses prinsipielle.

6.2.4 Samarbeidsavtalen

I samarbeidsavtalens pkt. 3 Oppgaver og avgjørelsesmyndighet står det at Trysil kommune skal levere IKT-tjenester til kommunene i samsvar med inngått tjenestenivå avtale (SLA-avtale) og eventuelle tilleggsavtaler. Vi har fått opplyst at tilleggsavtalene er avviklet, og at de nå ligger som bilag til SLA-avtalen (skole / GIS). Leveransen skal til enhver tid leveres i henhold til gjeldende lovgivning, herunder regelverk for informasjonssikkerhet og personvern hensyn⁵.

Samarbeidskommunene har gitt rådmann i vertskommunen myndighet til å levere IKT-tjenester i henhold til SLA-avtalen. Dette inkluderer myndighet til å gjennomføre anskaffelsesprosesser. Vertskommunen skal gjennomføre all anskaffelse av IKT-utstyr og programvare for samarbeidskommunene. Vertskommunen og samarbeidskommunene kan også avtale drift på felles plattform av fagsystemer som benyttes av en eller flere kommuner.

Saker som angår en eller flere av samarbeidskommunene og som er av prinsipiell betydning skal forelegges samarbeidskommunene for avgjørelse. Forberedende behandling gjennomføres av vertskommunen. Det står ikke noe om hvilke type saker som anses prinsipielle. Vi har gjennomgått innkallinger, sakspapirer og referater fra rådmannsmøtene for perioden 2016 – juni 2019. Det fremgår av referater at enkelte saker må besluttet lokalt, eksempelvis at rekrutteringsmodul legges ut på anbud, jf. rådmannsmøte 24.9.2018, sak 18/15, hvor det er satt av midler i SÅTE IKTs budsjettforslag. Anbud kan gjennomføres under forutsetning av at forslaget blir vedtatt i kommunestyrene⁶.

Samarbeidsavtalens pkt. 5 inneholder bestemmelser knyttet til drøfting og informasjon. Partene har en gjensidig forpliktelse til å holde hverandre orientert om saker av betydning for samarbeidet. Vertskommunen har plikt til å informere og drøfte saker av vesentlig betydning med samarbeidskommunene før det fattes beslutninger, herunder organisatoriske endringer og saker av vesentlig økonomisk betydning.

Rådmannen i vertskommunen skal innkalle rådmennene i samarbeidskommunene til minimum to møter i året (vår og høst) for drøfting av slike saker, herunder budsjett, rapportering og årsberetning. Vi har fått opplyst at rådmannsutvalget har rundt fire møter årlig. Vi har fått innsyn i innkallinger, sakspapirer og referater fra rådmannsmøtene for perioden 2016 – juni 2019. For type saker som er behandlet i hhv. IKT-bestiller utvalg og rådmannsutvalg, vises det til vedlegg i kapittel 15.

Samarbeidsavtalens pkt. 6 omhandler økonomi. SÅTE IKT skal inngå i vertskommunens budsjett og regnskap, men skilles ut på eget ansvar og tjeneste i økonomisystemet. Den enkelte kommunes handlings- og økonomiplan gir føringer for langsiktig planlegging og innhold i vertskommunens leveranser. Alle beslutninger som kan påvirke kostnadsnivået på tjenester i vesentlig grad, skal på forhånd godkjennes av kommunene⁷. Vi har ikke kontrollert alle vedtak i rådmannsmøtet opp mot

⁵ Vi har avgrenset mot informasjonssikkerhet og personvern hensyn, og kommer ikke inn på forholdene i denne forvaltningsrevisjonen.

⁶ Vi har ikke kontrollert alle vedtak i rådmannsmøtet opp mot budsjettvedtak i deltakerkommunene. Vi legger til grunn at rådmennene følger opp vedtak i rådmannsmøtene og at vedtak herfra legges frem for kommunestyret i årlig budsjettsak.

⁷ Det kan stilles spørsmål ved hva som ligger i denne formuleringen / begrepet, herunder om saken skal vedtas av kommunestyrene eller om det er tilstrekkelig med beslutning i rådmannsutvalget.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal
kommune

budsjettvedtak i deltakerkommunene. Vi legger til grunn at rådmennene følger opp vedtak i rådmannsmøtene, og at vedtak som medfører utgiftsøkninger legges frem for kommunestyret i årlig budsjettsak eller i tilknytning til tertialrapportering.

Samarbeidsavtalens pkt. 6 inneholder også bestemmelser om fordeling av kostnader⁸. Det varierer noe hvordan kostnadene fordeles. For detaljer vises det til samarbeidsavtalen. Verts kommunen fakturerer kvartalsvis a-konto samarbeidskommunene for deres andel av kostnadene i vedtatt budsjett og inngåtte avtaler. Andre utgifter faktureres fortløpende. Verts kommunen foretar årsavregning i forbindelse med regnskapsavslutningen hvert år. Verts kommunens økonomisjef har gitt oss innsyn i regneark fra 2018. Regnearkene har fulgt med som vedlegg når vertskommunen har sendt kvartalsavregningene og årsavregning til samarbeidskommunene i 2018, se for øvrig kapittel 7.2 for nærmere beskrivelse av SÅTE IKTs regnskap og fakturering.

6.2.5 Kort om SLA-avtalen

Tjenesteavtalen er forankret i overordnet samarbeidsavtale og omfatter en rekke forhold knyttet til tjenestene og leveransene. Tjenesteavtalen inneholder bestemmelser om tjenesteavtalens hensikt og omfang, tjenester under avtalen, kvalitetskrav, forpliktelser for kunden relatert til kvalitetskravene og vertskommunens forpliktelser. Tjenesteavtalen har bilag som gjelder brukerstøtte, utstyr og rekvisita, programvaredrift, innkjøp av IKT utstyr og programvare / prosjekter, telefoni, skolesamarbeid, nettverk og datasentraler, velferdsteknologi, rollebeskrivelser og oversikter og lister. For detaljer vises det til avtalen.

6.2.6 Kort om IKT-strategi

Rådmennene har, etter initiativ fra rådmannen i Stor-Elvdal kommune, arbeidet med IKT-strategi SÅTE 2019 – 2023. Saken ble tatt opp i rådmannsutvalget. Utvalget behandlet saken og alle rådmennene kom med temaer som de mente var viktige. Vi har fått opplyst at de tok utgangspunkt i nåtiden, hvor de ønsket å komme i fremtiden, og hvordan de kunne komme dit (tiltak). De utarbeidet IKT-strategien med bakgrunn i det som kom frem. Vi har fått innsyn i dokumentet som skulle legges frem for rådmannsutvalget den 12. mars 2020. Som følge av koronapandemien, ble møtet utsatt, og strategien er foreløpig ikke godkjent av rådmannsutvalget (Våren 2020). IKT-strategien inneholder mål for samarbeidet, og peker på fem hovedområder som det skal satses på i perioden. Den skal også vise de konsekvensene satsningene vil føre med seg. For hvert hovedområde er det satt inn hvilke strategiske grep som skal gjennomføres. IKT-strategien sier mye om styringen av SÅTE IKT fremover i tid. Vi er ikke kjent med at IKT-strategien har vært diskutert med eller fremlagt for politisk nivå i de ulike deltakerkommunene.

I tilknytning til IKT-strategien har en respondent pekt på at det er forhold som ikke har fungert optimalt i tilknytning til SÅTE IKT, blant annet vertskommunemodellen: Respondenten ga uttrykk for at vertskommunen har hatt regien, mens samarbeidskommunene ikke har hatt tilstrekkelig styring og kontroll. Respondenten ga også uttrykk for at når fire rådmenn enes om en felles strategi for såte IKT, så vil det være et godt utgangspunkt. Ellers har vi mottatt signal om at målet med IKT-strategien er å redusere kostnader, få gode løsninger gjennom å legge til rette for SKY-løsninger, ny teknologi, digitalisering mv.

⁸ I avtalen benyttes kostnader som begrep. Det korrekte i kommunesektoren er utgifter. Dette følger av at kommunesektoren følger anordningsprinsippet som periodiseringsprinsipp, og ikke kostnadsprinsippet slik privat sektor gjør.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

Det er også respondenter som har stilt spørsmål ved om SÅTE IKT som organisasjon er robust nok, eller om det kan være aktuelt å få inne flere deltakere. Dette kan blant annet gjøre det mulig å få til Help Desk som er betjent 24/7. Robotisering er også et tema som er aktuelt, eksempelvis automatisert behandling av enkle byggesøknader mv.

6.3 Revisors vurdering

6.3.1 Vedtak i kommunestyre jf. revisjonskriteriene 1 - 3

Det går ikke frem av vedtakene i kommunestyrene at kommunestyret selv har gitt instruks til egen rådmann om delegasjon til rådmann i vertskommunen, jf. KL § 28-1b og KL 2018, 20-2, 2. ledd. Kommunestyrene fikk fremlagt utkast til samarbeidsavtale, hvor følgende sto:

«Samarbeidskommunene forplikter seg til å overføre nødvendige fullmakter til å levere IKT-tjenester i henhold til tjenestenivåavtalen til rådmannen / administrasjonssjefen i vertskommunen.»

Rådmannen fikk fullmakt til å ferdigstille samarbeidsavtalen. I endelig samarbeidsavtale står følgende:

«Samarbeidskommunene gir fullmakt til vertskommunen ved rådmann / administrasjonssjef til å levere IKT tjenester i henhold til tjenestenivåavtalen (SLA). Dette inkluderer myndighet til å gjennomføre anskaffelsesprosesser.»

Vi mener det kan stilles spørsmål ved om kommunestyret selv faktisk har gitt instruks til egen rådmann om delegasjon til rådmann i vertskommunen. Dette i og med at dette ikke går frem av kommunestyrets vedtak. Kommunestyret har fått fremlagt utkast til samarbeidsavtale, der dette er tatt inn. Ordlyden i endelig samarbeidsavtale er endret slik at fullmakten er tydeliggjort.

Når en ser på lovens ordlyd om at *kommunestyret delegerer selv myndighet til å treffe vedtak som er nevnt i første ledd, ved å instruere kommunedirektøren⁹ i egen kommune eller om å delegerer myndigheten til kommunedirektøren i vertskommunen*, så innebærer dette at kompetansen ikke kan delegeres. Instruksen går ikke klart frem av kommunestyrenes vedtak. Vi mener det kan legges vekt på at forholdet er omtalt i utkast til samarbeidsavtale, og således har vært kjent for kommunestyret. Vi mener likevel at kriteriet ikke kan anses etterlevd. Vi begrunner dette med at det ikke eksplisitt går frem av kommunestyrenes vedtak. Revisjonskriterium 1 anses ikke etterlevd.

Utkast til samarbeidsavtale for vertskommunesamarbeidet, fulgte som vedlegg til sakene som ble behandlet i kommunestyrene i april 2014. Rådmannen fikk fullmakt til å ferdigstille samarbeidsavtalen, mens ordfører fikk fullmakt til å undertegne avtalen. Samarbeidsavtale, vertskommunesamarbeid SÅTE IKT ble underskrevet av ordførerne den 15. januar 2015. Det er en del endringer og justeringer fra utkast til endelig, signert avtale. Det skal klart fremkomme av avtalen hvilken kompetanse og myndighet som delegeres, og avtalen skal vedtas av kommunestyret selv. Vi mener kommunestyrene ikke kan delegerer til rådmannen å ferdigstille samarbeidsavtalen. Revisjonskriterium 2 anses ikke etterlevd.

Kommunestyrenes vedtak inneholder ikke retningslinjer for hva som skal anses som saker av prinsipiell betydning. Det finnes ikke instruks eller retningslinjer som avklarer forholdet. Samarbeidsavtalen inneholder en bestemmelse om at saker som angår en eller flere av samarbeidskommunene og som

⁹ Kommunedirektør i KL 2018 tilsvarer administrasjonssjef i gammel kommunelov, eller rådmann som er betegnelsen som benyttes i samarbeidskommunene i SÅTE

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal
kommune

er av prinsipiell betydning skal forelegges samarbeidskommunene for avgjørelse. Det går ikke klart frem hvilke saker som anses prinsipielle.

Det følger av Norsk lovkommentar, note 20, 2-7 at det i delegeringsvedtaket kan fastsettes retningslinjer for hva som skal anses som saker av prinsipiell betydning. Vertskommunen har på sin side et selvstendig ansvar for å vurdere enkeltsaker, ikke bare mot de generelle retningslinjene eller delegeringsvedtaket, men også om saken i den konkrete situasjon må anses som prinsipiell. Vi anser at revisjonskriterium 3 ikke er etterlevd.

Vertskommunen vil uansett ha et selvstendig ansvar for å vurdere om saker må anses som prinsipielle og dermed skal legges frem for samarbeidskommunene for avgjørelse. Vi mener saker som omhandler anbud og større anskaffelser må anses som prinsipielle. I enkelte kommuner fastsettes det beløpsgrenser for hvor store anskaffelser som kan gjøres. Saker som vil påføre SÅTE IKT og deltakerkommunene utgifter ut over vedtatte årsbudsjett vil være av prinsipiell karakter. Andre saker som kan anses som prinsipielle vil være avvik fra vedtekter eller andre avtaler som er inngått i samarbeidet. Det kan også være saker som avviker fra fastsatt strategi/planer. Hensikten med å beskrive hva som er prinsipielle saker i retningslinjene er å tydeliggjøre avtalen som inngås mellom kommunestyret og rådmann i forbindelse med delegering av myndighet.

6.3.2 Samarbeidsavtalen jf. revisjonskriterium 4 – 6

Samarbeidsavtalens pkt. 3 Oppgaver og avgjørelsesmyndighet inneholder bestemmelser om hvilke tjenester vertskommunen skal levere til samarbeidskommunene. Her står også bestemmelser om at rådmann i vertskommunen er gitt myndighet til å levere IKT-tjenester i henhold til SLA-avtalen. Det inkluderer myndighet til å gjennomføre anskaffelsesprosesser. Vi anser at revisjonskriterium 4 er etterlevd.

Vi finner likevel grunn til å peke på at større anskaffelser og anbud etter enkeltvis vurderinger, kan falle inn under begrepet prinsipielle saker.

Samarbeidsavtalens pkt. 5 inneholder bestemmelser knyttet til drøfting og informasjon. Partene har en gjensidig forpliktelse til å holde hverandre orientert om saker av betydning for samarbeidet. Vertskommunen har plikt til å informere og drøfte saker av vesentlig betydning med samarbeidskommunene før det fattes beslutninger, herunder organisatoriske endringer og saker av vesentlig økonomisk betydning. Vi mener at revisjonskriterium 5 kan anses etterlevd.

Samarbeidsavtalens pkt. 6 inneholder bestemmelser om fordeling av kostnader¹⁰ og hvordan kostnader skal fordeles. Vertskommunen fakturerer samarbeidskommunene a-konto kvartalsvis, for deres andel av kostnadene i vedtatt budsjett og inngåtte avtaler. Andre utgifter faktureres fortløpende. Vertskommunen foretar årsavregning i forbindelse med regnskapsavslutningen hvert år. Revisjonskriterium 6 anses etterlevd.

10 I samarbeidsavtalen benyttes begrepet kostnader. I kommunal sektor er utgifter det korrekte begrep. Kommunens periodisering skjer i samsvar med anordningsprinsippet, og ikke kostnadsprinsippet. Det siste benyttes i privat sektor.

7 Problemstilling 1 – Økonomirutiner og forutsigbarhet

Problemstilling 1:

I hvilken grad har SÅTE-IKT og samarbeidskommunene etablert økonomirutiner som bidrar til forutsigbarhet når det gjelder samarbeidets utgifter?

- a. Hvilke økonomirutiner har vertskommunen, SÅTE-IKT og samarbeidskommunene etablert?
- b. I hvilken grad bidrar økonomirutinene til forutsigbare utgifter?

7.1 Revisjonskriterier for problemstilling 1

Vi har utledet revisjonskriterier med utgangspunkt i lovverk, kommunestyrevedtak, samarbeidsavtalen, tjenestenivåavtalen (SLA) og god praksis, og kommet frem til at det kan forventes at:

7. SÅTE IKT inngår i vertskommunens budsjett- og regnskap, og er skilt ut på eget ansvar og tjeneste.
8. Kommunenes handlings- og økonomiplan med årsbudsjett, gir føringer for langsiktig planlegging og innhold i vertskommunens leveranser, herunder at:
 - 8.1. Ønsker om endringer for neste års budsjettår tas opp med kommunene i samarbeidet innen 1. mai året før budsjettåret.
 - 8.2. Alle beslutninger som kan påvirke utgiftsnivået på tjenester i vesentlig grad, skal være godkjent av kommunene før kostnadene pådras.
9. Det kun er utgifter som ifølge SLA skal inn i SÅTE-regnskapet som blir fordelt mellom deltakerkommunene, herunder:
 - 9.1. Lønn IKT-ressurser inkl. sosiale kostnader
 - 9.2. Utredninger
 - 9.3. Inngåtte avtaler
 - 9.4. Kjøp av varer og tjenester knyttet til drift av nettverk, komponenter, utstyr og programvare
 - 9.5. Dekning av stab- og støttefunksjoner
10. Samarbeidskommunene dekker sin andel av utgifter forbundet med vedtatt budsjett og inngått tjenestenivåavtale.
11. Den enkelte kommune selv dekker utgifter som er levert i medhold av SLA pkt. 3, fjerde ledd (plattform), samt kostnader til lokalt eiet utstyr, tjenester og bestillinger som omfattes av SLA. Denne typen utgifter faktureres særskilt.
12. Øvrige utgifter dekkes etter fordelingsnøkkel slik:
 - 12.1. Driftsutgifter: 30 % fordeles likt på hver kommune og 70 % etter folketall 1. januar i faktureringsåret
 - 12.2. Investeringsutgifter: 40 % fordeles likt på hver kommune og 60 % fordelt etter folketall 1. januar i faktureringsåret.
13. Vertskommunen fakturerer:
 - 13.1. Kvartalsvis a konto til samarbeidskommunene deres respektive andel av utgiftene i vedtatt budsjett og inngåtte avtaler.
 - 13.2. Andre utgifter fortløpende.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

14. Vertskommunen sørger i samsvar med samarbeidsavtalens krav om kvartalsvis fakturering, samt god praksis, for økonomisk rapportering til samarbeidskommunene kvartalsvis.
15. Vertskommunen gjennomfører årsoppgjør (årsavregning) i forbindelse med regnskapsavslutning hvert år.

7.2 Innhentede data

I kapittel 7.2.1 beskriver vi overordnede forhold knyttet til SÅTE IKT sin økonomi, utgifter og utgiftsøkning, synspunkter og krav om gevinstrealisering og hvordan kommunenes økonomi kan skape utfordringer for samarbeidet. Vi kommer også innom økonomirutiner. I kapittel 7.2.2 beskriver vi overordnede forhold knyttet til budsjett og budsjettprosess i SÅTE IKT, herunder hvordan de går frem når de utarbeider budsjett. Deretter ser vi nærmere på SÅTE IKT sitt arbeid med drifts- og investeringsbudsjett, samt investeringsplan. Avslutningsvis ser vi på budsjett og økonomiplan opp mot samarbeidskommunene Stor-Elvdal, Engerdal og Åmot. I kapittel 7.2.3 ser vi på regnskap for SÅTE IKT, før vi i kapittel 7.2.4 går nærmere inn på fakturering fra SÅTE IKT og vertskommunen til samarbeidskommuner. Kapittel 7.2.5 omhandler rapportering fra SÅTE IKT.

7.2.1 Økonomi og økonomirutiner for SÅTE IKT

Økonomi, utgifter og utgiftsøkning

Vi har ikke fått fremlagt oversikt som viser sammenstilling av SÅTE IKT sine drifts- og investeringsbudsjetter og tilsvarende regnskapstall for årene 2017 – 2019. Vi har derfor selv satt opp en oversikt over SÅTE IKT sine driftsutgifter for perioden 2017 – 2019, jf. tabell 1. Denne viser at tall fra SÅTE IKT sin årsmelding 2019, ikke samsvarer med tall hentet fra vertskommunens årsregnskaper

(tall i hele 1 000)	2017	2018	2019	%-vis nominell økning 2017 - 2019
Utgifter til teknisk drift	8 009	8 336	8 923	11,41 %
Utgifter til MS Lisenser	3 111	3 224	3 276	5,30 %
Driftsutgifter fagsystemer	9 181	11 814	12 121	32,02 %
SUM driftsutgifter fra årsmelding SÅTE IKT 2019	22 318	25 392	26 339	18,02 %
Driftsutgifter fra årsberetning vertskommune	23 349	23 309	26 301	12,64 %
Driftsutgifter fra årsregnskap vertskommune	23 967	25 906	26 301	9,74 %

og årsmeldinger. For 2017 og 2018 er det ikke samsvar mellom tall hentet fra note i vertskommunens årsregnskap og tall hentet fra årsberetningen.

Tabell 1: Sammenstilling av driftsutgifter SÅTE IKT 2017 – 2019. Kilder: Årsmelding SÅTE IKT 2019, samt Trysil kommunes årsregnskaper og årsberetninger 2017 – 2019. Årsregnskap og årsberetning 2019 er ureviderte utgaver. Sammenstilt av Revisjon Øst IKS 21.4.2020.

(tall i hele 1 000)	2017	2018	2019	%-vis nominell økning 2017 - 2019
Lønn teknisk drift	5 741	6 022	6 775	18,01 %
Øvrige utgifter teknisk drift	2 268	2 314	2 148	-5,29 %
SUM teknisk drift	8 009	8 336	8 923	11,41 %

Tabell 2: Driftsutgifter, teknisk drift 2017 – 2019

(tall i hele 1 000)	2017	2018	2019	%-vis nominell økning 2017 - 2019
Utgifter til MS lisenser	3 111	3 224	3 276	5,30 %

Tabell 3: Utgifter til Microsoft-lisenser 2017 – 2019

Tabell 2 til 4 viser utviklingen i driftsutgifter, herunder at driftsutgiftene til teknisk drift viser en nominell økning på 11,41 % fra 2017 til 2019.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

(tall i hele 1 000)	2017	2018	2019	%-vis nominell økning 2017 - 2019
Lønnsutgifter fagsystemer	3 110	4 929	5 040	62,06 %
Øvrige utgifter fagsystemer	6 011	6 885	7 081	17,80 %
Sum driftsutgifter fagsystemer	9 121	11 814	12 121	32,89 %

Tabell 4: Driftsutgifter til fagsystemer, 2017 - 2019

Vi har fått opplyst at deltakerkommunene og SÅTE IKT har fokus på utgifter¹¹, og at både politikere og rådmenn har gitt uttrykk for at utgiftene med SÅTE IKT har økt. Samtidig er det respondenter som sier at det er viktig å være klar over at utgiftene ved SÅTE IKT er sentralisert. Nå kommer utgiftene frem av SÅTE IKT sin regnskapsrapport, mens en del av IKT-utgiftene tidligere ble ført direkte i den enkelte kommunes regnskap. Utgifter for lisenser, drift og vedlikehold og bruksrett for fagsystemene kommunene bruker, er nå trukket inn og blir synlige i SÅTE IKT sine regnskaper. Respondenter gir uttrykk for at dette medfører at det ikke lar seg gjøre å synliggjøre effektivitetsgevinster i SÅTE IKT, samtidig som sentraliseringen av utgifter trolig har gjort utgiftene «mer synlig» for samarbeidskommunene.

Enkelte respondenter hevder at driftsutgiftene til drift av IKT viser en liten nedgang, mens utgiftene til fagsystemene øker og at dette totalt sett gir økte utgifter. Tabell 2 ovenfor viser at, dersom en ser bort fra lønnsutgiftene, så har de nominelle driftsutgifter til teknisk drift gått ned i perioden 2017 – 2019. Dette utlignes av lønnsutgiften som nominelt sett har økt. Ellers peker respondenter på at det kan være vanskelig å si noe om det er reell kostnadsøkning, fordi utviklingen på IKT-området har vært så stor i løpet av de siste 10-år. Dersom vi ser på tabell 4 ovenfor så viser denne at utgiftene til fagsystemer har en nominell økning på 32,89 %. Den nominelle økningen til lønnsutgifter er 62,06 %. Det er presisert fra leder i SÅTE IKT at dette er en konsekvens av at rådmennene har vedtatt økning av bemanningen for å styrke fagmiljøene. Vi har ellers fått inntrykk av at ressursbruk har fokus i rådmannsutvalget.

SÅTE IKT forhandler direkte med leverandørene på vegne av de fire SÅTE-kommunene og inngår avtaler for fire samarbeidskommuner. Vi har fått opplyst at det gir både større volum og bedre pris. Tidligere inngikk hver kommune egen avtale med leverandørene og utgiften ble ført direkte i samarbeidskommunens regnskap.

En respondent har opplyst at utgiftene i SÅTE IKT øker med rundt 10 – 15 % pr. år, samtidig som resten av kommunen må kutte i sine budsjetter. Vedkommende gir uttrykk for at det bør være mulig også for SÅTE IKT å kutte noe i egne budsjetter. Valg av løsninger og hva disse koster vil her ha betydning, og SÅTE IKT har systemansvarlige for de ulike systemene. Respondenten stilte spørsmål ved om det hadde vært en bedre og billigere løsning å kjøpe support direkte fra leverandører av systemene. Det kan gi support 24/7, samtidig som vedkommende mente det kunne bli rimeligere enn at SÅTE IKT har en systemansvarligressurs pr. system.

Fra rådmann i vertskommunen har vi fått opplyst at mye av økningen i SÅTE sine utgifter de senere år skyldes at utgifter som tidligere ble belastet avdelinger i de ulike kommunene i stadig større grad tillegges SÅTE IKT. Gevinsten som oppstår som følge av økt digitalisering, og effektivisering vil imidlertid oppstå i kommunen.

Krav om og synspunkter til gevinstrealisering

¹¹ Respondenter bruker i stor grad begrepet kostnad. Det korrekte etter anordningsprinsippet er utgift.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

Vi har fått opplyst at SÅTE IKT i samarbeid med deltakerkommunene, legger vekt på å velge gode og fremtidsrettede løsninger som kan gi mulighet for gevinster og innsparing for SÅTE-kommunene. Når rådmannsutvalget behandler investeringer, så legger Business Case (saksutredningen) vekt på mulige gevinster og gevinstrealisering. Vi har likevel fått signal om at respondenter savner beskrivelse av hva de skal oppnå ved å velge en løsning, og at alternative løsninger settes opp mot hverandre slik at de kan vurdere ut fra dette.

En respondent fra Trysil peker på velferdsteknologi som et område hvor kommunen har kunne redusere antall ansatte på natt som følge av bruk av bevegelsessensorer. Vi har fått opplyst at Trysil kommune deltar i et regionalt prosjekt for innføring av velferdsteknologi som den eneste av SÅTE kommunene. Flere respondenter gir for øvrig uttrykk for at det har vært signaler og ønsker om å redusere utgiftene i SÅTE IKT, men at det er i de enkelte kommunene innsparingene må komme.

Flere respondenter opplyser at det i den senere tid har vært økt fokus på å ta ut gevinst når det investeres i IKT. Når ledelsen vedtar prosjekter, så innebærer det at bestiller må beskrive hvordan det er mulig å ta ut gevinster. Tidligere ble det ofte sagt at gevinsten ville være 5 – 10 % reduksjon i arbeidsmengden på ulike enheter, uten at gevinsten ble tatt ut i form av reduksjon i stillingsressurs. Vi har fått opplyst at det har forekommet at IKT bestillere/rådmennene har sendt prosjekter tilbake, uten vedtak om å sette i gang prosjektet, fordi det ikke har vært beskrevet hvordan enheten skulle ta ut gevinsten. Besparelsen kommer ikke i SÅTE IKT, men i fagavdelinger i den enkelte kommune og det er lederne i deltakerkommunene som må realisere gevinstene. Det kan være krevende å dokumentere. Vi har fått opplyst at ledere og ledeses bevissthet er viktig. Ved reduksjon av eksempelvis 10 % stilling ett sted, 20 % stilling ett annet sted og 30 % stilling ett tredje sted, så er det også et spørsmålet hvordan en kan ta ut gevinsten i form av redusert stillingsressurs. Skal en lykkes med dette, så krever det systematikk, oppsummering av innsparing, og at oppgaver flyttes mellom ansatte. Utfordringer med å ta ut gevinster i form av redusert stillingsressurs, kan videre ha resultert i at innsparte ressurser har blitt brukt til å bedre kvalitet, at stillingsressurser har blitt omdisponert og brukt til andre oppgaver. Dette i stedet for at besparelsen har blitt tatt ut i form av reduksjon i stillingshjemler.

Kommunal økonomi og utfordring for SÅTE IKT

Vi har fått opplyst at det kunne vært en utfordring for samarbeidet om SÅTE IKT, dersom SÅTE-kommunene hadde hatt helt ulike økonomiske betingelser. Alle deltakerkommunene har liknende utfordringer og er avhengig av å drive rasjonelt og effektivt. For tre år siden hadde Stor-Elvdal kommune store utfordringer knyttet til økonomi, mens Engerdal kommune hadde store utfordringer for 2 år siden. Nå har også Trysil og Åmot kommune kommet etter med store økonomiske utfordringer.

I tilknytning til intervjuer har vi ellers fått inntrykk av at leder for SÅTE IKT får en rekke ønsker fra faggruppene på barnehage, skole, vann og avløp mv. Alle ønsker går gjennom leder for SÅTE IKT og IKT-bestiller utvalget. Dersom ønsker slipper gjennom, går de videre til rådmannsutvalget. Vi har fått opplyst at rådmannsutvalget har stoppet en del ønsker fra å bli realisert i løpet av de senere år.

7.2.2 Budsjett og økonomiplan for SÅTE IKT

Budsjett og budsjettprosess i SÅTE IKT

Vi har fått opplyst at leder for SÅTE IKT må forholde seg til ramme besluttet av rådmannsgruppa, og at leder utarbeider utkast til budsjett på aggregert nivå. Faggruppene kommer med innspill til budsjettet, som deretter blir lagt frem for IKT-bestiller utvalget. Det er IKT bestiller utvalget som innstiller til rådmannsgruppa. Vi har fått opplyst at det kan være slik at IKT-bestiller utvalget og rådmannsutvalget

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

har ulikt syn på budsjettet. Flertallet av IKT-bestillerne er økonomisjef i kommunene, og kan ha ett annet perspektiv på budsjett, enn det en rådmann har. I 2019 hadde IKT-bestiller utvalget møte om budsjettet, og deretter hadde rådmannsutvalget og IKT-bestiller utvalget felles møte. Vi har fått opplyst at leder for SÅTE IKT forholder seg til budsjetttrammen, og at han ikke går ut over denne. Dersom det skulle komme en sak som ikke er budsjettert, så legger han saken frem for rådmannsutvalget. Fra rådmann i vertskommunen har vi fått opplyst at SÅTE IKT holder seg innen fastsatt budsjetttramme. Dersom det skulle bli behov for midler utover det som er fastsatt i budsjetttrammen vil det måtte legges fram egen sak for kommunestyrene i samarbeidskommunen.

Drifts-, investeringsbudsjett og investeringsplan

SÅTE IKT utarbeider drifts- og investeringsbudsjett. I figurene 2 – 6 nedenfor har vi tatt inn driftsbudsjett og investeringsbudsjett for årene 2018 og 2019. Materialet er hentet fra Trysil kommunes årsbudsjett for de samme år. Vi har ikke fått fremlagt økonomiplan for SÅTE IKT, men har mottatt investeringsplan for årene 2019 – 2022 fra Trysil kommunes økonomisjef, jf. figur 7 – 8.

Driftsbudsjett SÅTE-IKT 2018					Alle tall er NETTO - uten mva							
	Brutto budsjett 2017	Brutto budsjett 2018	Beregnet snitt m va-%	Beregnet finansiert ved moms-komp.	Sum finansiering kommunene	S	Å	T	E			
Teknisk Drift						19,79 %	28,04 %	33,92 %	18,25 %			
1 Lønnkostnader drift og administrasjon	9 262 000	6 347 000	0,0 %	-	6 347 000	1 256 076	1 779 879	2 152 947	1 158 099			
2 Abonnementer, literatur, kontormateriell	15 000	15 000	0,0 %	-	15 000	2 969	4 206	5 088	2 737			
3 Bæring ved materiellforvaltning/organisasjonsskift	50 000	50 000	0,0 %	-	50 000	9 895	14 021	16 960	9 123			
4 Datakommunikasjon	750 000	750 000	25,0 %	150 000	600 000	118 740	168 257	203 524	109 478			
5 Kompetanseløst (time)	300 000	300 000	25,0 %	8 738	291 262	57 641	81 678	98 798	53 145			
6 Lønner	2 250 000	1 750 000	25,0 %	350 000	1 400 000	277 061	392 600	474 890	255 450			
7 Drift, reparasjoner, ny programvare m.m.	800 000	800 000	25,0 %	160 000	640 000	126 656	179 474	217 092	116 777			
8 ASP-sentralen	200 000	200 000	25,0 %	40 000	160 000	31 664	44 869	54 273	29 194			
9 Service- og vedlikehold utstyr	250 000	250 000	25,0 %	50 000	200 000	39 580	56 086	67 841	36 493			
10 Supportstøtte vilkårlige komponenter	250 000	250 000	25,0 %	50 000	200 000	39 580	56 086	67 841	36 493			
11 Komputerbudsjett	900 000	900 000	25,0 %	60 000	240 000	47 496	67 303	81 410	43 791			
Sum teknisk ASP-drift	14 407 000	11 012 000		868 738	10 143 262	2 007 359	2 844 458	3 440 665	1 850 780			
Sum ekskl. lønn	5 165 000	4 665 000			3 796 262	751 283	1 064 579	1 287 719	692 681			
Fag												
1701 Lønnkostnader Fag (=systemansvar)	0	5 078 000	0,0 %	-	5 078 000	1 004 940	1 424 015	1 722 493	926 552			
1705 Lønnkostnader kommuner	250 000	9 450 000	25,0 %	690 000	2 760 000	497 641	828 162	1 017 835	416 361			
1709 ERM	950 000	1 350 000	25,0 %	270 000	1 080 000	213 733	302 863	366 344	197 061			
1710 Agensio	1 200 000	1 100 000	25,0 %	220 000	880 000	174 153	246 777	298 502	160 568			
1710 Agensio Oppgjør 2017	-	1 025 000	25,0 %	205 000	820 000	162 279	229 951	278 150	149 620			
1711 ePlaner	900 000	850 000	25,0 %	170 000	680 000	134 573	190 691	230 661	124 075			
1712 Nettsentral	500 000	570 000	25,0 %	114 000	456 000	90 243	127 875	154 678	83 204			
1713 Skole	650 000	500 000	25,0 %	100 000	400 000	79 160	112 171	135 683	72 986			
1714 GIS	950 000	1 150 000	25,0 %	238 000	912 000	188 402	266 968	322 525	173 706			
1715 Kvalitet	605 000	685 000	25,0 %	137 000	548 000	108 450	153 675	185 885	99 990			
1716 Geodata	200 000	270 000	25,0 %	54 000	216 000	42 747	60 573	73 269	39 412			
1717 Profil	575 000	400 000	25,0 %	80 000	320 000	63 328	89 737	108 546	58 388			
1718 Vekst	180 000	225 000	25,0 %	45 000	180 000	35 622	50 477	61 057	32 844			
1719 Familie	200 000	360 000	25,0 %	72 000	288 000	56 995	80 763	97 692	52 550			
1720 Helse	250 000	270 000	25,0 %	54 000	216 000	42 747	60 573	73 269	39 412			
1721 Legesystem	575 000	625 000	25,0 %	125 000	500 000	98 950	140 214	169 603	91 232			
1722 IT-system	650 000	600 000	25,0 %	120 000	480 000	94 992	134 606	162 819	87 583			
1723 DKK	75 000	77 500	25,0 %	15 500	62 000	12 270	17 387	21 031	11 313			
1724/25 Flere	250 000	260 000	25,0 %	52 000	208 000	41 163	58 329	70 555	37 953			
1727 FIV	-	250 000	25,0 %	50 000	200 000	39 580	56 086	67 841	36 493			
1728 Vmss Rikss Arkiv	-	-	25,0 %	-	-	-	-	-	-			
Sum finansiering	11 025 000	19 135 500		2 811 500	16 324 000	3 181 967	4 631 892	5 618 839	2 891 302			
Sum totalt kommunens andel av finansieringen	26 432 000	30 147 500	-	3 680 238	26 467 262	5 189 326	7 476 350	9 059 504	4 742 082			
Sum totalt ekskl. lønn	16 190 000	18 722 500			15 042 262	2 928 310	4 272 456	5 184 064	2 657 431			

Figur 2: Driftsbudsjett SÅTE IKT 2018

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

Investeringer SÅTE-IKT 2019				Alle tall er NETTO - uten mva			
Vanlige investeringer				S	Å	T	E
Overføring til Budsjett 2019	Nye prosjekter 2019	SUM invest 2019		20,03 %	27,97 %	32,81 %	19,19 %
1710 Agresso aktiviteter							
Milestone 6	-	-		0	0	0	0
Imfordring	-	-		0	0	0	0
Integrasjoner fagsystemer	-	250 000	250 000	50 065	69 935	82 013	47 987
1711 Sak/Arkiv							
Ephorte Elements 6		1 550 000	1 550 000	310 403	433 597	508 481	297 519
eByggsak	373 000	-	373 000	74 697	104 343	122 363	71 597
nytt FDV							
Forvaltning, drift, vedlikehold	-	-	-	0	0	0	0
1721 Lønn og personalsystem SÅTE							
Tilleggsmoduler HRM	-	350 000	350 000	70 091	97 909	114 818	67 182
nytt Nettrom datacentral Rena							
Aggregat datacentral Rena	970 000	530 000	1 500 000	300 390	419 610	492 078	287 922
nytt GIS handlingsplan							
VA, varsling, Mobil landbruk, feltklossing oppmåling	600 000	-	600 000	120 156	167 844	196 831	115 169
nytt Kvalitetssystem							
Felles kvalitetssystem i SÅTE		450 000	450 000	90 117	125 883	147 623	86 377
nytt Fylkessammenheng							
Endring kommunene		500 000	500 000	100 130	139 870	164 026	95 974
nytt Teknisk							
Utvidelse kapasitet lagring	600 000	400 000	1 000 000	200 260	279 740	328 052	191 948
SUM Vanlige investeringer	2 543 000	4 030 000	6 573 000	1 316 207	1 838 733	2 156 285	1 261 675
Vertskommune (Pukkalkost 2015-2018)							
Overføring midler bevilget i 2015-2017							
- Standardisering tekniske nett	1 000 000		1 000 000	200 260	279 740	328 052	191 948
SUM vertskommune investeringer	1 000 000	-	1 000 000	200 260	279 740	328 052	191 948

Investeringer Figur 6: Investeringsbudsjett 2019

Investeringer Fag		2019	2020	2021	2022
Agresso	M7			1 000 000	
Nettportal	Migrering	150 000			
SUM		150 000	0	1 000 000	0
Investering Teknisk		2019	2020	2021	2022
SAN utvidelse			750 000		
Servere				850 000	
Trådløst nett			1 500 000		
Brannmurer					2 000 000
Backup lagring			250 000		
UPS Rena				500 000	
SUM		0	2 500 000	1 350 000	2 000 000

Figur 7: Investeringsplan SÅTE IKT 2019 – 2021. Kilde: Økonomisjef i Trysil kommune.

Utarbeidet i tilknytning til årsbudsjett 2019.

Investeringsplan SÅTE-IKT 2020-2021				
Investeringer Fag		2020	2021	2022
Agresso	M7		1 000 000	
Nettportal	Migrering	1 000 000		
SUM		1 000 000	1 000 000	0
Investering Teknisk		2020	2021	2022
Servere			850 000	
Trådløst nett		1 500 000		
Brannmurer				3 000 000
Backup lagring		250 000		
SUM		1 750 000	850 000	3 000 000

Figur 8: Investeringsplan SÅTE IKT 2020 – 2022. Kilde: Økonomisjef i Trysil kommune.

Utarbeidet i tilknytning til årsbudsjett 2020.

Budsjettprosedyren og saksgang

Vi har fått opplyst at leder for SÅTE IKT utarbeider forslag til budsjett med utgangspunkt i hvilke økonomiske ressurser SÅTE IKT trenger for å dekke lønn og sosiale utgifter, utgifter til fagsystemer, lovendringer mv. Forslaget blir lagt frem i møte med IKT-bestillere og rådmenn. IKT-bestillere sier ja eller nei til forslaget, som deretter legges frem for rådmannsutvalget. Det er rådmannsutvalget som tar stilling til om budsjettet kan aksepteres eller ikke. SÅTE IKTs budsjett innarbeides i vertskommunens budsjett, fordelt på drifts- og investeringsbudsjettet.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

Budsjettet til SÅTE IKT blir justert i forhold til økning i konsumprisindeks og nye systemer og løsninger som utløser nye driftsutgifter. Det blir også utarbeidet «en form for økonomiplan over 4 år», som kun inneholder investeringer. SÅTE IKT lager driftsbudsjett for ett år. I tilknytning til intervju har vi fått forklart at de etter beste evne legger inn driftskonsekvenser for neste år i driftsbudsjettet, og at budsjettet kunne vært mer langsiktighet i forhold til investeringer. Det blir utarbeidet Business Case for alle typer prosjekter, både drifts- og investeringsprosjekter, der IKT bestiller utvalget eller rådmannsutvalget skal fatte en beslutning. Det kan likevel forekomme at Business Case ikke utarbeides, noe vi kommer tilbake til i kapittel 8.3.

Investeringer har, frem til 2019, omfattet både det SÅTE IKT kaller «pukkelkostnader», som skulle dekke standardisering av løsninger over en tre-årsperiode, og ordinære investeringer. Prosjekter med «pukkelkostnader» er ikke en del av investeringsbudsjettet fra 2020. Det budsjetteres ellers med investeringsprosjekter, som er investeringer besluttet av rådmannsutvalget.

Leder for SÅTE IKT sender forslag til budsjett til økonomisjef i Trysil kommune, som sørger for å legge budsjettet inn som en del av vertskommunens årsbudsjett i økonomisystemets budsjettmodul. I praksis registreres budsjettet inn i regneark og lastes opp.

Budsjett og økonomiplan opp mot samarbeidskommunenes budsjett og budsjettprosess

Vi har mottatt signal fra respondenter om at det er viktig å komme tidligere i gang med SÅTE IKT sitt budsjett, slik at det kan være en del av kommunenes budsjettprosess. En respondent opplyser at kommunen mottar forslag til budsjett for SÅTE IKT høsten før budsjettåret. Den enkelte kommune har ikke oversikt over neste års utgifter, før de mottar budsjettet fra SÅTE IKT. En annen respondent peker på at det er viktig for kommunen at de mottar SÅTE IKT sitt budsjett til rett tid. Dersom det kommer for tidlig i kommunens budsjettprosess, så mener respondenten at det ikke er heldig. Det begrunnes med at det er viktig å ha kommet så langt at en ser konturene av kommunens budsjett. Dersom de har kommet for langt i budsjettprosessen, vil budsjettet langt på vei være lagt, og det er vanskelig å justere eller endre på noe. I det følgende går vi nærmere inn på samarbeidskommunenes budsjettprosesser og –dokumenter.

Stor- Elvdal kommune

Tabellene som viser drifts- og investeringsbudsjettet til SÅTE IKT er tatt inn både i årsbudsjett for 2018 og 2019. Innledningsvis beskriver de lovgrunnlaget for samarbeidet. Deretter kommenteres investeringer og drift i SÅTE, før de har tatt inn tabellene som viser alle kommunenes andel av budsjettet. De har også tatt med et sammendrag som viser drift og investering (2019) uten MVA, inkludert lønnsutgifter.

Respondenter i kommunen har gitt uttrykk for at de savner en felles budsjettkonferanse¹². De peker på at budsjettdokumentet fra SÅTE IKT kommer seint i forhold til kommunens budsjettprosess. De gir uttrykk for at arbeidet med SÅTE IKT sitt budsjett bør starte tidligere. Det utarbeides langsiktig planer for prosjekter. Det er en utfordring at prosjekter ofte blir forsinket og at SÅTE IKT flytter prosjekter med tilhørende utgifter til neste år. Det medfører at investeringsutgiftene må budsjetteres på nytt i kommunen. Vi har fått signal om at det i tillegg bør være mer langsiktig planlegging for SÅTE IKT i form av en økonomiplan for drift.

¹² Vi har fått opplyst at det ble gjennomført en felles budsjettkonferanse høsten 2019 i forbindelse med budsjettet for 2020

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal
kommune

Engerdal kommune

I årsbudsjett for 2018 har Engerdal tatt inn oversikt som viser sammendrag for drifts- og investeringsbudsjett i SÅTE IKT for alle kommuner, inklusive Engerdal kommune. Her forklares også økningen på driftsbudsjettet. Vi har ikke kontrollert om forklaringen er korrekt sett opp mot tidligere år. I årsbudsjett for 2019 har Engerdal kommune lagt med tabeller som viser drifts- og investeringsbudsjett for SÅTE IKT. I tillegg kommenterer de under ansvar 1220 – IKT at SÅTE IKT sitt driftsbudsjett har betydelig økning, og hva som er årsaken til det. Av budsjettskjema 2B går SÅTE-investeringene frem. Beløpsmessig stemmer dette med investeringsbudsjettet til SÅTE IKT og Engerdal kommunes andel.

Vi har mottatt signal om at SÅTE IKT tidligere utarbeidet budsjett uten involvering fra samarbeidskommunene¹³. Kommunene mottok dokumentet med beskjed om å innarbeide dette i egen kommunes årsbudsjett. Vi har fått opplyst at Engerdal kommune har tatt opp at budsjettprosessen i SÅTE IKT må bli bedre, at det må bli mer involvering og at prosessen må henge sammen med kommunens prosess.¹⁴

Kommunen opplyser at SÅTE IKT i 2018 hadde økonomi-dag sammen med rådmennene og at det ga bedre innsikt og forståelse. Tilsvarende var planlagt og ble gjennomført i 2019. Vi har fått opplyst at Engerdal kommune mottar årsbudsjett, men savner en økonomiplan. SÅTE IKT gir uttrykk for at det er vanskelig å planlegge for fire år. Respondenter i Engerdal kommune mener det må være mulig å fremskrive inntekter og utgifter i forhold til det som er kjent, også for SÅTE IKT.

Rådmannen¹⁵ i Engerdal kommune har ellers gitt uttrykk for at det har vært helt nødvendig for Engerdal kommune å delta i et samarbeid om IKT. SÅTE-samarbeidet har vært særlig viktig for de minste av SÅTE-kommunene. Han mener det har medført lavere utgifter enn det ellers ville gjort, samtidig som det har gitt tilgang til kompetanse.

Åmot kommune

Drifts- og investeringsbudsjettet fra SÅTE IKT er ikke lagt ved som vedlegg til kommunens årsbudsjett for 2018 eller 2019. Hovedtall for IKT – SÅTE og egen drift er tatt inn årsbudsjettet for 2018 og 2019 med 8.266.000. Dette beløpet er også lagt inn i hele økonomiplanperioden. Det går ikke frem hva som gjelder SÅTE IKT og hva som gjelder IKT i egen kommune. Kommunens andel til drift av SÅTE IKT er i 2018 i underkant av 7,5 mill.kr. Dette har økt til i underkant av 7,9 mill.kr. i 2019. Med uendret bevilgning vil det innebære at det er mindre igjen til IKT i egen kommune. Vi kan ikke se at investeringer i SÅTE IKT er spesifisert i kommunens investeringsbudsjett. Vi legger til grunn at investeringene er lagt inn i øvrige poster, uten at det har latt seg kontrollere.

Vi har fått opplyst at kommunen mottar budsjett fra SÅTE IKT på høsten, at antall ansatte og hva det koster kommunen har økt til omtrent det dobbelte fra oppstarten, og at budsjettet omfatter det kommunene har bestilt og det som driftes av systemer. Respondenter fra Åmot kommune opplyser at

¹³ Dette antar vi at er før opprettelsen av vertskommunesamarbeidet i 2015. Etter 2015 skal arbeid med budsjettet for SÅTE IKT ha fulgt tilnærmet samme prosedyre som i dag

¹⁴ Rådmann i vertskommunen og leder i SÅTE IKT oppgir at de ikke har mottatt innspill fra kommunen på dette

¹⁵ Dette er daværende rådmann høsten 2019, som nå har gått av med pensjon.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

kommunen er bundet fordi de har bestilt tjenestene SÅTE IKT yter. De opplyser at SÅTE IKT holder sine driftsbudsjetter.

Vi har ellers fått opplyst at Åmot kommune prøver å holde igjen på investeringene, slik at det begrenses til saker hvor det er nødvendig å investere. Åmot kommune har en krevende økonomisk situasjon, og bør ta opp minst mulig lån slik at lånegjelden ikke øker.

Utfordringer knyttet til budsjett

Vi har fått opplyst at det kan være en utfordring at samarbeidskommunene opplever å være avhengig det budsjettet vertskommunen legger for SÅTE IKT. Det innebærer at samarbeidskommunene kan oppleve å være noe låst i forhold til utgifter til IKT i eget budsjett. SÅTE IKT sitt budsjett blir uansett behandlet i rådmannsutvalget, og vi har fått opplyst at det blir lagt vekt på å tilpasse budsjettet til det som er økonomisk mulig for de enkelte kommunene. Det innebærer at rådmannsutvalget begrenser hvilke prosjekter som kan startes opp og hvilke prosjekter som må vente.

7.2.3 Regnskap for SÅTE IKT

Det går frem av Trysil kommunes årsregnskap for 2018 at kommunen er vertskommune for tre forskjellige samarbeid, der SÅTE IKT er det ene. Trysil kommune har arbeidsgiveransvar for alle ansatte og er ansvarlig for å levere tjenester til egen kommune og til samarbeidskommunene. I vertskommunens regnskap ligger også egne regnskap for hvert samarbeidsområde. De forskjellige samarbeidsområdene har forskjellige formål som er regulert med egne avtaler. Avtalene regulerer økonomi, ansvar og myndighet, og kan ses på som en form for tjenesteavtale mellom kommunene.

Regnskap for SÅTE IKT inngår i årsregnskapet til Trysil kommune og kan fremstilles slik, jf. tabell 5:

Tekst	Beløp
Overføring fra Trysil kommune	10 143 245
Overføring fra Engerdal kommune	4 335 340
Overføring fra Åmot kommune	6 701 778
Overføring fra Stor-Elvdal kommune	4 725 660
Samarbeidets driftsutgifter	25 906 023
Samarbeidets resultat / samlede inntekter	-25 906 023

SÅTE IKT ligger innenfor sentral-administrasjonens budsjettamme (ramme 100) og bokføres på ansvar 1002 og aktuell tjeneste i Trysil kommunes regnskap. Utgiftene og inntektene bokføres på aktuell utgifts-/inntektskonto. I tillegg bruker kommunen prosjektnummer for å skille ut hva de ulike inntektene og utgiftene gjelder.

Tabell 5: Kilde: Trysil kommunes årsregnskap 2018, punkt 6.15

Tekst	Beløp
Overføring fra Trysil kommune	7 943 680
Overføring fra Engerdal kommune	4 223 109
Overføring fra Åmot kommune	6 537 898
Overføring fra Stor-Elvdal kommune	4 604 624
Resultat av overføringer	23 309 311
Samarbeidets egne inntekter	3 953 722
Samarbeidets driftsutgifter	27 263 033
Resultat av virksomheten	23 309 311

Tabell 6: Kilde: Trysil kommunes årsberetning 2018, pkt. 4, side 29

I årsberetningen for 2018 står det at vertskommunesamarbeid inngår i årsregnskapet til den kommunen hvor samarbeidet har sitt hovedkontor. For 2018 er beløpene som fremgår av tabell 6 en del av kommunens driftsregnskap.

Det er avvik mellom tall oppgitt i note til årsregnskapet (tabell 5) og i oversikt som er tatt inn i årsberetningen (tabell 6). Forholdet er også omtalt innledningsvis i dette kapitlet.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

I figur 9 nedenfor, har vi tatt inn oversikt som viser budsjett og regnskap for investeringsprosjektene for 2018, fordelt på vertskommune og deltakerkommuner.

SÅTE-IKT - Investeringsprosjekter	2018		Stor-Elvdal Andel: 20,5 %		Åmot Andel: 27,6 %		Trysil Andel: 32,7 %		Engerdal Andel: 19,2 %		
	Funksjon	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Budsjett
Ordinære investeringer											
01710 - SÅTE - Økonomisystem	120	-	354 000	-	72 676	-	97 739	-	115 581	-	68 003
01711 - SÅTE - Sak og Arkiv	120	508 225	823 000	104 339	168 962	140 321	227 230	165 936	268 710	97 630	158 098
01712 - SÅTE - Nettportal	120	2 000	275 000	411	56 458	552	75 928	653	89 788	384	52 828
01721 - SÅTE - HRM - SÅTE	120	77 760	250 000	15 964	51 325	21 470	69 025	25 389	81 625	14 938	48 025
01724 - SÅTE - Agresso Milestone 5	120	221 944,0	150 000	45 565	30 795	61 279	41 415	72 465	48 975	42 635	28 815
Sum investeringer		809 929	1 852 000	166 278	380 216	223 621	511 337	264 442	604 678	155 587	355 769
Vertskommuneprosjekter:											
01870 - SÅTE - Vertskommune prosjekter	xxx	-	2 627 000	-	539 323	-	725 315	-	857 716	-	504 647
018780 - SÅTE Ressursstyring felles	120	8 903	150 000	1 828	-	2 458	-	2 906,83	-	1 710	150 000
018781 - SÅTE S Ressursstyring	120	11 462	-	11 461,60	-	-	-	-	-	-	-
018782 - SÅTE A - Ressursstyring	120	11 461	-	-	-	11 460,80	-	-	-	-	-
018783 - SÅTE T - Ressursstyring	120	50 111	-	-	-	-	-	50 111,12	-	-	-
018784 - SÅTE E - Ressursstyring	120	11 457	-	-	-	-	-	-	-	11 456,80	-
018810 - SÅTE Felles kvalitetssystem	120	2 139	-	439,14	-	590,58	-	698,38	-	410,90	-
018900 - Barnehager	201	298 097	480 000	61 199,31	-	82 304,58	-	97 328,67	-	57 264,43	480 000
018910 - Skoleleift	202	156 424	2 000 000	32 113,85	-	43 188,67	-	51 072,44	-	30 049,05	2 000 000
018911 - Skoleleift S	202	337 200	-	337 200,00	-	-	-	-	-	-	-
018912 - Skoleleift A	202	230 574	-	-	-	230 574,00	-	-	-	-	-
018913 - Skoleleift T	202	577 510	-	-	-	-	-	577 510,00	-	-	-
018914 - Skoleleift E	202	167 656	-	-	-	-	-	-	-	167 656,00	-
Sum vertskommuneprosjekter		1 862 993	5 257 000	444 242	539 323	370 577	725 315	779 627	857 716	268 547	3 134 647
Sum SÅTE-IKT - Investeringsprosjekter		2 672 923	7 109 000	610 520	919 539	594 198	1 236 652	1 044 069	1 462 394	424 135	3 490 416

Figur 9: Investeringsprosjekter fordelt på deltakerkommunene, 2018. Kilde: Regneark mottatt fra leder av SÅTE IKT.

SÅTE-IKT - Driftsprojekter	Funksjon	2018		Stor-Elvdal Andel: 19,79 %		Åmot Andel: 28,04 %		Trysil Andel: 33,92 %		Engerdal Andel: 18,25 %	
		Regnskap	Budsjett	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Budsjett
11700 - SÅTE - Teknisk drift	120	8 336 638	10 144 000	1 649 821	2 007 498	2 337 593	2 844 378	2 827 787	3 440 845	1 521 436	1 851 280
11705 - SÅTE - Microsoft lisenser	120	-	2 760 000	-	546 204	-	773 904	-	936 192	-	503 700
117051 - SÅTE - S - Microsofllinsenser	120	567 747	-	567 747	-	-	-	-	-	-	-
117052 - SÅTE - A - Microsofllinsenser	120	1 000 206	-	-	-	1 000 206	-	-	-	-	-
117053 - SÅTE - T - Microsofllinsenser	120	1 161 451	-	-	-	-	-	1 161 451	-	-	-
117054 - SÅTE - E - Microsofllinsenser	120	494 303	-	-	-	-	-	-	-	494 303	-
11701 - SÅTE - Systemansvar	120	4 935 076	5 078 000	976 652	1 004 936	1 383 795	1 423 871	1 673 978	1 722 458	900 651	926 735
11709 - SÅTE - HRM (egen fordelingsnøkkel: 1/3 på hver)	120	56 752	1 080 000	18 917	360 000	18 917	360 000	-	-	18 917	360 000
117091 - SÅTE - S HRM	120	194 953	-	194 953	-	-	-	-	-	-	-
117092 - SÅTE - A HRM	120	194 954	-	-	-	194 954	-	-	-	-	-
117093 - SÅTE - T HRM	120	301 275	-	-	-	-	-	301 275	-	-	-
117094 - SÅTE - E HRM	120	194 954	-	-	-	-	-	-	-	194 954	-
11710 - SÅTE - Økonomisystem	120	797 746	1 346 000	157 874	266 373	223 688	377 418	270 595	456 563	145 589	245 645
117101 - SÅTE - S Økonomisystem	120	63 165	-	63 165	-	-	-	-	-	-	-
117102 - SÅTE - A Økonomisystem	120	19 251	-	-	-	19 251	-	-	-	-	-
117103 - SÅTE - T Økonomisystem	120	63 885	-	-	-	-	-	63 885	-	-	-
117104 - SÅTE - E Økonomisystem	120	26 530	-	-	-	-	-	-	-	26 530	-
11711 - SÅTE - Sak og Arkiv	120	560 048	680 000	110 833	134 572	157 037	190 672	189 968	230 656	102 209	124 100
11712 - SÅTE - Nettportal	120	388 958	456 000	76 975	90 242	109 064	127 862	131 934	154 675	70 985	83 220
11713 - SÅTE - Skole	202	404 883	400 000	80 126	79 160	113 529	112 160	137 336	135 680	73 891	73 000
11714 - SÅTE -GIS-IKT	303	914 808	952 000	181 040	188 401	256 512	266 941	310 303	322 918	166 952	173 740
117142 -SÅTE - A - GIS Åmot	303	35 400	-	-	-	35 400	-	-	-	-	-
117143 - SÅTE - T - GIS Trysil	303	20 400	-	-	-	-	-	20 400	-	-	-
117144 - SÅTE - E - GIS Engerdal	303	20 400	-	-	-	-	-	-	-	20 400	-
11715 - SÅTE - KomTek	340/350/353/120	471 800	548 000	93 369	108 449	132 293	153 659	160 035	185 882	86 104	100 010
11716 - SÅTE - Gemini VA	340/350	113 797	216 000	22 520	42 746	31 909	60 566	38 600	73 267	20 768	39 420
11717 - SÅTE - Profil	253/254	308 585	320 000	61 069	63 328	86 527	89 728	104 672	108 544	56 317	58 400
11718 - SÅTE - Velferd	242	135 097	180 000	26 736	35 622	37 881	50 472	45 825	61 056	24 655	32 850
11719 - SÅTE - Familie	244	276 020	288 000	54 624	56 995	77 396	80 755	93 626	97 690	50 374	52 560
11720 - SÅTE - Bibliotek	370	194 960	216 000	38 583	42 746	54 667	60 566	66 130	73 267	35 580	39 420
11721 - SÅTE - Legesystem	241	14 582	500 000	2 886	98 950	4 089	140 200	4 946	169 600	2 661	91 250
117211 - SÅTE - S Legesystem	241	84 452	-	84 452	-	-	-	-	-	-	-
117212 - SÅTE - A Legesystem	241	105 570	-	-	-	105 570	-	-	-	-	-
117213 - SÅTE - T Legesystem	241	163 165	-	-	-	-	-	163 165	-	-	-
117214 - SÅTE - E Legesystem	241	77 046	-	-	-	-	-	-	-	77 046	-
11722 - SÅTE - Visma Ressursstyring	253/254	238 177	480 000	47 135	94 992	66 785	134 592	80 790	162 816	43 467	87 600
117221 - SÅTE - S Ressursstyring	253/254	8 707	-	8 707	-	-	-	-	-	-	-
117222 - SÅTE - A Ressursstyring	253/254	9 228	-	-	-	9 228	-	-	-	-	-
117223 - SÅTE - T Ressursstyring	253/254	19 293	-	-	-	-	-	19 293	-	-	-
117224 - SÅTE - E Ressursstyring	253/254	1 899	-	-	-	-	-	-	-	1 899	-
11723 - SÅTE - Kino/Kultur DX	373	63 849	62 000	12 636	12 270	17 903	17 385	21 658	21 030	11 652	11 315
11724 - SÅTE - Flyktning - VO	242	-	208 000	-	41 163	-	58 323	-	70 554	-	37 960
117241 - SÅTE - S Flyktning	242	27 312	-	27 312	-	-	-	-	-	-	-
117242 - SÅTE - A Flyktning	242	23 436	-	-	-	23 436	-	-	-	-	-
117243 - SÅTE - T Flyktning	242	67 332	-	-	-	-	-	67 332	-	-	-
117244 - SÅTE - E Flyktning	242	15 624	-	-	-	-	-	-	-	15 624	-
117251 - SÅTE - S Voksenopplæring	213	7 908	-	7 908	-	-	-	-	-	-	-
117253 - SÅTE - T Voksenopplæring	213	19 767	-	-	-	-	-	19 767	-	-	-
117254 - SÅTE - E Voksenopplæring	213	25 308	-	-	-	-	-	-	-	25 308	-
11727 - SÅTE - FDV System	-	-	200 000	-	39 580	-	56 080	-	67 840	-	36 500
117301 - SÅTE - S Speedadm. kulturskole	220	38 584	-	38 584	-	-	-	-	-	-	-
117302 - SÅTE - A Speedadm. kulturskole	220	40 267	-	-	-	40 267	-	-	-	-	-
117303 - SÅTE - T Speedadm. kulturskole	220	39 728	-	-	-	-	-	39 728	-	-	-
117304 - SÅTE - E Speedadm. kulturskole	220	34 837	-	-	-	-	-	-	-	34 837	-
Sum SÅTE-IKT - Driftsprojekter		23 380 110,73	26 114 000,00	4 604 624,47	5 314 228,60	6 537 897,60	7 379 533,60	8 014 479,74	8 491 532,80	4 223 108,92	4 928 705,00

Figur 10: Driftsutgifter / -prosjekter fordelt på deltakerkommunene, 2018. Kilde: Regneark mottatt fra leder av SÅTE IKT.

Figur 10 viser driftsutgifter og utgifter til driftsprojekter for 2018. Utgiftene for Stor-Elvdal, Engerdal og Åmot kommune, stemmer med oversikten som står i kommunens årsberetning, jf. tabell 6. For Trysil

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

kommune er det en differanse på kr. 70.799,74. Oversikten stemmer ikke overens med note til årsregnskapet, jf. tabell 5.

Vi har ellers fått opplyst at samarbeidskommunene ikke mottar prognoser for utgifter i løpet av året, men at de blir orientert på møter i løpet av året. Prognoser i løpet av regnskapsåret, kunne gitt signaler om neste års behov. Det har likevel ikke vært store endringer eller utfordringer knyttet til SÅTE IKT. Respondenter har derfor stilt spørsmål ved om dette er noe de skal prioritere.

7.2.4 Fakturering av samarbeidskommuner

Fordeling kommunevis etter PC-telling 31. august 2018 (gjelder for budsjettåret 2019)					
Testsum	1 000 000				
Drift Fast / variabel	30 %	70 %			
Investering Fast / variabel	40 %	60 %			
		Stor-Elvdal	Åmot	Trysil	Engerdal
Admin		107	205	237	80
Academic		67	119	184	70
Teknisk nett		0	1	3	0
Helse		15	22	23	10
Fritidsbende		0	5	6	6
Elevnett		7	0	0	13
Maskiner SÅTE-IKT		-3	-6	-14	-2
Sum Pcer		193	346	439	177
Antall arbeidsstasjoner totalt:					
		128	227	256	107
DRIFT	Fast andel	75 000	75 000	75 000	75 000
	Variabel andel	116 970	209 697	266 061	107 273
		191 970	284 697	341 061	182 273
Forordningsnøkkel 2019		19,20 %	28,47 %	34,11 %	18,23 %
INVESTERING	Fast andel	100 000	100 000	100 000	100 000
	Variabel andel	100 260	179 740	228 052	91 948
		200 260	279 740	328 052	191 948
Forordningsnøkkel 2019		20,03 %	27,97 %	32,81 %	19,19 %

Vi har fått opplyst at SÅTE IKT sine utgifter fordeles på deltakerkommunene. En del utgifter fordeles etter faste fordelingsnøkler, mens resten fordeles etter antall lisenser og antall PC'er kommunene har. Vi har fått fremlagt regneark som viser budsjetterte fordelingsnøkler for drift og investering for budsjett 2019, jf. figur 11. Regnearket inneholder også historikk for fordelingsnøkler for perioden 2012 – 2018, uten at det er tatt med her.

Figur 11: Fordelingsnøkler SÅTE IKT. Fordeling med test-sum kr. 1.000.000

Hvordan gjennomføres faktureringen?

SÅTE IKT har opplyst at alle kostnader som SÅTE-IKT håndterer, i utgangspunkt fordeles etter fordelingsnøkkelen. Fakturaene følger vanlige attesterings- og anvisningsregler. Det sendes faktura kvartalsvis fra økonomiavdelingen i Trysil kommune. Noen få kostnader er relatert til enkelte kommuner og fordeles etter faktisk forbruk. Et eksempel kan være Åmot kommune som ikke har flyktninger og dermed ingen kostnader relatert til det. Da fordeles kostnadene direkte per kommunenummer i økonomisystemet Agresso. Utstyr som ikke er relatert til felles datasentral på Rena kjøpes og betales lokalt i kommunen. Det går utenom SÅTE-IKT sitt budsjett og følges ikke opp av vertskommunen. Vi har fått opplyst at SÅTE IKT ikke har vært borti andre typer utgifter enn de som er beskrevet ovenfor.

Trysil kommune skal iht. samarbeidsavtalen pkt. 6 sende faktura kvartalsvis. Vi har fått innsyn i

Faktureringsgrunnlag SÅTE-IKT					
Referanse	knr. 24981 Ann-Helen Rustad	knr 21018 54936	knr. 12672 Terje Vestad		
	Stor-Elvdal	Åmot	Engerdal	Sum	Konto
SÅTE-IKT - Drift	4 383 966,78	7 154 462,20	4 020 366,29	15 558 795,26	
A-konto - drift	-4 375 922,52	-7 143 063,74	-4 012 947,95	-15 531 934,21	
SÅTE-IKT - Drift - slutfaktura 2018	8 044,26	11 398,46	7 418,34	26 861,05	175000-1002-2900-11700
SÅTE-IKT - Investeringer 2018 - ordinære	166 278,49	223 621,48	155 587,42	545 487,38	
SÅTE-IKT - Investering 2018- Vertskommuneprosjekter	13 289,26	13 918,75	13 166,95	40 374,97	
A-konto - Investering	-179 568,00	-237 540,00	-168 754,00	-585 862,00	
SÅTE-IKT - Investering - slutfaktura 2018	-0,25	0,23	0,37	0,35	075000-1002-2900-01700
Sum faktureringsgrunnlag - Siste faktura	8 044,00	11 398,69	7 418,71	26 861,40	

regneark som viser uttrekk fra SÅTE IKT sitt regnskap på fakturatidspunktene, i tillegg til avregningsgrunnlag som vist i figur 12.

Figur 12: Eksempel på faktureringsgrunnlag fra SÅTE IKT, slutfaktura 2018

Fra noen respondenter har vi fått opplyst at de har inntrykk av at SÅTE IKT har blitt en veldig kostbar løsning. Økonomisjefen i vertskommunen har opplyst at utgiftene til SÅTE IKT ikke har økt mye på driftssiden. Han mener utgiftøkningen knytter seg til teknologisk utvikling, økning i antall fagsystemer og samfunnsmessig utvikling. Stor-Elvdal kommune og Åmot kommune har gitt uttrykk for at SÅTE IKT er en kostbar løsning for kommunene, uten at de har vurdert eller fått pris på andre løsninger. En

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

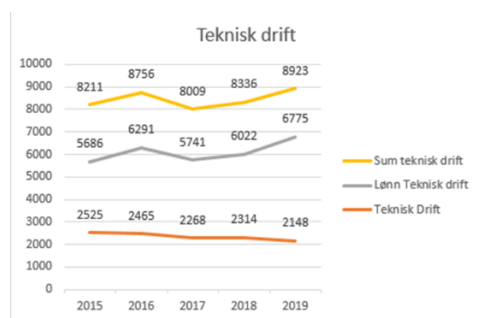
respondent har gitt uttrykk for at vedkommende antar at alternative løsninger antakelig kan koste kommunen like mye.

Fra rådmann i vertskommunen har vi fått innspill på at SÅTE IKT er en ønsket utvikling fra deltagerkommunene for å møte de krav og forventninger innen utviklingen på IKT området i kommunene. Samarbeidet sikrer både rimeligere anskaffelser og drift enn om kommunene skulle operere hver for seg. Det har skjedd en stor økning i applikasjoner de senere år, som har medført effektivisering og reduserte utgifter i kommunene. Det er økt aktivitet på IKT området og overføring av blant annet lisensutgifter fra kommuner og enheter til SÅTE IKT, som gjør at samarbeidet har hatt en høyere utgiftsøkning enn i kommunene.

Til tross for at det er utledet revisjonskriterier knyttet til rapportering både i dette kapitlet og i kapittel 9, velger vi å beskrive rapportering fra SÅTE IKT og vertskommunen til samarbeidskommunene samlet under kapittel 7.2.5.

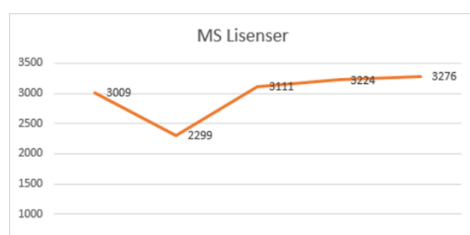
7.2.5 Rapportering fra SÅTE IKT til deltagerkommunene

I tilknytning til intervju har vi fått opplyst at SÅTE IKT har utarbeidet årsmelding for 2018 og 2019, i tillegg til 3-årsrapport for 2015 – 2017. Økonomisjef i Trysil kommune mener dokumentene gir god informasjon.

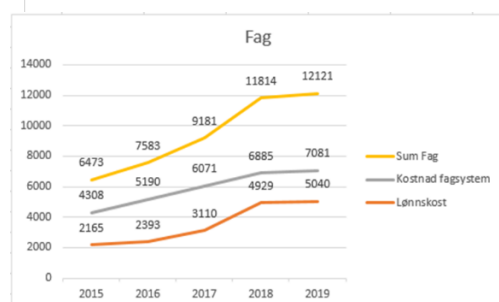
Figur 13: Kilde: Årsmelding 2019 for SÅTE IKT

Årsmeldingen for 2019 viser at utgiftene til teknisk drift har vært forholdsvis stabile i perioden 2015 – 2019. Lønnsutgiftene har økt noe, mens utgiftene til teknisk drift for øvrig har gått noe ned, se for øvrig tabell 1 innledningsvis i dette kapitlet. Utgiftene består av utgifter til driftssentralen på Rena og lønn og sosiale utgifter til teknisk ansatte, læringer, administrasjon og ledelse.

Figur 14: Kilde: Årsmelding 2019 for SÅTE IKT

Microsoft lisenser utgjør en betydelig del av utgiftene, og er direkte relatert til antall brukere i kommunene som har adgang til utstyr og fagsystemer. Antall brukere øker, og det medfører økning i antall lisenser, se for øvrig tabell 2 innledningsvis i kapitlet.

Figur 15: Kilde: Årsmelding 2019 for SÅTE IKT

Drift av fagsystemer inkluderer utgifter til systemansvarlige i SÅTE IKT i tillegg til bruk av fagsystemer. Utgiftene som gjelder lisenser, brukerstøtte og vedlikeholdsutgifter av fagsystemene utgjorde i 2019 kr. 7.080.504, mens lønnsutgiftene utgjorde i overkant av 5 mill.kr. jf. tabell 3 innledningsvis i kapitlet. For øvrig inneholder årsmeldingen informasjon om fagsystemer og utvikling av disse, investeringer, antall ansatte mv.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal
kommune

Vi har fått opplyst at leder for SÅTE IKT legger frem rapportering for IKT-bestillere og rådmenn ved forespørsel og i tilknytning til fakturering hver 3. mnd. Det er økonomiavdelingen i Trysil kommune som tar seg av det meste knyttet til økonomi, herunder fakturering og rapportering. Ved behov tas det ut en rapport (uttrekk) fra økonomisystemet. Rapporten tas ut ved fakturering og følger kvartalsvis faktura til samarbeidskommunene som vedlegg. Rapporten gir en oversikt pr. prosjekt, både for driftsutgifter og investeringsutgifter. Tidligere ble det tatt uttrekk fra økonomisystemet hver mnd., men dette har de gått bort fra.

Vi har videre fått opplyst at leder for SÅTE IKT rapporterer muntlig om økonomi og regnskap til IKT-bestiller møtet og rådmannsmøtet. Respondenter har gitt uttrykk for at det kunne vært ønskelig med skriftlig regnskapsrapportering i forkant av kommunens tertialrapportering.

En samarbeidskommune opplyser at de rapporterer på økonomi månedlig og at de savner tilsvarende rapportering fra SÅTE IKT. En annen samarbeidskommune har opplyst at kommunene ikke mottar skriftlig økonomisk rapportering fra SÅTE IKT. De opplyser at de mottar grunnlag for faktura (regnskapsvedlegg) i forkant av at faktura utarbeides og oversendes fra Trysil kommune.

En tredje samarbeidskommune opplyser at SÅTE IKT fakturerer kvartalsvis og at kommunene mottar regnskapsvedlegg sammen med fakturaen. I tilknytning til fakturering mottar samarbeidskommunene v/IKT-bestillere en økonomisk rapportering fra SÅTE IKT ved leder. Dette er excel-regneark som viser totale utgifter og fordeling på de ulike kommunene. I tillegg mottar kommunen a-konto-faktura fra SÅTE IKT hvor både investerings- og driftsutgifter er med.

En rådmann forteller at han mottar rapportering to veier. Leder for SÅTE IKT rapporterer til rådmannsgruppa i møter. I tillegg rapporterer IKT-bestiller i kommunen til den aktuelle rådmann. Dersom rapporteringen gjelder avvik, så tas det opp særskilt. Samarbeidsavtalen inneholder ikke særskilte bestemmelser om økonomisk rapportering, ut over at det i pkt. 6 går frem at vertskommunen skal fakturere samarbeidskommunene a-konto, og at vertskommunen skal foreta årsoppgjør i forbindelse med regnskapsavslutning hvert år.

Fra leder i SÅTE IKT har vi fått opplyst at i hvert IKT-bestiller møte og hvert rådmannsmøte får deltakerne en detaljert status gjennom presentasjonen som leder for SÅTE IKT gjennomgår. Gjennomgangen gjelder det som har skjedd i perioden fra forrige møte. Det gjelder alle fagsystemer, prosjekter, driftsmeldinger, bemanning og andre saker SÅTE IKT ønsker å ta opp. Ved behov/etterspørsel presenterer leder for SÅTE IKT bestemte temaer i formannskaps-/kommunestyremøter eller lokale ledermøter i de forskjellige kommunene. Vi har fått opplyst at det ikke skjer ofte, men en gang i blant. Utover dette blir det ikke utarbeidet annen rapportering. Leder for SÅTE IKT opplyser at det har blitt gjennomført slik helt fra begynnelsen av vertskommunesamarbeidet

.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

7.3 Revisors vurdering – Økonomirutiner og forutsigbarhet

7.3.1 SÅTE IKT i vertskommunens budsjett og regnskap

SÅTE IKT budsjetteres og bokføres innenfor sentraladministrasjonens ramme og bokføres på ansvar 1002 med aktuell tjeneste og utgifts-/inntektskonto. I tillegg bruker vertskommunen prosjektnummer for å skille ut hva de ulike inntektene og utgiftene gjelder.

SÅTE IKT inngår i vertskommunens budsjett og regnskap og er skilt ut på eget ansvar. I henhold til samarbeidsavtalen skal regnskapet skilles ut på eget ansvar *og tjeneste*. Det siste er slik vi vurderer det ikke mulig, dersom kommunens KOSTRA-rapportering skal bli korrekt på funksjonsnivå. Vertskommunen benytter i tillegg prosjektnummer for å skille ut hva inntekter og utgifter gjelder, herunder vedlikeholds- og utviklingsprosjekter, investeringsprosjekter, MS-lisenser mv. Etter vår vurdering er revisjonskriterium 7 etterlevd.

7.3.2 Kommunenes handlings- og økonomiplaner, samt budsjett

Rammen for SÅTE IKT blir lagt i budsjettet for SÅTE IKT, som behandles av rådmannsgruppa. SÅTE IKTs budsjett innarbeides deretter i vertskommunens budsjett, fordelt i drifts- og investeringsbudsjettet. SÅTE IKT utarbeider drifts- og investeringsbudsjett som oversendes til kommunene i løpet av høsten. Fra 2018 har SÅTE IKT utarbeidet en enkel investeringsplan som viser investeringene for budsjettåret og de neste tre år. SÅTE IKT utarbeider ikke økonomiplan. SÅTE IKT sine drifts- og investeringsutgifter inngår i vertskommunens budsjett og planlagte investeringer fremover i tid, i vertskommunens økonomiplan. Det varierer hvordan samarbeidskommunene har innarbeidet kommunens andel av SÅTE IKT sitt budsjett i eget budsjett.

Selv om budsjettet legges frem både i IKT bestiller utvalget og rådmannsutvalget, kan det slik vi vurderer det, stilles spørsmål ved om SÅTE IKT og vertskommunens arbeid med årsbudsjett gir føringer for samarbeidskommunenes arbeid med årsbudsjett. Vi peker videre på at vertskommunen og SÅTE IKT ikke har sørget for at det utarbeides en økonomiplan som inneholder både drifts- og investeringsinntekter og –utgifter for SÅTE IKT for en lengre tidsperiode. Årsbudsjettet for SÅTE IKT blir først oversendt samarbeidskommunene i løpet av høsten året før budsjettåret. Vi tolker dette som at budsjettet tidligst oversendes i september, eventuelt også senere.

Vi oppfatter at langsiktig planlegging og økonomiplan for en lengre tidsperiode mangler i SÅTE IKT, og legger til grunn at samarbeidskommunenes handlings- og økonomiplaner heller ikke gir føringer for langsiktig planlegging og innhold i vertskommunens leveranser. Til tross for at budsjett og aktuelle vedlikeholds- og utviklingsprosjekter, samt investeringsprosjekter er tema for og behandles i IKT bestiller utvalget samt rådmannsutvalget, mener vi det kan stilles spørsmål ved om ønsker om endringer for neste års budsjett tas opp med kommunene i samarbeidet innen 1. mai året før budsjettåret slik samarbeidsavtalen tilsier.

En rekke saker og beslutninger legges frem for IKT bestiller utvalget og rådmannsutvalget. Det følger av samarbeidsavtalen at alle beslutninger som kan påvirke utgiftsnivået på tjenester i vesentlig grad, skal være godkjent av kommunene før kostnadene pådras. Vi mener det kan stilles spørsmål ved hva som ligger i formuleringen; «være godkjent av kommunene». Innebærer dette godkjenning av rådmannsutvalget eller at bevilgningen faktisk skal være gitt av kommunestyret i deltakerkommunene? Vi legger til grunn at beslutninger blir fattet av IKT bestiller utvalg i saker/prosjekter som er budsjetttert, og av rådmannsutvalget dersom det snakk om fordeling av budsjettrammen på nye saker/prosjekter. Vi har forstått det slik at SÅTE IKT overholder sin

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

budsjettramme, og at en utvidelse av rammen i tilfelle vil innebære at det legges frem en sak for eierkommunene. Vi mener imidlertid at det kan fattes beslutninger som kan påvirke utgiftsnivået på tjenester i vesentlig grad, også innen budsjettrammen. Vi mener at SÅTE IKT ville vært tjent med at punktene i samarbeidsavtalen som gjelder beslutninger som kan påvirke utgiftsnivået i vesentlig grad, og hva som ligger i godkjenning fra kommunen, hadde vært mer presis. For eksempel ved at det ble gitt en beløpsgrense og en beskrivelse av hvem i kommunen som har myndighet til å godkjenne vesentlige utgifter.

Ut fra det som er nevnt over kan vi ikke se at samarbeidskommunenes handlings- og økonomiplan med årsbudsjett, gir føringer for langsiktig planlegging og innhold i vertskommunens leveranser, og vi mener at revisjonskriterium 8 ikke kan anses etterlevd.

7.3.3 Utgifter og fordeling på samarbeidskommuner

Vi har fått fremlagt regneark som viser SÅTE IKT sine inntekter og utgifter, både når det gjelder investeringer og drift, i tillegg til regneark med budsjetterte fordelingsnøkler for drift og investering og fordeling av utgifter på deltakerkommunene. Dette viser hvilke utgifter som fordeles etter faste fordelingsnøkler, og at andre utgifter fordeles i forhold til antall lisenser og antall PC'er kommunene har.

Utgiftene til teknisk drift består av utgifter til driftssentralen på Rena og lønn og sosiale utgifter til teknisk ansatte, lærlinger, administrasjon og ledelse, jf. figur 13. Utgifter til Microsoft lisenser er direkte relatert til antall brukere i kommunene. I følge årsmelding 2018 så øker antall brukere, noe som medfører økning i antall lisenser og økning i utgifter, jf. figur 14. Drift av fagsystemer inkluderer lønn og sosiale utgifter for systemansvarlige i SÅTE IKT, samt bruk av fagsystemer. Utgifter til bruk av fagsystemer gjelder lisenser, brukerstøtte og vedlikeholdsutgifter, jf. figur 15. Tilsvarende rapporteres i SÅTE IKTs årsmelding for 2019.

Vi har ikke funnet forhold som tilsier at andre utgifter enn de som ifølge SLA skal inn i SÅTE-regnskapet, er bokført her, herunder lønn IKT-ressurser inkl. sosiale kostnader, utredninger, inngåtte avtaler, kjøp av varer og tjenester knyttet til drift av nettverk, komponenter, utstyr, programvare og dekning av stab- og støttefunksjoner. Vi tar et visst forbehold ettersom vi ikke har gjennomgått detaljerte føringer i SÅTE IKT sitt regnskap, men vurderer likevel at revisjonskriterium 9 kan anses etterlevd.

Vertskommunen fordeler utgiftene og oversender faktura til samarbeidskommunene kvartalsvis, jf. kapittel 7.3.4. Det tilsier at samarbeidskommunene dekker sin andel av utgiftene i samsvar med budsjett og inngått tjenestenivåavtale. Revisjonskriterium 10 anses etterlevd.

Utgifter som SÅTE-IKT håndterer, fordeles i utgangspunkt etter fordelingsnøkkel. Noen få utgifter er relatert til enkelte kommuner og fordeles etter virkelig forbruk pr kommunenummer i økonomisystemet Agresso. Utstyr som ikke er relatert til felles datasentral på Rena kjøpes og betales lokalt i kommunen og blir ikke bokført i SÅTE-IKT sitt regnskap. Vi legger til grunn at kommunene selv dekker utgifter til lokalt eiet utstyr og tilhørende utgifter. Revisjonskriterium 11 kan derfor anses etterlevd.

Med det forbehold at vi ikke har gjennomgått detaljerte føringer i SÅTE IKT sitt regnskap eller kontrollert utvalgte fakturaer i detalj, legger vi også til grunn at revisjonskriterium 12 kan anses etterlevd.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

7.3.4 Faktura, årsavregning og rapportering til samarbeidskommuner

Trysil kommune ved økonomiavdelingen sender faktura til samarbeidskommunene kvartalsvis. Vedlagt fakturaen følger uttrekk fra SÅTE IKT sitt regnskap på fakturatidspunktene, i tillegg til avregningsgrunnlag jf. figur 12. Som omtalt i kapittel 7.3.3 legger vi til grunn at samarbeidskommunene dekker sin andel av utgiftene i samsvar med budsjett og inngått tjenestenivåavtale. Vi mener derfor at revisjonskriterium 13 er etterlevd.

Samarbeidsavtalen inneholder ikke særskilte bestemmelser om rapportering, ut over pkt. 6 om at vertskommunen skal fakturere samarbeidskommunene a-konto, og foreta årsoppgjør i forbindelse med regnskapsavslutning hvert år. Vi mener likevel det er god praksis å rapportere om økonomi jevnlig, og gjerne kvartalsvis eller i forkant av kommunens tertialrapportering. Vertskommunen og SÅTE IKT sender ikke skriftlig rapportering til samarbeidskommunene i løpet av året. De legger ved vedlegg med uttrekk fra økonomisystemet til kvartalsvis faktura. Leder for SÅTE IKT rapporterer ellers muntlig om økonomi og regnskap til IKT-bestiller møtet og rådmannsmøtet.

Vi har mottatt signaler om at det kan være ønskelig med skriftlig regnskapsrapportering fra SÅTE IKT.

Leder i SÅTE IKT gjennomgår status og hva som har skjedd siden forrige møte i hvert IKT-bestiller møte og rådmannsmøte. Ved behov presenterer leder for SÅTE IKT også temaer i ledermøter, eller formannskaps- og kommunestyremøter.

Vi vurderer at vertskommunen sørger for kvartalsvis fakturering i samsvar med samarbeidsavtalens krav. Vi mener det er god praksis å rapportere om økonomi jevnlig, og gjerne kvartalsvis eller i forkant av kommunens tertialrapportering. Vi vurderer at det bør kunne forventes at vertskommunen og SÅTE IKT rapporterer skriftlig. Vi mener videre det bør kunne forventes at vertskommunen og SÅTE IKT sørger for å kommentere de økonomiske tallene. Med bakgrunn i dette, vurderer vi at vertskommunen bare delvis har etterlevd revisjonskriterium 14.

Vi mener vertskommune og SÅTE IKT bør sørge for rapportering i samsvar med samarbeidskommunenes forventninger og god praksis.

Vertskommunen foretar årsavregning i forbindelse med regnskapsavslutningen hvert år. Revisjonskriterium 15 anses etterlevd.

Avslutningsvis finner vi grunn til å påpeke at SÅTE IKT sine årsmeldinger kun inneholder regnskapstall fra det enkelte år. Tall i SÅTE IKT sin årsmelding samsvarer ikke med tall presentert i vertskommunens årsregnskap og årsberetning. Differansene er ikke forklart.

Videre kan det forventes at årets regnskapstall sammenstilles med årets budsjett, i tillegg til regnskapstall fra fjoråret. Det kan videre forventes at tall presentert i særskilt årsmelding for SÅTE IKT samsvarer med tall oppgitt i vertskommunens årsregnskap og årsberetning for tilsvarende år.

8 Problemstilling 2 – Levering av prosjekter

Problemstilling 2:

I hvilken grad leverer SÅTE-IKT prosjekter til riktig tid, med avtalt kvalitet og innenfor avtalt utgiftsramme (budsjettramme), herunder:

- a. Hvilke prosjekter er gjennomført i løpet av 2018 - 2019¹⁶, og hva er avtalt mht. tidsperspektiv, kvalitet og budsjettramme?
- b. I hvilken grad har SÅTE-IKT levert til rett tid, innenfor avtalt budsjettramme og med tilstrekkelig (avtalt) kvalitet

8.1 Revisjonskriterier for problemstilling 2¹⁷

Vi har utledet revisjonskriterier, jf. vedlegg A i kapittel 14. Det kan forventes at:

16. Prosjekter er gjennomført innenfor tidsplan fremlagt for IKT-bestiller utvalg og /eller rådmannsutvalget.
17. Prosjekter er gjennomført innenfor planlagt budsjettramme slik den er fremlagt for IKT-bestiller utvalg og/eller rådmannsutvalget.
18. Brukerne i deltakerkommunene opplever at prosjekter er gjennomført på en god måte og med tilstrekkelig kvalitet.

8.2 Innhentet data

I dette kapitlet ser vi nærmere på leveranser av prosjekter. Vi har justert problemstillingen slik at vi ser på årene 2018 og 2019, og avgrenset oss til å kontrollere utvalgte utviklings- og investeringsprosjekter. Med utgangspunkt i årsmelding 2018 og 2019 har vi laget enkle oversikter over aktuelle prosjekter, jf. tabell 7 og 8 nedenfor. Deretter har vi gjennomgått mottatte dokumenter, regneark og referater fra IKT-bestiller møter og rådmannsmøter. Vi har sett på hvilke rammer og krav som er satt for de ulike prosjektene, herunder tids- og budsjettramme. Vi har også sendt ut en enkel spørreundersøkelse til systemansvarlige i SÅTE IKT og til samarbeidskommunene ved superbrukere (fagansvarlige).

Det fremgår av inngått tjenestenivåavtale (SLA) og samarbeidsavtale at Trysil kommune og SÅTE IKT skal levere IKT-tjenester til de øvrige kommunene. De skal også gjennomføre all anskaffelse av IKT-utstyr og programvare. SLA-avtalen inneholder for øvrig tjenestebeskrivelser for brukerstøtte, utstyr og rekvisita, applikasjonsdrift, innkjøp av IKT-utstyr og programvare/prosjekter, telefoni, skolesamarbeid, nettverk og datasentraler, velferdsteknologi, GIS samarbeid mv. Vi har utledet revisjonskriterier som kunne vært aktuelle, men har i mindre grad relevante data. Vi går derfor ikke inn på anskaffelse av IKT-utstyr og programvare i tilknytning til denne problemstillingen, jf. fotnote 12.

¹⁶ Vi har endret fra 2017 – 2018 i prosjektplanen til 2018 – 2019 for å unngå at prosjektene vi ser på er av eldre dato.

¹⁷ Ved utledning av revisjonskriteriene var det også lagt opp til at vi kunne komme innom om Trysil kommune leverer IKT tjenester til samarbeidskommunene i samsvar med inngått tjenestenivåavtale (SLA) og om Trysil kommune ved SÅTE IKT gjennomfører anskaffelse av IKT-utstyr og programvare som forutsatt for samarbeidskommunene (revisjonskriterium 19 og 20). Vi har i liten grad kommet innom disse forholdene, og har ikke tilstrekkelig med data til å vurdere forholdene.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

I kapittel 8.2.1 beskriver vi, med utgangspunkt i årsmeldinger for 2018 og 2019, prosjekter som ble gjennomført i perioden 2018 – 2019. I kapittel 8.2.2 beskriver vi budsjettering av prosjekter for 2018 og 2019. I kapittel 8.2.3 ser vi kort på lokasjoner og PCer i deltakerkommunene, før vi i kapittel 8.2.4 beskriver data knyttet til roller og møtearenaer. Roller og møtearenaer kunne vi også tatt med i kapittel 9, men mener det gir viktig bakgrunnsinformasjon som kan være relevant her. I Kapittel 8.2.5 ser vi på rutine for styring av prosjekter, samt gjennomføring av og utfordringer knyttet til prosjekter, før vi i kapittel 8.2.6 går inn på tre konkrete utviklings- og investeringsprosjekter som er valgt ut for kontroll.

8.2.1 Prosjekter gjennomført i perioden 2018 – 2019

Denne problemstillingen er i stor grad beskrivende. Vi planla derfor å kartlegge og beskrive hvilke utviklings- og investeringsprosjekter SÅTE IKT hadde gjennomført i løpet av 2017 – 2018. Deretter skulle vi velge ut noen prosjekter og kontrollere om disse var gjennomført i samsvar med signaler gitt fra IKT-bestiller utvalg og rådmannsutvalg. Vi så også at det kunne bli aktuelt å gjennomføre en spørreundersøkelse i deltakerkommunene for å klarlegge hvordan aktuelle superbrukere og øvrige brukere hadde opplevd gjennomføringen av prosjektene.

Forvaltningsrevisjonen var planlagt gjennomført innen utgangen av 2019, men ble noe forsinket. For å unngå at prosjektene som ble kontrollert var av eldre dato, endret vi slik at vi har sett nærmere på prosjekter gjennomført i perioden 2018 – 2019. Vi laget en oversikt over investeringsprosjekter gjennomført i 2018 og 2019, jf. tabell 7, med bakgrunn i årsmelding for 2018 og 2019.

8.2.1.1 Oversikt over investerings- og utviklingsprosjekter

Investeringsprosjekt	2018	2019
Barnehagesystemet	Kravspesifikasjoner og anbud, felles barnehagesystem Visma Flyt Barnehage ble valgt. Innførings- og opplæringsløpet startet i 2018 og blir fullført i 1. kv. 2019.	Benyttet mindre beløp i 2019 på å fullføre prosjektet.
Økonomisystemet		Oppgradering til ny versjon Milestone 7 - M7, med økt og ny funksjonalitet
Kvalitetssystemet		Innføring og opplæring av nytt kvalitetssystem med moduler for håndbok, avvik, risikoanalyse og årshjul.
Sak- og arkiv	Sak- og arkivsystemet er utdatert og tungvint. Kommuneledelsen har vedtatt oppdatering til ny versjon, Elements. Arbeidet er igangsatt og vi være på plass medio 2019. Arbeider med å avslutte åpne saker, slik at kommunene kan begynne med nesten blanke ark i Elements. Tidkrevende og siden august 2018 er det avsluttet en meget stort antall saker.	Eksisterende system er utdatert og tungvint. Kommuneledelsen har vedtatt at det skal oppgraderes til ny versjon, Elements. Gjennomført i 2019. Oppstart ble utsatt til slutten av 2019, med oppstart 1.1.2020.
Skoleløft	Bruker overskytende midler fra vertskommuneprosjekt. Kartlegging av utstyr og kompetanse, og reviderte kompetanseplaner. Formelt avsluttet 31.12.2018. Opplæring og implementering i 1. kf. 2019.	Disponert overskytende midler fra vertskommuneprosjektet. Kartlegging av utstyr og kompetanse, revidert kompetanseplaner, satsing på iPad 1. - 4. kl. Opplæring, kompetanseheving og implementering i 2019.
Fylkessammenslåing		Endring av kommunenummer i alle applikasjoner. Påvirker særlig NorKart. Omfattende arbeid. Største delen av kostnadene gjelder GIS og KomTek.
Standardisering		Lagringsplattform er erstattet med en mer fremtidsrettet, med bedre kapasitet og hastighet.

Tabell 7: Oversikt over investeringer 2018 og 2019. Kilde: Årsmelding 2018 og 2019.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

Utvikling av fagsystemer fremkommer i tabell 8:

Prosjekt	2018	2019
Økonomisystemet	OppgaveApp som muliggjør attesting og anvisning på mobile enheter. Tilleggsinformasjon OCR innbetalinger. Prekontering som gir lik fordeling av fakturaer for ulike måneder, eksempelvis strøm. Integrasjon mellom SpeedAdmin (kulturskole) og økonomisystemet. Multikanal med elektronisk fakturering til Vipps eller Digipost.	Integrasjon Visma Flyt Barnehage og Agresso: Integrasjon for forenklete faktureringsrutiner mellom fagsystemet på barnehage og økonomisystemet.
Lønn- og personal	Lønsslipp på mobil. Digitale sykmeldinger. Personalmeldinger. Rekrutteringsmodul.	Rekrutteringsmodul: Det ble skrevet kravspesifikasjon og ut på anbud med dette rett før sommerferien 2019. På grunn av manglende informasjon fra noen av tilbyderne, måtte kravene justeres underveis. Ikke fått valgt leverandør ved årsskiftet. Er i innspurten av prosessen. Integrasjon Familia: Satt opp integrasjon mellom HRM og Familia. Visma Flyt timeplan: Prosjekt i forhold til overføring av vikartimelønn fra Flyt Skole startet. Prosjektet er i startgruppa, men faggruppen for lønn har satt opp arter og kontoer som skal benyttes i Flyt Timeplan. Kursing starter opp på nyåret, og skal etter planen være klart til å ta i bruk til skolestart 2020.
Kodeverk Profil	Arbeid med felleskodeverk etter Troms-modellen.	I 2019 har det vært jobbet mye med å få på plass et nytt kodeverk . Rett etter sommeren ble kodeverk ferdigstilt og implementering i kommunene kunne begynne. Engerdal var først ute, etterfulgt av Stor-Elvdal og Trysil. Åmot har på grunn av tidspress ikke fått implementert det nye kodeverket enda. Bra tilbakemeldinger så langt. Planlagt evaluering og oppfølging våren 2020 for eventuelt å korrigere ting dersom det er noe som ikke fungerer etter intensjonen. Svar UT: Prosjektet ble lagt på is i 2019 til Visma hadde en løsning på å kunne sende vedlegg i samme konvolutt som hoveddokument dersom det går til print. Løsning for dette skulle være klar til sommeren 2018, men ved utgangen av 2019 er fortsatt ikke dette levert av Visma. Behandlerkravmeldinger: I 2019 kom det en mulighet i Profil for å kunne fakturere og spørre på frikort for pasienter som får kommunal fysioterapi. Ved sjekk på dette viser det seg at det kun er Åmot og Stor-Elvdal som fakturerer egenandel for fysioterapi, men Trysil bekrefter at det er noe de ønsker å begynne med dersom funksjonaliteten finnes i Profil. Faggruppen lager derfor Business Case på dette i 2020.
Familia	Mobilt barnevern ble innført i 2017, og tatt i bruk i 2018.	Mobilt barnevern ble innført i 2017, sagt opp i 2019 pga. begrenset bruksområde, samt at fagtjenestene brukte dette i varierende grad. Kost – nytte stod ikke i forhold til hverandre. I stedet for mobilt barnevern på iPad brukes bærbar pc der det er nødvendig. Fagsystemet familia er oppgradert i hht GDPR.
Velferd	Jobbet med gjeldsmodul, som nå er i bruk. Jobbet mye med maler, og for å få modulen til å fungere best mulig for gjeldsrådgivere i NAV.	Sosialtjenesten jobbet videre med maler. Digisos (digitalt søknadsskjema via nav.no) er tilgjengelig for de kommunene som ønsker å kjøre inn denne løsningen. Fagsystemet velferd er oppgradert i hht. GDPR.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

Prosjekt	2018	2019
System X	Store problemer med treghet i systemet. Koblet på leverandør som har oppgradert databasemotorer og MediLink. Gjennomført fagdager. System X har fått nye eiere. Bruke 2019 til å vurdere om de må ut på anbud eller velge løsning som ny eier tilbyr.	SX har problemer med treghet i systemet. Jobbet for å finne en løsning på dette, og har tidligere koblet på leverandør som oppgradert databasemotorer, samt at MediLink har oppgradert, for å bedre hastigheten til systemet. Dette har fungert bra, og de fleste tjenester i System X har blitt bedre. Det ligger fortsatt en del uløste saker i systemet for å få det til å fungere optimalt. SX har fått nye eiere og systemet skal utfases. 2019 har blitt brukt til å vurdere anbud eller om den nye løsningen som leverandøren tilbyr er tilfredsstillende. Jobber med kravspesifikasjon og må ila 2020 over på et annet system.
Skole	SFO tilstedeværelse er modul som lar SFO-ansatte sjekke elever inn og ut av SFO. Foresatte og lærere kan legge inn kommentarer. Bedre kontroll på tilstedeværelse. Digitale skjema som lar skole innhente tilbakemelding fra foresatte på oversiktlig måte, eksempelvis mht. samtykkeerklæringer. Timeplanvisning i påvente av fullt timeplanverktøy i 2019. Dokumentbehandling som gir foresatte mulighet til å søke fravær for sine barn elektronisk. Tilgang Feide og modul som håndterer to-faktorautentisering for lærere. Satt opp og testet. Jobber med plan for implementering.	
Pedagogisk programvare, skoler	Sentralisering av innkjøp. IKT-dager for skolens superbrukere	SÅTE-IKTs fagansvarlig har jobbet med sentralisering av innkjøp av pedagogisk programvare. Tjenestene skolene abonnerer på vil gi bedre innkjøpspriser og felles avtaler i forhold til kurs og opplæring. Fordelen med felles organisering av dette arbeidet er også det som må gjøres i forbindelse med GDPR. Det er arrangert IKT-dager for skolens FYRtårn (superbrukere). I tillegg er det gjennomført kurs fra ulike leverandører. Prosjekt Skoleløft ble formelt avsluttet 31.12.2018. Opplæring og implementering ble gjennomført i 2019. Det er gjennomført 48 dager med veiledning/kompetanseheving til lærere og modelleringsdager ut mot elevene.
Intranett/ Internett	Intranett ble lansert i 1. kvartal 2018. Spørreundersøkelse med evaluering. En del utfordringer som det må jobbes med. Kommune 24/7: SÅTE-kommunenes digitale skjemapakke som er publisert på kommunenes hjemmesider er revidert i 2018. Vurderer innkjøp av Chatbot.	Løsningen for både intranett og intranett ble sagt opp av leverandøren i slutten av 2019. SÅTE kommunene må snarest mulig skaffe seg en ny løsning. Prosjektet vil starte i begynnelsen av 2020.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

Prosjekt	2018	2019
<p>Perso nvern</p> <p>GDPR/personvern-ombud</p> <p>Altnn og forvaltnings-løsning for SvarUt /SvarInn</p> <p>Velferdsteknologi</p> <p>Kvalitets- system</p>	<p>Ny personvernforordning (EU/EØS) og ny lov med ikrafttredelse fra 20.7.2018. SÅTE IKT fikk ansvar for å starte prosjekt for å se hvordan kommunene kunne møte krav i forordning og ny lov.</p> <p>Personopplysningssikkerhet, databehandleravtaler, rutiner, protokoll over behandlingsaktiviteter og opplæring / informasjon.</p>	<p>I 2018 ble det igangsatt prosjekt i SÅTE-kommunene som skulle se på kravene i den nye personopplysningsloven, inkludert GDPR (EUs personvernforordning). Etter gjennomgang av det nye lovverket ble det gjennomført et prosjekt som skulle klargjøre hva dette går ut på, både hva som er nytt og hva som fremdeles gjelder.</p> <p>Det formidles gjennom dokumentsamlingen «Personopplysningssikkerhet» på intranettet i alle fire kommunene, samt nyhetsartikler om disse.</p> <p>Dokumentsamlingen måtte bygges opp på nytt og det ble en langt mer krevende jobb enn å bare oppdatere dokumenter som fantes fra før.</p> <p>Noen av verktøyene og rutinene prosjektet har jobbet med koordineres opp mot prosjekt «Kvalitetssystem», bla risikovurdering og avvikshåndtering. Dokumentene og rutinene skal finnes på et sted, likt for alle ansatte.</p> <ul style="list-style-type: none"> •Det er vedtatt et årshjul som styringsdokument for kvalitetsforbedring ifm. personvern/GDPR og informasjonssikkerhet. Dette vil bli gjennomført i alle kommunene i 2020. <p>Det kjørt e-læringskurs på e-post til alle ansatte «Kurs i personvern GDPR». Det er også påstartet et e-læringskurs til for alle ansatte, «Kurs i digital sikkerhet i SÅTE», dette vil fortsette et godt stykke ut i 2020.</p> <p>Sammen med de systemansvarlige for fagområdene er det jobbet en del med flere elementer, blant annet; behandlingsoversikt (oversikt over behandlinger av personopplysninger i kommunene), å få på plass flere databehandleravtaler bevisstgjøring om, samt å foreta risikovurderinger</p>
	<p>SÅTE IKT fikk rollen som felles personvernombud, med hovedoppgaver: Informere og gi råd, kontrollere overholdelse etc.</p>	
		<p>Det er kjørt mini-kurs i alle SÅTE-kommunene om oppsett og utfordringer i AltInn, samt tilgangsstyring og viktigheten av gode rutiner på dette.</p> <p>I forvaltningsløsningen for SvarUt/SvarInn er det foretatt en gjennomgang av oppsett og opprydding av tilganger i alle fire kommunene. Det er også foretatt et mini-kurs om dette i alle fire kommunene gjennom året. Noen endringer i forbindelse med de nye kommunenumrene fra 1/1-2020 er også gjennomført som foreskrevet. Noen nye fagsystem har også tatt i bruk SvarUt i løpet av året og er satt opp som nye i løsningen.</p>
	<p>Kjøpsavtale med Sensio velferdsplattform underskrevet i regionsamarbeidet i Sør-Østerdal i desember 2017. Dialog med leverandøren for å få satt opp systemet slik at det kan brukes på SÅTE IKTs nett. Arbeid med mobilnett, brannmurer mv. Felles avtale for anskaffelse av produkter som trygghetsalarmer, medisindispensere, sensorteknologi etc. Den enkelte kommune gjør gevinstvurderinger. Trysil kommune tar ned årsverk på natt, og har pasientvarslingssystem med trygghetsalarm, digitale tilsyn og vandreralarm i stedet for fysisk nattevakt på hver avdeling.</p>	<p>Det er inngått en kjøpsavtale for Sensio velferdsplattform underskrevet i Regionsamarbeidet i Sør Østerdal.</p> <p>I 2019 har kommunene tatt i bruk flere produkter som bla trygghetsalarm, mobil trygghetsalarm, medisindispensere, digitalt tilsyn og alarmer/sensorer av ulike slag.</p> <p>På Trysil sykehjem ble det tatt ned flere årsverk på natt, da man istedenfor fysisk nattevakt på hver avdeling har et nytt pasientvarslingssystem med trygghetsalarm, digitale tilsyn og vandreralarmer hos pasienter hvor alarmen går til mobilt vaktrom der nattevakten befinner seg.</p>
	<p>Innkjøp av felles kvalitetssystem. Prosess med kravspesifikasjoner og anbud vha Abakus. Forhandlinger og valg skjer i begynnelsen av 2019.</p>	

Tabell 8: Utvikling av fagsystemer 2018 – 2019. Kilde: Årsmelding 2018 og 2019.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

8.2.1.2 Opplysninger om gjennomførte prosjekter

Vi har fått opplyst at Sak/Arkiv-systemet Ephorte, er oppgradert til Elements. Dette er Ephorte i «ny drakt». Et annet eksempel på et prosjekt er Agresso Multikanal (2018). I tilknytning til standardisering jf. pukkelkostnader, har SÅTE IKT gjennomført blant annet turnussystem, mobilt barnevern, E-arkiv og legesystem (2015). Prosjektene er omtalt i årsrapporter.

Vi har også fått opplyst at det kan være vanskelige avveininger når det skal vurderes om SÅTE-kommunene skal fornye eller oppgradere ett fagsystem, eller om de skal legge anskaffelsen ut på anbud. Det forekommer at leverandører stiller krav om oppgradering, slik leverandøren gjorde for Agresso M7. De fikk opplyst at dersom kommunene ikke oppgraderte, så ville de stå uten støtte fra leverandør. Det medførte at tre av fire IKT-bestillere sa ja til oppgradering. Den siste IKT-bestilleren mente kommunen kunne klare seg uten å oppgradere. I dette tilfellet skar rådmennene gjennom, og det ble gjennomført oppgradering av systemet. Agresso er nærmere beskrevet i kapittel 8.2.1.3 nedenfor.

Vi har videre fått opplyst at Ephorte (saksbehandlingssystemet) var tungt og utdatert, og lite logisk bygget opp. Det ble derfor besluttet at kommunene skulle gå for ny versjon av saksbehandlingssystemet, Elements. Målet var at prosjektet skulle vært slutført sommeren 2019. Det viste seg imidlertid at det var behov for å fylle Elements med innhold, blant annet i form av maler, og dette var arbeidskrevende. Det medførte at prosjektperioden ble forlenget. Prosjektgruppen besto av arkivleder og informasjonsleder i Trysil kommune, tilsvarende personer fra de øvrige samarbeidskommunene, samt ansatte i SÅTE IKT. Overgangen fra Ephorte til Elements er nå gjennomført.

Velferdsteknologi startet som et prosjekt i regionrådet i Sør-Østerdal. Målet var å få på plass en plattform som var kompatibel med alle løsningene kommunene i regionen har. SÅTE IKT involverte seg i prosjektet. Målet var å samordne de fagsystemene og løsningene som kommer oppå en plattform, samtidig som det skulle passe inn i SÅTE IKT sin plattform. Vi har fått opplyst at Trysil kommune har gjennomført et eget prosjekt på velferdsteknologi. Intensjonen med SÅTE IKT er likevel å ha mest mulig like løsninger, prosjekter og fag. Vi har videre fått opplyst at SÅTE IKT fikk velferdsprosjektet i fanget fra regionrådet i Sør-Østerdal. Det medførte at SÅTE IKT måtte tilpasse seg raskt. Vi har fått opplyst at velferdsprosjektet berører kommunenes øvrige systemer.

Tabell 7 viser hvilke investeringsprosjekter som er gjennomført av SÅTE IKT i perioden 2018 - 2019. I tillegg har vi utarbeidet en oversikt over utviklingsprosjekter som er gjennomført i løpet av 2018 og 2019, jf. tabell 8.

Vi har valgt ut følgende investerings- og utviklingsprosjekter for nærmere gjennomgang:

1. Ephorte / Elements som er kommunenes sak- og arkivsystem. Det er et stort og omfattende system som benyttes av alle enheter i en kommune. Prosjektet er et investeringsprosjekt.
2. Barnehagesystemet som er et mindre, fagspesifikt system. Dette er også et investeringsprosjekt.
3. Felles kodeverk i Profil. Dette er et utviklingsprosjekt dekket av driftsmidler.

Data knyttet til gjennomgang av utvalgte prosjekter er tatt inn i kapittel 8.2.6. Før vi ser på dette, velger vi å omtale økonomisystemet Agresso nærmere. Årsaken er at flere respondenter har vært opptatt av

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

systemet og den oppgraderingen som ble gjennomført i årsskiftet 2018 / 2019. En del respondenter har også vært opptatt av om løsningen burde vært lagt ut på anbud.

8.2.1.3 Nærmere om økonomisystemet Agresso

Vi har fått opplyst at en del av samarbeidskommunene ønsker Agresso ut på anbud. Vi har fått opplyst at det hvert 3 – 5 år kommer beskjed fra TietoEvry om at systemet må oppgraderes. Dersom kommunene ikke oppgraderer, så får de beskjed om at det vil medføre at de ikke får support på løsningen. Respondenter har gitt uttrykk for at kommunene på en måte ikke har noe valg. Samtidig er anbud og bytte av økonomisystem en omfattende og utfordrende prosess, fordi systemet er integrert med en rekke andre systemer og løsninger i kommunene.

Respondenter opplyser at Agresso er et eksempel på at leverandører oppgraderer til nye versjoner og gir beskjed om at de kutter support på eldre versjoner. Det har medført at kommunene har sett seg nødt til å oppgradere for ikke å risikere å stå uten support. Vi har videre mottatt opplysninger om at det blir gjennomført forhandlinger ved oppgraderinger av systemer, slik som for økonomisystemet (Agresso). Ofte kan det ende med at kommunene får ett avslag i prisen for å oppgradere, men under forutsetning av at kommunene bestiller «nå». Kommunene er bundet av tidligere valg, og slik vil det være uansett om kommunene har løsninger fra Visma eller TietoEvry. Respondenter har gitt uttrykk for at det kan være grunn til å stille spørsmål ved om kommunene får en rettferdig rabatt og en riktig pris. De peker på at det er vanskelig å bedømme, uten en reell konkurranse mellom aktuelle tilbydere (anbud).

Vi har fått opplyst at kommunene har benyttet Agresso fra 2002. Respondenter stiller spørsmål ved om de kan være på tynn is i forhold til lov om offentlige anskaffelser. Økonomisystemet er oppgradert en rekke ganger. Flere respondenter stiller spørsmål ved hvor lenge kommunene kan la være å konkurranseutsette økonomisystemet (Agresso). De peker samtidig på at det vil være veldig krevende og tungt å gjennomføre konkurranse knyttet til økonomisystemet eller andre sentrale fagsystemer. Det er ikke gitt at en konkurranse vil medføre skifte av løsningen. Det vil avhenge av kriteriene som settes i konkurransedokumentene. Samtidig vil konkurranseutsetting medføre at leverandøren(e) må se på blant annet pris og øvrige kriterier for å være aktuell som fortsatt leverandør. Dette er ellers oppgitt å være et prosjekt hvor det var krevende å oppnå konsensus.

Vi har ellers fått opplyst at de fire deltakerkommunene står sammen som et konsern og opptrer som en helhet ved anskaffelser. Det medfører en større anskaffelse og bedre pris enn om de skulle opptrådt hver for seg. I anskaffelsesprosesser deltar aktuelle fagmiljøer i de fire kommunene. Her er superbrukere er sentrale.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

Tabell 10: Budsjett for utvalgte investeringsprosjekter 2018. Kilde: Regneark fra økonomisjef i vertskommunen.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

Investeringsplan SÅTE-IKT 2019-2021					Alle tall er NETTO - uten mva
Investeringer Fag	2019	2020	2021	2022	
Agresso M7			1 000 000		Antatt oppgradering, utgangspunkt at Agresso brukes fremover
Nettportal Migrering	150 000				
SUM	150 000	0	1 000 000	0	
Investering Teknisk	2019	2020	2021	2022	Bemerkninger
SAN utvidelse		750 000			Kontrollere, diskett, evt SSD pga ytelse
Servere			850 000		Plattformen må byttes ut
Trådløst nett		1 500 000			Ny anbudsrunde etter 5 års drift
Brannmurer			2 000 000		Ny anbudsrunde etter 5 års drift
Backup lagring		250 000			Erstatte QNAP (backup i Trysil)
UPS Rena			500 000		i drift siden 2006, vedlikehold i 2016
SUM	0	2 500 000	1 350 000	2 000 000	

Figur 19: Oversikt over planlagte investeringen perioden 2019 – 2022. Kilde: Regneark mottatt av økonomisjef i vertskommunen.

Regneark med oppsummering og oversikt over budsjett 2019, herunder drifts- og investeringsbudsjett, fremkommer av figur 20 nedenfor.

Budsjett 2019:						
(Tall uten MVA med lønnskostnader)						
	S	A	T	E	Totalt	
Drift 2018	5 200 408	7 492 054	9 078 499	4 752 300	26 523 261	
Investering 2018	1 005 773	1 352 247	1 599 016	940 964	4 898 000	
Investering vertskommune 2018	646 832	869 656	1 028 359	605 153	3 150 000	
Overføringer investeringer	0	0	0	0	0	
SUM 2018	6 853 013	9 713 957	11 705 874	6 298 417	34 571 261	
Budsjett 2019						
Drift 2019	5 204 496	7 879 446	9 401 148	4 895 829	27 380 918	
Investering 2019	1 316 307	1 838 733	2 156 285	1 261 675	6 573 000	
Overføring investering vertskommune	200 260	279 740	328 052	191 948	1 000 000	
SUM 2019	6 721 063	9 997 919	11 885 485	6 349 452	34 953 918	
				Diff ift 2018	382 657	
Årsak til økning på driftsbudsjettet						
	Overføringer fra andre virksomheter					
	Barnehagesystem					175 000
	Fag Skole					0 Fordeles som før
	Nye fagsystemer					
	Speedamin (kultur)					120 000
	FDV					0 På vent
	Velferdsteknologi					0 På regionsprosjekt i 2019
	Kvalitetssystem					0 På invest i 2019
	Lønnsoppgjør/Indeksegulering/ 30% VFT SA stilling					600 000

Figur 20: Oppsummering av budsjett 2019 Drift og investering. Kilde: Regneark mottatt fra økonomisjef i vertskommunen

Videre har vi mottatt oversikt over driftsbudsjett 2019 og budsjett for investeringsprosjekter 2019 fra vertskommunen, jf. figur 21 og 22 nedenfor.

Driftsbudsjett SÅTE-IKT 2019									
Alle tall er NETTO - uten mva									
	Brutto budsjett 2018	Brutto budsjett 2019	Beregnet antall mva-%	Beregnet finansiert ved moms-komp.	Sum finansiering kommunene	S	A	T	E
						19,20 %	28,47 %	34,11 %	18,23 %
Teknisk Drift									
Tjeneste									
1700 1206 Lønnskostnader drift og administrasjon	6 347 000	6 575 000	0,0 %	-	6 575 000	1 262 201	1 871 883	2 242 473	1 198 443
2 1206 Abonnemester, linnetur, kostformateridell	15 000	15 000	0,0 %	-	15 000	2 880	4 270	5 116	2 734
3 1206 Bæverstrøm ved møter/utvalg/organisasjoner/rid	50 000	50 000	0,0 %	-	50 000	9 598	14 235	17 053	9 114
4 1206 Datakommunikasjon	750 000	675 000	25,0 %	135 000	540 000	103 664	153 736	184 173	98 427
5 1206 Kompetanseheving (kurs)	300 000	250 000	3,0 %	242 718	46 905	69 101	82 782	44 241	
6 1206 Lønner	1 750 000	1 100 000	25,0 %	220 000	830 000	169 933	250 533	300 133	160 400
7 1206 Utstyr, reparasjoner, ny programvare m.m.	800 000	800 000	25,0 %	160 000	640 000	122 861	182 206	218 279	116 655
8 1206 ASP-sentralen	200 000	200 000	25,0 %	40 000	160 000	30 715	45 552	54 570	29 164
9 1206 Service- og vedlikehold, utstyr	250 000	250 000	25,0 %	50 000	200 000	38 394	56 939	68 212	36 455
10 1206 Supporttjeneste utstyr komponenter	250 000	250 000	25,0 %	50 000	200 000	38 394	56 939	68 212	36 455
11 1206 Konsulentstand	300 000	300 000	25,0 %	60 000	240 000	46 073	68 327	81 855	43 745
Sum teknisk ASP-drift	11 012 000	10 465 000		722 282	9 742 718	1 870 307	2 773 722	3 322 857	1 775 832
Sum ekskl. lønn	4 665 000	3 890 000			3 167 718	608 106	901 840	1 088 384	577 389
Fag									
1701 1206 Lønnskostnader Fag (systemansvar)	5 134 000	5 471 000	0,0 %	-	5 471 000	1 050 266	1 557 577	1 865 943	997 214
1705 1206 MS lisenser kommuner	1 450 000	4 100 000	25,0 %	820 000	3 280 000	577 850	1 017 987	1 181 274	502 889
1709 1206 HRM	1 350 000	1 425 000	25,0 %	285 000	1 140 000	218 845	324 555	388 809	207 791
1710 1206 Aggresso inkludert opsjoner	2 125 000	2 000 000	25,0 %	400 000	1 600 000	307 132	455 515	545 697	291 636
1711 1206 ePhorte	850 000	950 000	25,0 %	190 000	760 000	145 897	216 370	259 206	138 527
1712 1206 Netportal	570 000	560 000	25,0 %	118 600	451 400	91 070	135 060	161 799	86 470
1713 2020 Skole	500 000	695 000	25,0 %	139 000	556 000	106 753	158 292	189 630	101 344
Nye 2020 Skole Fagansvar	850 000		25,0 %						
Nye 2020 Barnehager	-	220 000	25,0 %	44 000	176 000	33 787	50 107	60 027	32 080
1714 1206 CAS	1 190 000	1 220 000	25,0 %	246 000	984 000	188 898	280 142	335 604	179 356
1715 1206 Kommunik	685 000	780 000	25,0 %	146 000	634 000	112 110	166 263	199 179	106 447
1716 1206 Ceman	270 000	290 000	25,0 %	58 000	232 000	44 537	66 050	79 126	42 287
1717 1206 Profil	400 000	438 000	25,0 %	87 600	350 400	67 266	99 758	119 508	63 868
1718 1206 Velferd	225 000	275 000	25,0 %	55 000	220 000	42 533	62 633	75 033	40 100
1719 1206 Familie	360 000	390 000	25,0 %	78 000	312 000	59 895	88 825	106 411	56 869
1720 1206 Helsekost	270 000	270 000	25,0 %	54 000	216 000	41 465	61 495	73 669	39 371
1721 1206 E-legesystem	625 000	663 000	25,0 %	132 600	530 400	101 821	151 003	180 899	96 677
1722 1206 Turnus	600 000	480 000	25,0 %	96 000	504 000	73 716	109 324	130 967	69 993
1723 1206 Kuber (DX og Speedadmin)	77 500	180 000	25,0 %	38 000	152 000	29 179	43 274	51 841	27 705
1724/25 Flyto	260 000	270 000	25,0 %	54 000	216 000	41 465	61 495	73 669	39 371
nytt FDV	250 000	-	25,0 %	-	-	-	-	-	-
nytt VFT	-	-	25,0 %	-	-	-	-	-	-
nytt Kvalitetssystem	-	-	25,0 %	-	-	-	-	-	-
1726 Nytt Sikker Arkiv	-	-	25,0 %	-	-	-	-	-	-
Sum finansiering	20 041 500	20 650 000		3 041 800	17 638 200	3 334 189	5 105 723	6 078 290	3 119 997
Sum totalt kommunes andel av finansieringen	31 053 500	31 145 000		3 764 082	27 380 918	5 204 476	7 879 446	9 401 148	4 895 829
Sum totalt ekskl. lønn	19 572 500	19 099 000			15 334 918	2 892 029	4 449 986	5 292 732	2 700 172
						5 250 029	7 492 054	9 078 499	4 752 300
						4 088	387 302	322 649	143 529
									Diff

Figur 21: Oversikt over driftsbudsjett 2019. Kilde: Regneark mottatt fra økonomisjef i vertskommunen.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

Prosjekt 1717 Profil og utvikling av felles kodeverk for SÅTE-kommunene hadde i 2019 et budsjett etter merverdiavgiftskompensasjon på kr 350.400, jf. tabell 7. Vi kommer tilbake til dette i kapittel 8.2.6.

Fag		Brutto budsjett 2018	Brutto budsjett 2019	Beregnet snitt mva %	Beregnet finansiert ved momskomp.	Sum finansiering kommunene	S	Å	T	E
1717	Profil	400 000	438 000	25,0 %	87 600	350 400	67 266	99 758	119 508	63 868

Tabell 11: Budsjett for prosjekt 1717 Profil 2019. Kilde: Regneark fra økonomisjef i vertskommunen.

Investeringer SÅTE-IKT 2019					FORDELING FRISKE MIDLER			
Alle tall er NETTO - uten mva								
Vanlige investeringer	Overføring til Budsjett 2019	Nye prosjekter 2019	SUM Invest 2019	S	Å	T	E	
1710 Agresso aktiviteter		-	-	20,03 %	27,97 %	32,81 %	19,19 %	
Milestone 6		-	-	0	0	0	0	Utsett
Infordring		-	-	0	0	0	0	Utsett
Integrasjoner fagsystemer	-	250 000	250 000	50 065	69 935	82 013	47 987	
1711 Sak/Arkiv		-	-	310 403	433 597	508 481	297 519	
Ephorte Elements 6		1 550 000	1 550 000	74 697	104 343	122 363	71 597	Øremerkede midler fra eByggsak
eByggsak	373 000	-	373 000					
nytt FDV		-	-	0	0	0	0	
Forvaltning, drift, vedlikehold	-	-	-					
1721 Lønn og personalsystem SÅTE		-	-	70 091	97 909	114 818	67 182	Rekrutteringsmodul, eget anbud
Tilleggsmoduler HRM	-	350 000	350 000					
Næstrem datacentral Rena	970 000	530 000	1 500 000	300 390	419 610	492 078	287 922	Var 970 000 ift fellesprosjekt i Åmot
nytt GIS handlingsplan		-	-	120 156	167 844	196 831	115 169	
VA, varsling, Mobilt landbruk, feltløsning oppmåling	600 000	-	600 000					
nytt Kvalitetssystem		-	-	90 117	125 883	147 623	86 377	
Felles kvalitetssystem i SÅTE		450 000	450 000					
nytt Fylkeskvalitetssystem i SÅTE		-	-	100 130	139 870	164 026	95 974	
Endring kommuner		500 000	500 000					
nytt Teknisk		-	-	200 260	279 740	328 052	191 948	Nytt lagringssystem
Utvikelse kapsittel lagring	600 000	400 000	1 000 000					
SUM Vanlige investeringer	2 543 000	4 030 000	6 573 000	1 316 307	1 838 733	2 156 285	1 261 675	
Vertskommune (Pukkelkost 2015-2018)								
Overføring midler bevilget i 2015-2017				200 260	279 740	328 052	191 948	Overføring, reserve
- Standardisering tekniske nett	1 000 000		1 000 000					
SUM vertskommune investeringer	1 000 000	-	1 000 000	200 260	279 740	328 052	191 948	
Totalt 2019	3 543 000	4 030 000	7 573 000	1 516 567	2 118 473	2 484 337	1 453 623	Investeringer 2019 per kommune
				807 047	1 127 353	1 322 049	773 551	

Figur 22: Oversikt over budsjetterte investeringer 2018. Kilde: Regneark mottatt fra økonomisjef i vertskommunen.

Det er overført kr. 2 543 000 som gjelder investeringsprosjekter som var budsjetttert i 2018. I tillegg er det budsjetttert med kr. 4 030 000 som gjelder nye prosjekter i 2019. Samlet investeringsbudsjett utgjør dermed kr. 6 573 000. Også her ser vi bort fra såkalte pukkelkostnader, hvor det er overført og rebudsjetttert med til sammen kr. 1 000 000 fra tidligere år.

Vi har valgt å se nærmere på prosjekt 1711 Sak / Arkiv og Ephorte / Elements som var budsjetttert med kr. 1 550 000 i 2019. I tillegg var det overført kr 373 000 fra 2018 som skal benyttes til eByggsak. Vi har også valgt å se på prosjekt knyttet til barnehagesystem. I 2018 var det budsjetttert med kr. 480 000, jf. tabell 6. Det er ikke budsjetttert med investeringsmidler i 2019. Vi kommer tilbake til utvalgte prosjekter i kapittel 8.2.6.

Vanlige investeringer	Overføring Budsjett 2019	Nye prosj 2019	SUM Invest 2019	S	Å	T	E		S	Å	T	E
				20,03 %	27,97 %	32,81 %	19,19 %	Fordelingsnøkkel 2019	20,03 %	27,97 %	32,81 %	19,19 %
1711 Sak/Arkiv			-									
Ephorte Elements 6		1 550 000	1 550 000	310 403	433 597	508 481	297 519		310 403	433 597	508 481	297 519
eByggsak	373 000		373 000	74 697	104 343	122 363	71 597	Øremerkede fra eByggsak				

Tabell 12: Budsjett for utvalgte investeringsprosjekter 2019. Kilde: Regneark fra økonomisjef i vertskommunen.

Vi har også mottatt investeringsplan for perioden 2020 – 2022 sammen med drifts- og investeringsbudsjett for 2019, jf. figur 23.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

Investeringsplan SÅTE-IKT 2020-2021				Alle tall er NETTO - uten mva
Investeringer Fag	2020	2021	2022	
Agresso M7		1 000 000		Antatt oppgradering, utgangspunkt at Agresso brukes fremover
Nettportal Migrering	1 000 000			
SUM	1 000 000	1 000 000	0	
Investering Teknisk	2020	2021	2022	Bemerkninger
Servere		850 000		Plattformen må byttes ut
Trådløst nett	1 500 000			Ny anbudsrunde etter 5 års drift
Brannmur			3 000 000	Ny anbudsrunde etter 5 års drift
Backup lagring	250 000			Erstatte QNAP (backup i Trysil)
SUM	1 750 000	850 000	3 000 000	

Figur 23: Oversikt over planlagte investeringen perioden 2020 – 2022. Kilde: Regneark mottatt av økonomisjef i vertskommunen.

I fortsettelsene ser vi på øvrige data innhentet ved dokumentgjennomgang, intervjuer og spørreskjema.

8.2.3 Oversikt over lokasjoner og antall PCer pr. kommune

Figur 24 inneholder en oversikt over lokasjoner for de enkelte deltakerkommuner. Det varierer en del

Oversikt lokasjoner som SÅTE-IKT drifter (tilknyttet internett)				
Stor-Elvdal kommune	Åmot kommune	Trysil kommune	Trysil kommune	Engerdal kommune
Koppang - Rena	Deset Oppvekstsenter	Jordet Skole	Skredderbakken 8b	Kommunehuset Enger
Sollia skole	Deset Oppvekstsenter	Jordet Barnehage	Trysil skog	Skolehustomten i Sømådalen
Opphus barnehage	Deset Aldershjem	Garnleiven 15	Teknisk utestasjon Slettmovegen	Mellum
Stor-Elvdal u-skole	Osen Oppvekstsenter	Nybegsund skole	Rådhus	Fjellheimen
Ungdomsklubben	Osen Pensjonistheim	Søre Osen skole	Vaktmesterbygg	Mellum
Voksenopplæringen	Osen Legekontor (Osen Legesenter)	Østmojordet barnehage	Bibliotek	Helsesenteret
Benveien	Vedstrøen Hovdmoen	Psykiatri Bergetunet	Hagelund	Drevsjø skoletomt
	Lillemoen Bofellesskap (Lomo huset)	Buskvegen 10	Hagebæk	Rendalen nordre s.alm/Drevsjø
	Skyssveien Barnehage	Nysted Barnehage	Trysil Knut	Grøndehus Drevsjø
	Trudvangata 22	Tingstua	Østby barnehage	Brenneng
	IKT-Kontorer- Torget 1	Sosialkontor	Trysil Renseanlegg	Østlie Søndre
	Birkebeinerkontoret	Trysil ungdomsskole	Nybergssund Renseanlegg	Trapp
	Hovedforbindelse WAN	Innbyggda skole	Østby Renseanlegg	Forretningstomt
		Kulturskole	Fageråsen Renseanlegg	
		Liavegen 29	HB206 / PV201	
		Aldershjem	HB205 / PV207	
		Legesenter	HB203 / PV206	
		Lundevegen 6-8	Høydebasseng Bjønnåsen	
		Mobekkveien 13	Gammel Renseanlegg	
		Sønsthagen	VB200	

Figur 24: Kilde: Årsmelding 2019 for SÅTE IKT, Oversikt over lokasjoner

hvor mange lokasjoner den enkelte kommune har, fra 40 lokasjoner i Trysil kommune til 7 lokasjoner i Stor-Elvdal kommune. Åmot og Engerdal kommune har begge 13 lokasjoner.

	Stor-Elvdal	Åmot	Trysil	Engerdal	
Admin	107	205	237	80	629
Academic	67	119	184	70	440
Teknisk nett	0	1	3	0	4
Helse	15	22	23	10	70
Frittstående	0	5	6	6	17
Elevnett	7	0	0	13	20
Maskiner SÅTE-IKT	-3	-6	-14	-2	-25
Sum PCer	193	346	439	177	1155
Antall arbeidsstasjoner totalt:					1180

Figur 25: Kilde: Årsmelding 2019 for SÅTE IKT, oversikt over maskiner.

Figur 25 viser hvor mange PCer de ulike kommunene har. Engerdal kommune har 177, Stor-Elvdal har 193, Åmot har 346 og Trysil har 439. Dette har betydning for fordeling av kostnader.

8.2.4 Roller og møtearenaer

8.2.4.1 Systemansvarlige, superbrukere og faggrupper

Rollebeskrivelser fremgår av bilag 11 til tjenestenivåavtalen (SLA). Det går frem av bilaget at systemansvar samles og underlegges SÅTE IKT. Videre står det at systemansvarlig har fagkompetanse innenfor fagområdet og i tillegg IKT-teknisk kompetanse. Systemansvarlig skal ha ansvar for fagsystemer innenfor sitt fagfelt, og oppgaver som gjelder alle kommunene i SÅTE-samarbeidet. Oppgaver, ansvar og rapportering fremgår av bilaget og gjentas ikke her.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

Vi har fått opplyst at SÅTE IKT har systemansvarlige for de ulike fagsystemene. De systemansvarlige er

Oversikt systemer som driftes av SÅTE-IKT							
1	Adgangskontroll ARX	26	Holte-forvaltning	51	SQL		
2	Adgangskontroll Stanley	27	IMDI/NIR	52	Sysaid		
3	Adresseregister - NHN	28	Interaktor/Sharepoint	53	System-X		
4	Agresso Budget Manager	29	KF Kvalitet	54	Teamviewer		
5	Agresso Business (ABW)	30	KS-Automasjon	55	Telefoni/mobil		
6	Agresso Validator	31	Kvalitetslosen	56	Trådløst nettverk		
7	Agresso WEB	32	Medarbeideren	57	Velferd		
8	Backup	33	Mobile enheter	58	Videokonferanse		
9	Bibliofil	34	Moodle	59	Virus / spam		
10	Bitkinex	35	Netscaler / fjerninnlogging	60	Visma Avendo Lønn		
11	Blodtrykk	36	Nettverk	61	Visma Avendo Regnskap		
12	Brannmur	37	Oppad	62	Visma Enterprise Ressursstyring		
13	Cardio perfekt (ekg)	38	Oppstart datarom	63	VISMA Flyktning / voksenopplæring		
14	Citrix/provisioning	39	overvåkning/ monitorering	64	Visma HRM lønn og personal		
15	Connect politikerportal	40	Physiotools	65	Visma Kulturskole		
16	desktop man./Tanking	41	PKI Buypass	66	Visma Link - EDU/ephorte		
17	DX kultur	42	PPS - VAR health Care	67	Visma Link - Profil/NHN		
18	EIK Agent	43	Profil	68	Visma Oppvekst Barnehage		
19	Elektroniske skjema	44	Rapp 13.50	69	VMWare/Hyper-V		
20	Ephorte	45	RenPlan	70	WinMed Helsestasjon		
21	Exchange	46	Sertifikater	71	Visma Flyt Skole		
22	Familia	47	Server OS	72	Airwatch		
23	Feide	48	Sikker Arkiv	73	DIPS Interaktor		
24	Gemini VA	49	Sofie				
25	HK-Oppvekst (PPT)	50	Spirometri				

Figur 26: Kilde: Årsmelding 2019 for SÅTE IKT, oversikt over systemer som SÅTE IKT drifter for kommunene

en felles ressurs for deltakerkommunene, og er ansatt i SÅTE IKT og vertskommunen.

Systemansvarlig skal være en motor i det faglige samarbeidet mellom kommunene. De skal også være et bindeledd mot leverandørene. Feil og mangler som oppstår eller avdekkes skal meldes til systemansvarlig. Vi har fått signal om at det i enkelte tilfeller kan være en utfordring at systemansvarlig ikke

arbeider i fagsystemene, og at den systemansvarlige burde vært en del av driften og fagmiljøet. Ofte må systemansvarlige bruke ekstra tid til å sette seg inn i problemstillinger fordi de ikke daglig jobber i systemene. Vi har fått opplyst at dersom kommunene melder fra om forhold som kan forbedres, så opplever de at SÅTE IKT tar det som kritikk, noe det ikke er. De opplever også at SÅTE IKT mener det er nødvendig å ha system-ansvarlige ansatt, og stiller spørsmål ved om det er sett på andre måter å løse dette på? Leder i SÅTE IKT har i denne forbindelse presisert det at det er rådmannsutvalget som bestemmer hvilke systemer man skal ha systemansvarlige på, og ikke SÅTE IKT. Årsmeldingen for 2019 viser for øvrig at SÅTE IKT har ansvar for en rekke systemer, jf. figur 26.

System- og fagansvarlige har ansvar for følgende fagområder¹⁸:

- Systemansvarlig 1¹⁹: Familia (barnevern), Sosialkontor (Velferd), System X (legekontorene), , Skole Administrativt system (VFS).
- Systemansvarlig 2: Fagsystemer: Bibliotek, Flyktning og VO
Prosjekter: Sak/Arkiv System, Barnehagesystem, Kvalitetssystem, ÅTE – arkiv
- Systemansvarlig 3: GDPR og personvernombud
- Systemansvarlig 4: System – og Fagansvar Gis og Komtek relaterte systemer
- Systemansvarlig 5: Økonomisystem, Winmed (Helsestasjon)
- Systemansvarlig 6: Lønn og personalsystem, Profil (hjemmebasert og sykehjem), Ressursstyring (Turnus)
- Systemansvarlig 7: Fagansvar skole (felles pedagogisk programvare)
Prosjekt: Skoleløft (ipads i skoleverket)
- Systemansvarlig 8: Velferdsteknologi

En respondent har stilt spørsmål ved om det er nødvendig med så mange systemansvarlige som det SÅTE IKT har, men peker samtidig på at SÅTE IKT reduserte bemanningen med 1,6 årsverk i 2018. Respondenten gir likevel uttrykk for at SÅTE IKT og deltakerkommunene må se på om bemanningen er

¹⁸ Kilde: Årsmelding 2019 for SÅTE IKT.

¹⁹ Vi bruker ikke navn på ansatte og har derfor endret til systemansvarlig 1 – 8.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

riktig, og om systemansvarlige er et nødvendig ledd mellom fagspesialister og leverandør. Styrken av systemansvarlige ligger i prosjektstyring, leverandøroppfølging og synkronisering av løsninger.

Fra leder av SÅTE IKT har vi fått følgende oversikt over hva slags oppgaver som er tillagt de systemansvarlige. Systemansvarlig skal ha ansvaret for fagsystemet innenfor sitt fagfelt, og dette innebærer å:

- Ha tett samarbeid med faggruppene og superbrukere på fagområdet i kommunene
- Samarbeide, koordinere og følge opp aktiviteter innenfor sitt fagsystem overfor leverandør, ikt-drift og faggruppen og fagmiljø på tvers av kommunene
- Kunne bestille tjenester eller utstyr innenfor budsjettramme
- Være ansvarlig for fakturaflyt i forhold til sitt fagsystem og gi innspill til budsjettering
- Rapporterer til IKT prosjekt/fagleder
- Være ansvarlig for oppfølging av tilganger og lisensiering i forhold til sitt fagsystem
- Sørge for enhetlig struktur og mest mulig likt oppsett i fagsystemet for alle fire kommunene
- Være kontaktperson for sitt fagsystem overfor leverandører i forhold til vedlikehold og oppgradering av systemet
- Bestille oppgradering/patching hos ikt-drift eller hos leverandør når det er behov
- Koordinere og være støttespillere for superbrukere i kommunene
- Følge opp innmeldte feil og mangler i systemet overfor leverandør og holde superbrukerne informert

Revisjon Øst IKS har, som kommunenes regnskapsrevisor, innsyn i oversikter som viser superbrukere for de ulike systemene i SÅTE- kommunene. Antall superbrukere kan variere avhengig av kommune og systemets størrelse. Vi går ikke nærmere inn på dette her, men har fått opplyst at hver kommune har minst en superbruker pr. system.

I forbindelse med intervjuer har vi fått signaler på at det kan variere hvor god kontakten mellom systemansvarlig og superbrukerne er. Noen steder kan det fungere veldig godt. På andre områder kan superbruker og øvrige brukere savne kontakt med systemansvarlig. Vi har fått opplyst at et slikt område er velferdsteknologi. Dette var opprinnelig et prosjekt på regionnivå (Regionrådet i Sør-Østerdal) som ble dratt inn i kommunene og SÅTE IKT. Dette samsvarer med funn i en enkel spørreundersøkelse som er gjennomført blant utvalgte superbrukere, jf. kapittel 8.2.8.

Fra en annen respondent har vi fått opplyst at SÅTE IKT har forholdsvis lite systemansvarligressurser og at SÅTE IKT må være bevisste på hva de ønsker å satse på. Vi har fått opplyst at de systemansvarlige opprinnelig var ansatt i Trysil kommune. Enkelte respondenter ser ikke bort fra at fysisk nærhet og relasjon kan ha betydning, uten at de antyder at SÅTE IKT forfordeler Trysil kommune. Øvrige respondenter peker på at det benyttes forholdsvis mye ressurser på systemansvarlige. En respondent gir uttrykk for at vedkommende ville fjernet de systemansvarlige som utgjør 7 – 8 årsverk, satset på SKY-løsninger og inngått avtaler med leverandører om oppgraderinger, vedlikehold og kundesupport. Dette begrunnes med at det varierer mye hvor god støtte de systemansvarlige faktisk yter og hvor godt de kjenner systemene. Fra leder i SÅTE IKT har vi fått opplyst at oppgraderinger, vedlikehold og kundesupport i hovedsak skjer via driftspersonell, og ikke via systemansvarlige. Om en applikasjon er sky-basert vil heller ikke ha noen betydning for om det opprettes en systemansvarlig-ressurs eller ikke.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

En respondent har pekt på at en del av brukerne i kommunen kan fagsystemene bedre enn systemansvarlige i SÅTE IKT. Tilbakemeldingen er at deltakerne i brukergruppene (superbrukere) ofte har høyere kompetanse, enn de systemansvarlige i SÅTE IKT. Respondenten fortalte at kommunen likevel er lojal og alltid går via SÅTE IKT ved HelpDesk, selv om det kan være fristende å gå direkte til leverandør. En fordel med HelpDesk er at den systemansvarlige kan se helhet og samle trådene dersom det er flere fra de fire SÅTE-kommunene som har samme eller liknende problemer.

I tilknytning til intervjuer, har vi fått opplyst at det kunne vært ønskelig å knytte **faggrupper** og brukerne av ulike fagsystemer i de fire kommunene tettere sammen, slik at de kunne diskutere og lære av hverandre. En respondent gir uttrykk for at faggruppene burde ha møter der de kunne ta opp ulike problemstillinger. Når det oppstår feil i et system, kunne de tatt direkte kontakt med brukere i en annen kommune (faggruppe) og diskutert saken med dem. Dette kommer vi tilbake til i spørreundersøkelse til superbrukere, jf. kapittel 8.2.8. Slik det er i dag, så går de tjenestevei, dvs. via systemansvarlig som tar kontakt med øvrige brukere for å avklare om de har samme type feil eller utfordringer. Ofte ender det med at systemansvarlig må ta kontakt med leverandøren. Dette medfører at det tar lang tid å få avklart og rettet opp i feil som meldes inn. Fra leder i SÅTE IKT har vi fått opplyst at ansvaret for samarbeide på tvers av fagområder i samarbeidskommunene er tatt opp i rådmannsutvalget, og at utgangspunktet er at dette ansvaret er tillagt faggruppene selv.

En respondent har for øvrig stilt spørsmål ved hvor rustet IKT-bestillere er til å avgjøre forhold som gjelder IKT faglige spørsmål innenfor alle områder? Det er IKT-bestiller utvalget som skal innstille til rådmannsutvalget. Dersom IKT-bestiller utvalget skulle gjøre en svak jobb, vil det bidra til å gjøre beslutningen vanskelig for rådmannsutvalget. Rådmannsutvalget vil da bli veldig avhengige av leder for SÅTE IKT som sitter med denne kompetansen. Fra leder i SÅTE IKT har vi fått opplyst at en viktig oppgave for IKT bestillerne nettopp er å gjøre avklaringer i forhold til IKT relaterte aktiviteter på tvers av virksomheter/avdelinger i kommunen slik at en kan ta gode avgjørelser for kommunene. Det er viktig at det avsettes ressurser til dette.

Vi har ellers fått opplyst at det generelt er gode samarbeidsrelasjoner, og at SÅTE IKT og samarbeidskommunene samarbeider godt om anskaffelser, implementering av nye løsninger og opplæring. Dette samsvarer med signaler i spørreundersøkelse til superbrukere som er omtalt i kapittel 8.2.8.

8.2.4.2 Rollen som IKT-bestiller og møter i IKT-bestiller utvalg

Det følger av samarbeidsavtalens pkt. 5 at det skal etableres et samarbeidsforum som består av IKT-bestillerne der en drøfter spørsmål av faglig, organisatorisk og budsjettmessig karakter og gir innspill til rådmannkollegiet. Videre står det at alle deltakerkommuner må definere IKT-bestiller i egen kommune. Alle bestillinger av IKT-aktiviteter skal godkjennes av IKT-bestiller i den enkelte kommune, før den settes i gang. Rollen som IKT-bestiller er nærmere beskrevet i bilag 11 til SLA-avtalen. IKT bestiller er bindeleddet mellom egen kommune og SÅTE IKT, og er tiltenkt en sentral medarbeider i hver av kommunene. Oppgavene omhandler i grove trekk koordinering av prosjekter, lokal forankring av sentrale prosjekter, finansiering, lokale budsjetter, avklaring og oppfølging.

Rollen som IKT-bestiller

IKT-bestiller deltar i IKT-bestiller utvalget, som innstiller og anbefaler til rådmannsutvalget. Dersom IKT-bestiller utvalget sender over spesielt krevende saker til rådmannsutvalget, så tar IKT-bestiller i vertskommunen opp forholdet med rådmannen i god tid før møtet.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

IKT-bestillerne får innkallingene til rådmannsutvalget slik at de kan se etter at aktuelle saker blir lagt frem for rådmannsutvalget og kontrollere at sentrale opplysninger til sakene er med. IKT-bestiller i vertskommunen har ellers gitt uttrykk for at han bistår rådmannen når rådmannen skal fatte beslutninger.

Vi har fått opplyst at IKT-bestiller er en krevende rolle. Det er mange ulike behov og prosjekter på mange ulike fagområder. Som IKT-bestiller er en kontaktperson for SÅTE IKT og kontaktperson i kommunen for de prosjektene som gjennomføres. IKT-bestiller må koordinere og innhente innspill og synspunkter fra fagmiljøene. IKT-bestiller skal gi tilbakemeldinger på vegne av kommunen og er helt avhengig av superbruker for de ulike fagsystemene. Vi har fått signal om at det er behov for en hovedkontaktperson i hver enkelt kommune, og at systemansvarlig og superbrukere kanskje kunne delta i større grad og vært et supplement til IKT bestiller.

IKT-bestiller avgjør mindre saker og saker som ligger innenfor budsjettet. Mer omfattende eller prinsipielle saker, samt saker som kommer i tillegg til budsjettet, avgjøres av rådmannsutvalget.

IKT-bestiller har kontakt med rådmannen i kommunen. Vi har fått signal om at kommunikasjonen i forkant av møtene i rådmannsutvalget kunne vært bedre. En respondent sa det slik: «*Vi kunne hatt forberedende dialog før møtene.*»

Vi har videre fått opplyst at leder for SÅTE IKT i IKT-bestiller møtet går gjennom status på pågående prosjekter. En respondent peker på at leder for SÅTE IKT er godt forberedt og gir grundige orienteringer. Nye ønsker kommer oftest fra fagmiljøene. Det utarbeides Business Case som IKT-bestillere får i forkant av møtene. Dette tilsvarer saksutredning i kommunal sektor. Med bakgrunn i Business Case sier IKT-bestillere, evt. rådmannsutvalget ja eller nei til forslag. En respondent har uttrykt usikkerhet mht. om de alltid har god nok oversikt over hva de har sagt ja til og summen av de økonomiske konsekvensene. Vedkommende peker på at kommunene må ha denne oversikten. Leder for SÅTE IKT har fått beskjed om at han må lage oversikter som viser summen av de økonomiske konsekvensene for alle tiltak det er sagt ja til. Respondenten forteller at det kan være mange beslutninger som hver for seg koster lite, men som oppsummert kan bli en del og ha større økonomiske konsekvenser for samarbeidskommunene. Samme respondent sier at som IKT-bestillere, må vi vite konsekvensene før vi sier ja, og utgiftene må inn i kommunens budsjett.

Som omtalt ovenfor får IKT-bestillere fremlagt Business case når de skal ta stilling til et nytt prosjekt. En respondent har opplyst at Business Case i liten grad inneholder kost/nytte betraktninger. Vedkommende forteller at utredningene i Business Case normalt er ganske bra, men når prosjekter skal over i driftsfase, så dukker det ofte opp behov for systemansvarlige, uten at det har vært omtalt tidligere. Det stilles spørsmål ved om kommunene kunne valgt SKY-løsninger og benyttet leverandørene mer. Leverandøren kunne sørget for jevnlig oppgradering av systemer. Nå ligger de fleste systemene på server og SÅTE IKT må selv sørge for oppgradering av systemene. Respondenten peker på utgifter og utgiftsøkning, og at det kan være at kommunen må vurdere andre løsninger.

IKT-bestillere får ellers tilsendt sakspapirene og Business Casene minimum 1 – 2 uker før møtet, slik at IKT-bestillerne kan gjennomgå saker og se etter at saker og utredninger virker logiske, tenke gjennom om noe er avglemt og forberede spørsmål til møtene.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

IKT-bestiller utvalget

Vi har fått opplyst at IKT-bestiller utvalget behandler saker og innstiller på om prosjekter skal settes i gang. IKT- bestiller utvalget består IKT-bestillerne i de fire SÅTE-kommunene. Dette er økonomisjefene i Stor-Elvdal, Trysil og Åmot kommune, samt leder for stabsenheten i Engerdal. Det normale er at IKT-bestillerne har blitt enige på forhånd, eller blir enige i IKT-bestiller utvalget. Ved uenighet, bestemmer flertallet. Det er rådmannsutvalget som avgjør om prosjekter skal gjennomføres eller ikke. Vi har fått opplyst at det har vært tilfeller hvor kommuner har kjøpt inn systemer selv, blant annet når det gjelder VA-området, hvor deltakerkommunene har ulike systemer.

En respondent har opplyst at IKT-bestiller utvalget får alle saker til behandling og innstiller på sakene. Dette gjelder uavhengig av fag og teknologi. Innenfor teknisk sektor har de en egen faggruppe, i tillegg til en koordineringsgruppe. En respondent har pekt på at det ikke er gitt at IKT-bestiller utvalg har tilstrekkelig grunnlag faglig sett til å ta stilling til hva som bør velges og hvorfor, om en bør gå videre med prosjekter mv. Vedkommende mener derfor fagpersoner/faggrupper bør involveres i beslutningsprosessen. Samme respondent kunne tenke seg å utvide IKT-bestiller utvalget med en fagperson fra aktuell faggruppe når bestiller utvalget skal avgi innstilling til rådmannsutvalget.

I forkant av møtene i IKT-bestiller utvalget får IKT-bestillerne møteinnkallinger med sakspapirene slik at de har mulighet for å forberede seg. SÅTE IKT v/leder er godt forberedt og holder presentasjon om sakene i møtet. IKT-bestillerne får også presentasjonene. Respondenter mener derfor at de har et godt beslutningsgrunnlag når de skal ta beslutninger. Etter møtene får de referat. Skulle det være behov for avklaringer utenom møtene, så skjer det i en e-post utveksling. Det er laget en gruppe med alle IKT-bestillere samt leder av SÅTE IKT, og alle e-postene går til alle medlemmene i gruppa. Dermed ser alle medlemmene alle e-poster og alle synspunkter. Gjennom e-post utvekslinger kommer de frem til enighet. Vi oppfatter ellers at det er god tone og godt samarbeid i IKT bestiller utvalget, mellom kommunene og med SÅTE IKT. Vi har fått opplyst at det er rom for å diskutere og å være uenige og at samarbeidsklimaet er godt.

IKT-bestillerne har møte fire ganger pr. år. Respondenter har gitt uttrykk for at det kunne vært møter oftere og at møtene ikke alltid bør være i Trysil. I mai 2019 hadde de felles møte med rådmennene, mens de tidligere alltid har hatt møter hver for seg. I møtet var IKT-strategi for SÅTE IKT et tema, jf. omtale i kapittel 6.2.6. Vi har fått signal om at det bør være flere fellesmøter. Det vil gi større bredde i kompetansegrunnlaget og medføre at en kan få utnyttet ulik kompetanse bedre. En respondent har også pekt på at når IKT-bestillerne og rådmennene har møter hver for seg, så er det en mulighet for at gruppene kan bli spilt ut mot hverandre.

Øvrige forhold

Vi har fått opplyst at Trysil kommune i sin tid²⁰ valgte å legge HR-systemet ut på anbud alene. De valgte å anskaffe Visma HRM, noe de andre kommunene har gått over til i ettertid.. Kommunene har i dag en delt løsning på økonomi der en benytter Agresso på økonomi og Visma på HR og lønn. Det er flere respondenter som har gitt uttrykk for at det hadde vært ønskelig med bedre integrering/felles system på økonomi.

Leder i SÅTE IKT sier fra dersom det kommer ønsker og forslag om å anskaffe systemer og løsninger som ikke er budsjettert. Enkelte respondenter har gitt uttrykk for at leder av SÅTE IKT har god oversikt

²⁰ Dette var før vertskommunesamarbeidet ble opprettet i 2015

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

over budsjett og økonomi. Anskaffelser som ikke er budsjettet, innarbeides i aktuelle regneark og legges frem for rådmannsgruppa, som tar beslutning i saken.

Vi har oppfattet at det er diskusjoner om SKY-baserte løsninger. Enkelte respondenter har gitt uttrykk for at de ikke ønsker at økonomisystemer og Visma HRM skal være SKY-baserte, men at systemer som legesystem, barnehage og VA-systemer kan være egnet for å ligge i SKY på sikt. Andre respondenter har stilt spørsmål ved om SÅTE IKT kan ha virket som en «bremsekloss» og peker på at det er viktig å velge SKY-løsninger på gitte fagområder. Det oppleves som at SÅTE IKT holder igjen og bruker IKT-sikkerhet som begrunnelse for dette. Vi har imidlertid også fått opplyst at SÅTE IKT har som policy at en alltid vurderer skyløsninger når et system skal ut på anbud, og at SÅTE IKT også får kritikk fordi de går for fort frem og at kommunene ikke klare å henge med.

Enkelte respondenter har for øvrig stilt spørsmål ved om SÅTE IKT er for liten, og om det burde arbeides for å få med flere kommuner. De peker på at det kunne gi en positiv effekt og stordriftsfordeler.

8.2.4.3 Rådmennene og møter i rådmannsutvalget

Det fremgår av samarbeidsavtalen at vertskommunen har plikt til å informere og drøfte saker av vesentlig betydning med samarbeidskommunene, før det fattes beslutninger, herunder organisatoriske endringer og saker av vesentlig økonomisk betydning. Rådmannen i vertskommunen skal innkalle rådmennene i samarbeidskommunene til minimum to møte pr. år for å drøfte slike saker, herunder budsjett, rapportering og årsberetning.

Vi har fått opplyst at rådmannsutvalget er det øverste organet i SÅTE IKT, og at det er rådmannsutvalget som tar beslutninger. Rådmannsgruppa har ikke etablert en fast møteplan for året, men opplyser at de møtes 4 til 5 ganger pr. år. De mottar møteinnkalling i forkant av møtene. Dagsorden er normalt status på tiltak og prosjekter, orientering om økonomi og saker hvor det skal tas beslutninger. Vi har fått opplyst at IKT- bestillere kan beslutte når tiltak ligger innenfor budsjett, mens rådmannsutvalget må godkjenne iverksettelse av prosjekter og tiltak ut over budsjett. Vi har ellers fått opplyst at SÅTE IKT har budsjett og investeringsplan og at dette er dokumenter som blir gjennomgått i rådmannsutvalgsmøte.

Det er rådmannsutvalget som fatter beslutning om å anskaffe ny programvare dersom det er aktuelt. Abakus utlyser og gjennomfører konkurransen for de fire SÅTE-kommunene. Fagmiljøene i de fire kommunene kommer med synspunkter og innspill til kravspesifikasjonen. Som omtalt tidligere er det forventninger om gevinstrealisering.

Vi har fått inntrykk av at rådmannsutvalget normalt sett blir enige, men har fått opplyst at det har vært noen unntak, eksempelvis med tekniske programmer som Gemini VA og GIS Line. Deltakerkommunene har ulik økonomi, og det har forekommet at investeringer har måttet vente som følge av dette. De ulike deltakerkommunene har i tillegg ulike størrelse og ulike behov. Det kan derfor variere hvor stor nytte de ulike kommunene ser av ulike systemer. I og med at deltakerkommunene i størst mulig grad skal velge felles løsninger og ta ut en gevinst ved å investere i nye og bedre IKT-løsninger, kan det også oppstå dilemmaer og interessenmotsetninger som følge av ulike behov og ulik økonomi.

En respondent opplyser at dersom en IKT-bestiller eller en rådmann er motstander av det som presenteres i IKT bestiller møter eller rådmannsmøter, og blir stående alene, så vil vedkommende bli overstyrt. Dersom det ikke blir enighet mellom IKT-bestillere, vil saken bli lagt frem for

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

rådmannsgruppen. Gjelder det en rådmann, vil rådmannsgruppen diskutere til de oppnår konsensus. I praksis vil det innebære at den rådmannen som står alene, gir seg eller blir overstyrt.

Vi har fått signal om at rådmannsgruppen ofte får fremlagt saker kort tid før avgjørelser må tas, gjerne få dager før møtet, og at det blir for kort tid til å sette seg inn i sakene og til å avklare forhold med faggrupper, brukere og evt. eksterne rådgivere mv. En respondent gir uttrykk for at dette gjør at bidraget fra leder for SÅTE IKT blir avgjørende. Det ble forøvrig stilt spørsmål ved om de valgene som blir tatt, er de klokeste valgene på sikt.

8.2.4.1 Samarbeid og felles møter

Det forekommer at IKT-bestiller utvalget og rådmannsutvalget har møter sammen, men det skjer ifølge våre opplysninger ikke ofte. De har hatt enkelte fellesmøter i tilknytning til strategi og budsjett. Tidligere hadde de ikke fellesmøter knyttet til budsjett, men har hatt det fra 2018 og 2019. Vi har fått opplyst at de har avtalt at de skal følge samme regime i 2020 og at det blir fellesmøter på strategi og budsjett.

Dette samsvarer med signal vi har fått fra en respondent om at rådmannsgruppen og IKT-bestillere kunne hatt møter sammen. Bakgrunnen er blant annet at det er mye økonomi på rådmannsgruppemøtene og IKT-bestillerne er økonomisjefer i kommunene. Respondenten har gitt uttrykk for at deler av møtene kunne være felles, mens andre deler av møtet kunne være delt. Samme respondent sa at det hadde vært ønskelig at møtene kunne gjennomføres på SKYPE. Det ville de spart mye reisetid på, og tid ikke er en uendelig ressurs. En annen respondent oppsummerte intervjuet med å gi uttrykk for at det er viktig at IKT bestillere og rådmenn har flere og felles møter, og mente det ville bidra til at de ble mer samstemte, samtidig som det vil komme flere og gode forslag i møtene.

8.2.5 Rutine for styring av prosjekter og prosjekter i SÅTE IKT

8.2.5.1 Hva er prosjekter i SÅTE IKT?

Frem til 2019, omfattet prosjekter både det SÅTE IKT kaller «pukkelkostnader», som skulle dekke standardisering av løsninger over en tre-årsperiode, utviklingsprosjekter og ordinære investeringer. Prosjekter med såkalte «pukkelkostnader» er ikke en del av investeringsbudsjettet fra og med 2020. Investeringsprosjekter er investeringer som er besluttet av rådmannsutvalget.

I tillegg benytter de prosjektbegrepet for å skille ut ulike typer driftsutgifter i vertskommunens kontoplan, i kombinasjon med funksjon 290. Utgifter som er bokført på prosjekter i vertskommunens driftsregnskap, er utgifter for lisenser, drift og vedlikehold, bruksrett mv. knyttet til ulike fagsystemer. Dette er strengt tatt ikke prosjekter.

Med prosjekter menes normalt en aktivitet som har en oppstart og en avslutning, før prosjektet innlemmes i den ordinære driften av SÅTE IKT, eksempelvis investering i et nytt fagsystem. Vi har fått opplyst at det er anskaffelser/aktiviteter som bokføres i investeringsregnskapet, som reelt sett kan sies å være prosjekter. Det forekommer likevel at det gjennomføres utviklingsprosjekter, eksempelvis utvikling av nytt kodeverk i Profil, som vi kommer tilbake til i kapittel 8.2.6.

8.2.5.2 Rutine for styring av prosjekter

Vi har fått opplyst at rutinen i grove trekk fungerer som følger:

1. Behov meldes inn via en bruker/faggruppe og/eller en fagperson til IKT-bestiller.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

2. IKT-bestiller sørger for å ta opp saken i plenum i IKT-bestiller gruppa. De drøfter saken, og legger vekt på at SÅTE-kommunene bør ha felles fagsystemer. De ser på om forslaget fra fagpersonen er noe de bør eller ikke bør gå videre med og fatter beslutning. IKT-bestiller utvalget kan ikke beslutte at et prosjekt som ikke er budsjettert skal gjennomføres. De innstiller til rådmannsutvalget, som tar beslutning i saken.
3. Dersom de beslutter å gå videre med saken, vil SÅTE IKT utarbeide en Business Case (BC), jf. prosjektstyring i samsvar med Prince2. Her klargjør de forhold som har betydning for saken, herunder hva kommunene kan tjene på å innføre nytt (fag)system, hvilke ulemper det kan føre med seg mv. Det kan variere hvordan saker kommer inn. Vi har fått opplyst at noen ganger får de BC før sakene er drøftet, men hovedsakelig skal sakene drøftes før BC lages fordi det er tidsforbruk knyttet til utarbeidelse av BC. BC kan sammenliknes og legges frem for rådmannsutvalget, når de skal behandle saken og fatte beslutning. BC er beslutningsgrunnlaget for saken. Dersom SÅTE-kommunene og SÅTE IKT ikke har noe valg, og det eksempelvis må gjennomføres anbud på nytt system, så har vi fått opplyst at det ikke blir utarbeidet BC.

SÅTE IKT lager beslutningsgrunnlag for prosjekter. Dette behandles av IKT-bestiller utvalget og rådmannsutvalget, som tar stilling til om SÅTE IKT skal gjennomføre eller ikke gjennomføre prosjektet. Vi har fått opplyst at det kan forekomme at saker avgjøres på e-post med beslutningspunkter, dersom det er forhold som haster. Det er IKT-bestillere eller rådmenn som beslutter og sier ja eller nei til å gå videre med prosjekter. De kan også be om ytterligere begrunnelse for prosjektet, eksempelvis knyttet til gevinstrealisering.

Leverandørene lager ellers forslag til prosjektplan for gjennomføring av prosjekter. SÅTE IKT utarbeider prosjektplan basert på BC, dersom ikke leverandørens prosjektplan er så god at denne kan benyttes. SÅTE IKT «oversetter» uansett prosjektplanen og tilpasser til de fire deltakerkommunene.

Vi har fått opplyst at det er IKT-bestiller gruppa som har den daglige oversikten og samordner prosjekter. Som oftest har kommunene og fagmiljøene de samme behovene. Vi har fått opplyst at saksgangen og kommunikasjonen knyttet til nye prosjektet er fornuftig.

Vi har fått opplyst at det kan være en utfordring at fagpersoner har omfattende ønsker, samtidig som de ikke alltid legger så stor vekt på økonomi. Det kan påvirke hva SÅTE IKT og kommunene anskaffer. Det kan være risiko for at det blir kjøpt inn moduler som ikke blir brukt eller utnyttet fullt ut. Dersom anskaffelsen inneholder moduler som ikke blir brukt, så må kommunene likevel betale for disse. Vi har fått opplyst at det også er risiko for at kommunene har en del systemer som til dels kan overlappe hverandre og som har samme funksjonalitet. Det er kommunene som bestemmer hvilke systemer og løsninger de ønsker å ta i bruk.

8.2.5.3 Bakgrunn for og gjennomføring av prosjekter

Vi har fått signal om at SÅTE IKT gjennomfører prosjekter på en god måte og at SÅTE IKT overholder tidsfrister. Samtidig har vi fått signaler om at det kan være utfordringer knyttet til anskaffelser av IT-løsninger. Dette har sammenheng med anskaffelsesregelverket, som vi ikke går inn på i denne forvaltningsrevisjonen.

Vi har fått opplyst at SÅTE IKT gjennomfører prosjekter når det er fagmiljøer som trenger et løft, eller kommunen må investere i utdaterte systemer. Det kan også komme lovkrav som krever løft i systemer. Ofte er en kombinasjon av disse tre forholdene som resulterer i prosjekter. I tillegg kjøres det

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

prosjekter for å oppnå hovedmålet til SÅTE IKT, som er ett fagsystem pr. fag i SÅTE-kommunene. De tre første årene etter at SÅTE IKT ble etablert med Trysil kommune som vertskommune, ble det gjennomført flere slike prosjekter (pukkelkostnader). Oppsummert kan en si at prosjekter kan ha sammenheng med større oppgraderinger, innføring av nye fagsystemer eller nye moduler i fagsystemer.

Vi har fått opplyst at prosjekter gjerne tar lang tid pga. koordinering og ønske om likhet. Det oppstår ofte forsinkelser som følge av at kommunene ikke har tilstrekkelig ressurser til å følge opp. Her har IKT-bestillere ett særskilt ansvar. SÅTE IKT har, som følge av erfaringer, begynt å beregne veldig god tid på prosjekter. Tidsperspektivet har betydning for kvalitet. Dersom prosjekter forseres og gjennomføres for raskt, vil kvaliteten ofte bli deretter, og det kan oppstå utfordringer både undervegs og i ettertid.

Vi har fått opplyst at dersom en ikke benytter den vanlige faggruppa i prosjektet, så settes det sammen en prosjektgruppe. Det etableres styringsmål for prosjektet som også får en prosjektleder. IKT-bestillere blir bedt om å utpeke en representant for egen kommune. Prosjektgruppa ledes av systemansvarlig. Dersom prosjektet er stort, med mange involverte, så utarbeider SÅTE IKT en kommunikasjonsplan. Leder av SÅTE IKT rapporterer status til IKT-bestiller møter og rådmannsmøter.

Vi har fått opplyst at begrepet store prosjekter, betyr at det er mange som er involvert over lang tid. Eksempler på slike prosjekter er Elements (Sak/arkiv) og Sikker Sone Arkiv. Det er likevel ikke gitt at store prosjekter har styringsgruppe. Dette etableres når kommunene selv ønsker det. IKT-bestiller har en styrende rolle. Prosjekter kan ha styringsgruppe selv om prosjektets størrelse eller omfang kanskje ikke tilsier det. Det er behovet for å ta beslutninger undervegs som avgjør om det etableres styringsgruppe eller ikke, eksempelvis kodeverk i Profil. Her var det nødvendig med styringsgruppe fordi det skulle etableres et mest mulig likt kodeverk for samarbeidskommunene som skulle brukes i Profil. Prosjektet som sådan var verken kostbart eller omfattende, men det måtte tas en rekke beslutninger undervegs.

Vi har fått opplyst at ved gjennomføring av prosjekter, så tar SÅTE-kommunene hensyn til hverandre og forsøker å innføre nye systemer omtrent på samme tid. Det innebærer at noen kommuner venter på at øvrige kommuner skal få gjennomført det som er nødvendig, eksempelvis ved innføring av Elements (sak/arkivsystemet). Deltakerkommunene innførte Elements i begynnelsen av 2020 og det var nødvendig å rydde i saker i Ephorte og være ajour i forkant av overgangen. Her hadde kommunene forskjellig utgangspunkt. Noen kommuner måtte bruke lengre tid enn andre på å rydde og avslutte saker.

En respondent har gitt uttrykk for at de må stole på at Trysil kommune som vertskommune håndterer prosjekter korrekt. Leder for SÅTE IKT orienterer om aktiviteter og hva som skjer i SÅTE IKT på møtene i rådmannsutvalget. Er det snakk om investeringsprosjekter så mottar rådmannsutvalget Business Case. Samme respondent har fortalt at det forventes at SÅTE IKT holder oversikt over Microsoft-lisenser og betaler for riktig antall. Dette er en driftsoppgave og driftsoppgaver er det SÅTE IKT som må styre. Det har vært opprydding på området etter etablering av SÅTE IKT som vertskommunesamarbeid.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

8.2.5.4 Utfordringer knyttet til prosjekter

Vi har fått opplyst at det kan være utfordringer knyttet til prosjekter. Det er fire kommuner som skal bli enige om løsninger, gjennomføre prosjekter og implementere dem. Fremdriften og kvaliteten vil være avhengig av personene som har ansvar for prosjektene i SÅTE IKT, men også av personer i SÅTE-kommunene. Det er vanlig av prosjektene tar lengre tid enn planlagt. Dette gjelder spesielt for investeringsprosjektene. Når prosjekter blir forsinket, vil SÅTE IKT overføre prosjektene til neste år, og tenke at midlene følger prosjektet. Det er utfordrende i forhold til kommunens investeringsbudsjett og – regnskap. Kommunens investeringsregnskap avsluttes ved årets slutt med mer- eller mindreforbruk. Midler må bevilges på nytt for neste budsjettår dersom fremdriften i prosjektet ikke blir som forutsatt. Samtidig kan ikke kommunen stoppe eller si nei til ett prosjekt som allerede er godkjent og startet opp.

Det er relasjoner mellom de ulike systemene. Det kan forekomme at det ikke er tatt høyde for at integrasjon vil koste penger. Vi har fått opplyst at dette var et større problem før, og at det har skjedd en forbedring på området. Business Casene sørger for økt fokus på forholdet. En respondent mener forholdet bør legges inn som et fast punkt i Business Casene slik at konsekvenser for andre, sentrale systemer alltid vurderes.

En respondent har gitt uttrykk for at valg av IKT løsninger har blitt styrt fra Trysil kommune som vertskommune og at det har vært eksempler på at Trysil kommune har valgt eget system, med diskusjoner med samarbeidskommunene i etterkant²¹. Respondenten peker på at diskusjoner må skje i forkant ved valg av systemer, og at det må oppnås konsensus før beslutninger tas. Samme respondent mener også at faggruppene for de enkelte systemene, bør knyttes tettere opp mot de som beslutter, dvs. IKT-bestillere og rådmannsgruppen. Det bør være tettere dialog med faggrupper og brukere og de må høre hva brukere og faggrupper mener, før ulike beslutninger blir tatt. Det begrunnes med at faggruppene (brukerne av systemet) kjenner behovet, og vet hva som er viktig ved valg av systemer.

Vi har fått opplyst at det kan være krevende å ha nok tid og ressurser og å gjennomføre tilstrekkelig opplæring ved implementering av nye systemer. Kommunene har begrenset med tid og ressurser, samtidig som det er et mål å få implementert systemene og begynne å bruke dem. Det kan ofte medføre at de tar i bruk grunnpilarene i systemene og ikke alle moduler. Respondenter har pekt på at de bør bli mer bevisst og kjøpe modulene de faktisk kommer til å ta i bruk. Øvrige moduler kan kjøpes når de skal tas i bruk.

I det følgende ser vi nærmere på utvalgte utviklings- og investeringsprosjekter. I kapittel 8.2.7 ser vi på utviklingsprosjekt knyttet til felles kodeverk i Profil. I kapittel 8.2.8 ser vi på utvalgte investeringsprosjekter. Vi har valgt å se nærmere på oppgradering fra ePhorte til Elements og investering i nytt barnehagesystem

8.2.6 Utvalgt utviklingsprosjekt: Felles kodeverk i Profil

8.2.6.1 Budsjett for prosjektet

Tabellene nedenfor viser budsjetterte midler til Profil for perioden 2017 – 2019. Vi har valgt å se på tidsrommet 2018 – 2019. Det ble budsjettert med til sammen kr. 670.400 ekskl.

²¹ Det presiseres at hver kommune i utgangspunktet har anledning til å anskaffe egne løsninger. Se nærmere om dette i kapittel 6.2.2 om samarbeidskommunenes organisering inn mot SÅTE IKT.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

merverdiavgiftskompensasjon for de to årene. Hvordan dette fordelte seg på de ulike år og kommuner, fremgår av tabellene.

Fag		Brutto budsjett 2017	Brutto budsjett 2018	Beregnet snitt mva %	Beregnet finansiert ved momskomp.	Sum finansiering kommunene	S	Å	T	E
1717	Profil	375 000	400 000	25,0 %	80 000	320 000	63 328	89 737	108 546	58 388

Tabell 13: Budsjett 2018

Fag		Brutto budsjett 2018	Brutto budsjett 2019	Beregnet snitt mva %	Beregnet finansiert ved momskomp.	Sum finansiering kommunene	S	Å	T	E
1717	Profil	400 000	438 000	25,0 %	87 600	350 400	67 266	99 758	119 508	63 868

Tabell 14: Budsjett 2019

Det fremgår av årsmeldingene for 2018 og 2019 at forskjellige faggrupper har arbeidet med felles kodeverk for SÅTE-kommunene fra mars 2018. Det går ikke frem av årsmeldingene hvor mye som er budsjettert til utviklingsprosjektet, og heller ikke hvor mye som er brukt det enkelte år. Vi har oppfattet det slik at de ulike kommunene skulle dekke utviklingsprosjektet innenfor egen ramme. Det tilsier at budsjetterte midler i tabellene 13 og 14 gjelder andre prosjekter.

8.2.6.2 Saker i IKT-bestiller utvalg inklusive Business Case

Vi har gjennomgått saker i IKT bestiller utvalget og sett hvilke saker som har omhandlet ulike drifts- og utviklingsprosjekter, jf. vedlegg C. Vi fant en sak fra 2019 som gjaldt Profil:

2019	05.02.2019	19/1	Profil	Prosjekt kodeverk etter sommeren. IPLOS: oppgradering i april/mai 2019. SvarUt fungerer ikke optimalt med vedlegg.
2019	18.09.2019	19/20	Profil	Ønske om fakturering rett fra Profil (av fysioterapeuter). Avvente.

Det er kun sak 19/1 status på prosjekter som har innhold som gjelder felles kodeverk i Profil. Vi har sett nærmere på saken. Det går frem at det har vært flere arbeidsmøter lokalt og sentralt, at første utkast av kodeverket ferdigstilles, at det skal være to kodeverk til slutt, at det har vært nyttig ift. kompetanseutveksling og at det blir opplæring etter sommeren, eller snarest.

Av årsmeldingen for 2019 fremgår det at det har vært jobbet mye med å få på plass et nytt kodeverk etter Tromsø-modellen. Rett etter sommeren 2019 ble kodeverk ferdigstilt og implementering i kommunene kunne begynne. Engerdal kommune var først ute, etterfulgt av Stor-Elvdal og Trysil. Åmot kommune hadde på grunn av tidspress ikke fått implementert det nye kodeverket da årsmeldingen ble skrevet²². Det står i årsmeldingen at det er bra tilbakemeldinger så langt, og at det er planlagt evaluering og oppfølging våren 2020 for eventuelt å korrigere ting dersom det er noe som ikke fungerer etter intensjonen.

Vi har også gjennomgått saker fra IKT bestiller utvalget i 2017. Den 16.5.2017 fikk utvalget fremlagt Business Case om kodeverk i Profil med følgende hovedpunkter:

1. Sammendrag hvor det står at det er synliggjort et behov for å revidere kodeverket i Profil. Kodene skal gjenspeile pleieforløp og danne grunnlag for oversikt over tjenester som til enhver tid er gitt til bruker. Forankring i kommunenes ledelse og bred involvering er såkalte suksessfaktorer. Gevinst vil være kvalitativ forbedring og oversiktlig oppbygging av dokumentasjonen iht. forskrift om pasientjournal § 8.
2. Bakgrunn hvor det fremgår at det i sin tid ble utarbeidet et kodeverk for Profil etter anbefaling på den tid, som alle kommunene har utvidet med egen koder. Det er derfor vanskelig å orientere seg i mappene.

²² I tilknytning til spørreundersøkelse til superbrukere, har vi imidlertid også fått opplyst at kodeverket ikke er implementert i Stor-Elvdal kommune primo mai 2020.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

Det skaper utfordringer når en skal oppsummere tjenester som er gitt til en bruker. Det fremkommer at dokumentasjonen er uoversiktlig med mye i samlemappe.

3. Forretningsvalg med tre valg.
 - a. La det være som i dag
 - b. Fjerne unødige mapper og rydde lokalt
 - c. Kjøpe prosjekt med bred involvering. Langvarig og omfattende prosjekt med fokus på dokumentasjonsplikt, kvaliteten på dokumentasjonen og fagutviklingen hos helsepersonell.
4. Forventede gevinster hvor det pekes på kvalitet på dokumentasjon og bedre oversikt over helsehjelp og praktisk bistand til bruker.
5. Forventede ulemper hvor noen vil synes det de har, fungerer helt greit og noen faggrupper har hatt egne mapper som de vil synes det er «ugreit» å miste.
6. Tidsperiode hvor det står at prosjektet forventes å gå over langt tid og at mange må involveres. Det må forankres hos ledere for helse, pleie og omsorg i alle kommuner. Utarbeidelse av selve kodeverk estimeres til 8 – 10 mnd.
7. Kostnader hvor det står at prosjektet ikke genererer kjente kostnader ut over bruk av interne ressurser.
8. Investeringsvurdering hvor det står at risikoen ved å starte prosjektet er svært liten, da det ikke involverer at man må ha friske midler for å gjennomføre det. Gevinsten er kvalitetsforbedring som alle kommunene vil ha nytte av.

8.2.6.3 Prosjektplan, kommunikasjonsplan og sluttrapport

Vi har fått fremlagt prosjektplan, kommunikasjonsplan og sluttrapport fra systemansvarlig.

Prosjektplanen har følgende innhold:

1. **Bakgrunn og begrunnelse** for prosjektet. Superbrukere har gitt tilbakemelding om behov for å revidere kodeverk. Kodeverket skal bidra til å gjenspeile pleieforløp og danne grunnlag for oversikt over tjenester til den enkelte bruker. Suksessfaktor er forankring i kommunens ledelse og bred involvering av kvalifisert helsepersonell. Den største gevinsten vil være kvalitativ forbedring og mer oversiktlig oppbygging av dokumentasjonen.
 - 1.1. Nåværende situasjon med kodeverk som ble utarbeidet ved oppstart av Profil og endret ved å legge til egne koder i systemet. Det er vanskelig å orientere seg i mappene, og skaper utfordringer når en skal oppsummere hvordan tjenestetilbudet til brukeren har vært.
 - 1.2. Fremtidig situasjon vil etter prosjektets gjennomføring være tilnærmet likt kodeverk for alle SÅTE-kommuner.
 - 1.3. Prosjektets formål med hovedmål om at dokumentasjon av helsehjelp skal følge lover og regler både i forhold til struktur, utførelse og faglig innhold. Alle skal ha tilstrekkelig kunnskap om dokumentasjon generelt, og bruk av kommunens journalsystem til å kunne ivareta dokumentasjonsansvaret. Etablere et læringsnettverk som tiltak for å heve kompetansen blant ansatte i kommunene, stimulere til samarbeid mv.
2. **Mål** er angitt til felles kodeverk i Profil for SÅTE.
3. **Rammebetingelser** hvor det fremgår at prosjektet er planlagt gjennomført innenfor egne rammer i hver kommune.
4. **Prosjektets produkter** som er felles kodeverk for SÅTE.
5. **Prosjektets avgrensninger og avhengigheter**
 - 5.1. Avgrensning om at prosjektet ikke omfatter opplæring i etterkant.
 - 5.2. Avhengigheter om at det må frigis ressurspersoner som deltar i prosjektet i hver kommune.
6. **Tidsplan og milepæler**
 - 6.1. Prosjektets milepæler

13.03.2018

Første gruppemøte for overordnet gruppe

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

15.09.2018	Første utkast til kodeverk ferdig
------------	-----------------------------------

6.2. Prosjektets tidsplan

NÅR	HVA	ANSVAR	PÅKREVDE RESSURSER	UTFØRT
01.03.2018	Oppstartsmøte med ledere for pleie-og omsorg i SÅTE med avklaring av hvem som skal delta i den overordnede arbeidsgruppa	Systemansvarlig	Tverrfaglighet må ivaretas	
13.03.2018	Oppstartsmøte med overordnet arbeidsgruppe	Systemansvarlig		
	Gruppemøter innad i hver kommune	Superbrukere	Frigitt tid til ressurspersoner i hver kommune	
05.04.2018		Systemansvarlig		
	Gruppemøter innad i hver kommune	Superbrukere	Frigitt tid til ressurspersoner i hver kommune	
08.06.2018	Overordnet arbeidsgruppe	Systemansvarlig		
	Evt gruppemøter innad i hver kommune	Superbrukere	Frigitt tid til ressurspersoner i hver kommune	
15.09.2018	Første utkast til kodeverk ferdig.	Overordnet prosjektgruppe		

- Organisering, roller og ansvar** som viser prosjektstyre med prosjektleder og IKT-bestillere med endringsmyndighet. Det går også frem at det er en gruppeleder i hver kommune.
- Prosjekttilnærming** med risikostrategi, hvor det står at risikoen er liten mens gevinsten er kvalitetsforbedring i alle fire kommuner. Det vises for øvrig til kommunikasjonsstrategi²³.

Kommunikasjonsplanen inneholder interessentanalyse og plan for interessentkommunikasjon. Denne viser at SÅTE – kommunene har vært prosjekteier, og at systemansvarlig har vært prosjektleder. Det er sentrale ledere for fagområdet i de ulike SÅTE-kommunene som har vært styringsgruppe. I tillegg er det en hovedkontakt i hver kommune. Det har videre vært en overordnet arbeidsgruppe som besto av ni personer, inklusive prosjektleder fra SÅTE IKT. I tillegg har det vært lokale arbeidsgrupper med 5 – 6 personer i hver av SÅTE-kommunene. Planen inneholder også oversikt over kommunikasjonsbehov, hvilken kanal og form som er planlagt benyttet, hvordan informere og hvor ofte (frekvens) og hvem som har ansvaret.

²³ Vi har fått fremlagt en kommunikasjonsplan, og antar at det er denne det henvises til, selv om det benyttes et annet begrep.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune og Engerdal kommune

Interessentanalyse prosjekt kodeverk i Profil i SÅTE			Interessent kommunikasjon				
Interessent(rolle)	SÅTE IKT	Navn	Behov som skal ivaretas	Strategi	Kommunikasjonsbehov	Kanal og form	Ansvar
Prosjektleder	S	SÅTE - kommunene	fremdrift og resultater	Engasjere	Avklaringer ved beslutningspunkter	Møterreferat på mail	Etter hvert møte i overordnet gruppe
Styringsgruppe	S	Britt Kveberg	Beslutninger underveis i prosjektet om bl.a. oppstart og ressursbruk			Video konferanse møte	Siv Stenseth
	S	Catille Selnes Westgård					
	T	Kari Nilsen Simonsen					
	A	Britt Staa					
	T	Trygve Øverby					
	E	Grete Tvenning					
IKT-bestillere	S	Ann-Helen Rustad	Informasjon om fremdrift i prosjektet			Rapport før hvert IKT-bestillermøte	
	A	Jørn Heiberg					
	T	Gørard Kort					
	E	Terje Vestad					
IKT-leder	SÅTE IKT	Jan De Dorckier					
Hovedkontakt	S	Sverre Wilhelmsson		Tilfredsstille	se arbeidsgruppa	se arbeidsgruppa	se arbeidsgruppa
	A	Ruth Sørli					
	T	Tove Sandbakk					
	E	Liv Bentzen					
Systemansvarlig/Prosjektleder		Siv Stenseth	Koordinering av prosjektet	Utføre			
Overordnet arbeidsgruppe i utarbeidelse av kodeverk	SÅTE	Siv Stenseth	Beslutninger om hva som skal være med i kodeverket ut fra det som kommer frem i de lokale arbeidsgruppene	Engasjere			4-6 stk
	S	Sverre Wilhelmsson					
	S	Tanja Kjus Quande - Vernepleier					
	A	Ruth Sørli					
	A	Jorun Grønseth - ergoterapeut					
	T	Silje Haugan					
	T	Irene Pedersen -spesialsykepleier					
	E	Liv Bentzen					
	E	Lise Rønnes, SPL/Britt Spånberg					
	-						
Deltagere i lokale arbeidsgrupper	S	Ingunn Andreassen (Enhet helse)		Tilfredsstille		Gruppmøter	2 - 4 stk
	S	Monica Øien (Morstunet)					Sverre Wilhelmsson
	S	Elisabeth Åsvang (hjemmetjenesten)					
	S	Tanja Kjus Quande (Benveien)					
	S	Sverre Wilhelmsson (tilgjengeligheten)					
	A	Else-Kari Ryttersbakken (sp)		Tilfredsstille		Gruppmøter	2 - 4 stk
	A	Maren Skaverv (fagarb)					Ruth Sørli
	A	Ann Mari Iversen(vernepl. stud/aktivtør)					
	A	Jorun Grønseth(jergo)					
	A	Ruth Sørli					
	T	Silje Haugan (superbruker)		Tilfredsstille		Gruppmøter	2 - 4 stk
	T	Gry Lars (Tjenestekontoret)					
	T	Merethe Hermansen (Bolligjenesten)					
	T	June Ebbel (Sykehjemmet)					
	T	Lise Ingunn Flernøen (hjemmetjenesten)					
	T	Irene Pedersen (krettsykepleier)					
	E	Liv Bentzen		Tilfredsstille		Gruppmøter	2 - 4 stk
	E	Lise Rønnes (sykepleier)					Liv Bentzen
	E	Synne Guro Haugseth (vernepleier)					
	E	Synne Rønnes (hjelpepleier)					
	E	June Lium (Fysioterapeut)					
Andre							
Samarbeidende fagsystemer:							
HRM	S						
	A						
	T						
	E						
	SÅTE						
ePhorte	S						
	A						
	T						
	E						
	SÅTE						
Aggressio	S						
	A						
	T						
	E						
	SÅTE						
Driftsgruppe		Odd Gauta Grøndalen	evt programmering i profil	Informere			

Figur 27: Kommunikasjonsplan for prosjekt Kodeverk i Profil

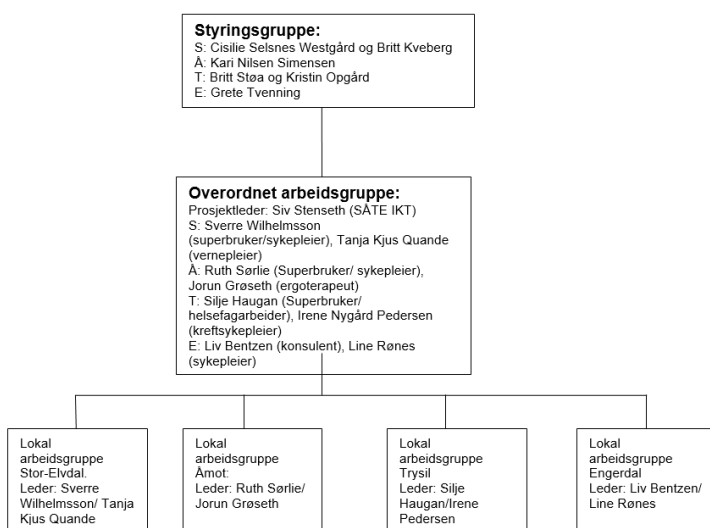
Sluttrapporten inneholder følgende overskrifter:

- Sammendrag** hvor det går frem at etter mange års flikking med og tilføyelser til kodeverket, var kodeverket blitt uoversiktlig, og det var behov for å revidere kodeverket. Pasientjournalene var blitt uoversiktlige. Det var vanskelig å finne frem i historikk. Tromsø kommune hadde samme erfaring og avsluttet i 2014 et stort prosjekt for å forenkle kodeverket og sørge for dokumentasjon i samsvar med gjeldende lovverk. Dette ble delt med SÅTE-kommunene som Profil-brukere. Resultatet av prosjektet skulle bli et nytt og felles oppsett på kodeverk. Det ble imidlertid to sett av kodeverk, jf. pkt. 3.
- Gjennomføring i henhold til prosjektplanen** hvor prosjektet i korte trekk skulle levere et nytt oppsett av kodeverk. Prosjektet omfattet ikke opplæring. Det skulle hver kommune ta ansvar for selv. Prosjektet har tatt lengre tid enn antatt. Oppstart ble utsatt fra mars 2018 til mai 2018 i påvente av kurs i Tromsø-modellen. Litt ut i prosjektet oppsto det uenighet mellom Trysil kommune og de tre andre kommunene i forhold til om Tromsø-modellen skulle brukes. Trysil ønsket å lage sin egen modell ut fra hva som fantes fra før. De tre andre kommunene ønsket å bruke Tromsø-modellen med tilpasning mot egne kommuner. Etter møte i styringsgruppa ble det avklart at det ikke var helt nødvendig å ha det helt likt. Trysil fikk klarsignal til å lage sitt eget kodeverk. Gruppa besto som helhet, da en så nytten av å utveksle meninger, erfaringer og å bygge kompetanse. De samarbeidet også om plan for

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

opplæring. De valgte å prioritere å få på plass et godt kodeverk, og stresset ikke med tid og tidsplan.

3. **Oppnåelse av prosjektets mål** hvor det går frem at målet var å lage et felles kodeverk for SÅTE-kommunene, mens resultatet ble to ulike kodeverk. Målet om å få et mer oversiktlig kodeverk for alle kommunene er oppnådd. Det er utarbeidet forslag til gjennomføring av opplæringen.
4. **Prosjektorganisering og ressursdimensjonering.** Det fremgår at prosjektet har vært

organisert med ei styringsgruppe med ledere fra pleie og omsorg i de fire kommunene. Under disse har det vært en overordnet arbeidsgruppe som har vært bredt faglig sammensatt. I tillegg har hver kommune hatt en lokal arbeidsgruppe med tverrfaglig deltakelse, jf. figur 28. Tverrfaglig deltakelse har vært viktig for å ivareta alle aktuelle yrkesgrupper.

Figur 28: Prosjektorganisering

Styringsgruppa har hatt 3 møter. Overordnet arbeidsgruppe har hatt 11 møter, hvorav ett web-møte. I tillegg har det vært møter i lokale arbeidsgrupper. Det varierer hvor mye ressurser hver kommune har benyttet på prosjektet.

5. **Kostnader og finansiering** viser at prosjektet er gjennomført innenfor egne rammer. Det er ikke budsjettert med egne midler til prosjektet. Prosjektdeltakerne har blitt fristilt for å delta i prosjektet. Medlemmer i overordnet styringsgruppe har deltatt på kurs i Tromsø-modellen. Kurset er betalt av den enkelte kommune.
6. **Viktige erfaringer.** Den overordnede prosjektgruppa har vært stor og kanskje i største laget, samtidig som det var nyttig å få med de ulike faggruppene. Resultatet ble to ulike kodeverk, men prosjektet har gitt nyttige diskusjoner og ulike perspektiver. Det gir trygghet ved innføring og ved opplæring av andre. Forankring i ledelsen har vært viktig. Prosjektet var etterlenget med stort engasjement. Det er krav om dokumentasjon knyttet til helsehjelp og et viktig arbeidsverktøy for alle faggrupper. Det har bidratt til motivasjon. Det har vært utfordrende at det har vært ulike antall møter og møtedeltakere lokalt. Innad i den overordnede arbeidsgruppe har det blitt oppfattet som om alle ikke har arbeidet like mye og grundig, og skapt noe frustrasjon. Diskusjonene har vært nyttige og fruktbare.
7. **Avslutning** av prosjektet, men enighet om at det er nå den store jobben begynner med å implementere kodeverket og å gi opplæring. Dette skjer lokalt i hver kommune. Det var satt opp et evalueringsmøte med den overordnede prosjektgruppa i april 2020.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

8.2.7 Utvalgte investeringsprosjekter: Elements 6 og Visma Flyt barnehage

Tabell 15 og 16 viser budsjetterte midler til utvalgte investeringsprosjekter for perioden 2018 – 2019. Til Ephorte / Elements 6 ble det budsjettert med kr. 450.000 i 2018 og kr. 1.550.000 i 2019, totalt kr. 2.000.000. Til nytt, felles barnehagesystem ble det budsjettert med kr. 480.000 i 2018.

Vanlige Investeringer	Overføring til Budsjett 2018	Nye prosjekter 2018	SUM Invest 2018	S	Å	T	E
				20,53 %	27,61 %	32,65 %	19,21 %
1711	Sak/Arkiv		-				
	Ephorte Elements 6	450 000	450 000	92 405	124 237	146 908	86 450
	eByggsak	373 000	373 000	76 593	102 978	121 771	71 658
nytt	BHG-system		-				
	Nytt felles barnehagesystem	480 000	480 000	98 565	132 519	156 702	92 214

Tabell 15: Budsjett 2018

Vanlige Investeringer		Overføring Budsjett 2019	Nye prosj 2019	SUM Invest 2019	S	Å	T	E	S	Å	T	E	
					20,03 %	27,97 %	32,81 %	19,19 %	Fordelingsnøkkel 2019	20,03 %	27,97 %	32,81 %	19,19 %
1711	Sak/Arkiv			-									
	Ephorte Elements 6		1 550 000	1 550 000	310 403	433 597	508 481	297 519		310 403	433 597	508 481	297 519
	eByggsak	373 000	-	373 000	74 697	104 343	122 363	71 597	Øremerkede fra eByggsak				

Tabell 16: Budsjett 2019

8.2.7.1 Oppgradering av ePhorte til Elements 6

Den 29.5.2018 ble uttalelse fra faggruppemøte SAK som hadde møte 3. mai og 25. mai 2018, lagt frem for rådmannsutvalget. I møtet den 3. mai 2018 ble det lagt frem en foreløpig plan for høsten 2018. Faggruppen var positive til oppgradering, men pekte på at tidsplan med oppstart 1.1.2019 ikke lot seg gjennomføre. De ga uttrykk for at oppstart av Elements ikke kunne skje før 1.1.2020. Begrunnelsen var at det gjensto veldig mye opprydding i ePhorte i 3 av 4 kommuner. Ewry anbefalte skarp skille for alle arkivleder ved oppgraderingen. Det innebar en stor opprydding i eksisterende arkivbaser for å sikre at Elements fikk en helt ren arkivbase. I tillegg til at det måtte gjennomføres en stor oppryddingsjobb, var faggruppen bekymret for en oppstart av prosjektet, mens systemansvarlig var ute i permisjon.

Rådmannsutvalget behandlet saken. Leder for SÅTE IKT presenterte saken. Av presentasjonen går det frem at saken er diskutert med TietoEvry som ønsket møte før de ga prisestimat. Videre står det at rådmennene ønsket gjennomføring i 2018, mens faggruppa hadde uttalt at det ikke er mulig med begrunnelse om at oppryddingsjobben var for omfattende. TietoEvry anbefalte skarp skille, noe som forutsatte opprydding. Arbeidsgruppen hadde konkludert med at det måtte jobbes med opprydding i 2018 og 2019, med anbefalt oppstart i 2020.

Rådmannsutvalget konkluderte slik:

- Ønsket er å komme videre og å effektivisere.
- Må være mulig å få på plass til 01.01.2019.
- Jobber frem mot å få til skarpt periodeskille da, om det kreves.
- Alle kommunene tar ut lister og purrer i egne kommuner. Veileder på hvordan rydde effektivt sendes også ut.
- Informasjon og purringer går ut fra rådmann.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal
kommune

- Gode resultater med rydding og derved fremskyndning av oppgradering kan i seg selv være incitament for alle.

Rådmannsutvalget vedtok at «rådmannen i vertskommune og leder for SÅTE IKT setter seg sammen og ser nærmere på dette».

IKT bestiller utvalget behandlet i sak 2018/19 budsjett for 2019 og fikk presentert første utkast av SÅTE- IKTs budsjettforslag med fordelingsnøkkel, skisse til driftsbudsjett og investeringer, herunder ePhorte Elements. Tidligere utsendte business case vedrørende Elements (endelig utgave) ble sendt ut sammen med innkallingen.

Det fremgår av referat fra møtet at utkast til SÅTE IKT budsjett 2019 ble presentert og at arkene investering, drift og totalt budsjett ble gjennomgått. Det går frem at SÅTE IKT sitt budsjett blir litt på siden av annen budsjettprosess i kommunene og at mer informasjon om, innsikt og innblikk i SÅTE- budsjettet er ønskelig. Når det gjelder vedtak så foreslås fordelingsnøkkel beholdt slik den er. I tilknytning til investeringsbudsjett så ble noen punkter diskutert og forslått endret. Det fremgår ikke hvilke. IKT-leder skulle legge inn noen endringer og sende ut budsjettforslaget. Det ble avtalt felles møte (videokonferanse) om SÅTE IKT budsjett 2019 med IKT-bestillerne og rådmennene med forslag på datoer. Ellers går det frem at det ble diskusjon rundt strategi, utviklingstempo, og å ta det de har ordentlig i bruk og utnytte det fullt ut. Vurderinger av anbudsrunder kontra dyre oppgraderinger var også tema, i tillegg til tidspunktet for oppgradering sett i forhold til utvidet samarbeid i SÅTE. For øvrig var ikke oppgradering av ePhorte / Elements 6 nevnt i referatet.

Business case knyttet til prosjekt «Oppgradering til Elements» inneholder:

1. Kortfattet sammendrag
2. Bakgrunn for prosjektet
3. Tre alternative valgmuligheter (forretningsvalg)
4. Forventede gevinster mht. effektivitet, brukervennlighet og gevinst på ledernivå
5. Forventede ulemper med krevende oppryddingsarbeid, risiko for forsinkelse og problemer hvis det ikke ryddes opp og gjennomføres et skarpt skille og etableres en helt ren arkivbase. Oppgraderingen krever store rutineendringer og krever ekstra innsats fra systemansvarlige, superbrukere og saksbehandlere.
6. Tidsperiode med planlagt oppstart høsten 2018, teknisk installasjon 1. kvartal 2019, opplæring i 1. og 2. kvartal 2019, og gevinstrealiseringsperiode fra 3. kvartal 2019 og utover.
7. Kostnader med å investere i Elements er estimert til 2 mill.kr. I tillegg vil driftskostnadene øke med kr. 87.000.
8. Hovedrisikoer er satt opp med fravær og sykdom i prosjektgruppen, at kommunene ikke får ryddet i eksisterende arkivbaser som forutsatt, at fagområdene ikke har fått klargjort systemet etter sjekkliste fra leverandør, at installasjon feiler og at tidsperspektivet overskrides.

Det fremgår for øvrig av årsmelding for 2018 at eksisterende sak/arkivsystem er utdatert og tungvint og at kommuneledelsen har vedtatt at fagsystemet skulle oppgraderes til ny versjon, Elements 6. Det står videre at arbeidet er satt i gang og at alt vil være på plass til medio 2019. Saksbehandlere jobbet med å avslutte åpne saker i ePhorte. Arbeidet er tidkrevende og det går frem at det fra august 2018 har blitt avsluttet flere titusener av saker. Det fremgår ikke klart av årsmeldingen når prosjektet startet opp, men målet var å være ferdig med prosjektet medio 2019. Det står i årsmeldingen at det var brukt

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

kr. 508.225 til prosjektet. Det fremgår ikke at dette innebærer et merforbruk på kr. 58.225. Det var budsjettert kr. 450.000 til prosjektet i 2018.

Av årsmeldingen for 2019 fremgår det også at eksisterende saks- og arkivsystemet er utdatert og tungvint i bruk og at kommuneledelsen har vedtatt at fagsystemet skulle oppgraderes til en ny versjon, Elements. Det står videre at oppgraderingen til Elements ble gjennomført i 2019. Oppstart av Elements ble utsatt til slutten av året for at arbeidsgruppen skulle ha mulighet til å klargjøre det nye systemet på best mulig måte for saksbehandlere. Det står videre at oppstart 1.1.2020 var vellykket, men med en del små problemer som løses underveis. Dette innebærer at prosjektet ble forlenget med rundt 6 måneder. Vi har fått opplyst at det tok lengre tid enn planlagt å rydde opp i ikke avsluttede saker.

Det ble brukt kr. 1.129.739 til prosjektet i 2019. Det går ikke frem hvor mye som var budsjettert og hva som ble mindreforbruket i 2019. Vi har beregnet at besparelsen ut fra budsjett 2019 og bruk slik det fremgår av årsmeldingen, er kr. 420.261.

8.2.7.2 Visma Flyt Barnehage – felles barnehagesystem

Det fremgår av årsmelding for 2018 at SÅTE-kommunene har valgt å kjøpe inn et felles barnehagesystem. Det ble laget kravspesifikasjoner som ble lagt ut på anbud med hjelp av Abakus AS. Visma Flyt Barnehage ble valgt som system. Innførings- og opplæringsløpet ble startet i 2018. Av årsmeldingen fremgår det at innførings- og opplæringsløpet ikke ville være ferdig før første kvartal 2018. Systemet var pr. 31.12.2018 klart for å ta imot søknader. Testing av fakturering og overføring til økonomisystemet var ikke ferdig pr. 31.12.2018. Det står ikke noe i årsmeldingen om planlagt tidsperspektiv på anskaffelse og innføring av systemet. Det ble ikke utarbeidet Business Case for prosjektet. Dette kommer vi tilbake til nedenfor. Det fremgår av årsmeldingen at det er brukt kr 298.097 til investeringen. Budsjettet var på kr. 480.000. Det fremgår ikke av årsmeldingen om det er besparelse i forhold til budsjett, eller om budsjetterte midler for 2018, skal benyttes og budsjetteres på nytt i 2019. Vi har beregnet at mindreforbruket på prosjektet i 2018 er kr. 181.903. Dette er beregnet utfra budsjettert beløp og bruk slik det fremgår av årsmeldingen. Det er ikke satt opp budsjett i 2019. Prosjektet er ikke omtalt i årsmeldingen for 2019, utover at det oppgis at det er brukt kr. 12.365 for å avslutte prosjektet. Dersom en tar utgangspunkt i budsjett for 2018 og bruk i 2018 og 2019 slik det fremkommer av årsmeldingen, er mindreforbruket på prosjektet kr. 169.538. I tilknytning til spørreundersøkelse blant superbrukere, har vi fått kommentarer som tilsier at prosjektet ikke er ferdig. Vi har også mottatt signal om at SÅTE-kommunene er pilot for Visma Flyt Barnehage. Dette kommer vi tilbake til i kapittel 8.2.8.

Vi har sett gjennom innkallinger til og referater fra IKT bestiller utvalg og rådmannsutvalget for perioden 2017, 2018 og 2019 for å se om det er utarbeidet Business Case for prosjektet. Vi kom frem til at det ikke var utarbeidet Business Case og har sendt en henvendelse til leder for SÅTE IKT pr. e-post. Han opplyser at Business Case er et beslutningsgrunnlag for ledelsen og at formålet med dokumentet er å få til en beslutning fra ledelsen om SÅTE IKT skal eller ikke skal gjennomføre et prosjekt. Han skriver videre at:

«Hvis ledelsen tar en beslutning om at vi må kjøre et prosjekt for en eller annen grunn, da lager vi ikke et beslutningsgrunnlag (Business Case). Da er beslutningen tatt og vi gjennomfører. For å unngå 'trøbbel' i etterkant, så lager jeg i slike tilfeller en 5-pointer/beslutningspunkt. Det er da en kort beskrivelse/bekreftelse på at kommunene deltar og vi ber om navn på representanter fra hver kommune og evt. tilleggsinformasjon.»

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

Det sendes til IKT bestillere og de sender tilbakemelding på det. Han opplyser at når det gjelder prosjektet barnehagesystem, så gikk daværende leverandør konkurs. De hadde da ikke noe valg og måtte skaffe ett nytt system. Alle kommunene hadde ikke et barnehagesystem fra før, og da ble det sendt ut det de kaller en 5-pointer for å verifisere hvilke av kommunene som ønsket å delta i prosjektet.

Leder av SÅTE IKT sendte den 5. desember 2016 ut en epost vedrørende situasjon barnehager i SÅTE-kommunene, med følgende innhold:

«Åmot.

Leverandør av barnehagesystem i Åmot (Oppad) er konkurs og ny leverandør må velges snarest.

For å fa snarest mulig en løsning på plass ønsket SÅTE-IKT og fagmiljøet i Åmot å legge ut en intensjonskunngjøring på Doffin via Abakus.

Det ble avklart og så ble intensjonskunngjøringen lagt ut forrige uke.

Nå ble denne kunngjøringen stoppet pga innsigelser fra andre leverandører som ønsker å være med å gi tilbud.

Trysil

Trysil ønsker å oppgradere sitt Barnehagesystem (Visma Opptak).

Det gjelder bla. knytting mot sak/arkiv, saksbehandling, muligheter for flere websøknader etc.

Systemet er allerede noen år gammel og bør få et løft eller skiftes ut med noe mer moderne.

Stor Elvdal og Engerdal.

Kommunene har ingen fagsystem for barnehager i bruk.

Vi iverksetter tiltak (egen prosess) for å få en midlertidig løsning for Åmot på plass, men situasjonen krever at vi iverksetter en prosess som dekker behovet i alle våre kommuner.

Pga omfanget betyr 'en prosess' i utgangspunkt at vi kjører en anbudsrunde via Abakus. (lage kravspesifikasjoner, kjøpe anbud, velge leverandør, implementering osv)

SÅTE-IKT har ingen dedikert systemansvarlig på dette fagområde. Connie tar derfor rollen av prosjektleder på seg.

Spørsmålet er nå i første omgang om din kommune ønsker å delta aktivt i prosjektet.

Hvis ikke vil din kommune tas med som opsjon slik at vi evt. slipper å gå ut på anbud på et senere tidspunkt.

Konkrete spørsmål som vi ønsker å få tilbakemelding på i denne omgangen:

1. *Ønsker din kommune å delta aktivt i prosjektet (dvs sette av tid til å lage felles kravspesifikasjoner)?*
2. *Hvem er kontaktperson(ene) i din kommune?*

Frist for tilbakemelding: 19. des. 2016.

For Trysil ønsker jeg å få tilbakemelding fra Jo Stuan/Berit Fossheim.

Kostnadene dekkes i utgangspunkt av SÅTEs budsjett.

Når vi har et litt bedre oversikt over behovet kommer vi tilbake med mer info».

Vi har fått fremlagt e-poster som viser at alle kommunene har bekreftet at de ønsket å delta aktivt i prosjektet.

Leder av SÅTE IKT sendte den 19. januar 2017 ut en epost med følgende innhold:

«Alle kommuner har bekreftet at de ønsker å delta aktivt i prosjektet 'Administrativt system for barnehager'.

Før vi konkret starter prosjektet ønsker jeg å få en bekreftelse fra kommunene om at vi kan starte prosessen.

1. Prosjektmedlemmer:

Følgende personer kalles inn til oppstartsmøte/arbeidsmøte.

- a. *Stor-Elvdal: Wenche Myrvang Tangen og Bodil Sandtrø*
- b. *Åmot: Trond Ole Myrvold*
- c. *Trysil: Berit Helen Fossheim*
- d. *Engerdal: Thore Joten*

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

2. **Kostnader.**

Kostnadene relatert til prosjektet dekkes av SÅTE-IKTs budsjetter

3. **Ressurser**

Superbrukerne (liste over) bør sette av tid til flere møter i Q1-2017 for å ferdigstille kravspesifikasjonene

Kommunikasjonsplan og prosjektplan utarbeides av vår systemansvarlig/prosjektleder, Stine Storsveen
Lokale barnehagestyrere vil få opplæring når leverandør er valgt, men det er ukjent hvor mye ressurser som trengs.

4. **Tidsperspektiv**

Kravspesifikasjoner lages i Q1-2017

Anbudsrunde med valg av leverandør Q2-2017 (via Abakus)

Målet er å ha på plass et nytt barnehagesystem for SÅTE kommunene til nytt barnehageår, høsten 2017

Vennligst gi tilbakemelding/bekreftelse slik at vi kan starte prosjektet.

Frist: 27.01.2017»

Innkallinger til og referater fra IKT-bestiller utvalget og saker knyttet til status i SÅTE IKT viser i korte trekk følgende saksgang:

DATO	TEKST
17.1.2017	Intensjonskunngjøring knyttet til barnehagesystemet Oppad fikk innsigelser og ble avlyst jf. omtale ovenfor.
18.5.2017	Anbudsrunde satt på vent. Kontrollert forsinkelse. Bare en leverandør som kan levere. Alle leverandørene jobbet med ny versjon av løsninger.
4.10.2017	Anbudsrunde på vent. Budsjett overføres til 2018.
6.2.2018	Anbudsrunde med oppstart 7.2.2018
3.5.2018	Anbud med forhandlinger 25/26. mai
12.9.2018	Anbudsprosess avsluttet. Oppstart 10/2018 og klart for opptak 2019.
20.11.2018	Visma Flyt barnehage. Klart for opptak 2019 og i rute
5.2.2019	Avklaringer knyttet til fakturering. Utvidet avtale med TietoEvry pga. mangel på barnehagemodul. Test av fakturering.
10.5.2019	Siste moduler tas i bruk: søknad kontantstøtte, integrasjon arkiv. Noen barnesykdommer. Oppad avsluttet.
18.9.2019	Nye moduler tas i bruk fortløpende. Mangler noen rapporter og moduler (foreldre-app Q1 2020) Integrasjon mot arkiv 2020

Tabell 17: Oversikt over saksgang vedr. fellesbarnehagesystem. Kilde: Power Point Presentasjoner til IKT bestiller utvalg i 2017 – 2019.

Fra systemkoordinator i SÅTE IKT har vi fått fremlagt følgende «Prosjektplan – Administrativt system for barnehager» og «Kommunikasjonsplan Barnehage SÅTE».

Prosjektplanen sier noe om følgende:

1. **Bakgrunn og begrunnelse** som viser at en hovedbegrunnelse er at SÅTE-kommunene skal ha et felles fagsystem pr. fagområde. To av fire kommuner hadde et fagsystem. Målet var å ha et felles administrativt system på plass til 1. desember 2018.
2. **Produktbeskrivelse** som viser hva prosjektet skal leverer, dvs. nytt, felles administrativt system for barnehager. Det fremkommer i stikkordsform hva systemet må gi mulighet for.
3. **Eksterne avhengigheter** hvor det opplyses at det ikke er eksterne avhengigheter.
4. **Erfaringer** hvor det pekes på at tett dialog med leverandør, bruke ekstra tid på planlegging av fremdrift og prøve å sikre at man ikke har oversett noe viktig.
5. **Oppfølging og kontroll** hvor det pekes på at det kan være viktig å møtes fysisk når det er mange involverte, særlig ved innføring og opplæring. Det er tatt inn tabell som viser oppfølgingspunkter som oppstartsmøte, arbeidsmøter, informering og opplæring. Det er satt

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

inn hva som er hovedformålet med de ulike møtene og punktene, hvem er målgruppen, hyppighet / varighet og hvem som er ansvarlig.

6. **Budsjetter og toleranser** hvor det går frem at det er satt av et investeringsbudsjett på kr. 480.000 for gjennomføring av prosjektet. Årlige vedlikeholdsutgifter må avklares og er ikke satt inn. Det er ikke satt av midler til risikobehandling eller endringer. Mål om at systemet er på plass innen 1.12.2018.
7. **Forventede gevinster** hvor det pekes på mer effektiv saksbehandling, ett felles fagsystem, integrasjon mot arkiv, samt utregning og oversikt over redusert foreldrebetaling i fagsystemet.
8. **Risiko** hvor det er satt opp tabell med risikoer og vurdering av sannsynlighet, konsekvens og risikofaktor (Sannsynlighet x Konsekvens). Følgende risikoer er tatt inn:

RISIKO	Sannsynlighet (1-5)	Konsekvens (1-5)	Risikofaktor (S*K)	TILTAK
Sykdom	3	4	3,5	Selv om man er få ressurser i kommunene, så er det viktig at man i hvert fall er to som er med i prosessen
Overskrider avsatt budsjett	2	4	3	Viktig at det kun er en person som har oversikt over økonomien, og at alle fakturaer går gjennom f.eks prosjektleder
At man bruker lengre tid på prosjektet enn antatt, og man blir for sent i forhold til søknadsfristen på barnehageplass	1	4	2,5	Må passe på at man hele tiden forholder seg til fremdriftsplanene som er satt. Og heller dra tidlig i håndbrekket hvis man ser at man kommer til å bruke lengre tid enn antatt
At de ansatte ikke får nok tid til opplæring og innføring av fagsystemet	3	4	3,5	Man må sammen med superbrukere og leverandør være sikker på at man setter opp en realistisk opplæringsperiode, slik at de ansatte skal være trygge på å bruke fagsystemet etter opplæringsperioden
Nøkkelpersoner slutter	2	5	3,5	Det samme svaret som på sykdom. Selv om man er få ressurser i kommunene, så er det viktig at man er to som er med i prosessen
Behovet er ikke forankret oppover eller nedover i organisasjonen	4	4	4	Her må prosjektleder og leverandør være flinke med å informere og samhandle med de ansatte før prosjektet starter, men også underveis, slik at de ansatte føler at dem eier prosjektet og at det er dem som er den viktigste parten

- 9 **Tidsplan** med oppstartsmøte 7. februar 2018 og siste arbeidsmøte 30. januar 2020. Dette kan tyde på at tidsplanen er fylt ut underveis i prosjektløpet.

NÅR	HVA	ANSVAR	PÅKREVDE RESSURSER	UTFØRT
7. februar 2018	Oppstartsmøte. Jobbe med kravspek og konkurransegrunnlag	Prosjektleder	Superbrukerne/faggruppen, ikt drift og prosjektleder	X
19. mars 2018	Jobbe med kravspek	Prosjektleder	Superbruker/faggruppen, ikt drift og prosjektleder	X
12. april	Leverer anbuds dokumenter til Abakus	Prosjektleder	Prosjektleder og ikt leder	X
Ca 15. april	Legge ut anbudet på Doffin	Abakus	Abakus	X
Ca 16. mai	Tilbudsfrist er ute			X
23. mai	Forberedelser til forhandling med leverandør	Abakus	Abakus, faggruppen, ikt-drift og prosjektleder	X

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

24. mai	Forhandlinger med leverandør	Abakus	Abakus, faggruppen, ikt-drift og prosjektleder	X
8. juni	Gjennomgang revidert tilbud	Abakus	Abakus, faggruppen og prosjektleder	X
1. desember	Arbeidsmøte	Prosjektleder	Faggruppen og prosjektleder	X
8. mai 2019	Arbeidsmøte	Prosjektleder	Faggruppen og prosjektleder	X
5. juni	Arbeidsmøte m/Visma	Prosjektleder	Faggruppen, konsulent fra Visma og prosjektleder	X
28. juni	Arbeidsmøte	Prosjektleder	Faggruppen og prosjektleder	X
8. november	Arbeidsmøte	Prosjektleder	Faggruppen og prosjektleder	X
30. januar 2020	Arbeidsmøte – risikoanalyse	Prosjektleder	Faggruppen og prosjektleder	X

Tabell 18: Tidsplan for prosjektet felles barnehagesystem.

Vi har også fått fremlagt kommunikasjonsplan med interessentanalyse og plan for interessentkommunikasjon. Denne viser at SÅTE IKT ved leder har vært prosjekteier og systemkoordinator prosjektleder.

Interessent(rolle)		Interessentanalyse			Interessent kommunikasjon			
		Navn	Behov som skal ivaretas	Strategi	Kommunikasjonsbehov	Kanal og form	Frekvens	Ansvar
Prosjekteier	SE	SÅTE IKT v/Jan De Doncker	Beslutningspunkter og avvik	Tilfredsstille	Informasjon om status og avvik	e-post	Ved behov	Jan
	Å	Anniken Baksjøberget	Informasjon om fremdrift i prosjektet	Engasjere				
	T	Gerard Kort						
	E	Terje Vestad						
IKT-leder	SE	Jan De Doncker						
	Å	Bodil Sandtrø		Informere	Informasjon om status og fremdrift	E-post og møter	Kontinuerlig	Stine
	T	Trond Ole Myrvold						
	E	Berit Helen Fosheim						
Teknisk	SE	Wenche Kjelvang Holdbak						
	Å	Øivind Risvold Heliessen						
	T	Odd Gaute Grøndalen						
	E							
Prosjektleder	SE	Stine Storsveen	Koordinering av prosjektet	Utføre				Stine
	Å							
	T							
	E							
Arbeidsgruppe/Superbrukere	SE	Bodil Sandtrø	Kravspek	Tilfredsstille	Kravspek	Arbeidsmøter		Stine
	Å	Wenche Myrvang Tangen	Evaluerer av anbud		Evaluerer av anbud	Arbeidsmøter		Arbeidsgruppe, Jan og Stine
	T	Trond Ole Myrvold	Planlegge opplæring		Planlegge opplæring	Arbeidsmøter/kursdager		Arbeidsgruppe, Jan og Stine
	E	Berit Helen Fosheim	Utføre opplæring		Utføre opplæring	Arbeidsmøter		Stine og leverandør
Info-mottakere ePorte	SE	Wenche Kjelvang Holdbak	Utarbeide rutiner		Utarbeide rutiner	E-post og arbeidsmøter	Kontinuerlig	Arbeidsgruppe
	Å		Følge opp fremdrift		Følge opp fremdrift	Kontorarbeid	Kontinuerlig	Stine
	T		Følge opp økonomi i prosjektet		Følge opp økonomi i prosjektet			
	E							
Systemansvarlig	SE	Line Sand	Innkalles til oppstartsmøte for informasjon om de vil komme er valgfritt	Følge opp				
	Å	Stian Eggen						
	T	Cathrine Aune						
	E	Elisabeth Lyngbø						
Info-mottakere HRM	SE	Grethe Myrvold Rydje						
	Å	Toril Berke						
	T	Lene Stensaas Rismyr						
	E	Gerd Øvenstad Gallen						
Systemansvarlig	SE	Connie Bjørseth	Innkalles til oppstartsmøte for informasjon om de vil komme er valgfritt	Følge opp				
	Å	Gunvor Kjelhamar						
	T	Heidi Merete Brenden						
	E	Susanne Sandsengen Darell						
Info-mottakere Agresso	SE	Mette Østerhaug						
	Å	Gry Holden						
	T	Siv Stenseth						
	E	Ann-Helen Rustad						
Systemansvarlig	SE	Jann Heiberg	Innkalles til oppstartsmøte for informasjon om de vil komme er valgfritt	Følge opp				
	Å	Wenche Sæther						
	T	Gunn Vesterheim						
	E	Louise Eriksson						

Figur 29: Kommunikasjonsplan for prosjektet felles barnehagesystem

8.2.8 Data fra spørreundersøkelser

I dette kapitlet tar vi inn data innhentet ved spørreskjema til systemansvarlige i SÅTE IKT og superbrukere (fagansvarlig) i den enkelte SÅTE – kommune. Deler av dataene kunne vært tatt inn i tilknytning til problemstilling 3, kapittel 9, men vi velger likevel å fremstille dataene samlet i dette kapitlet.

8.2.8.1 Spørreundersøkelse til systemansvarlige

For å synliggjøre systemansvarliges synspunkter på egen rolle og funksjon, var planen å gjennomføre korte intervjuer med systemansvarlige for enkelte sentrale systemer. Som følge av utbrudd av koronavirus (pandemi) i mars 2020, lot dette seg ikke gjennomføre. Vi valgte derfor ut en del systemansvarlige og gjennomførte en spørreundersøkelse.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

Vi sendte ut et spørreskjema til sju personer som vi hadde fått opplyst at var systemansvarlige i SÅTE IKT den 3. april 2020, jf. vedlegg C, kapittel 16.1 Vi mottok sju svar, noe som innebærer en svarprosent på 100 %.

I tilknytning til spørsmål 1, har respondentene svart på hvilke systemer de er systemansvarlige for. I spørsmål 2 har de svar på om de har deltatt i prosjekter, hvilke prosjekter det var og hva som var deres rolle. En respondent har presisert at vedkommende formelt sett ikke er systemansvarlig, en respondent er fagansvarlig skole og en presiserer at vedkommende ikke er systemansvarlig, men prosjektkoordinator. Vedkommende ble pålagt å ta over som prosjektkoordinator, når systemansvarlig sluttet.

Spørsmål 2 – 5 gjaldt **prosjekter**, og vi har oppsummert svarene vi har fått i tabell 19.

Nr.	Prosjekt	Tema	Rolle	Plan start	Plan ferdig	Start	Ferdig	Budsj.	Utgift	Hva fungerte bra	Utfordringer
1	Oppmålings-forretning felt	Innføre oppmålings-forretning felt i SÅTE-kommuner	Prosjekt-leader	apr.19	jun.19	22.03.19	02.07.19	68 000	83 071	Samarbeidet i gruppa	Leverandør tilbyr feltløsning for android nettbrett som ikke er standard for SÅTE IKT utstyr.
2	KomTek SMS - varsling	SMS-varsling via KomTek. Tilrettelagt for slamtømming felt	Prosjekt-leader	feb.19	jun.19	15.02.2019	30.08.19	85 000	57 982		Kommuner bruker tjenestene lite. I utgangspunktet tenkt for underleverandør. Oppsett ble ikke kontrollert av superbrukere i kommuner. Derfor tok det lengre tid å avslutte prosjektet enn planlagt.
3	Kartinnsynsløsning på WEB	Vurdere kartinnsynsløsning for SÅTE-kommuner.	Prosjekt-leader / arbeids-leader	sep.18	feb.19	sep.19	jun.19	50 000	10 000	Samarbeid med faggruppe	Andre brukere var ikke ivrig på å ta i bruk ny løsning
4	Barnehage	Innføre nytt, felles barnehagesystem i SÅTE kommunene	Prosjekt-koordinator / Leder	feb.19	des.19	07.02.2019	Pågår	480 000	310 462	Faggruppen har jobbet meget godt, både innad i kommuner og i gruppa. Jobben pågår fortsatt.	At det har pågått over lang tid, og fortsatt pågår. Det å holde trykket oppe over lang tid.
5	Kvalitetssystem	Innføre nytt og likt kvalitetssystem i SÅTE kommunene.	Prosjekt-koordinator / Leder	07.12.2018	Ikke satt	07.12.2018	16.12.19	450 000	564 862	Hadde veldig tett samarbeid med IKT-drift i SÅTE, samt konsulenter hos leverandøren.	Prosjektleder ble sykmeldt over lengre tid midt i forhandlingsperioden av prosjektet. Fikk ikke fulgt opp krav og levering i en periode på flere måneder. Ble satt inn vikar, men uten den historikk prosjektleder hadde. Ekstra utgifter som følge av sykdommen.
6	Kulturskole	Innføre likt fagsystem for kulturskolene i SÅTE kommunene	Prosjekt-koordinator / Leder	23.01.2018	des.18	02.10.17 23.1.18	04.12.18	0	217 264	Dansk leverandør med en opplæringsdag for alle kommuner + skype pr. kommune. Tettere oppfølging og mer tid til spørsmål.	Ofte en utfordring at personer som er med på innføringsprosjekter, har flere hatter eller stillinger. Utfordring å få til møter og opplæringsdager som passer.
7	Oppgradering av arkivet fra ePhorte til Elements	Oppgradere arkivet i SÅTE kommunene fra ePhorte til Elements.	Overtok som prosjekt-leader midt i prosjektet.	aug.18	mai.19	aug.18	jan.20	2 000 000	1 637 964	En faggruppe som kan faget sitt og som jobbet mye og bra for få et godt utgangspunkt for det nye arkivet for saksbehandlere i egen kommune. Konsulenter og prosjektleder hos leverandør som følger tett opp.	Mye mer jobb en først antatt med skarpt skille mellom to arkivsystemer. Det er årsaken til at prosjektet ble forlenget med 6 mnd. En utfordring å ta over som prosjektleder midt i et kjempeprosjekt. Ikke lett, men med en flink faggruppe, kom prosjektet i havn.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

Nr.	Prosjekt	Tema	Rolle	Plan start	Plan ferdig	Start	Ferdig	Budsj.	Utgift	Hva fungerte bra	Utfordringer
8	Lønsslipp på mobil	Lønsslipp på mobil	Prosjektleder	01.12.17	jan.18	10.12.17	10.02.18	Opsjon: 250000	8 000	Godt samarbeid med både teknisk IKT og leverandør ved oppsett av dette. I tillegg også godt samarbeid med lønns- og personalavdelingene i forhold til informasjon om denne endringen til alle ansatte i kommunene.	
9	Digitale sykmeldinger	Digitale sykmeldinger	Prosjektleder	30.08.2018	01.01.19	30.08.18	Ingen eksakt	Opsjon: 250000	69 760	Godt samarbeid med faggruppa som bidro til innspill på hva som fungerte og ikke i oppsettet. Jeg var igjen bindeleddet til leverandør og teknisk IKT.	Vi fikk informasjon om at NAV kun aksepterte digitale sykmeldinger fra 01.01.2019 relativt sent. Vi var i innspurt på budsjettprosess, og vi hadde i tillegg kort tid på å få gjennomført prosjektet.
10	Kodeverk Profil	Oppsett av nytt kodeverk i Profil	Prosjektleder	mar.18	feb.19	mar.18	jun.19	0	0	Det var nedsatt en styringsgruppe med ledere fra Pleie og Omsorg i alle fire SÅTE-kommuner som tok avgjørelse da arbeids-/prosjektgruppen stod ved et veiskille.	Ulik organisering i kommunene og ulik kommunestørrelse og tjenestetilbud ga noen utfordringer, men dette ble løst gjennom diskusjon og ved at styringsgruppa tok en avgjørelse da man ikke kom til enighet i prosjektgruppa.
11	Oppstart av rekrutteringsmodul	Ikke besvart									
12	Tilleggsfunksjoner i UBW	Tilleggsfunksjoner i UBW	Prosjektleder	2018	2018	31.01.18	19.12.18	504 000	221 944		Planlegging og gjennomføring for 4 kommuner tar tid.
13	M7	M7	Prosjektleder	1. h4 2019	1. h4 19	27.02.19	29.05.19	250 000	236 299	Responstid ikke påvirket negativt	
14	Mobilt barnevern	Mobilt barnevern	Prosjektleder	aug.17	okt.17	aug.17	okt.17	140 000	125 000	Prosjektet ble gjennomført som planlagt iht. prosjektplan	
15	Skoleløft	Innkjøp av iPader til småskolen, kompetanseheving/opplæring av ansatte og MDM-system.	Prosjektleder	jan.18	31.12.18	jan.18	04.03.19	2 000 000	2 239 287	Gode opplæringsmoduler	For kort tid til teknisk oppsett og utprøving
16	GDPR personvern	Kravene i den nye personopplysningsloven, inkl. GDPR (EUs personvernforordn.), samt oppnevning av personvernombud for SÅTE	Prosjektleder	24.01.18	31.12.19	24.01.18	Ikke ferdig	0	0	Prosjektdeltagerne lærte mye	Utfordringen ble tilgang til prosjektdeltagerne siden prosjektomfanget ble utvidet og derved tidsperspektivet også.

Tabell 19: Oppsummering av svar knyttet til prosjekter/ spørreskjema systemansvarlig

Vi har valgt å se nærmere på prosjektene 4, 7 og 10 i tabellen ovenfor, se kapittel 8.2.6 og 8.2.7 ovenfor.

Spørsmål 6 – 8 gjaldt stillingsstørrelse og tid til å utføre oppgaver, hvilke oppgaver rollen som systemansvarlig innebærer og hva respondentene mener er viktige egenskaper i en slik rolle.

Vi har mottatt svar fra sju respondenter, der fem har 100 % stilling og to har 60 % stilling. Seks av sju respondenter gir uttrykk for at de har tilstrekkelig med tid til å utføre oppgavene. Den respondenter som svarer nei, har 100 % stilling. Ellers er respondentene forholdsvis samstemte når det gjelder

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

OPPGAVE	ANTALL	% av totalt antall respondenter
Samarbeid fagfeltet	6	85,71 %
Samarbeid leverandør og IKT drift	6	85,71 %
Kompetanse	6	85,71 %
Utvikling i forhold til fagsystem	2	28,57 %
Prosjektledelse	7	100,00 %
Dokumentasjon	6	85,71 %
Økonomi	6	85,71 %
Rapportere	6	85,71 %
Teknisk oppfølging	6	85,71 %
Koordinering av faggrupper	1	14,29 %

hvilke oppgaver de har og hvilke egenskaper som er viktige i rollen. Vi har valgt å oppsummere svarene i tabell 20. Tabellen viser at alle respondentene mener prosjektledelse er en del av oppgaven. Dette inkluderer en respondent som påpeker at vedkommende formelt sett ikke er systemansvarlig, en som er fagansvarlig og en som er prosjektkoordinator. Det er kun to respondenter som mener utvikling av fagsystem er en del av deres oppgaver, og bare en mener oppgaven omfatter koordinering av faggrupper. For øvrige oppgaver er det 6 respondenter som mener dette er en del av de sentrale oppgavene.

Tabell 20: Oversikt over oppgaver som er sentrale ut fra respondenters svar.

Egenskap	Antall	% av de som har svart
Overordnet oversikt	6	100,00 %
Løsningsorientert	6	100,00 %
Gode samarbeidsevner	6	100,00 %
Strukturert	6	100,00 %
Teknisk oversikt	6	100,00 %
Læringsvillig	5	83,33 %
God muntlig og skriftlig fremstillingsevne	5	83,33 %

Vi har også sett på hvilke egenskaper respondentene mener det er viktig å ha. Dette oppsummerer vi i tabell 21 nedenfor. Det er 6 av 7 respondenter som har besvart spørsmålet.

Vi ser at respondentene er meget samstemte i forhold til hva som er sentrale egenskaper i rollen som systemansvarlige. Alle seks har svart likt på fem egenskaper. Det er fem respondenter som i tillegg har tatt inn egenskapene læringsvillig og god muntlig og skriftlig fremstillingsevne.

Tabell 21: Sentrale egenskaper i rolle som systemansvarlig

I tilknytning til **spørsmål 9 – 11** har vi stilt spørsmål om systemansvarlig har møter med superbrukere, hvor ofte de har møter og hva de har møter om.

Respondentene opplyser at de har møter med superbrukere, og møtehyppigheten varierer typisk fra 2 – 6 møter i året. Det opplyses at de kan ha møter oftere, dersom de gjennomfører prosjekter. I tillegg opplyses det at de har telefonkontakt med superbrukere dersom det oppstår problemstillinger.

Vi har også spurt om systemansvarlig har kontakt med brukere at systemer.

Respondentene opplyser at de har kontakt med brukere på telefon, dersom det oppstår problemer som superbruker ikke klarer å løse, eller dersom superbruker ikke er tilstede. En respondent som ikke formelt sett er systemansvarlig for systemer, opplyser å ha kontakt med mange personer på ulike fagområder og ulike nivåer i kommunene. Vedkommende er personvernombud i kommunene.

Avslutningsvis har vi spurt hvor fornøyd systemansvarlig er med kontakt med superbrukere og brukere, og hvor fornøyd systemansvarlig opplever at superbrukere og brukere er når det gjelder kontakten med systemansvarlig.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

Flertallet av respondenter gir scoren 4 eller 5 på hvor fornøyd de er med kontakten med superbrukere, og scoren 4 på hvor fornøyd de er med kontakten med brukere. Unntaket her er en respondent som gir henholdsvis scoren 4 og 3. Alle respondenter gir tilsvarende score på hvor fornøyd de tror hhv. superbrukere og brukere er med kontakten med dem som systemansvarlige.

Skalaen gikk fra 5 meget fornøyd til 1 meget misfornøyd. Systemansvarlig er meget fornøyd eller fornøyd med kontakten med superbrukere, og opplever at superbrukerne er enig i denne vurderingen. Videre er systemansvarlige fornøyd med kontakten med brukere, og opplever at brukere er enige i denne vurderingen.

8.2.8.2 Spørreundersøkelse til superbrukere (fagansvarlige) i SÅTE-kommunene

Vi sendte ut et spørreskjema til 19 personer som vi hadde fått opplyst at var superbrukere eller vikarer for superbrukere i SÅTE-kommunen den 20. april 2020, jf. vedlegg C, kapittel 16.2 Vi mottok 12 svars skjemaer. På to av skjemaene var det to personer som hadde svart sammen. Mottatte spørreskjemaer representerer svar fra 16 personer. En kan slik sett si at det var 84,21 % av personene som svarte. Dersom en justerer ned til 17 utsendte skjemaer og 12 returnerte svar, er svarprosenten 70,58 %.

I spørsmål 1 og 2 avklarer vi om respondenten er superbruker og for hvilke systemer, samt om respondenten har deltatt i et av de utvalgte prosjektene.

Spørsmål 3 til 5 gjaldt **prosjektene** kodeverk i Profil, oppgradering fra ePhorte til Elements 6 og anskaffelse av felles barnehagesystem.

Spørsmål 6 omhandler **kontakt** med SÅTE IKT, systemansvarlige og fagansvarlige i øvrige kommuner. Spørsmål 7 og 8 gjelder **hvor fornøyd** respondenten er med **kontakten** med systemansvarlig og hvor fornøyd vedkommende tror den systemansvarlige er med kontakten. Spørsmål 9 gjaldt også kontakt med fagansvarlige i øvrige SÅTE-kommuner.

Prosjekter

Profil

Spørreundersøkelsen samsvarer i stor grad med opplysninger gitt i intervjuer, jf. kapittel 8.2.6. Respondentene gir uttrykk for at de har hatt nyttige diskusjoner både i overordnet og lokal faggruppe, og at representasjon fra de fleste arbeidsplasser bidro til et meget godt kodeverk. Respondentene peker også på at samarbeidet var godt.

Respondentene peker på at prosjektet tok lengre tid enn planlagt. Det begrunnes med at det var viktig å gjøre arbeidet grundig.

En respondent gir uttrykk for at kodeverket ikke er implementert i kommunen (Stor-Elvdal kommune), og at det skyldes forsinkelse i andre prosjekter.

Nytt barnehagesystem

Spørreundersøkelsen samsvarer i stor grad med opplysninger gitt i intervjuer, jf. kapittel 8.2.7. En respondent peker på at SÅTE-kommunene har vært tidlig ute med anskaffelse av Visma barnehage, og at innføringen av systemet ikke er helt ferdig. En respondent gir også uttrykk for usikkerhet mht. om det kan komme uventede utgifter i tilknytning til prosjektet etter hvert. Ellers peker respondenter på godt samarbeid i arbeidsgruppa og prosjektet.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

Fra Ephorte til Elements

Spørreundersøkelsen samsvarer i stor grad med opplysninger innhentet ved intervju, jf. kapittel 8.2.7. Respondenter peker på utfordring med bytte av systemansvarlig midtveis i prosjektet. Vedkommende som overtok ble pålagt å slutføre prosjektet. Vedkommende var meget imøtekommende og fulgte opp. Vi har likevel fått signal om at det manglet faglige kunnskaper. Ellers peker respondentene på godt samarbeid mellom arkivledere og superbrukere i SÅTE-kommunene. De gir uttrykk for at de har fått et godt system. Prosjektet tok lengre tid enn planlagt, jf. omtale i kapittel 8.2.7.

Kontakt med systemansvarlige i SÅTE IKT og fagansvarlige i SÅTE-kommunene

Flertallet av de som har svart på spørsmål 6, opplyser å ha møter for superbrukere i SÅTE-kommunene. Det varierer hvor ofte det avholdes møter. Superbrukere for barnehagesystemet svarer at de har møter ved behov, superbrukere for Profil svarer at de planlegger møter hver 2. måned og avlyser hvis det ikke er behov, mens superbruker for Elements sier at de har møter 3 – 4 ganger pr. år. En respondent sier at alle faggruppemøtene er med systemansvarlig.

Det er få respondenter som har svart på spørsmål 9. kontakt med fagansvarlig i øvrige SÅTE kommuner. Av de som har svart, sier superbrukere for barnehagesystemet at de har kontakt på mail, tlf. og i fysiske møter. Tilsvarende gjelder for superbrukere for Profil og Elements.

Det er en respondent knyttet til barnehagesystemet som gir uttrykk for at vedkommende kunne ønske at det var avtalt møtepunkter fremover i tid. Tilsvarende er det en respondent som ønsker faste samarbeidsmøter knyttet til Elements.

Respondentene peker generelt sett på at samarbeidet er godt og at det er viktig å dele erfaringer med andre som har samme fag- og erfaringsbakgrunn.

I spørsmål 7 ber vi om at respondenten vurderer hvor fornøyd vedkommende er med kontakten med systemansvarlig på en skala fra 1 til 5, der 1 er meget misfornøyd og 5 er meget fornøyd. De fleste gir score på 4 og 5. Det gir indikasjon om at de som har svart, jevnt over er fornøyd med systemansvarlige. Det er få respondenter og flere systemer, slik at en ikke kan trekke klare konklusjoner ut av dataene.

En respondent gir 1 på velferdsteknologi og begrunner med at systemansvarlig er fraværende, uten vikar. En annen respondent gir 2 på Elements uten helt klar begrunnelse. En tredje respondent gir 3 på Agresso uten å begrunne.

I spørsmål 8 skal respondentene vurdere hvordan systemansvarlige opplever kommunikasjonen med dem. Her svarer alle respondentene som har svart 4, med unntak av en som markerer med spørsmålstegn.

Avslutningsvis peker vi på at vi er kjent med at SÅTE IKT i løpet av de senere år har gjennomført enkelte innbygger-, bruker- og medarbeiderundersøkelser. Vi har hatt innsyn i undersøkelsene, men anser at disse ikke er relevante i forhold til denne forvaltningsrevisjonen.

8.3 Revisors vurdering

Dette er i stor grad en kartleggende problemstilling. Dette er bakgrunnen for at vi innledningsvis i dette kapitlet oppsummerer en del av de funn kartleggingen har resultert i. Deretter vurderer vi innhentede data opp mot utledede revisjonskriterier.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

8.3.1 Oppsummering av funn fra kartlegging

Det har vært utfordringer knyttet til enkelte systemer, oppgraderinger og prosjekter. Disse presenteres i det følgende.

SÅTE-kommunene benyttet en eldre versjon av **Agresso** og måtte oppgradere for ikke å risikere å stå uten support. Tre av fire IKT bestillere gikk inn for oppgradering og det var krevende å oppnå konsensus. Vi har mottatt signaler om at det kan stilles spørsmål ved om Agresso burde vært ute på anbud. Det er respondenter som har pekt på at kommunene har benyttet Agresso i lengre tid, og oppgradert flere ganger. Det kan stilles spørsmål ved om den oppgraderingen som ble gjennomført rundt årsskiftet 2018/2019, kan sies å være i strid med lov om offentlige anskaffelser. Dette er et forhold vi ikke har vurdert i denne forvaltningsrevisjonen.

Sak- og arkivsystemet Ephorte var utdatert. Enten måtte SÅTE-kommunene oppgradere til Elements 6, som er Ephorte i ny drakt, eller gjennomføre anbudskonkurranse. Kommunene valgte å oppgradere. Dette ble veldig arbeidskrevende. Det var nødvendig med skarpt skille mellom gammel og ny løsning. Det medførte en stor oppryddingsjobb for å avslutte saker i den gamle løsningen, uten at vi har gått inn på forholdet i denne forvaltningsrevisjonen. Respondenter peker på utfordringer med skifte av systemansvarlig midt i prosjektet. Det ble ikke ansatt ny systemansvarlig. Oppgaven ble lagt til en annen systemansvarlig i SÅTE IKT. Det medførte, slik respondenter gir uttrykk for, utfordringer knyttet til fagkunnskap. Respondentene opplever at samarbeidet om prosjektet var godt og at det ble et gjennomarbeidet og godt system. De peker på at prosjektet kunne vært gjennomført mer effektivt, dersom superbrukerne hadde hatt frigjort mer tid til å arbeide med prosjektet.

Velferdsteknologi er et prosjekt som kom fra regionrådet i Sør-Østerdal, hvor SÅTE fikk prosjektet i fanget og måtte engasjere seg raskt. Intensjonen er at SÅTE-kommunene skal ha mest mulig like løsninger, men her har Trysil kommune gjennomført et eget prosjekt på velferdsteknologi.

SÅTE IKT har til sammen 8 **systemansvarlige**. De systemansvarlige kan være viktige i det faglige samarbeidet mellom kommunene, og er også et bindeledd opp mot leverandørene. Vi har fått signaler om at det kan være utfordringer knyttet til at systemansvarlige ikke arbeider i fagsystemene og at de kan mangle faglige kunnskaper. Vi har også mottatt signaler om at kostnader knyttet til systemansvarlige kan være en utfordring, og at kostnadene må vurderes. Det er også respondenter som peker på at SÅTE IKT har begrenset med ressurser til systemansvarlige, og at de må prioritere hva de skal satse på. Etter hva vi kan se er dette vurderinger som gjøres i noen grad allerede av SÅTE IKT, men vi ser at det fortsatt bør være et tema til diskusjon.

Kontakten mellom **superbrukere** og systemansvarlige kan variere. Vi har også mottatt signaler om at det kan være ønskelig å knytte **faggruppene** og **brukerne** av de ulike systemene tettere sammen. Hvor tett samarbeidet er, vil variere for ulike faggrupper. Hensikten med tettere samarbeid mellom faggrupper og brukerne vil være å dra nytte av hverandres erfaringer rundt det enkelte system. Dette er imidlertid et forhold vi ikke har sett detaljert på i denne forvaltningsrevisjonen.

Rollen som **IKT bestiller** er krevende. Det pekes på at det er mange ulike behov, prosjekter og fagområder som skal vurderes. IKT bestiller skal koordinere og innhente innspill og synspunkter fra fagmiljøer. Det har blitt stilt spørsmål ved om IKT bestillere alltid har tilstrekkelig kunnskap om fagområder, og om systemansvarlige, superbrukere og evt. brukere kunne være nyttige supplement i beslutningsprosessen. Det har også kommet signal om at i tilfeller der IKT bestillere ikke har

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

tilstrekkelig faglig innsikt, kan rådmannsutvalget lene seg på SÅTE IKT og lederen, når de skal fatte beslutninger.

Det kommer også frem at IKT bestiller utvalget får **sakspapirer** og har mulighet for å forberede seg. I tillegg holder leder for SÅTE IKT presentasjoner. Dette skulle tilsi at IKT bestiller utvalget og rådmannsutvalget har et godt grunnlag når de fatter beslutninger.

Samarbeidsklimaet skal for øvrig være godt. Enkelte respondenter stiller spørsmål ved om SÅTE IKT bør ekspandere og utvides.

Rådmannsutvalget er SÅTE IKTs øverste organ, og fatter beslutninger. De møtes 4 – 5 ganger hvert år og mottar møteinnkallinger i forkant. Normalt sett blir rådmannsutvalget enige. Dersom de ikke er det, vil de normalt diskutere til det oppnås konsensus. Det kan innebære at en rådmann som er i mindretall, vil bli overstyrt av de øvrige. Det har også forekommet at de ikke har valgt like løsninger, slik intensjonen er.

Prosjekter oppstår normalt ved at behov meldes inn via faggruppe eller fagperson. SÅTE IKT lager beslutningsgrunnlag, som behandles av IKT bestiller utvalg og rådmannsutvalg. Respondenter har gitt uttrykk for at SÅTE IKT overholder tidsfrister, samtidig som prosjekter kan ta lang tid fordi prosjekter skal koordineres for fire kommuner. Det kan oppstå utfordringer knyttet til prosjekter. Det er fire kommuner som skal bli enige, gjennomføre prosjektene og implementere dem. Det er vanlig at prosjektene tar lengre tid enn planlagt, særlig investeringsprosjekter. Dette skaper utfordringer knyttet til rebudsjettering av midler i kommunenes investeringsbudsjetter. Det har også forekommet at det har oppstått behov som ikke har vært hensyntatt ved budsjettering av investeringer det enkelte år. Dette kan skyldes relasjoner mellom systemer og krav om integrasjon.

Vi vil anta at det å fastsette leveringstidspunkt for prosjekter nesten uansett vil være utfordrende, og jo flere usikre faktorer som spiller inn på sluttresultatet, jo større vil utfordringer vil det være å treffe en fastsatt leveringsdato. Vi har ikke oppfattet at de som er involvert i prosjektgjennomføring, eller brukere for den saks skyld, oppfatter forsinkelsene som problematisk. Det er likevel sannsynlig at dette medfører ekstra kostnader for samarbeidskommunene, og som tidligere nevnt, utfordringer knyttet til overføring av budsjettmidler. Vi mener at et tiltak for å bli mer treffsikker på levering av prosjekter er å bruke noe mer av tiden i planleggingsfasen til å kartlegge risikoforhold rundt prosjektgjennomføringen, og å synliggjøre konsekvensen det har for prosjektet dersom risikoforholdene inntreffer. Dette kan være konsekvenser for leveringstidspunktet, men også for andre forhold som ekstra arbeid, ekstra kostnader etc.

8.3.2 Vurdering opp mot revisjonskriterier

8.3.2.1 Utviklingsprosjekt: Felles kodeverk i Profil

Til utviklingsprosjektet felles kodeverk i Profil, er det ikke bevilget midler særskilt. De ulike kommunene har dekket prosjektet innenfor egen ramme. Vi har ikke mottatt oversikter over timeforbruk eller utgifter. Vi legger til grunn av prosjektet er gjennomført uten merutgifter, og at revisjonskriterium 17 kan anses etterlevd.

Prosjektet tok lenger tid enn planlagt. Det blir begrunnet med at det var viktig å gjøre en grundig jobb, for å få et godt kodeverk. I tillegg kan det forhold at prosjektet skulle gjennomføres innenfor

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

virksomhetenes egne rammer, etter vår vurdering ha hatt betydning for fremdriften. Dette er bakgrunnen for at vi vurderer at prosjektet ikke er gjennomført innenfor tidsplanen, og revisjonskriterium 16 anses ikke etterlevd.

De data som er samlet i forbindelse med prosjektet beskriver i liten grad om det er fastsatt kvalitative krav til prosjektet. Vi har mottatt signaler om at prosjektdeltakerne har opplevd prosessen som god, og at det munnet ut i et godt kodeverk. Det var bred og god involvering undervegs i prosjektet. Dette blir trukket frem som et suksesskriterium i våre data. Det lyktes ikke å etablere et felles kodeverk for alle fire SÅTE-kommunene. Til tross for dette, vurderer vi at en kan si at prosjektet ble gjennomført på en god måte, og at revisjonskriterium 18 kan anses etterlevd.

8.3.2.2 *Investeringsprosjekt: Oppgradering fra Ephorte til Elements*

Det ble til sammen budsjettert med 2 mill.kr. til oppgradering fra Ephorte til Elements, herav kr. 450.000 i 2018 og kr. 1.550.000 i 2019. Vi har beregnet at det var et merforbruk på kr. 58.225 i 2018 og et mindreforbruk på 420.261 i 2019. Vi forutsetter at prosjektet kan anses fullført, jf. oppstart fra 1.1.2020, og vurderer at prosjektet er gjennomført innenfor tildelt budsjetttramme. Revisjonskriterium 17 anses etterlevd.

Rådmannsutvalget ønsket å gjennomføre prosjektet på vesentlig kortere tid, enn det faggruppen mente var mulig. Rådmannsutvalget ønsket fullføring innen 1.1.2019. Faggruppen ga uttrykk for at det ikke var mulig å gjennomføre prosjektet på så kort tid, og mente oppstart 1.1.2020 var realistisk. Det var nødvendig med såkalt skarp skille. Det innebar en stor og omfattende opprydding i tidligere saker. Prosjektet tok lengre tid enn rådmannsutvalget ønsket. Tidsperspektivet samsvarte med det faggruppen mente var realistisk. Ut fra dette, er vår vurdering at revisjonskriterium 16 strengt tatt ikke kan anses etterlevd.

Vi finner likevel grunn til å peke på at faggruppen var involvert i prosessen, og kom med klare signaler om hva som kunne anses som realistisk. Etter vår vurdering kunne det vært grunn til å ta disse signalene på alvor, og satt opp en mer realistisk tidsplan.

De data som er samlet i forbindelse med prosjektet beskriver i liten grad om det er fastsatt kvalitative krav til prosjektet. Vi har mottatt signaler om at samarbeidet var godt og at resultatet ble et gjennomarbeidet og godt system. Prosjektet kunne vært gjennomført mer effektivt, dersom superbrukerne hadde fått frigjort mer tid til å arbeide med prosjektet. Vi vurderer at prosjektet, innenfor gitte rammer og forutsetninger, ble gjennomført på en god måte. Revisjonskriterium 18 kan anses etterlevd.

8.3.2.3 *Investeringsprosjekt: Nytt, felles barnehagesystem*

Det ble i 2018 budsjettert med kr. 480.000 til nytt, felles barnehagesystem. Det ble brukt kr 298.097 til prosjektet i 2018. Vi har beregnet mindreforbruket for året til 181.903. I 2019 ble det ikke budsjettert midler til prosjektet. Det oppgis at det er brukt kr. 12.365 til prosjektet i 2019. Samlet sett er det brukt kr. 310.462 til prosjektet. I intervjuer har vi mottatt signaler om at SÅTE-kommunene er pilot og at det gjenstår en del i prosjektet. Videre har vi fått opplyst at alle moduler, også de som ikke er klare, er betalt. Dersom vi forutsetter at alle vesentlige utgifter er påløpt, er det vår vurdering at prosjektet er gjennomført innenfor tildelt ramme. Vi anser at revisjonskriterium 17 kan anses etterlevd.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

Vi presiserer imidlertid at det er usikkerhet knyttet til det å være pilot i et prosjekt, samtidig som det er moduler som våren 2020 ikke var klare og som vil innføres fremover i tid.

Prosjektet ble startet opp i 2017. Vi har fått opplyst at målet først var å ha systemet på plass til nytt barnehage år, dvs. høsten 2017. Det var bare en leverandør som kunne levere, og prosjektet ble satt på vent. Anbudsprosessen ble startet opp igjen i februar 2018, og Visma Flyt Barnehage ble valgt i november 2018. Det har kommet til moduler i løpet av 2019. Pr. 1.1.2020 var det fortsatt rapporter og moduler som manglet. Dette viser at prosjektet har tatt tid, uten at dette kan belastes SÅTE IKT eller vertskommunen. Med bakgrunn i ovenstående vurderer vi at revisjonskriterium 16, så langt det har latt seg gjøre, kan anses etterlevd.

De data som er samlet i forbindelse med prosjektet beskriver i liten grad om det er fastsatt kvalitative krav til prosjektet. Vi har mottatt signaler om at samarbeidet har vært godt, at SÅTE-kommunene er pilot for Visma Flyt barnehage og at prosjektet derfor har tatt tid. Det gjenstår rapporter og moduler, og prosjektet er ikke helt ferdig. Dette innebærer usikkerhet. Vi vurderer likevel at revisjonskriterium 18, så langt det har vært mulig, kan anses som etterlevd.

9 Problemstilling 3 – Kommunikasjon og informasjon

Problemstilling 3:

I hvilken grad er det tilstrekkelig og tydelig kommunikasjon og informasjon mellom SÅTE IKT, vertskommunen og samarbeidskommunene?

- a. Er det etablert skriftlige avtaler eller dokumenterbare rutiner for kommunikasjon og informasjon?
- b. I hvilken grad følges etablerte rutiner opp?

9.1 Revisjonskriterier for problemstilling 3: Kommunikasjon og informasjon

Med utgangspunkt i lovverk, kommunestyrevedtak, samarbeidsavtalen og tjenestenivåavtalen (SLA), kan det forventes at:

21. partene dvs. vertskommunen, SÅTE IKT og samarbeidskommunene holder hverandre orientert om saker av betydning for samarbeidet.
22. vertskommunen informerer og drøfter saker av vesentlig betydning med samarbeidskommunene før det fattes beslutninger, herunder organisatoriske endringer og saker av vesentlig økonomisk betydning.
23. rådmannen i vertskommunen innkaller rådmennene i samarbeidskommunene til minimum 2 møter i året for å drøfte denne typen saker, herunder budsjett, rapportering og årsberetning.
24. vertskommunen sørger for nødvendig koordinering av IKT-aktiviteter i samarbeid med deltakerkommunene, herunder at:
 - 24.1. det er etablert samarbeidsforum bestående av IKT-bestillere som drøfter spørsmål av faglig, organisatorisk og budsjettmessig karakter og gir innspill til rådmannskollegiet.
 - 24.2. alle deltakerkommuner har definert en IKT-bestiller i egen kommune.
 - 24.3. alle bestillinger relatert til IKT-aktiviteter blir godkjent av IKT-bestiller før vertskommunen iverksetter anskaffelsen.
25. vertskommunen rapporterer i henhold til inngåtte tjenestenivåavtaler (SLA) og rapporteringsrutiner i prosjekter, herunder;
 - 25.1. SÅTE IKT utarbeider og distribuerer rapporter i standardform før oppfølgingsmøter. Rapportene skal knytte seg til tjenestene i SLA og omfatte responstid og oppetid for fagsystem jf. SLA-avtalens pkt. 5.5.
 - 25.2. SÅTE IKT sørger for å avholde oppfølgingsmøter, minimum kvartalsvis eller ved behov, og at møtene gjennomføres etter fast agenda og inneholder punkter om driftsstatus, hendelser, rapporter i forhold til kvalitetskrav, diverse, jf. krav til hva møtene skal inneholde i SLA-avtalens pkt. 5.5.

9.2 Innhentet data

I tillegg til de intervjudata som presenteres i det følgende dekkes denne problemstillingen opp av data både fra intervjuer, spørreundersøkelsen og gjennomgang av dokumenter som er presentert under de foregående problemstillingene. Det vises spesielt til kapittel 7.2.5 vedrørende rapportering fra SÅTE til samarbeidskommunen og kapittel 8.2.4 vedrørende roller og møtearenaer.

9.2.1 Intervjudata om kommunikasjon og informasjon fra SÅTE IKT

Flytskjemaet som viser sammenhengen mellom samarbeidsavtalen og SLA-avtale, og roller i vertskommune og samarbeidsavtale er sentral, jf. figur 1 side 12. Vi har fått innsyn i årsmelding 2018 som også inneholder en oversikt over ansatte og roller.

Leder av SÅTE IKT har opplyst at informasjon til og involvering er IKT-bestillere og rådmenn er viktig og at SÅTE IKT legger vekt på dette. Han har opplyst at rådmenn og IKT-bestillere får informasjon og mulighet for å påvirke, og han har inntrykk av at de da forstår hvorfor SÅTE IKT velger som de gjør og hva de ulike valgene innebærer, eksempelvis når det gjelder risiko.

Vi har fått opplyst at SÅTE IKT ukentlig sender ut e-post til alle ansatte om hva som skjer fremover. Vi har også fått opplyst at SÅTE IKT har et eget menypunkt på intranett i enkelte av samarbeidskommunene. Her legger de ut informasjon om prosedyrer og nyheter. I tillegg sender SÅTE IKT ut IKT-nytt om større endringer, saker og prosjekter. Dokumentet kalles IKT nytt nr. 1, 2, 3 mv og kommer ut 2 – 4 ganger pr. år. Vi har fått opplyst at det har forekommet at informasjon har kommet seint, men at det ikke er gitt at dette kan lastes SÅTE IKT. Det kan også skyldes kommunenes organisasjoner. Vi har også mottatt signaler om at leder for SÅTE IKT gir god informasjon om drift og driftssituasjonen, og at driften av systemene er god og stabil.

Vi har fått informasjon om at det i samarbeidskommunene blir informert om IKT-bestiller utvalget i ledergruppa til rådmannen. Det forekommer også at de ber SÅTE IKT ved leder om å informere i ledergruppa i kommunen dersom det er behov for det. Eksempelvis har fått opplyst fra en kommunen at de har gjort dette når det gjelder GDPR.

En respondent opplyser at leder for SÅTE IKT kommuniserer mest med IKT bestiller og IKT-bestiller gruppa, og gir uttrykk for at vedkommende får informasjon via rådmannsgruppa. Vedkommende gir uttrykk for at god og relevant informasjon til alle brukere er et punkt med forbedringspotensial. Samme respondent har pekt på at det kan være vanskelig for politikere å få oversikt over IKT-området. De har normalt et perifert forhold til IKT. Når dette legges i en vertskommune bidrar det til at det også fysisk er adskilt fra kommunen. I tillegg er IKT et komplisert område. Respondenten forteller at det er bakgrunnen for at leder av SÅTE IKT har vært invitert til kommunestyret for å informere. Målet er at politikere skulle få innblikk i hva som skjer på området, hva SÅTE IKT og kommunen jobber med og hvilke planer som er lagt fremover. Vedkommende forteller videre at politikere selvsagt er opptatt av hvordan ressurser blir benyttet og at de spør om midlene benyttes på en god nok måte, om det er god styring med SÅTE IKT, at utgiftene øker og om SÅTE IKT er effektivt. En annen respondent forteller at vedkommende har inntrykk av at politikerne i kommunen synes SÅTE IKT er kostbare, og at politisk nivå er opptatt av økonomi.

Vi har fått opplyst fra respondenter at SÅTE IKT er tydelige i sin kommunikasjon. En respondent har også pekt på at enkelte trolig kan oppfatte leder av SÅTE IKT som bestemt. En annen respondent opplyser at leder for SÅTE IKT forsvarer sitt budsjett, er ryddig og lojal og holder seg innenfor tildelt budsjetttramme. Vi har også mottatt signaler om at det tidligere har vært svakheter i den interne kommunikasjonen i kommunene, men at forholdet har bedret seg. Det er IKT-bestiller som skal varsle om forhold som faggrupper og –personer tar opp. Tidligere kunne utfordringer «poppe litt opp», men dette skal ikke være en utfordring lenger.

En av respondentene ga uttrykk for at SÅTE IKT har forbedringspotensial på informasjon, og forteller at de startet offensivt i 2015 med «Informasjon om IKT – nr. 1 – 2015». Her ble det gitt mye informasjon

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

på overordnet nivå og respondenten mener dette kan ha bidratt til å skape høye forventninger på informasjonsområdet, noe SÅTE IKT ikke har klart å følge opp. Vedkommende forteller at SÅTE IKT sender ut fredagsinfo til alle ansatte nesten hver uke. Vi har mottatt e-post fra 13. september 2019 som viser eksempel på slik fredagsinfo. Her orienterer SÅTE IKT om hva som skjer fremover. Vi har fått innspill på at intranettet og e-post er informasjonskanaler, og at informasjon blir lagt ut, men det er ikke alltid det blir lest av brukerne.

Vi har videre fått opplyst at det er en utfordring at det kommer informasjon om oppgraderinger som skal gjennomføres få dager etter at informasjonen er sendt ut. Ofte gjennomføres oppgraderingene i tillegg på dagtid. Det skaper uro og misnøye i kommunens organisasjon. Det kan også innebære utfordringer dersom det eksempelvis er behov for å styrke bemanning som følge av at trygghetsalarmer eller liknende skal oppgraderes. Respondenten kunne ønsket seg bedre og mer informasjon både om grunnleggende forhold og om overordnede IKT-forhold. I tilknytning til overordnet informasjon kunne SÅTE IKT gitt forvarsel, og gitt kommunene anledning til å komme med innspill og synspunkter før tidspunkter for eksempelvis oppgraderinger blir endelig bestemt. Det ble i denne forbindelse nevnt et eksempel der en system-nedstenging i SÅTE IKT kolliderte med kommunens planer. I slike tilfeller er det viktig med informasjon og kommunikasjon i god tid slik at kollisjoner unngås. Forøvrig ga respondenten uttrykk for at SÅTE IKT gjør en god jobb, og at det er en klar forbedring fra 2015.

I tilknytning til intervju har vi fått signal om at det er viktig med gode prosesser, dialog og at beslutninger blir forankret hos brukere. En respondent stilte også spørsmål ved om SÅTE IKT selv har fulgt opp brukerne av systemene og bedt om vurderinger av service og løsninger. En respondent peker på at SÅTE IKT bør utarbeide en kortversjon av IKT-strategien og legge denne ut på intranettet slik at alle ansatte kan gjøre seg kjent med strategien. Respondenten har gitt uttrykk for at IKT-strategien vil være viktig for fremtiden og pekte på forankring og eierfølelse. Det har også kommet innspill på at SÅTE IKT burde kommet rundt til ledergruppene i SÅTE-kommunene og presenterte den nye strategien.

Leder for SÅTE IKT har møter med IKT-bestillere om prosjekter og vedtak. Han har også møter med rådmennene for å få en beslutning, dersom det er behov for dette. Vi har fått opplyst at de har flere møter enn det som fremkommer av avtalen, gjerne 4 – 5 møter med rådmennene pr. år og gjerne et ekstramøte om budsjett / økonomi. SÅTE IKT innkaller til møte 10 arbeidsdager før møtedato og det skrives referat fra møtene. Leder for SÅTE IKT lager alltid en presentasjon til møtene. Han gjennomgår status på prosjekter og fagsystemer, orienterer om bemanning, driftsmeldinger, endringer i forhold til budsjett mv. Oppstår det hastesaker utenom møtene, så tar leder for SÅTE IKT opp dette på e-post. Vi har fått opplyst at han har utarbeidet et Excel-dokument som viser en oversikt over slike saker, og hva som ble vedtatt.

En respondent har pekt på to utfordringer når det gjelder kommunikasjon. Vedkommende mente det var en utfordring å ha god nok kommunikasjon med superbrukerne og ordinære brukere slik at de får informasjon om hva som skjer og hva som er planlagt fremover. Det er ikke bare SÅTE IKT sitt ansvar. Kommunene må sørge for god informasjon til sine brukere. Vedkommende pekte også på at når kommunene investerer i nye fagsystemer, så kan det være utfordringer med å ta i bruk og utnytte nye muligheter som systemene gir. Det har sammenheng med implementeringen av systemet. Det kan også være en utfordring at kommunene kjøper mer og flere moduler enn de faktisk trenger og tar i bruk. Ofte kan det være fristende å kjøpe moduler fordi en tenker at en skal ta dem i bruk. Så kan det

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

ofte bli krevende å implementere alt samtidig, noe som kan medføre at kommunene betaler for moduler de ikke bruker eller for noe de kunne ha utnyttet bedre.

9.2.2 Intervjudata fra vertskommunen

Rådmann i vertskommunen har inntrykk av at det meste knyttet til informasjon og kommunikasjon i og fra SÅTE IKT, fungerer bra. Faggruppene gir innspill til hva de ønsker. SÅTE IKT tar opp sakene videre med IKT-bestiller utvalget og eventuelt rådmannsutvalget. Systemansvarlig, som er ansatt i SÅTE IKT, er ellers viktig i informasjons- og kommunikasjonsarbeidet, spesielt opp mot fagsystemene.

Vi har fått opplyst at det er viktig at leder for SÅTE IKT informerer politikerne i Trysil kommune om virksomheten, særlig etter valg, med mange nye medlemmer i Trysil kommunes formannskap og kommunestyre. Det er viktig at alle medlemmer får informasjon om SÅTE IKT, nåsituasjonen og hva det kan forventes at fremtiden vil bringe mv. Leder i SÅTE IKT drar også ut i politiske fora i samarbeidskommunene og informere tilsvarende.

En del fagfolk går trolig både via SÅTE IKT og via andre kanaler, for å nå frem med sine ønsker. Rådmannen både i vertskommunen og samarbeidskommunene må se helhetlig på ting. Det er det ikke gitt at fagfolk gjør. De kan gjerne komme tilbake fra kurs der de har fått presentert ulike løsninger og muligheter, og de er «giret» på å få disse på plass i egne kommuner.

Fra leder i SÅTE IKT har vi fått innspill på forhold som kan forbedres, og han trakk frem involvering av kommuner, samt at prosjekter tar lang tid. Det har, som nevnt tidligere, sammenheng med at fire samarbeidskommuner skal koordineres og at kommunene ofte ikke har satt av tilstrekkelig med ressurser til prosjektene. Leder i SÅTE er ellers ikke kjent med at vedtatte rutiner ikke følges. Han har ikke mottatt klager eller signaler fra IKT-bestillere eller rådmenn om prosesser som ikke følger vedtatte rutiner.

Vi har ellers fått opplyst at avvik og feil følges opp, men det forutsetter at kommunen gir beskjed. Vi har fått opplyst at det har forekommet at SÅTE IKT ikke har fått beskjed om avvik eller feil. Da er det heller ikke mulig å følge opp. Dette gjelder oppfølging av vanlige avvik og feil, og ikke oppfølging av prosjekter. Vi har fått opplyst at det er en selvfølge at feil i forhold til prosjekter blir fulgt opp og at det er en del av oppgavene til systemansvarlig og faggruppa/prosjektgruppa. Vi har også fått opplyst at avvik knyttet til prosjekter, også rapporteres til rådmannsgruppa og følges opp der.

9.3 Revisors vurdering

Kommunikasjon og informasjon mellom de ulike aktørene i SÅTE samarbeidet skal foregå på ulike nivå i samarbeidet, og for drift av systemene er en ikke uvesentlig del av kommunikasjonen avhengig av samarbeidskommunenes interne systemer for informasjon. For SÅTE samarbeidet er vi enig i at flytskjemaet som viser sammenhengen mellom samarbeidsavtalen og SLA-avtale, og roller i vertskommune og samarbeidskommunene gir en god oversikt over hvordan informasjonsflyten og kommunikasjon er tenkt å foregå. Med mange aktører på ulike nivå i samarbeidet, vertskommunen og samarbeidskommunene vil det alltid være risiko for svikt. Data fra intervjuer viser at det er noe ulike oppfatning av hvor godt kommunikasjonen og informasjonsflyten mellom SÅTE IKT og samarbeidskommunene fungerer. Dette er spesielt for kommunikasjon og informasjon på et mer operativt plan. En måte å få oversikt over eventuell svikt kan være å kartlegge dette gjennom brukerundersøkelser. Disse bør selvsagt kartlegge mer enn svikt i informasjon og kommunikasjon, men ut fra vår vurdering kunne denne typen undersøkelser bidra til læring og forbedring også når det

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

gjelder informasjon og kommunikasjon. Brukerundersøkelser bør gjennomføres med jevne mellomrom slik at det er mulig å følge utviklingen.

Saker som har betydning for samarbeidet vil først og fremst måtte behandles i rådmannsmøtene. Slik vi forstår samarbeidsavtalen er det rådmannsmøtene som er tillagt denne funksjonen. Etter møtedokumentasjon å bedømme har det vært avholdt 3-4 slike møter i året de senere år og det er rådmann i vertskommunen som innkaller til møtene. Dette er i henhold til samarbeidsavtalen. Saker som IKT strategi, utviklings- /investeringsprosjekter, økonomisaker, opprettelse av nye stillinger vil ha betydning for samarbeidet, og dette er saker som vi registrer at blir behandlet i disse møtene. I tillegg gjennomgår leder i SÅTE IKT i alle IKT bestiller møter og rådmannsmøter alle endringer i fagsystemer, prosjekter, driftsmeldinger, bemanning og ellers andre saker SÅTE IKT ønsker å ta opp.

Leder i SÅTE IKT informerer også om virksomheten på politisk nivå ved behov. Slik vi har oppfattet det gjøres dette i alle samarbeidskommunene, og målet er at politikere skal få innblikk i hva som skjer på området, hva SÅTE IKT og kommunen jobber med og hvilke planer som er lagt fremover. Leder i SÅTE IKT informerer også om saker som opptar kommunene, for eksempel i ledermøter. Han er ellers behjelpelig med informasjon overfor IKT bestiller- og rådmannsutvalget i de sakene de behandler. Det er å presisere at samarbeidsavtalen ikke sier noe om rådmann i den enkelte samarbeidskommune skal informere for eksempel formannskap eller kommunestyret om saker som gjelder SÅTE IKT. Føringer for dette må således fastsettes av den enkelte kommune.

Ut fra dette er det vår vurdering at partene i samarbeidet holder hverandre orientert om saker av betydning for samarbeidet og at revisjonskriterium 21. anses etterlevd.

Under problemstilling 1 og 2 har vi vurdert det til at det fremstår som uklart hva som er delegert av kompetanse og myndighet i forbindelse med saker av prinsipiell betydning, og hvor grensen går for hva som er saker av vesentlig økonomisk betydning. Det medfører selvsagt visse begrensninger for med hensyn til hva vi kan gjøre av vurderinger. Ut fra vår kjennskap til SÅTE IKT og de saker som er behandlet i rådmannsmøtene har vi imidlertid ingen grunn til å tro annet enn at vertskommunen informerer og drøfter saker av vesentlig betydning med samarbeidskommunene før det fattes beslutninger, herunder organisatoriske endringer og saker av vesentlig økonomisk betydning. Ut fra de forutsetningene som ligger til grunn anser vi således at revisjonskriterium 22. er etterlevd.

Neste revisjonskriterium omhandler hvorvidt rådmannen i vertskommunen innkaller rådmennene i samarbeidskommunene til minimum 2 møter i året for å drøfte saker av betydning for samarbeidet, herunder budsjett, rapportering og årsberetning. Vi konstaterer at det, ut fra møtedokumentasjonen vi har fått tilgang til, avholdes slike møter 3-4 ganger i året og at saker som nevnt over er tema i disse møtene. Det er etter hva vi kan se kun litt om innhold og hyppighet for disse møtene som er beskrevet, og da i samarbeidsavtalen for SÅTE samarbeidet. Vår vurdering er imidlertid at det er innarbeidet gode rutiner som ivaretar samarbeidsavtalen, og som for så vidt også er skriftlig-gjort ettersom det sendes innkalling og skrives protokoll fra møtene. Ut fra dette anser vi at revisjonskriterium 23. er etterlevd.

Når det gjelder hvorvidt vertskommunen sørger for nødvendig koordinering av IKT-aktiviteter i samarbeid med deltakerkommunene, er det etablert et IKT bestillerutvalg som etter vår vurdering fungerer i henhold til hva som var intensjonen i samarbeidsavtalen for SÅTE samarbeidet. Det vil si at de drøfter spørsmål av faglig, organisatorisk og økonomisk karakter og gir innspill til rådmannskollegiet. Bestillerutvalget består pt. av økonomisjefene i Trysil kommune, Åmot kommune

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

og Stor-Elvdal kommune samt leder for stabsenheten i Engerdal kommune, og har vært relativt stabilt de senere år med hensyn til sammensetning. Som vi var inne på under problemstilling 2 er rollen som IKT bestiller vurdert å være krevende, og vi anser det som avgjørende at IKT bestillerne jobber tett på faggrupper, superbrukere, systemansvarlige og øvrig fagpersonell ved SÅTE IKT.

IKT bestiller utvalget får etter hva vi har registrert, alle saker som gjelder bestilling av IKT relaterte aktiviteter til behandling. Noen saker kan de avgjøre selv, mens mer omfattende saker forberedes og oversendes rådmannsutvalget til behandling. Det avholdes også fellesmøter for IKT bestillerne og rådmannskollegiet. Oppgaver for IKT bestiller og IKT bestillerutvalget er nærmere beskrevet i tjenestenivåavtalen (SLA) for teknisk drift av SÅTE IKT og i eget notat om organisering av SÅTE IKT, kommunikasjon mellom vertskommunen og samarbeidskommunene, beslutningsprosesser. Ut fra dette anser vi at revisjonskriterium 24. er etterlevd.

Når det gjelder rapportering i henhold til de krav som tjenestenivåavtalen beskriver er det SÅTE IKT ved leder som står for denne. Møtene i rådmannsutvalget og med IKT bestillerne er sentrale for samarbeidskommunen for å være informert om status i SÅTE IKT, igangsatte prosjekter etc. I denne forbindelse bemerker vi at responstid og oppetid for fagsystemene er spesielt nevnt som rapporteringspunkter i tjenestenivåavtalen. Ut fra den dokumentasjon vi har sett virker det ikke som dette er fokusert spesielt på. Hverken i rådmannsmøtene, møter med IKT bestillere eller i årsrapporter. Samtidig har det kommet enkelte kritiske tilbakemeldinger på kundeservicen i de undersøkelsene vi har gjort. Vår vurdering er således at det bør fokuseres mer på dette i rapporteringen til samarbeidskommunene. Dersom SÅTE IKT og samarbeidskommunene eventuelt skulle være enige om at dette ikke er relevante rapporteringspunkter mener vi at punktet som gjelder rapportering og møter i tjenestenivåavtalen, bør endres.

Prosjekter som er under arbeid vurderer vi at er gjenstand for grundig rapportering i rådmannsmøtene og i møter med IKT bestillerne. De omtales videre i årsrapporteringen og det utarbeides en sluttrapport når prosjektet er ferdigstilt. Oversikt over møter mellom SÅTE IKT og IKT bestillerne, og mellom SÅTE IKT og rådmannskollegiet viser en møtehyppighet i henhold til tjenestenivåavtalen.

Vi mener at ikke alle krav til rapportering i tjenestenivåavtalen er tilstrekkelig ivarettatt og revisjonskriterium 25. kan således ikke anses å være fullt ut etterlevd.

10 Konklusjon

Formålet med denne forvaltningsrevisjonen har vært å se på om:

- SÅTE-IKT og samarbeidskommunen har etablert økonomirutiner som bidrar til forutsigbarhet når det gjelder samarbeidets utgifter
- Vertskommunen og SÅTE IKT leverer prosjekter til riktig tid, med avtalt kvalitet og innenfor gitt utgiftsramme
- Det er tilstrekkelig og tydelig kommunikasjon og informasjon mellom SÅTE-IKT, vertskommunen og samarbeidskommunene

Det er innledningsvis i forvaltningsrevisjonen foretatt en gjennomgang og vurdering av den overordnede organiseringen og styringen av SÅTE IKT. Dette har vært viktig for å sette problemstillingene som skulle besvares inn i en kontekst, og hensikten har vært å se etter at grunnleggende forhold for opprettelsen av vertskommunesamarbeidet er ivaretatt. Dette være seg forhold som i henhold til kommuneloven skal vedtas av kommunestyret selv, at det er klart hva slags kompetanse som er delegert til vertskommunen og dens rådmann, og hva som anses som saker av prinsipiell betydning. Videre hvordan det økonomiske oppgjøret mellom samarbeidskommunene og vertskommunen skal foregå.

I forbindelse med opprettelsen av SÅTE IKT mener vi det kan stilles spørsmålsteget ved om kommunestyret selv faktisk har gitt instruks til egen rådmann om delegasjon til rådmann i vertskommunen. Dette med bakgrunn i at slik instruks ikke fremgår av vedtakene i kommunestyrene da SÅTE IKT ble opprettet, men i samarbeidsavtalen for samarbeidet som ble ferdigstilt i ettertid. Samarbeidsavtalen er, etter hva vi kan forstå, ikke formelt vedtatt av kommunestyret selv og ferdigstillelse av avtalen ble delegert til rådmannen. Noe vi mener det ikke er anledning til. Vi mener videre at det fremstår som uklart hva som er delegert av kompetanse og myndighet i forbindelse med saker av prinsipiell betydning. Ut over dette mener vi at de grunnleggende forhold for opprettelsen av vertskommunesamarbeidet er ivaretatt.

Formålet er videre belyst ved å besvare tre problemstillinger, hvor vår konklusjon er som følger:

Problemstilling 1: Om en har økonomirutiner som bidrar til forutsigbarhet

Forvaltningsrevisjonen har rettet seg mot om SÅTE-IKT og samarbeidskommunene har etablert økonomirutiner som bidrar til forutsigbarhet når det gjelder samarbeidets utgifter. Herav hvilke økonomirutiner vertskommunen, SÅTE-IKT og samarbeidskommunene har etablert og i hvilken grad disse bidrar til forutsigbare utgifter. For denne problemstillingen mener vi at:

- SÅTE IKT sitt budsjett og regnskap fremgår oversiktlig på eget ansvar og tjeneste i Trysil kommunes budsjett og regnskapssystem. Vi har sett at det er opprettet systemer som sikrer at det ikke er bokført andre typer utgifter i SÅTE IKT sitt regnskap, enn de utgiftene som i henhold til avtaler skal belastes SÅTE IKT. Vi kan videre konkludere med at vertskommunen fordeler utgiftene og oversender faktura til samarbeidskommunene kvartalsvis, og at samarbeidskommunene dekker sin andel av utgiftene i samsvar med budsjett og inngått tjenestenivåavtale.
- Det mangler langsiktig planlegging og økonomiplan for samarbeidet. Vi mener videre at samarbeidskommunenes handlings- og økonomiplaner heller ikke kan gi føringer for langsiktig planlegging og innhold i vertskommunens leveranser ettersom det varierer om, og hvordan samarbeidskommunene har innarbeidet kommunens andel av SÅTE IKT sitt budsjett i eget

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

budsjett/økonomiplan. I den forbindelse stiller vi også spørsmål ved om ønsker om endringer for neste års budsjettår tas opp med kommunene i samarbeidet innen 1. mai året før budsjettåret slik samarbeidsavtalen for SÅTE samarbeidet tilsier.

- Samarbeidsavtalen for SÅTE samarbeidet tilsier at alle beslutninger som kan påvirke utgiftsnivået på tjenester i vesentlig grad, skal være godkjent av samarbeidskommunene, før kostnadene pådras. Vi mener det er uklart hva som er grensen for slike beslutninger, og hva godkjenning av kommunene innebærer. Innebærer det at godkjenning skal gis av kommunestyrene, eller er det tilstrekkelig med godkjenning av rådmannsutvalget? Vi mener dette med fordel kunne vært tydeliggjort i større grad i samarbeidsavtalen.
- Det er god praksis å rapportere om økonomi jevnlig, og i kommunal sammenheng gjerne kvartalsvis eller i forkant av kommunens tertialrapportering. I SÅTE samarbeidet sendes ikke skriftlig rapportering til samarbeidskommunene i løpet av året, utover at vertskommunen legger ved vedlegg med uttrekk fra økonomisystemet til kvartalsvis faktura. Leder for SÅTE IKT rapporterer ellers muntlig om økonomi og regnskap til IKT-bestiller møtet og rådmannsmøtet. I vår gjennomgang har vi fått innspill på at det hadde vært ønskelig med skriftlig rapportering fra SÅTE IKT. Vi er enige i at vertskommunen og SÅTE IKT bør rapporterer skriftlig og i samsvar med samarbeidskommunenes forventninger.

Vi bemerker ellers at SÅTE IKT sine årsmeldinger kun inneholder regnskapstall fra det enkelte år, og at disse tallene ikke samsvarer med tall presentert i vertskommunens årsregnskap og årsberetning. Differansene er ikke forklart. Vi mener det kan forventes at årets regnskapstall sammenstilles med årets budsjett, i tillegg til regnskapstall fra fjoråret og at vertskommunen og SÅTE IKT sørger for å forklare og kommentere økonomiske tall.

Problemstilling 2: Levering av prosjekter

I forbindelse med denne problemstillingen er det gjort en kartlegging av hvordan det jobbes med prosjekter i SÅTE IKT og om SÅTE-IKT leverer prosjekter til riktig tid, med avtalt kvalitet og innenfor avtalt utgiftsramme (budsjettramme). Kartleggingen baserer seg på data fra intervjuer, en spørreundersøkelse blant de som har vært involvert i prosjektene ved SÅTE IKT og i kommunene (systemansvarlige og superbrukere/fagansvarlige) og dokumentasjon rundt det enkelte prosjekt. Det er videre gjort nærmere kontroller på 3 utvalgte utviklings- og investeringsprosjekter. Det er prosjekter gjennomført i 2018-2019 som har vært gjenstand for kartlegging og kontroll, og det har i denne perioden vært 7 investeringsprosjekter og 14 utviklingsprosjekter under arbeid.

Vi kan konkludere med at det har vært spesielle utfordringer knyttet til tre av prosjektene.

Det gjelder oppgradering av økonomisystemet Agresso, hvor det var krevende å oppnå full enighet blant samarbeidskommunene. Noe av problematikken her ligger i at nåværende leverandør stiller krav om oppgradering for å levere kundesupport, og at slike krav kommer hvert 3 - 5 år.

Videre medførte oppgradering av Sak- og arkivsystemet Ephorte til Elements 6 betydelig mer arbeid i form av opprydding og avslutning av saker i det gamle systemet og utarbeiding av maler i det nye systemet, enn hva det var tatt høyde for i planleggingen.

Det siste prosjektet som det har vært utfordringer med er Velferdsteknologi hvor Trysil kommune har gjennomført et eget prosjekt, men hvor det gjenstår en jobb å gjøre for å samordne fagsystemene i samarbeidskommunene slik at alle kommer på samme plattform.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

En generell utfordring med hensyn til tidsaspektet i prosjektgjennomføring er at det er fire kommuner som skal bli enige, gjennomføre prosjektene og implementere dem. Forskyvninger mellom år skaper videre utfordringer knyttet til rebudsjettering av midler i kommunenes investeringsbudsjetter. Vi mener at en løsning kan være å bruke noe mer av tiden i planleggingsfasen på å kartlegge risikoforhold rundt prosjektgjennomføringen, og å synliggjøre konsekvensen det har for prosjektet dersom risikoforholdene inntreffer. Blant annet i forhold til leveringstidspunkt.

Fra intervjuer og spørreundersøkelsen har vi fått signaler om utfordringer knyttet til systemansvarligrollen. Disse signalene går på at det varierer om systemansvarlige har god nok fagkunnskap innen det fagfeltet som fagsystemet de har ansvar for, skal fungere. Videre at kostnaden knyttet til systemansvarlig funksjonen bør vurderes og at SÅTE IKT har begrenset med ressurser til denne funksjonen. Slik vi oppfatter det er imidlertid dette noe SÅTE IKT allerede følger opp, jf. saker i rådmannsutvalget. Det er også kommet signaler om at det kunne være ønskelig å knytte faggrupper og brukere av de ulike systemene tettere sammen. Hensikten med tettere samarbeid mellom faggrupper og brukere vil være å dra nytte av hverandres erfaringer rundt det enkelte system. Ellers har vi fått signaler på at IKT bestiller rollen er krevende og at det er viktig at det legges til rette slik at disse kan støtte seg på systemansvarlige, superbrukere og eventuelt brukere når det gjelder kunnskap om fagområder²⁴.

De tre prosjektene som ble valgt for en nærmere gjennomgang var:

- utviklingsprosjektet «Felles kodeverk i profil»
- investeringsprosjektet «Oppgradering fra Ephorte til Elements»
- investeringsprosjektet «Nytt, felles barnehagesystem».

Ingen av prosjektene er gjennomført innenfor tidsplanen. Det bemerkes imidlertid at det for barnehagesystemet også var forhold utenom SÅTE IKT og samarbeidskommunen som gjorde at man ble forsinket. Alle prosjektene er gjennomført innen fastsatt budsjetttramme.

Når det gjelder hvorvidt brukerne i deltakerkommunene opplever at prosjekter er gjennomført på en god måte har vi fått gode tilbakemeldinger på dette fra superbrukerne ute i kommunene. De data som ligger til grunn for denne forvaltningsrevisjonen beskriver i liten grad kvalitative krav til prosjektene. Om prosjektene har vært levert med tilstrekkelig kvalitet har derfor ikke vært mulig på vurdere.

Problemstilling 3: Kommunikasjon og informasjon mellom SÅTE IKT, vertskommunen og samarbeidskommunene

Vi konkluderer med at det er etablert skriftlige avtaler og i noen grad også dokumenterbare rutiner for kommunikasjon og informasjon mellom SÅTE IKT, vertskommunen og samarbeidskommunene, som fungerer godt. Vi mener likevel at det er rom for forbedring. I forbindelse med våre undersøkelser har vi registrert at det er noe ulike oppfatning av hvor godt kommunikasjonen og informasjonsflyten mellom SÅTE IKT, vertskommunene og samarbeidskommunene fungerer. Dette er spesielt for kommunikasjon og informasjon på et mer operativt plan. En måte å få oversikt over eventuell svikt kan være å kartlegge dette gjennom brukerundersøkelser. Vi mener at brukerundersøkelser kan bidra til læring og forbedring også på dette området.

²⁴ Slik vi har forstått det vil samarbeid mellom faggruppene og styrking av IKT bestiller rollen først og fremst være en oppgave for deltakerkommunene, og ikke SÅTE IKT.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

Ellers bemerker vi at responstid og oppetid for fagsystemene, som er spesielt nevnt som rapporteringspunkter i tjenestenivåavtalen, ikke ser ut til å være rapporteringspunkter som det fokuseres spesielt på. Utfra at det har kommet enkelte kritiske tilbakemeldinger på kundeservicen i de undersøkelsene vi har gjort, mener vi at det bør fokuseres mer på dette i rapporteringen.

11 Anbefalinger

Med bakgrunn i revisors vurderinger og konklusjoner anbefaler vi at vertskommunen og SÅTE samarbeidet følger opp disse punktene:

- Vurderer om kommunestyrevedtakene om opprettelse av SÅTE samarbeidet tilfredsstillende lovmessige krav om delegasjon av fullmakter i kommunale samarbeider.
- Om det bør fastsettes tydeligere retningslinjer for hvilke saker som anses å være av prinsipiell betydning i samarbeidsavtalen for SÅTE samarbeidet.
- Hvordan samarbeidskommunene i større grad kan:
 - Gi føringer for sin IKT satsing i kommunens handlings- og økonomiplaner, som igjen kan danne grunnlaget for skriftlige langtidsplaner for SÅTE IKT som omfatter økonomi.
 - Knytte faggrupper og brukere av ulike systemer tettere sammen
 - Legge bedre til rette for at IKT bestiller kan støtte seg på systemansvarlige og superbrukere i sin funksjon
- Vurdere en presisering når det gjelder punkt 6. om økonomi i samarbeidsavtalen for SÅTE samarbeidet. Dette når det gjelder hva som regnes som en vesentlig kostnad, og hvem i kommunen som skal ha myndighet til å godkjenne ekstraavgifter for SÅTE samarbeidet.
- Vurdere å innføre skriftlig økonomirapportering for SÅTE samarbeidet som kan koordineres med samarbeidskommunenenes egen økonomirapportering. Dette innebærer både økonomiplanlegging og rapportering.
- I forbindelse med gjennomføring av prosjekter bør det vurderes om det er behov for å:
 - Benytte mer til i planleggingsfasen på å kartlegge risikoforhold, og synliggjøre hva slags konsekvens risikoforholdene kan gi, for blant annet leveringsfrister.
 - Beskrive krav til kvalitet i forbindelse med planlegging av prosjekter og prosjektgjennomføring
- Om det bør gjennomføres brukerundersøkelser med jevne mellomrom, som kan bidra til læring og utvikling. Blant annet når det gjelder kommunikasjon og informasjon mellom SÅTE IKT og samarbeidskommunene.
- Om en i større grad bør følge opp punktene i tjenestenivåavtalen vedrørende responstid og oppetid for fagsystemene i rapportering til samarbeidskommunene.

12 Rådmannens uttalelse

Rådmannen i Trysil har fått utkastet til rapport vedrørende forvaltningsrevisjon til uttalelse i egenskap av at han er leder i vertskapskommunen for SÅTE-IKT. Det er en omfattende og detaljert rapport og rådmannen vil benytte anledningen, siden han får den, til å komme med noen kommentarer. Før han gjør det, vil han likevel presisere at rapporten sine anbefalinger er uproblematisk å forholde seg til.

Rapporten baserer seg på intervjuer med en del nøkkelpersoner i de fire kommunene. Ved gjennomlesning er det lett å se at beskrivelser og synspunkter på ulike sider av SÅTE-IKT spriker en del. Noe av dette skyldes nok at flere av respondentene er ferske i sin rolle. Videre kommer det fram enkelte synspunkter som ikke er helt i tråd med hva som er den enkelte kommunes offisielle synspunkt til konkrete spørsmål, saker og løsninger. Rådmannen synes likevel at det i rapporten er sortert godt, slik at revisjonen baserer seg på et forholdsvis objektivt grunnlag. Det kommer likevel innspill i rapporten, som ikke har vært spilt inn i SÅTE-IKT sine formelle fora, slik som ønske om en annen form for økonomirapportering. Selv om det har vært samarbeid om IKT i området vårt siden tidlig på 2000-tallet, har kun SÅTE-IKT vært oppe å stå siden 1.1.2015. En del av synspunkt og kommentarer dreier seg om forhold før 2015.

Rådmannen i Trysil kjenner godt til det samarbeidet som ble etablert om teknisk drift innen IKT på tidlig 2000-tall. Hva som har skjedd fra 2003 og fram til 2016, da han på nytt tiltrådte som rådmann kjenner han imidlertid lite til. Han regnet derfor med at formaliteter rundt stiftelsen av SÅTE-IKT, som ble etablert så sent som 1.1.2015 skulle være i orden og på plass. Rådmannen var derfor litt overrasket over at de tre første revisjonskriterier i denne rapporten ikke er etterlevd, og likeså de to første punktene som kommer i anbefalingen. Her har mange levd i god tro. Det er greit at dette med delegering av fullmakter kommer opp som et punkt nå slik at det kan ryddes opp. Det kan også være greit å presisere noe mer om hva som ansees som prinsipielle saker i samarbeidsavtalen, selv om de fire rådmennene som «leder» IKT-samarbeidet bør ha dette i ryggmargen. Samarbeidsavtalen som ligger til grunn for SÅTE-IKT må uansett revideres (innen 4 år) pga. den nye kommuneloven da det er endringer ift. §28.1b vertskommunemodellen.

Rådmannen ønsker, selv om han blir sitert på det tidligere i rapporten å presisere følgende. Selv om SÅTE-IKT er rigget som et vertskommunesamarbeid, der vertskommunen kunne styrt mye, har det vært undertegnede sin ambisjon å involvere de tre andre kommunene sterkt i samarbeidet. Det avholdes minst fire rådmannsmøter i året der de viktigste sakene rundt samarbeidet håndteres. I bortimot 100% av sakene som har vært behandlet i rådmannsmøtene oppnås det konsensus. Ikke minst når det gjelder økonomiske forhold er dette viktig, da alle kommunene er oppe i en krevende situasjon. Ikke en gang siden oppstarten i 2015 har rådmennene måtte gå til sine kommunestyre for å be om mer penger enn vedtatt budsjett. Det er også viktig å få fram at økonomien rundt den tekniske driften av SÅTE-IKT ikke har økt noe særlig siden oppstart. Årsaken til at SÅTE-IKT sine budsjetter har vokst er at priser på lisenser har økt kraftig i perioden, samt at det er kjøpt inn mange applikasjoner og verktøy som skal være med å gjøre hverdagen enklere i den kommunale drift. Dette føres på SÅTE-IKT, selv om det er de ulike sektorene som får gevinsten.

Trysil 8.9.2020

Jan Sævig

rådmann

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
 Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal
 kommune

13 Kildeliste

Veileder forvaltningsrevisjon. Kari Merete Andersen, Bodil Laastad, Stein Ove Songstad, Anna Ølnes (Revidert 2016): Norges kommunerevisorforbund.

KS, IKT-kostnadsbenchmark for kommuner (Prosjekt digital Innsikt) presentasjon 2013

13.2 Interne dokumenter

Årsregnskap og Årsberetning Trysil kommune 2018

Samarbeidsavtale vertskommunesamarbeidet SÅTE IKT (2014)

Tjenestenivåavtale (SLA) for teknisk drift av SÅTE IKT (2014)

SÅTE IKT Årsmelding (2018)

SÅTE IKT årsrapport 2017 og 3 årsrapport 2015-2017 (2018)

IKT-strategi for SÅTE IKT, 2019 (ikke vedtatt av rådmannsutvalget pr. 25.3.2020)

Organisering av SÅTE IKT, kommunikasjon mellom vertskommunen og samarbeidskommunene (Notat fra 2016)

Notat til drøftingsmøte – IKT og vertskommune (2014)

Informasjon om IKT – nr. 1 – 2015

E-post fra SÅTE Helpdesk 13. september 2019: «Dette skjer fremover i SÅTE IKT»

Prosjektplan for vurdering av WEB/innsynsløsning for kart i Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal.

Business Case, prosjekt: WEB/innsynsløsning for kart

Business Case, prosjekt: Fagsystem eByggesak

Business Case, prosjekt: KOMTEK fleksibel fakturering og Agresso/UBW Eiendomsregister

Business Case, prosjekt: Oppgradering til Elements

Business Case, prosjekt: Kodeverk i profil

Handlingsplan GIS 2019

Prosjektplan for kodeverk i profil

Prosjektplan administrativt system for barnehager

Dokumenter fra Rådmannsmøter og IKT bestilller møter fra 2016 til 2020

14 Vedlegg A: Utledning av revisjonskriterier

Vi har utledet revisjonskriterier for forvaltningsrevisjonen SÅTE IKT» bestilt av kontrollutvalget i Trysil kommune, samt kontrollutvalgene i Stor-Elvdal og Engerdal kommune. Kontrollutvalget i Åmot kommune har valgt å ikke bestille forvaltningsrevisjon på området.

Revisjonskriteriene har vært sendt rådmannen i vertskommunen, samt rådmennene i samarbeidskommunene og leder av SÅTE IKT til uttalelse.

Formål og problemstillinger

Formålet med forvaltningsrevisjonen rettet mot SÅTE-IKT er å se på om SÅTE-IKT og samarbeidskommunene har etablert økonomirutiner som bidrar til forutsigbarhet når det gjelder utgifter knyttet til prosjekter, om avtalte prosjekter leveres til riktig tid, med avtalt kvalitet og innenfor gitt utgiftsramme, og om SÅTE-IKT og samarbeidskommunene sørger for tilstrekkelig og tydelig kommunikasjon og informasjon knyttet til prosjekter som skal gjennomføres / blir gjennomført.

Formålet vil bli belyst gjennom å besvare følgende **hovedproblemstillinger** og underproblemstillinger:

- 1. I hvilken grad har SÅTE-IKT og samarbeidskommune etablert økonomirutiner som bidrar til forutsigbarhet når det gjelder utgifter til avtalte prosjekter?**
 - a. Hvilke økonomirutiner har SÅTE-IKT og samarbeidskommunene etablert?
 - b. I hvilken grad bidrar økonomirutinene til forutsigbare utgifter for prosjekter?
- 2. I hvilken grad leverer SÅTE-IKT prosjekter til riktig tid, med avtalt kvalitet og innenfor avtalt utgiftsramme (budsjettramme)?**
 - a. Hvilke prosjekter er gjennomført i løpet av 2017 – 2018, og hva er avtalt mht. tidsperspektiv, kvalitet og budsjettramme?
 - b. I hvilken grad har SÅTE-IKT levert til rett tid, innenfor avtalt budsjettramme og med tilstrekkelig (avtalt) kvalitet
- 3. I hvilken grad sørger SÅTE-IKT og samarbeidskommune for tilstrekkelig og tydelig kommunikasjon og informasjon knyttet til prosjekter som skal gjennomføres / blir gjennomført**
 - a. Hvilke kommunikasjonskanaler og -rutiner er etablert?
 - b. I hvilken grad følges etablerte rutiner opp?

De tre problemstillingene retter seg spesifikt inn mot prosjekter. I innledende arbeid med forvaltningsrevisjonen, har vi sett at det kan medføre en meget snever tilnærming. Videre kan det stilles spørsmål ved hva som legges i begrepet prosjekter. Omfatter det alle typer utgifter, er det snakk om vedlikehold av tidligere investeringer, eksempelvis oppgradering av systemer og programvare, eller er det snakk om rene investeringsprosjekter? Med bakgrunn i dette har vi kommet frem til at det kan være hensiktsmessig å omformulere formålet og problemstillingene slik at de i større grad retter seg mot SÅTE IKT, vertskommunen (Trysil kommune) samt samarbeidskommunene, og i mindre grad mot prosjekter.

Vi foreslo derfor følgende justering av formålet og problemstillingene:

Formålet med forvaltningsrevisjonen er å se på om SÅTE-IKT og samarbeidskommunene har etablert økonomirutiner som bidrar til forutsigbarhet når det gjelder samarbeidets utgifter, om vertskommunen og SÅTE IKT leverer prosjekter til riktig tid, med avtalt kvalitet og innenfor gitt utgiftsramme, og om det er tilstrekkelig og tydelig kommunikasjon og informasjon mellom SÅTE-IKT, vertskommunen og samarbeidskommunene.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

Formålet vil bli belyst gjennom å besvare følgende **hovedproblemstillinger** og underproblemstillinger:

- 1. I hvilken grad har SÅTE-IKT og samarbeidskommunene etablert økonomirutiner som bidrar til forutsigbarhet når det gjelder samarbeidets utgifter?**
 - a. Hvilke økonomirutiner har vertskommunen, SÅTE-IKT og samarbeidskommunene etablert?
 - b. I hvilken grad bidrar økonomirutinene til forutsigbare utgifter?
- 2. I hvilken grad leverer SÅTE-IKT prosjekter til riktig tid, med avtalt kvalitet og innenfor avtalt utgiftsramme (budsjetttramme), herunder:**
 - e. Hvilke prosjekter er gjennomført i løpet av 2017 – 2018, og hva er avtalt mht. tidsperspektiv, kvalitet og budsjetttramme?
 - f. I hvilken grad har SÅTE-IKT levert til rett tid, innenfor avtalt budsjetttramme og med tilstrekkelig (avtalt) kvalitet
- 3. I hvilken grad er det tilstrekkelig og tydelig kommunikasjon og informasjon mellom SÅTE IKT, vertskommunen og samarbeidskommunene?**
 - a) Er det etablert skriftlige avtaler eller dokumenterbare rutiner for kommunikasjon og informasjon?
 - b) I hvilken grad følges etablerte rutiner opp?

Justert formål og problemstilling ble lagt frem for kontrollutvalget i Trysil kommune 13.11.2019. Justeringen ble tatt til orientering. Tilsvarende sak vil også bli lagt frem for kontrollutvalgene i Engerdal og Stor-Elvdal kommune.

Avgrensning

Forvaltningsrevisjonen avgrenses slik at den ikke omfatter kontroll av om:

- lovgivning knyttet til informasjonssikkerhet og personvern etterleves.
- arkivloven med tilhørende forskrifter etterleves.

Om lovverk, politiske vedtak, samt samarbeids- og tjenesteavtale

Vi har fått fremlagt følgende dokumenter fra SÅTE IKT:

1. Samarbeidsavtale – Vertskommunesamarbeid SÅTE IKT, datert 15.1.2015
2. Tjenestenivåavtale (SLA) for teknisk drift av SÅTE IKT, datert 11.12.2014 og revidert 25.1.2018
3. SÅTE-IKT årsrapport 2017, 3-årsrapport 2015 – 2017.
4. Årsmelding 2018 for SÅTE IKT
5. Årsmelding 2019 for SÅTE IKT

Vi er kjent med at det arbeides med IKT-strategi SÅTE 2019 – 2023, og har fått innsyn i dokumentet. Videre har vi bedt om vedtak knyttet til formell organisering av SÅTE IKT – vertskommunemodell fra de fire SÅTE-kommunene. Vi har mottatt vedtak fra Trysil, Åmot og Engerdal kommune.

I det følgende utleder vi revisjonskriterier fra lovverk, vedtak om vertskommunesamarbeid og samarbeids- og tjenesteavtale (SLA). I tillegg benytter vi generell økonomisk teori..

Lovverk

Store deler av ny kommunelov trer i kraft fra og med det konstituerende kommunestyremøtet i kommunene høsten 2019, jf. kgl. res nr. 2062 av 20. desember 2018. Dette gjelder kapitlene 1 til 13, 17 til 27 og 30 og 31. Dette handler om de generelle bestemmelsene i loven, bestemmelsene om folkevalgte og administrasjonen og bestemmelser om interkommunalt samarbeid. I tillegg handler det om egenkontroll i kommunene og statlig kontroll og tilsyn.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal
kommune

Når SÅTE IKT ble etablert som vertskommunesamarbeid, skjedde det etter L25.09.1992 nr. 107 Lov om kommuner og fylkeskommuner (heretter benevnt: kommuneloven og KL). I det følgende velger vi derfor å vise til bestemmelsene som gjaldt på det tidspunkt samarbeidet ble etablert og frem til konstituerende kommunemøte høsten 2019. I tillegg viser vi til bestemmelsene i L22.06.2018 nr. 83 Lov om kommuner og fylkeskommuner (heretter benevnt: kommunelov 2018 og KL 2018). Dersom det er vesentlige forskjeller mellom tidligere og ny kommunelov, vil dette bli kommentert.

Vertskommunesamarbeid er omtalt i **kommunelovens § 28-1a** hvor det står at «*En kommune kan overlate utførelsen av lovpålagte oppgaver, herunder delegere myndighet til å treffe vedtak som omtalt i forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav a (offentlig myndighetsutøvelse) til en vertskommune etter §§ 28-1 b og 28-1 c hvis den aktuelle lov ikke er til hinder for det.*» Tilsvarende bestemmelse, med noe annen ordlyd, er tatt inn i KL 2018, § 20-1.

Andre lovbestemmelser kan sperre både for overføring av ansvar for utøving av lovpålagte oppgaver, og for delegering av avgjørelser som innebærer offentlig myndighetsutøving etter forvaltningsloven § 2 første ledd. Unntak kan følge av kommuneloven / kommuneloven 2018 eller av annen lov. Eksplisitte delegeringsforbud i lovverket følger av uttrykket «**kommunestyret selv**» i forbindelse med omtalen av den aktuelle avgjørelsen. Unntak kan videre følge av at det i særlov er brukt tilsvarende uttrykk.

SÅTE IKT er et administrativt vertskommunesamarbeid etter **kommunelovens § 28-1b**²⁵. En kommune (samarbeidskommune) kan avtale med en annen kommune (vertskommune) at vertskommunen skal utføre oppgaver og treffe avgjørelser etter delegert myndighet fra samarbeidskommunen i enkeltsaker eller typer av saker som ikke er av prinsipiell betydning²⁶, jf. KL § 28-1b, 1. ledd. Med «vertskommune» menes den kommunen blant deltakerkommunene som skal stå for selve utføringa av oppgavene og ta avgjørelser etter delegert myndighet. Med «samarbeidskommuner» menes de kommunene i samarbeidet som ikke er vertskommune. Delegasjon av myndighet som nevnt i 1. ledd skjer ved at kommunestyret selv gir instruks til egen rådmann/administrasjonssjef om delegasjon til rådmannen/administrasjonssjefen i vertskommunen. I delegeringsvedtaket kan det fastsettes retningslinjer for hva som skal anses som saker av prinsipiell betydning. Vertskommunen har på sin side et selvstendig ansvar for å vurdere, ikke bare sakstypen opp mot de generelle retningslinjene eller delegeringsvedtaket, men også om saken i den konkrete sammenheng må anses som prinsipiell. Saker som handler om økonomi kan anses å være prinsipielle. Tilsvarende bestemmelser finner vi i KL 2018, § 20-2.

Det skal opprettes en skriftlig samarbeidsavtale som vedtas av kommunestyret selv, jf. KL § 28-1e. Kompetansen til å inngå avtalen, kan ikke delegeres til andre. Det er gitt minimumskrav for hva samarbeidsavtalen skal inneholde i KL § 28-1e, 2. ledd. Samarbeidsavtalen skal inneholde:

- a. angivelse av deltakerne og hvilken av disse som er vertskommunen,
- b. hvilke oppgaver og hvilken avgjørelsesmyndighet som skal legges til vertskommunen,
- c. tidspunkt for overføring av oppgaver og avgjørelsesmyndighet,

²⁵ I KL § 28-1 b er det gitt bestemmelser om vertskommunesamarbeid på administrativt nivå. Det fremgår av nr. 1 i denne at samarbeidsforholdet etter § 28-1 b bare kan etableres med den begrensning at det ikke tildeles generell beslutningskompetanse i saker av prinsipiell betydning, på samme måte som ved delegering til egen rådmann/administrasjonssjef, se § 23 nr. 4 og merknadene til dette. Dersom vertskommunen skal tildeles slik myndighet, må samarbeidet organiseres etter § 28-1 c.

²⁶ Hva som er «av prinsipiell betydning», må avgjøres ikke bare ut fra vedtakets karakter og konsekvenser, og ut fra kommunens eller fylkeskommunens størrelse, men også ut fra en vurdering av i hvilken utstrekning de mer prinsipielle sidene av den aktuelle avgjørelse må anses klarlagt ved prinsippavgjørelser, instruks eller tidligere praksis.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal
kommune

- d. underretning til deltakerne om vedtak som treffes i vertskommunen
- e. det økonomiske oppgjøret mellom samarbeidskommunene og vertskommunen
- f. nærmere regler for uttreden og avvikling av samarbeidet
- g. annet som etter lov krever avtale

Tilsvarende bestemmelse er tatt inn i KL 2018, § 20-4.

SÅTE IKT er en del av vertskommunen (Trysil kommune), og det finnes ikke noen felles, organisatorisk overbygning. Kommunestyrene i de enkelte samarbeidskommunene har gitt egen rådmann²⁷ instruks om å delegere myndighet til rådmann i vertskommunen. Kommunestyrene i både samarbeidskommuner og vertskommunen vedtar selv samarbeidsavtalen. Delegerte oppgaver løses av administrasjonen i vertskommunen. Dette gjelder likevel ikke saker av prinsipiell betydning. Det bør være avklart hva som anses som saker av prinsipiell betydning. En kan si at vertskommunen i utgangspunktet har avgjørelsesmakt, og at øvrige deltakerkommuner (samarbeidskommunene) bestiller tjenesteleveranser fra vertskommunen. Det innebærer en avgrenset mulighet for å påvirke styring av investering og drift, samtidig som kommunene må dekke sin andel av de samlede utgiftene. Muligheter for styring kan avtales gjennom samarbeids- og tjenesteavtaler, se kapittel 1.2.2.

Samarbeidskommunene kan instruerer vertskommunen ved dens rådmann ved å gi retningslinjer / instruks for hvordan ansvarsområdet skal løses på vegne av kommunen. Vi er ikke kjent med at det er gitt slike retningslinjer / instruks fra samarbeidskommunene.

Det følger av O.nr. 21 (2005-2006) at reglene i kommuneloven om økonomiforvaltning og rapportering skal gjelde for kommunene på vanlig måte selv om de deltar i et vertskommunesamarbeid²⁸. Inntekter og utgifter for vertskommunesamarbeidet inngår i vertskommunens budsjett og regnskap. Det innebærer at informasjon og rapportering mellom kommunene må reguleres gjennom samarbeids- og / eller tjenestenivåavtalen.

Videre er det vertskommunen som har arbeidsgiveransvaret. Samarbeidskommunene kan ikke gi retningslinjer for organisering av arbeidet eller på andre måter gripe inn i styringsretten vertskommunen har som arbeidsgiver.

Oppsummert følger det av kommuneloven / kommuneloven 2018 at:

- kommunestyret selv skal gi instruks til egen rådmann om delegasjon til rådmann i vertskommunen, jf. KL § 28-1b og KL 2018, 20-2, 2. ledd.
- Det må opprettes en skriftlig samarbeidsavtale som vedtas av kommunestyret selv, jf. KL § 28-1e og KL 2018, § 20-4.
- det må fremgå av samarbeidsavtalen hva slags kompetanse (oppgaver og myndighet) som delegeres.
- det bør gå fram av delegeringsvedtaket hva som skal anses som saker av prinsipiell betydning.
- Inntekter og utgifter inngår i budsjett og regnskap for vertskommunen. Informasjon og rapportering mellom vertskommune og samarbeidskommuner, må derfor reguleres gjennom samarbeids- og tjenestenivåavtaler.

²⁷ Vi velger å benytte begrepet rådmann, og ikke kommundirektør, som er begrepet som benyttes i KL 2018.

²⁸ Kapitlene 14, 15, 16, 28 og 29 i KL 2018 trer først i kraft 1. januar 2020. Dette er økonomibestemmelsene i loven og er nært knyttet til kalenderåret. Det innebærer at bestemmelsene i KL gjelder for budsjett- og regnskapsåret 2019.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal
kommune

- vertskommunen har arbeidsgiveransvaret, og at samarbeidskommunene ikke kan gi retningslinjer for organisering av arbeidet eller gripe inn i den styringsretten vertskommunen har som arbeidsgiver.

Videre følger det av KL 2018, § 20-4, 3. ledd, pkt. e – f at samarbeidsavtalen skal inneholde bestemmelser om hvilke vedtak deltakerne skal informeres om, og hvordan det økonomiske oppgjøret mellom samarbeidskommuner og vertskommunen skal foregå.

Samarbeidsavtalen og vedtak i kommunestyrene

Vertskommunesamarbeidet ble vedtatt av Stor-Elvdal kommunestyre 9. april 2014, av Åmot kommunestyre 23. april 2014, av Trysil kommunestyre 29. april 2014 og av Engerdal kommunestyre 29. april 2014. Vi har fått fremlagt vedtatt «*Samarbeidsavtale, Vertskommunesamarbeid – SÅTE IKT*».

Formålet med å etablere samarbeidet er ifølge samarbeidsavtalen «*å profesjonalisere IKT-tjenester – dokumentere og standardisere tjenester, harmonisere IKT-tjenester og fagapplikasjoner, tilrettelegge for uttak av kvalitative gevinster/stordriftsfordeler, samt tydeligere og mer effektiv styring og ledelse.*» Vertskommunesamarbeidet er et verktøy for å oppnå dette. Det skal gi sterkere fagmiljø, bidra til å beholde attraktive arbeidsplasser og levere tjenester med god kvalitet, jf. avtalens punkt 1.

Trysil kommune er vertskommune. Stor-Elvdal, Åmot og Engerdal er samarbeidskommuner, jf. avtalens pkt. 2.

Oppgaver og myndighet

- Trysil kommune skal levere IKT tjenester til kommunene i samsvar med inngått tjenestenivåavtale (SLA), eventuelle tilleggsavtaler²⁹ og i henhold til gjeldende lovgivning når det gjelder informasjonssikkerhet og personvern hensyn.
- Samarbeidskommunene har gitt vertskommunen ved rådmann fullmakt til å levere IKT tjenester i samsvar med avtale. Det inkluderer myndighet til å gjennomføre anskaffelsesprosesser.
- Trysil kommune ved SÅTE IKT skal gjennomføre anskaffelse av IKT-utstyr og programvare for samarbeidskommunene.
- Vertskommunen og den enkelte samarbeidskommune kan også avtale drift på felles plattform av fagsystemer.
- Saker som angår en eller flere samarbeidskommuner og som er av prinsipiell betydning skal forelegges samarbeidskommunene for avgjørelse, uten at det presiseres hva som skal anses som saker av prinsipiell betydning. Vi er ikke kjent med at vertskommunen v/ SÅTE IKT har avklart hva som skal anses som saker av prinsipiell betydning, eller om det er innarbeidet en praksis på området.

Organisering av virksomheten - Leveranse

- Rådmann i vertskommunen har ansvaret for drift og organisering av SÅTE IKT.
- Samarbeidskommunene skal stille nødvendige og hensiktsmessige lokaler til disposisjon. De skal også stille bil til disposisjon for IKT-personell til enhver tid. Årlig behov for lærlinger avklares. Vertskommunen har personal- og fagansvar for lærlingene.

²⁹ Vi har fått opplyst at det ikke finnes tilleggsavtaler. Disse er innarbeidet som bilag til tjenestenivåavtalen.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

Drøfting og informasjon

- Partene har en gjensidig plikt til å holde hverandre orientert om saker av betydning for samarbeidet, uten at det angis hvilke type saker dette kan gjelde og hvordan orienteringen skal gjennomføres.
- Vertskommunen har plikt til å informere og drøfte saker av vesentlig betydning med samarbeidskommunene før det fattes beslutninger, herunder organisatoriske endringer og saker av vesentlig økonomisk betydning. Rådmannen i vertskommunen innkaller rådmennene i samarbeidskommunene til minimum 2 møter i året for å drøfte slike saker, herunder budsjett, rapportering og årsberetning.
- Vertskommunen skal sørge for nødvendig koordinering av IKT-aktiviteter i samarbeid med de enkelte deltakerkommunene. Det etableres et samarbeidsforum bestående av IKT-bestillere der en drøfter spørsmål av faglig, organisatorisk og budsjettmessig karakter og gir innspill til rådmannskollegiet. Ledes av vertskommunen som er sekretær for forumet.
- Alle deltakerkommuner må definere IKT-bestiller i egen kommune. Alle bestillinger relatert til IKT-aktiviteter må godkjennes av IKT-bestiller før vertskommunen iverksetter anskaffelsen.
- Vertskommunen rapporterer i henhold til inngåtte tjenestenivåavtaler (SLA) og rapporteringsrutiner i prosjekter.

Økonomi

- SÅTE IKT inngår i vertskommunens budsjett- og regnskap, men skilles ut på eget ansvar og tjeneste.
- Den enkelte kommunes handlings- og økonomiplan med årsbudsjett, gir føringer for langsiktig planlegging og innhold i vertskommunens leveranser. Ønske om endringer for neste års budsjettår tas opp med kommunene i samarbeidet innen 1. mai. Alle beslutninger som kan påvirke kostnadsnivået på tjenester i vesentlig grad skal på forhånd godkjennes av kommunene. Grensen for hva som i vesentlig grad kan sies å påvirke kostnadsnivået på tjenester er ikke klargjort. Dette er et vesentlig punkt i forhold til både planlegging og rapportering.
- Utgifter som skal inn i SÅTE-regnskaper og fordeles mellom kommunene er:
 - Lønn IKT-ressurser inkl. sosiale kostnader
 - Utredninger
 - Inngåtte avtaler
 - Kjøp av varer og tjenester knyttet til drift av nettverk, komponenter, utstyr og programvare
 - Dekning av stab- og støttefunksjoner
- Kostnader forbundet med vedtatt budsjett og inngått tjenestenivåavtale dekkes iht. avtale.
- Den enkelte kommune dekker selv kostnader som er levert i medhold av samarbeidsavtalens pkt. 3, fjerde ledd, samt kostnader til lokalt eiet utstyr, tjenester og bestillinger som omfattes av SLA. Faktureres særskilt.
- Utgifter ut over dette dekkes etter fordelingsnøkkel slik:
 - Drift 30 % fordeles likt på hver kommune og 70 % etter folketall 1. januar i faktureringsåret
 - Investering 40 % fordeles likt på hver kommune og 60 % fordelt etter folketall 1. januar i faktureringsåret.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

- Vertskommunen fakturerer kvartalsvis a konto til samarbeidskommunene deres respektive andel av kostnadene i vedtatt budsjett og inngåtte avtaler. Andre utgifter faktureres fortløpende. I tillegg foretar vertskommunen årsoppgjør i forbindelse med regnskapsavslutning hvert år.

Arbeidsgiveransvar³⁰

- Trysil kommune ved rådmannen har arbeidsgiveransvar for ansatte i SÅTE IKT og har myndighet til å fatte alle beslutninger vedrørende arbeidsgiveransvaret, fra ansettelse til avslutning av arbeidsforholdet.

Arkivering

- Vertskommunen har overordnet og daglig arkivansvar for SÅTE IKT, jf. arkivforskriften §§ 1-1 og 1-2, og har ansvar for att offentliggjøring, forvaltningslova og arkivloven praktiseres i samsvar med gjeldende bestemmelser.

Eierskap IKT-utstyr

- Lokal infrastruktur og IKT-utstyr bekostes og eies av den enkelte kommune, men driftes av vertskommunen i henhold til SLA-avtalen.
- Sentral infrastruktur og IKT-utstyr bekostes og eies i fellesskap med eierandel i forhold til andel finansiert de tre siste år.

Avtalen inneholder også bestemmelser knyttet til uttreden og oppløsning av samarbeidet, samt tvisteløsning. Dette er forhold vi ikke går nærmere inn på her.

Tjenestenivåavtale (SLA)

Det følger av tjenestenivåavtalen at kunden (samarbeidskommunene) har en del generelle forpliktelser, herunder at:

- henvendelser til Servicedesk i SÅTE IKT skal skje til definert e-postadresse eller telefonnummer.
- kunden skal benytte versjon av programvare som er kontrollert og godkjent av SÅTE IKT.
- kundens utstyr må følge avtalt minimumskrav for kapasitet og ytelse.
- kunden må bistå SÅTE IKT slik at feilsøking og rettelse kan gjennomføres så raskt som mulig. Kunden har ansvar for å skaffe SÅTE IKT adgang til lokaler for å kunne utføre installasjon, feilsøking og feilretting.
- kunder som oppdager feil skal straks melde disse til SÅTE IKT.
- Kunden bærer risikoen og ansvaret for at utstyr dekket av avtalen ikke blir påført fysisk skade eller at uvedkommende kan koble seg til utstyret, ødelegge eller tappe informasjon.
- Kunden er ansvarlig for å informere egne medarbeidere om rettigheter og plikter i henhold til tjenesteavtalen.

Vertskommunen og SÅTE IKT forplikter seg til å:

- oppdatere sentralt utstyr, applikasjoner og kompetanse i henhold til tjenstlig behov og plan

³⁰ Samarbeidsavtalen inneholder og bestemmelser knyttet til virksomhetsoverdragelse og eventuell reservasjonsrett. Dette går vi ikke inn på i dette prosjektet.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

- utarbeide tilstrekkelig dokumentasjon for alle systemer, løsninger og tjenester. Dokumentasjonen skal være tilgjengelig for de som har behov for denne, fortrinnsvis elektronisk. Dokumentasjonen skal oppbevares på en tilfredsstillende måte.

SÅTE IKT er ansvarlig for:

- å utarbeide og distribuere rapporter i standardform før oppfølgingsmøter. Rapportene skal knytte seg til tjenestene i SLA og omfatte responstid og oppetid for fagsystem.
- å avholde oppfølgingsmøter, minimum kvartalsvis eller ved behov. Møtene som skal ha fast agenda; driftsstatus, hendelser, rapporter i forhold til kvalitetskrav, diverse. Det er fastsatt minimumskrav til punkter som møtene skal inneholde, jf. avtale.

Det går frem av avtalen at vedlikehold fortrinnsvis skal skje utenom åpningstiden. Det fastsettes fast, regelmessig tid for vedlikehold og oppgraderinger. Planlagt nedetid ved vedlikehold, oppdateringer og feilretting som må skje utenom det faste vedlikeholdsvinduet, skal være gjensidig avtalt på forhånd med IKT-bestiller hos kunden. Endringer skjer ikke i perioden 15.6-15.8, kun nødvendig vedlikehold (frysperiode).

Kommunene har som intensjon at antall versjoner av fagsystemet og selve fagsystemet ikke skal være mer enn en samtidig.

Avtalen inneholder også bestemmelser om tilgjengelighet, herunder åpningstider, tilgang til systemer, oppe- og nedetider, responstider mv.

Revisjonskriterier på overordnet nivå: Organisering og styring

Det følger av kommuneloven / kommuneloven 2018 at:

- inntekter og utgifter inngår i budsjett og regnskap for vertskommunen. Informasjon og rapportering mellom vertskommune og samarbeidskommuner, må derfor reguleres gjennom samarbeids- og tjenestenivåavtaler.
- vertskommunen har arbeidsgiveransvaret, og at samarbeidskommunene ikke kan gi retningslinjer for organisering av arbeidet eller gripe inn i den styringsretten vertskommunen har som arbeidsgiver.

Det følger ellers av **samarbeidsavtalen** at samarbeidskommunene har gitt vertskommunen ved rådmann fullmakt til å levere IKT tjenester i samsvar med SLA-avtale. Det inkluderer myndighet til å gjennomføre anskaffelsesprosesser, jf. avtalens pkt. 3. Videre har vertskommunen ved rådmannen arbeidsgiveransvar for ansatte i SÅTE IKT og har myndighet til å fatte alle beslutninger vedrørende arbeidsgiveransvaret, fra ansettelse til avslutning av arbeidsforholdet, jf. avtalens pkt. 7. Årlig behov for lærlinger skal avklares, og det er vertskommunen som har personal- og fagansvar for lærlingene.

Med bakgrunn i ovenstående kan det forventes at:

1. kommunestyret selv har gitt instruks til egen rådmann om delegasjon til rådmann i vertskommunen, jf. KL § 28-1b og KL 2018, 20-2, 2. ledd.
2. det er inngått skriftlig samarbeidsavtale som er vedtatt av kommunestyret selv, jf. KL § 28-1e og KL 2018, § 20-4.
3. det fremgår av samarbeidsavtalen hva slags kompetanse, dvs. oppgaver og myndighet som er delegert til vertskommune og vertskommunens rådmann.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

4. det går fram av delegeringsvedtaket eller tilhørende retningslinjer / instruks, hva som skal anses som saker av prinsipiell betydning.
5. samarbeidsavtalen inneholder bestemmelser om hvilke vedtak deltakerkommunene skal informeres om.
6. samarbeidsavtalen inneholde bestemmelser om hvordan det økonomiske oppgjøret mellom samarbeidskommuner og vertskommunen skal foregå.

Revisjonskriterier for problemstilling 1: Økonomirutiner

Vi har utledet revisjonskriteriene med bakgrunn i problemstilling 1:

I hvilken grad har SÅTE-IKT og samarbeidskommune etablert økonomirutiner som bidrar til forutsigbarhet når det gjelder samarbeidets utgifter?

Hvilke økonomirutiner har vertskommunen, SÅTE-IKT og samarbeidskommunene etablert?
I hvilken grad bidrar økonomirutinene til forutsigbare utgifter?

Med utgangspunkt i lovverk, kommunestyrevedtak, samarbeidsavtalen, tjenestenivåavtalen (SLA) og god praksis, kan det forventes at:

7. SÅTE IKT inngår i vertskommunens budsjett- og regnskap, og er skilt ut på eget ansvar og tjeneste.
8. kommunenes handlings- og økonomiplan med årsbudsjett, gir føringer for langsiktig planlegging og innhold i vertskommunens leveranser, herunder at:
 - 8.1. ønsker om endringer for neste års budsjettår tas opp med kommunene i samarbeidet innen 1. mai året før budsjettåret.
 - 8.2. alle beslutninger som kan påvirke utgiftsnivået på tjenester i vesentlig grad, skal være godkjent av kommunene før kostnadene pådras.
9. det kun er utgifter som ifølge SLA skal inn i SÅTE-regnskapet som blir fordelt mellom deltakerkommunene, herunder:
 - 9.1. lønn IKT-ressurser inkl. sosiale kostnader
 - 9.2. utredninger
 - 9.3. inngåtte avtaler
 - 9.4. kjøp av varer og tjenester knyttet til drift av nettverk, komponenter, utstyr og programvare
 - 9.5. dekning av stab- og støttefunksjoner
10. samarbeidskommunene dekker sin andel av utgifter forbundet med vedtatt budsjett og inngått tjenestenivåavtale.
11. den enkelte kommune selv dekker utgifter som er levert i medhold av SLA pkt. 3, fjerde ledd (plattform), samt kostnader til lokalt eiet utstyr, tjenester og bestillinger som omfattes av SLA. Denne typen utgifter faktureres særskilt.
12. øvrige utgifter dekkes etter fordelingsnøkkel slik:
 - 12.1. Driftsutgifter: 30 % fordeles likt på hver kommune og 70 % etter folketall 1. januar i faktureringsåret
 - 12.2. Investeringsutgifter: 40 % fordeles likt på hver kommune og 60 % fordelt etter folketall 1. januar i faktureringsåret.
13. Vertskommunen fakturerer:

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

- 13.1. kvartalsvis a konto til samarbeidskommunene deres respektive andel av utgiftene i vedtatt budsjett og inngåtte avtaler.
- 13.2. andre utgifter fortløpende.
14. Vertskommunen sørger i samsvar med samarbeidsavtalens krav om kvartalsvis fakturering, samt god praksis, for økonomisk rapportering til samarbeidskommunene kvartalsvis.
15. Vertskommunen gjennomfører årsoppgjør (årsavregning) i forbindelse med regnskapsavslutning hvert år.

Revisjonskriterier for problemstilling 2: Leveranser og styring

Vi har utledet revisjonskriteriene med utgangspunkt i problemstilling 2:

I hvilken grad leverer SÅTE-IKT prosjekter til riktig tid, med avtalt kvalitet og innenfor avtalt utgiftsramme (budsjetttramme)?

Hvilke prosjekter er gjennomført i løpet av 2017 – 2018, og hva er avtalt mht. tidsperspektiv, kvalitet og budsjetttramme?

I hvilken grad har SÅTE-IKT levert til rett tid, innenfor avtalt budsjetttramme og med tilstrekkelig (avtalt) kvalitet

Problemstillingen er kartleggende og beskrivende, og vi vil kartlegge og beskrive hvilke vedlikeholds- og investeringsprosjekter SÅTE IKT har gjennomført i løpet av 2017 - 2018. Deretter vil vi velge ut 2 – 3 prosjekter og kontrollere om de er gjennomført i samsvar med signaler gitt til IKT-bestillerutvalg og / eller rådmannsutvalg, jf. Business Case og bestilling / vedtak.

Det kan også bli aktuelt å gjennomføre en Quest Back i deltakerkommunene for å klarlegge hvordan superbrukere og øvrige brukere har opplevd gjennomføringen av prosjektene.

Med bakgrunn i ovenstående kan det forventes at:

16. prosjekter er gjennomført innenfor tidsplan fremlagt for IKT-bestillerutvalg og /eller rådmannsutvalget.
17. prosjekter er gjennomført innenfor planlagt budsjetttramme slik den er fremlagt for IKT-bestillerutvalg og/eller rådmannsutvalget.
18. brukerne i deltakerkommunene opplever at prosjekter er gjennomført på en god måte og med tilstrekkelig kvalitet.

Med utgangspunkt i lovverk, kommunestyrenes vedtak, samarbeidsavtale og tjenestenivåavtalen (SLA), kan vi også komme innom hvorvidt:

19. Trysil kommune ved SÅTE IKT leverer IKT tjenester til samarbeidskommunene i samsvar med inngått tjenestenivåavtale (SLA).
20. Trysil kommune ved SÅTE IKT gjennomfører anskaffelse av IKT-utstyr og programvare som forutsatt for samarbeidskommunene.

Revisjonskriterier for problemstilling 3: Informasjon og kommunikasjon

Vi har utledet revisjonskriteriene med utgangspunkt i problemstilling 3:

I hvilken grad er det tilstrekkelig og tydelig kommunikasjon og informasjon mellom SÅTE IKT, vertskommunen og samarbeidskommunene?
 Er det etablert skriftlige avtaler eller dokumenterbare rutiner for kommunikasjon og informasjon?
 I hvilken grad følges etablerte rutiner?

Med utgangspunkt i lovverk, kommunestyrevedtak, samarbeidsavtalen og tjenestenivåavtalen (SLA), kan det forventes at:

21. partene dvs. vertskommunen, SÅTE IKT og samarbeidskommunene holder hverandre orientert om saker av betydning for samarbeidet.
22. vertskommunen informerer og drøfter saker av vesentlig betydning med samarbeidskommunene før det fattes beslutninger, herunder organisatoriske endringer og saker av vesentlig økonomisk betydning.
23. rådmannen i vertskommunen innkaller rådmennene i samarbeidskommunene til minimum 2 møter i året for å drøfte denne typen saker, herunder budsjett, rapportering og årsberetning.
24. vertskommunen sørger for nødvendig koordinering av IKT-aktiviteter i samarbeid med deltakerkommunene, herunder at:
 - 24.1. det er etablert samarbeidsforum bestående av IKT-bestillere som drøfter spørsmål av faglig, organisatorisk og budsjettmessig karakter og gir innspill til rådmannskollegiet.
 - 24.2. alle deltakerkommuner har definert en IKT-bestiller i egen kommune.
 - 24.3. alle bestillinger relatert til IKT-aktiviteter blir godkjent av IKT-bestiller før vertskommunen iverksetter anskaffelsen.
25. vertskommunen rapporterer i henhold til inngåtte tjenestenivåavtaler (SLA) og rapporteringsrutiner i prosjekter, herunder;
 - 25.1. SÅTE IKT utarbeider og distribuerer rapporter i standardform før oppfølgingsmøter. Rapportene skal knytte seg til tjenestene i SLA og omfatte responstid og opptid for fagsystem jf. SLA-avtalens pkt. 5.5.
 - 25.2. SÅTE IKT sørger for å avholde oppfølgingsmøter, minimum kvartalsvis eller ved behov, og at møtene gjennomføres etter fast agenda og inneholder punkter om driftsstatus, hendelser, rapporter i forhold til kvalitetskrav, diverse, jf. krav til hva møtene skal inneholde, jf. SLA-avtalens pkt. 5.5.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

15 Vedlegg B: Saker IKT-bestiller utvalg og rådmannsutvalg

Oversikt over saker og prosjekter i IKT-bestiller utvalg 2018 – 2019

År	Dato	Sak	Prosjekt	Kommentar
2018	20.11.2018	18/27	Aggregat	Må avklares internt. Noe uklarheter mht. ansvar og SÅTE IKT sin andel som er 1/3.
2019	05.02.2019	19/7	Aggregat	Ikke avklart
2019	10.5.2019	19/12	Aggregat	Uten aggregat kan ikke SÅTE IKT garantere drift. Det gir grunn til stor bekymring.
2019	18.09.2019	19/20	Aggregat	Etterlyser status igjen.
2018	20.11.2018	18/27	Agresso	M7 Krav fra leverandør. Unit 4 stopper vedlikehold ila 2019. Avvente vedtak ÅTE.
2019	05.02.2019	19/1	Agresso	App for anvisning fungerer.
2019	10.5.2019	19/12	Agresso	MT oppgradering, testes og settes i drift.
2019	18.09.2019	19/20	Agresso	Robotisering, felles retning, tidlig i prosess.
2019	18.09.2019	19/21	Agresso investering	Diskusjon om anbud. Lønn og økonomi i to systemer. Hatt i 17 år. Stor-Elvdal tok opp. Trysil støtter ikke anbud pga kostnad og det fungerer. Satt budsjettpost i 0 i 2020.
2018	20.11.2018	18/29	Agresso M7	Stor-Elvdal er ikke enig. Ser ikke behovet i 2019. TietoEvry / Unit4 støtter ikke årsavslutning 2019 - 2020. M7 oppgradering som eget prosjekt. Undersøke om dette må gjennomføres. Åmot, Engerdal og Trysil enige. Stor-Elvdal krevde telefonmøte med avklaringer. Finansiering kr. 500.000 og egen BC.
2018	03.05.2018	18/10	Agresso Multikanal	Aktuelt for 2 kommuner i 2017. Enighet om å kjøre prosjektet i alle fire kommuner. Avklare lokale ressurser. BC ut på nytt.
2018	12.9.2018	18/17	Agresso Multikanal	Tatt i bruk.
2018	06.02.2018	18/01	Barnehagesystem	Krav om flyt fra barnehage helt til ungdomsskole.
2019	10.5.2019	19/12	Barnehagesystem	Skal være tatt høyde for integrasjon mot Agresso
2018	03.05.2018	18/15	CarAdmin	Ansvar for avtale hos de som har inngått den. IKT-bestillere skulle uansett sørget for BC og involvert SÅTE IKT, som venter på tilbakemelding om det skal bidra med noe,
2018	20.11.2018	18/35	Chatbot	Ber om grundigere utredning fra SA og faggruppe Alle BC fremover: ta med fordeling av kostnader pr. kommune under økonomi.
2018	20.11.2018	18/30	Digisos	Utsatt til neste møte. Finansieres av den enkelte kommune. Oppfordres til innsparing / effektivisering.
2019	05.02.2019	19/1	Digisos	Faggruppe er bedt om mer vedr. gevinstrealisering. Hvis ikke det legges frem, så blir det ikke gjennomføring av prosjektet. Innstiller til rådmenn at det må kreves mer konkrete gevinster og ansvar for å ta ut gevinster må være klart.
2018	06.02.2018	18/02	EasyCruit	Sak 2017/37. Avventes
2019	18.09.2019	19/21	eByggesak	SÅTE IKTs budsjett justeres. Del av det som ligger i prosjektet, flyttes til strategiske prosjekter.
2018	06.02.2018	18/01	ePhorte Elements	Må vurdere hva vi gjør videre. Pris og service må kunne kreves.
2018	03.05.2018	18/10	ePhorte Elements	TietoEvry ønsker eget møte om innhold og prismatrise for evt. oppgradering
2018	12.9.2018	18/17	ePhorte Elements	Den enkelte kommune må følge opp ifht oppryddingen.
2018	20.11.2018	18/27	ePhorte Elements	Innspill om forsinkelser fra annet IKT-samarbeid mht ti deres overgang. Referanser sjekket og oppgraderingsprosjekt fortsetter. Viktig å purre på rydding i alle kommuner.
2019	05.02.2019	19/1	ePhorte Elements	Maler, eByggsak, Chatbot, Dynamic Template

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

År	Dato	Sak	Prosjekt	Kommentar
2019	10.5.2019	19/12	ePhorte Elements	Utsatt pga. arbeidsmengde
2019	18.09.2019	19/20	ePhorte Elements	SA/PL har sluttet i prosjektgruppen. Endring.
2018	03.05.2018	18/10	Familia mobilt barnevern	Ikke tatt i bruk i Åmot. Ønsker å bruke bærbare. Hvis det ikke blir enighet, må det løftes.
2018	06.02.2018	18/01	FDV	Ikke forankret i alle fire kommuner. Utfordring med ressurser i Stor-Elvdal. Sende ut dokumenter på nytt der. De gir tilbakemelding.
2018	12.9.2018	18/21	FDV	Settes på vent
2019	05.02.2019	19/4	Finansiering av skoleløftet - drift	Utsatt til neste møte. Finansieres av den enkelte kommune. Oppfordres til innsparing / effektivisering.
2019	05.02.2019	19/5	Finansiering av Upgrade Agresso	Finansieres som investering med reserve midlene på SÅTE IKTs nåværende budsjett.
2018	20.11.2018	18/36	Framsikt	Åmot kjøper og prøver ut. Trysil benytter excelator og minner om å utnytte de mulighetene de har.
2018	06.02.2018	18/3	GDPR	Representanter til lokale arbeidsgrupper tillitsvalgt mv. Avtale Kick Off møte.
2018	03.05.2018	18/13	GDPR	Presentasjon av prosjekt. Ingen spesifikke innspill
2018	12.9.2018	18/23	GDPR	Felles verneombud, personvernombud og org., databehandleravtaler, risikoanalyser
2018	20.11.2018	18/31	GDPR	Personvernombud og org., databehandleravtale
2019	05.02.2019	19/9	Gevinstrealisering i SÅTE-prosjekter	Innspill til strategimøtet. Eksempler på prosjekter og etterlysning av gevinster som er hentet ut og hvordan.
2019	05.02.2019	19/1	GIS	VA-program skal avklares. GIS/line eller Gemini VA. BC er nesten klart
2019	10.5.2019	19/12	GIS	Hvilket system skal brukes.
2018	20.11.2018	18/32	GIS koordineringsgruppe	
2018	12.9.2018	18/24	GIS-prosjekt	Vurdering av innsynskartløsning kan starte opp.
2018	12.9.2018	18/17	Helserespons System X	Integrasjon system X og helserespons. Avtale forlenget ut året. Må undersøke alternativer.
2019	18.09.2019	19/20	Helsesenter	Viviba - Care. Tas opp i Åmot først.
2019	05.02.2019	19/1	Helsestasjon	Må planlegges WinMed. Ikke budsjettet.
2018	03.05.2018	18/11	Helsestasjon - elektronisk meldingsutveksling	Lage BC som beslutningsgrunnlag. Estimert gjennomføring høst 2018
2018	12.9.2018	18/25	Integrasjon NAV Digitale sykmeldinger	Ja. Har ikke noe valg. Integrasjon kan gjennomføres.
2018	06.02.2018	18/9	KF kvalitetssystemer	Problemer i Engerdal og Åmot. Stor-Elvdal har annet system. Se om de skal kjøre felles prosjekt etter GDPR-prosjekt.
2019	10.5.2019	19/12	Kommunesammenslåing	Har ikke valg. IKT-bestillere etterlyser bekrefelse på prosjektgjennomføring. Gjelder vel kommunenummer.
2018	20.11.2018	18/27	KomTek	Fleksibel fakturering i KomTek ikke budsjettet. Kommer BC senere. Gemini VA-felt er kjøpt av Trysil uten at SÅTE IKT har vært involvert.
2018	06.02.2018	18/5	KomTek SvarUt	IKT-bestillere slutter seg til handlingsplan
2018	20.11.2018	18/33	KS SvarUt - ansvarlige	Oppnevne ansvarlige i hver kommune
2018	12.9.2018	18/17	Kvalitetssystem	Full anbudsrunde
2019	05.02.2019	19/1	Kvalitetssystem	Må tenke helhetlig. Si opp system i Stor-Elvdal mv. Oppsigelsesfrist 6 mnd. før utgangen av 2019.
2019	10.5.2019	19/12	Kvalitetssystem	Stor-Elvdal avklarer om de skal være med i felles løp.
2019	18.09.2019	19/20	Kvalitetssystem	Compilo uttrekk ikke ok. Vurdere å heller legge inn på nytt. Engerdal har klipt og limt inn.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

År	Dato	Sak	Prosjekt	Kommentar
2018	20.11.2018	18/27	Legesenter	Oppgang og overgang til ny løsning ikke budsjettet. Antatt kostnad kr. 500.000
2019	05.02.2019	19/1	Legesenter	System X fases ut 2 år. Må vurdere anbud.
2019	10.5.2019	19/12	Legesenter	mv.
2018	12.9.2018	18/17	Legesenter System X	Avvik i Stor-Elvdal og Engerdal som har kommunale leger.
2018	20.11.2018		Legesystem	BS utarbeides og legges frem.
2019	05.02.2019	19/1	Mobilt barnevern	Sies opp? Brukes nesten ikke. Brukes i Åmot. Gevinstrealisering? Mer kritisk før en innfører noe nytt.
2018	06.02.2018	18/01	Nettportal	Få innspill fra andre
2019	05.02.2019	19/1	Nettportal	Må nye nettsider vurderes? Undersøkelse intranett
2019	18.09.2019	19/21	Nettportal	Budsjettposten deles på 2020 og 2021
2018	12.9.2018	18/20	Nye kommunenummer	SÅTE IKT tar initiativ til felles prosjekt. Sjekke eksterne midler fra fylkesmann. Hver kommune utpeker representanter mv.
2019	05.02.2019	19/1	Nye kommunenummer	Prosjektorg. Internt i SÅTE IKT, evt. deltakere fra kommunene. Kostbart, mer enn budsjett.
2018	12.9.2018	18/17	Nødstrømsaggregat	Datasentralen i Åmot. Sjekkes.
2019	05.02.2019	19/1	Profil	Prosjekt kodeverk etter sommeren. IPLOS: oppgradering i april/mai 2019. SvarUt fungerer ikke optimalt med vedlegg.
2019	18.09.2019	19/20	Profil	Ønske om fakturering rett fra Profil (av fysioterapeuter). Avvente.
2019	10.5.2019	19/14	Rekruttering BC	BC sammen med innkalling. Elements gir ingen god løsning på dette. Besluttet anbudsrunder og at prosjektet kan startes opp.
2018	12.9.2018	18/17	Sensedesk	Nytt verktøy for helpdesk, brukerstøtte og brukerskjema. Antatt overgang 1.1.2019
2019	05.02.2019	19/6	Sikker print	Ønske fra Stor-Elvdal. Behovet sjekkes.
2018	06.02.2018	18/01	Skole	IKT-bestillere sjekker behov i egen kommune.
2018	03.05.2018	18/10	Skole	Tilleggsmoduler og pedagogisk programvare. Går via SÅTE IKT som betaler og forvalter. Skal betales lokalt. SÅTE IKT sender faktura 2 ganger pr. år.
2019	10.5.2019	19/12	Skole	Ønsker om Ipad 5. - 7. klasse. Digitalisering
2019	18.09.2019	19/20	Skole	Kreve at ansatt har mobil slik at de kan adm. Eget arbeidsforhold?
2018	12.9.2018	18/22	Skoleløftet	Kostnader fordeles etter faktisk/effektivt forbruk.
2018	20.11.2018	18/27	Skoleløftet	Overføre investeringsmidler 500.000. Skolene klarer ikke å gjennomføre opplæring i 2018.
2018	20.11.2018	18/28	Skoleløftet	Rebudsjettering av kr. 500.000 til 2019
2018	12.9.2018	18/17	Speed Admin	Kulturskole. Ta kostnad via SÅTE IKT og fordele på slutten av året.
2018	06.02.2018	18/01	System X	Leverandør får nye eiere. Revisjon har tatt opp forhold rundt utestående krav, anordningsprinsippet mv. Avventer uttalelse fra revisjon og tar det derfra.
2018	03.05.2018	18/10	System X	Ba om leverandørmøte der alle fire kommuner er tilstede. Stilles til ansvar, mulig oppsigelse av avtale.
2018	20.11.2018	18/27	Teknisk	Utskifting av utstyr pr 5. år ikke hvert 4. Avvente beslutning av politikere i Trysil.
2018	06.02.2018	18/01	Telefoni	Integrasjon mot Outlook. Settes opp som fellesløsning i SÅTE IKT (avtale m/rådmenn). Må rådmenn fatte vedtak? Tas opp med rådmenn.
2019	10.5.2019	19/19	Timeplan Skole BC	Forventer innsparing. Sluttes seg til prosjektet, med forutsetning om innsparing minimum som kostnadene.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

År	Dato	Sak	Prosjekt	Kommentar
2018	06.02.2018	18/01	Turnus	Prosjekt er kjørt på god måte.
2019	05.02.2019	19/1	Turnus	Attesting og anvisng ikke helt på stell?
2018	06.02.2018	18/01	Velferd og Familia	Intergrasjon med HRM under planlegging . BC for godkjenning før oppstart.
2018	06.02.2018	18/01	Velferdsteknologi	Utfordrende prosjekt. Plattform kjøpt og avtalefestet. Noe lokale midler. Ikke budsjettet i SÅTE IKT. Må være OBS på dette i neste års budsjett.
2018	06.02.2018	18/02	Velferdsteknologi	Tilleggsmoduler. IKT-bestillere tilslutter seg. Kostnader lokalt i 2018. Årlig økning innarbeides i SÅTE IKTs budsjett fra og med 2019.
2018	03.05.2018	18/14	Velferdsteknologi	Presentasjon av prosjekt. Mange punkter tatt opp.
2018	12.9.2018	18/17	Velferdsteknologi	Uklarheter mht. avtaler
2018	20.11.2018	18/27	Velferdsteknologi	Status
2019	05.02.2019	19/1	Velferdsteknologi	E-lås: Ikke levert det de skal. Sikkerhet brannmur må vurderes nøye før løsningen settes i gang.
2019	10.5.2019	19/12	Velferdsteknologi	Problem med dekning av trygghetsalarmer.
2018	20.11.2018	18/27	VISMA HRM	Lønnsklipp på e-post, Digisyfo, Åmot kirkelige fellesråd.
2019	05.02.2019	19/1	Visma HRM	Rekrutteringsmodul: Om Elements ikke dekker behovet, blir det anbud. Utarbeide kravspesifikasjon,. Ellers feil og integrasjon familia ift. Bank.
2019	10.5.2019	19/12	Visma HRM	Intergrasjon HRM og barnevern testes i juni. Problemer med digitale sykemeldinger.
2019	18.09.2019	19/20	Visma HRM	Integrasjoner fungerer ikke optimalt.
2018	12.9.2018	18/17	Visma HRM Agresso	Åmot kirkelig fellesråd skal føres av Åmot kommune. SÅTE IKT ikke informert. Åmot ønsker å høste erfaring med overgangen.
2018	06.02.2018	18/01	WinMed Helsestasjon	SMS-løsning tas i bruk. Kostnadene tas lokalt. Ikke budsjettet i SÅTE IKT.

Tabell 22: Kilde: Referater fra IKT-bestiller utvalg 2018 - 2019. Oversikt over utvalgte saker, utarbeidet av Revisjon Øst IKS 2.4.2020.

Saker i rådmannsutvalg 2018 - 2019

- 1 Saker som gjelder budsjett, regnskap, økonomi og årsmelding
- 2 Prosjekter
- 3 Bemanning og prosjektstillinger
- 4 Innkjøp av utstyr og programvare
- 5 Gevinstrealisering
- 6 IKT-strategi
- 7 Skolestrategi
- 8 GDPR og personvernombud
- 9 Digitalisering
- 10 Status for SÅTE IKT
- 11 SLA-avtalen
- 12 Møteplaner
- 13 Intranett mv.
- 14 Saker om GIS VA og Gemini VA
- 15 Andre typer saker / diverse

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
 Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal
 kommune

16 Vedlegg C: Spørreskjemaundersøkelser

Spørreskjema til systemansvarlige i SÅTE IKT

Revisjon Øst IKS gjennomfører for tiden en forvaltningsrevisjon rettet mot SÅTE IKT, Trysil kommune som vertskommune og samarbeidskommunene Stor-Elvdal, Engerdal og Åmot kommune. Forvaltningsrevisjonen er bestilt av kontrollutvalgene i Trysil kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune. Kontrollutvalget i Åmot kommune har valgt å ikke delta i forvaltningsrevisjonen.

Forvaltningsrevisjonen skal besvare følgende tre hovedproblemstillinger:

1. I hvilken grad har SÅTE-IKT og samarbeidskommunene etablert økonomirutiner som bidrar til forutsigbarhet når det gjelder samarbeidets utgifter?
2. I hvilken grad leverer SÅTE-IKT prosjekter til riktig tid, med avtalt kvalitet og innenfor avtalt utgiftsramme (budsjetttramme)?
3. I hvilken grad er det tilstrekkelig og tydelig kommunikasjon og informasjon mellom SÅTE IKT, vertskommunen og samarbeidskommunene?

I tilknytning til problemstilling 2 og 3, kommer vi også innom rollen som systemansvarlig. Vi ber derfor om at du som er systemansvarlig besvarer spørsmålene nedenfor og returnerer spørreskjemaet pr e-post til: laila.stenseth@hedmark-revisjon.no så snart som mulig og **senest innen 27. april 2020**.

Spørreskjemaet sendes over i Word-format slik at du kan skrive inn i skjemaet og lagre det på egen PC. Når du er ferdig med å besvare skjemaet, ber vi om at du sender utfylt spørreskjema tilbake til oss som vedlegg til e-post.

Dersom du har spørsmål til dette spørreskjemaet, kan disse rettes til Laila Irene Stenseth, enten på e-post: laila.stenseth@hedmark-revisjon.no eller mobil: 90 11 21 15.

PÅ FORHÅND TAKK!

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
 Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

Vi ønsker først og få en oversikt over hvilke systemer du har systemansvar for, og ber om at du krysser av nedenfor.

Spørsmål 1: Hvilke systemer er du systemansvarlig for? (sett kryss)

SYSTEM	MARKER med X (evt. beskrivelse)
Familia	
Velferd	
System X / legekantor	
Skoleadministrativt system	
Fagsystem bibliotek	
Fagsystem flyktning og voksenopplæring	
Barnehagesystem	
Kvalitetssystem	
GDPR og personvern	
GIS og KomTek-relaterte systemer	
Økonomisystemet	
WinMed (helsestasjon)	
Lønn og personal	
Profil (hjemmebasert og sykehjem)	
Ressursstyringssystem	
Skole/ felles pedagogisk programvare	
Prosjekt Skoleløft	
Velferdsteknologi	
Andre systemer (skriv inn hvilke)	
Eventuelle andre forhold du mener vi bør være kjent med?	

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

I det følgende stiller vi noen spørsmål om prosjekter og prosjektet / prosjektene du har deltatt i perioden 2018 - 2019.

NB: Vi har tatt høyde for inntil 3 prosjekter. Har du deltatt i færre, svarer du for de du har deltatt i. Har du deltatt i flere, kan du utvide skjemaet.

Spørsmål 2: Har du vært involvert i prosjekter i løpet av 2018 – 2019?

ALTERNATIV	MARKER / HVILKET PROSJEKT
Ja	
Nei	
Hvis ja; hvilke(t) prosjekt(er):	

Spørsmål 3: Spørsmål om prosjekt 1

SPØRSMÅL	SVAR
Hva gjaldt prosjektet?	
Hva var din rolle i prosjektet?	
Planlagt oppstart og avslutning av prosjektet?	Oppstartdato: Ferdigstillelsesdato:
Hvor mye midler var bevilget til prosjektet?	Sett inn beløp:
Faktisk oppstart og avslutning?	Oppstartdato: Ferdigstillelsesdato:
Hva ble de totale utgiftene for prosjektet?	Sett inn beløp:
Hvilke andre krav stilte IKT-bestillere, rådmenn og evt. andre til prosjektet?	
Beskriv hvordan / om krav stilt av IKT-bestillere, rådmenn og evt. andre ble oppfylt.	
Hva fungerte bra i dette prosjektet?	
Hva var utfordringer i dette prosjektet?	
Andre forhold du mener det er viktig at vi er kjent med?	

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
 Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal
 kommune

Spørsmål 4: Spørsmål om prosjekt 2

SPØRSMÅL	SVAR
Hva gjaldt prosjektet?	
Hva var din rolle i prosjektet?	
Planlagt oppstart og avslutning av prosjektet?	Oppstartdato: Ferdigstillelsesdato:
Hvor mye midler var bevilget til prosjektet?	Sett inn beløp:
Faktisk oppstart og avslutning?	Oppstartdato: Ferdigstillelsesdato:
Hva ble de totale utgiftene for prosjektet?	Sett inn beløp:
Hvilke andre krav stilte IKT-bestillere, rådmenn og evt. andre til prosjektet?	
Beskriv hvordan / om krav stilt av IKT-bestillere, rådmenn og evt. andre ble oppfylt.	
Hva fungerte bra i dette prosjektet?	
Hva var utfordringer i dette prosjektet?	
Andre forhold du mener det er viktig at vi er kjent med?	

Spørsmål 5: Spørsmål om prosjekt 3

SPØRSMÅL	SVAR
Hva gjaldt prosjektet?	
Hva var din rolle i prosjektet?	
Planlagt oppstart og avslutning av prosjektet?	Oppstartdato: Ferdigstillelsesdato:
Hvor mye midler var bevilget til prosjektet?	Sett inn beløp:
Faktisk oppstart og avslutning?	Oppstartdato: Ferdigstillelsesdato:
Hva ble de totale utgiftene for prosjektet?	Sett inn beløp:
Hvilke andre krav stilte IKT-bestillere, rådmenn og evt. andre til prosjektet?	
Beskriv hvordan / om krav stilt av IKT-bestillere, rådmenn og evt. andre ble oppfylt.	
Hva fungerte bra i dette prosjektet?	
Hva var utfordringer i dette prosjektet?	
Andre forhold du mener det er viktig at vi er kjent med?	

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

I det følgende stiller vi spørsmål om din rolle som systemansvarlig og hvordan du opplever at rollen fungerer. Her ber vi også om informasjon om din formelle utdanning og hvilken erfaringsbakgrunn du har. Vi kommer inn på hva du mener fungerer bra, hvilke utfordringer du ser og hva du mener kan bli bedre.

Spørsmål 6: Hva er din formelle og reelle kompetanse sett opp mot systemansvaret?

SPØRSMÅL	SVAR
Hvilken formell kompetanse (utdanning) har du?	
Beskriv din reelle kompetanse (erfaring)	
Hva er viktig opp mot din rolle som systemansvarlig?	
Hvilken kompetanse skulle du evt. ønske at du hadde i tillegg?	
Andre forhold du mener vi bør være kjent med?	

Spørsmål 7: Stillingsstørrelse og oppgaver

SPØRSMÅL	SVAR
Hvor stor stilling har du som systemansvarlig fordelt på systemer?	
Hvilke oppgaver har du som systemansvarlig for de ulike systemene?	

Spørsmål 8: Har du tilstrekkelig ressurser til å utføre dine oppgaver?

SPØRSMÅL	SVAR
Ja	
Nei	
Hvis nei: Hva må du nedprioritere og hvilke konsekvenser har det?	

Spørsmål 9: Kontakt med fagansvarlig og brukere

SPØRSMÅL	SVAR
Har du møter med fagansvarlig eller superbrukere i kommunene?	
Hvis ja: beskriv hvor ofte og hva dere har møter om.	
Hvis nei: beskriv hvilken kontakt du har med fagansvarlige.	
Hvilken kontakt har du med andre brukere i kommunene?	

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

Spørsmål 10: Hvor fornøyd er du med kontakten med fagansvarlige og brukere?

(5 = meget fornøyd, 4 = fornøyd, 3 = verken fornøyd eller misfornøyd, 2 = misfornøyd og 1 = meget misfornøyd).

ROLLE	5	4	3	2	1
Fagansvarlige					
Andre brukere					

Her kan du gjerne begrunne din opplevelse (skriv inn i ruten nedenfor):

Spørsmål 11: Hvor fornøyd opplever du at fagansvarlige og brukere er med dine tjenester?

(5 = meget fornøyd, 4 = fornøyd, 3 = verken fornøyd eller misfornøyd, 2 = misfornøyd og 1 = meget misfornøyd).

ROLLE	5	4	3	2	1
Fagansvarlige					
Andre brukere					

Her kan du gjerne begrunne din opplevelse (skriv inn i ruten nedenfor):

Dersom du har andre opplysninger du ønsker at / mener vi bør være kjent med, kan du gjerne skrive disse inn her:

TAKK FOR AT DU TOK DEG TID TIL Å SVARE PÅ SPØRRESKJEMAET.

Med vennlig hilsen

Revisjon Øst IKS v/ Laila Irene Stenseth

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal
kommune

Spørreskjema til superbruker (fagansvarlig)

Revisjon Øst IKS gjennomfører for tiden en forvaltningsrevisjon rettet mot SÅTE IKT, Trysil kommune som vertskommune og samarbeidskommunene Stor-Elvdal, Engerdal og Åmot kommune. Forvaltningsrevisjonen er bestilt av kontrollutvalgene i Trysil kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune. Kontrollutvalget i Åmot kommune har valgt å ikke delta i forvaltningsrevisjonen.

Forvaltningsrevisjonen skal besvare følgende tre hovedproblemstillinger:

4. I hvilken grad har SÅTE-IKT og samarbeidskommunene etablert økonomirutiner som bidrar til forutsigbarhet når det gjelder samarbeidets utgifter?
5. I hvilken grad leverer SÅTE-IKT prosjekter til riktig tid, med avtalt kvalitet og innenfor avtalt utgiftsramme (budsjettramme)?
6. I hvilken grad er det tilstrekkelig og tydelig kommunikasjon og informasjon mellom SÅTE IKT, vertskommunen og samarbeidskommunene?

I tilknytning til problemstilling 2 og 3, kommer vi også innom rollen som fagansvarlige (superbrukere) og faggrupper i deltakerkommunene. Du er valgt ut til å besvare spørreskjemaet. Vi ber derfor om at du besvarer spørsmålene nedenfor og returnerer spørreskjemaet pr e-post til: laila.stenseth@hedmark-revisjon.no med kopi til jo.erik.skjeggstad@hedmark-revisjon.no så snart som mulig og **senest innen 5. mai 2020**.

Spørreskjemaet sendes over i Word-format slik at du kan skrive inn i skjemaet og lagre det på egen PC. Når du er ferdig med å besvare skjemaet, ber vi om at du sender utfylt spørreskjema tilbake til oss som vedlegg til e-post.

Dersom du har spørsmål til dette spørreskjemaet, kan disse rettes til Laila Irene Stenseth, enten på e-post: laila.stenseth@hedmark-revisjon.no eller mobil: 90 11 21 15.

PÅ FORHÅND TAKK!

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

Vi ønsker først å få oversikt over hvilke system(er) du er fagansvarlig (superbruker) for, samt avklare om du har hatt ansvar for / deltatt i prosjekt som er valgt ut for kontroll

Spørsmål 1: Hvilke systemer er du fagansvarlig for? (sett kryss)

SYSTEM	MARKER med X
Agresso	
Bibliotek	
Byggesak	
ePhorte / Elements	
Nettportal	
Familia	
GIS Line / Geodata	
KomTek	
Landbruk	
Personal	
Lønn	
Plan	
Profil	
Mobil omsorg	
Skole Moodle	
Oppad barnehage	
Teknisk VA	
Turnusprogram	
Velferd	
System X	
Infoland	
Winmed	
Visma flyktning	
Visma voksenopplæring	
Kommune TV	
Kulturskole / Speedadmin	
Barnehage (Visma)	
Velferdsteknologi	
Annet (skriv hvilket system det gjelder)	

Spørsmål 2. Har du deltatt i ett av de utvalgte prosjektene (sett X og oppgi rolle)

Prosjekt	Marker med X	Hvilken rolle hadde du?
Kodeverk i Profil (utviklingsprosjekt)		
Oppgradering fra ePhorte til Elements6 (investeringsprosjekt)		
Anskaffelse av nytt, felles barnehagesystem (investeringsprosjekt)		
Ingen av prosjektene over		

Har du **deltatt** i ett eller flere utvalgte prosjekter, går du videre og besvarer alle spørsmålene. Har du **ikke deltatt** i utvalgte prosjekter, går du videre og besvarer spørsmålene fra spørsmål 6 og utover.

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

Spørsmål 3: Spørsmål til prosjekt om kodeverk i Profil

SPØRSMÅL	SVAR	
Har du deltatt i / vært berørt av dette prosjektet? (Kryss av for Ja/Nei)	Ja:	Nei:
Dersom du har deltatt i /vært berørt av prosjektet ber vi om at du besvarer følgende spørsmål:		
Ble det utarbeidet plan for prosjektet? (Kryss av for Ja/Nei.) Hvis ja: Send oss gjerne prosjektplanen sammen med ditt svar på spørreskjemaet.	Ja:	Nei:
Beskriv prosjektets organisering med roller og arbeidsfordeling.		
Hva var din rolle i prosjektet?		
Beskriv hvorfor prosjektet ble gjennomført og hva dere ønsket å oppnå.		
Hva var planlagt tidsperspektiv for prosjektet? (Angi gjerne planlagt oppstart, milepæler og avslutningstidspunkt forprosjektet)	Oppstartdato:	
	Viktige milepæler:	
	Ferdigstillelsesdato:	
	Kommentarer:	
Beskriv ressurser og budsjett som var planlagt til prosjektet.	Sett inn planlagt tidsforbruk:	
	Sett inn beløp:	
	Kommentarer:	
Hva ble det faktiske tidsperspektivet for prosjektet? (Angi gjerne oppstart, milepæler og avslutningstidspunkt forprosjektet)	Oppstartdato:	
	Viktige milepæler:	
	Ferdigstillelsesdato:	
	Kommentarer:	
Tidsressurser og bevilgning (penger) som ble brukt til prosjektet.	Sett inn tidsforbruk:	
	Sett inn beløp:	
	Kommentarer:	

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
 Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

SPØRSMÅL	SVAR	
Til hvem og på hvilken måte er status på prosjektet rapportert?		
Hvilke krav ble ellers stilt til prosjektet? Hvem stilte kravene?		
Beskriv om krav ble oppfylt / hvordan krav ble oppfylt?		
Hva mener du fungerte bra i dette prosjektet?		
Hva kunne forbedres i dette prosjektet?		
Samarbeidet du / dere med leder i SÅTE IKT?	Ja:	Nei:
Hvis Ja: Beskriv hvordan samarbeidet med leder i SÅTE IKT fungerte?		
Samarbeidet du /dere med systemansvarlig?	Ja:	Nei
Hvis ja: Beskriv hvordan samarbeidet med aktuell systemansvarlig for prosjektet fungerte		
Andre forhold du mener det er viktig at vi er kjent med?		

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

Spørsmål 4: Spørsmål til prosjekt oppgradering fra ePhorte til Elements 6

SPØRSMÅL	SVAR	
Har du deltatt i / vært berørt av dette prosjektet? (Kryss av for Ja/Nei)	Ja:	Nei:
Dersom du har deltatt i /vært berørt av prosjektet ber vi om at du besvarer følgende spørsmål:		
Ble det utarbeidet plan for prosjektet? (Kryss av for Ja/Nei.) Hvis ja: Send oss gjerne prosjektplanen sammen med ditt svar på spørreskjemaet.	Ja:	Nei:
Beskriv prosjektets organisering med roller og arbeidsfordeling.		
Hva var din rolle i prosjektet?		
Beskriv hvorfor prosjektet ble gjennomført og hva dere ønsket å oppnå.		
Hva var planlagt tidsperspektiv for prosjektet? (Angi gjerne planlagt oppstart, milepæler og avslutningstidspunkt forprosjektet)	Oppstartdato:	
	Viktige milepæler:	
	Ferdigstillelsesdato:	
	Kommentarer:	
Beskriv ressurser og budsjett som var planlagt til prosjektet.	Sett inn planlagt tidsforbruk:	
	Sett inn beløp:	
	Kommentarer:	
Hva ble det faktiske tidsperspektivet for prosjektet? (Angi gjerne oppstart, milepæler og avslutningstidspunkt forprosjektet)	Oppstartdato:	
	Viktige milepæler:	
	Ferdigstillelsesdato:	
	Kommentarer:	
Tidsressurser og bevilgning (penger) som ble brukt til prosjektet.	Sett inn tidsforbruk:	
	Sett inn beløp:	
	Kommentarer:	

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
 Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

SPØRSMÅL	SVAR	
Til hvem og på hvilken måte er status på prosjektet rapportert?		
Hvilke krav ble ellers stilt til prosjektet? Hvem stilte kravene?		
Beskriv om krav ble oppfylt / hvordan krav ble oppfylt?		
Hva mener du fungerte bra i dette prosjektet?		
Hva kunne forbedres i dette prosjektet?		
Samarbeidet du / dere med leder i SÅTE IKT?	Ja:	Nei:
Hvis Ja: Beskriv hvordan samarbeidet med leder i SÅTE IKT fungerte?		
Samarbeidet du /dere med systemansvarlig?	Ja:	Nei
Hvis ja: Beskriv hvordan samarbeidet med aktuell systemansvarlig for prosjektet fungerte		
Andre forhold du mener det er viktig at vi er kjent med?		

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

Spørsmål 5: Spørsmål til prosjekt anskaffelse av felles barnehagesystem

SPØRSMÅL	SVAR	
Har du deltatt i / vært berørt av dette prosjektet? (Kryss av for Ja/Nei)	Ja:	Nei:
Dersom du har deltatt i /vært berørt av prosjektet ber vi om at du besvarer følgende spørsmål:		
Ble det utarbeidet plan for prosjektet? (Kryss av for Ja/Nei.) Hvis ja: Send oss gjerne prosjektplanen sammen med ditt svar på spørreskjemaet.	Ja:	Nei:
Beskriv prosjektets organisering med roller og arbeidsfordeling.		
Hva var din rolle i prosjektet?		
Beskriv hvorfor prosjektet ble gjennomført og hva dere ønsket å oppnå.		
Hva var planlagt tidsperspektiv for prosjektet? (Angi gjerne planlagt oppstart, milepæler og avslutningstidspunkt forprosjektet)	Oppstartdato:	
	Viktige milepæler:	
	Ferdigstillelsesdato:	
	Kommentarer:	
Beskriv ressurser og budsjett som var planlagt til prosjektet.	Sett inn planlagt tidsforbruk:	
	Sett inn beløp:	
	Kommentarer:	
Hva ble det faktiske tidsperspektivet for prosjektet? (Angi gjerne oppstart, milepæler og avslutningstidspunkt forprosjektet)	Oppstartdato:	
	Viktige milepæler:	
	Ferdigstillelsesdato:	
	Kommentarer:	
Tidsressurser og bevilgning (penger) som ble brukt til prosjektet.	Sett inn tidsforbruk:	
	Sett inn beløp:	
	Kommentarer:	

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
 Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

SPØRSMÅL	SVAR	
Til hvem og på hvilken måte er status på prosjektet rapportert?		
Hvilke krav ble ellers stilt til prosjektet? Hvem stilte kravene?		
Beskriv om krav ble oppfylt / hvordan krav ble oppfylt?		
Hva mener du fungerte bra i dette prosjektet?		
Hva kunne forbedres i dette prosjektet?		
Samarbeidet du / dere med leder i SÅTE IKT?	Ja:	Nei:
Hvis Ja: Beskriv hvordan samarbeidet med leder i SÅTE IKT fungerte?		
Samarbeidet du /dere med systemansvarlig?	Ja:	Nei
Hvis ja: Beskriv hvordan samarbeidet med aktuell systemansvarlig for prosjektet fungerte		
Andre forhold du mener det er viktig at vi er kjent med?		

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

I denne delen av spørreskjemaet stiller vi noen generelle spørsmål om samarbeidet mellom deg, øvrige fagansvarlige, samt SÅTE IKT og de systemansvarlig.

Spørsmål 6: Kontakt med SÅTE IKT, systemansvarlige og fagansvarlig i øvrige kommuner

SPØRSMÅL	SVAR	
Har du møter med SÅTE IKT og / eller systemansvarlige? (Kryss Ja/Nei)	Ja:	Nei:
Hvis ja: beskriv med hvem, hvor ofte og hva dere har møter om.		
Hvis nei: beskriv hvilken kontakt du har med SÅTE IKT og systemansvarlige.		
Beskriv kort hvilken kontakt har du med andre fagansvarlige i SÅTE-kommunene?		

Spørsmål 7: Hvor fornøyd er du med kontakten med systemansvarliges tjenester?

(5 = meget fornøyd, 4 = fornøyd, 3 = verken fornøyd eller misfornøyd, 2 = misfornøyd og 1 = meget misfornøyd).

ROLLE	VURDERING				
	5	4	3	2	1
Systemansvarlig for (sett inn system)					
Systemansvarlig for (sett inn system)					
Systemansvarlig for (sett inn system)					

Vi har tatt høyde for inntil 3 systemansvarlige. Har du kontakt med flere, kan du utvide skjemaet.

Her kan du gjerne begrunne din opplevelse (skriv inn i ruten nedenfor):

Spørsmål 8: Hvor fornøyd opplever du at systemansvarlige er med deg?

(5 = meget fornøyd, 4 = fornøyd, 3 = verken fornøyd eller misfornøyd, 2 = misfornøyd og 1 = meget misfornøyd).

ROLLE	VURDERING				
	5	4	3	2	1
Systemansvarlig for (sett inn system)					
Systemansvarlig for (sett inn system)					
Systemansvarlig for (sett inn system)					

Forvaltningsrevisjon: Forvaltningsrevisjon i SÅTE IKT: Samarbeid mellom kommunene Stor-Elvdal, Åmot, Trysil og Engerdal
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalgene i Trysil, Stor-Elvdal og Engerdal kommune, Stor-Elvdal kommune og Engerdal kommune

Vi har tatt høyde for inntil 3 systemansvarlige. Har du kontakt med flere, kan du utvide skjemaet.

Her kan du gjerne begrunne din opplevelse (skriv inn i ruten nedenfor):

--

Avslutningsvis ber vi om at du fyller ut opplysningene i spørsmål 9 og eventuelt spørsmål 10.

Spørsmål 9: Kontakt med fagansvarlige i øvrige SÅTE-kommuner

SPØRSMÅL	SVAR
Fagansvarlig og system:	
Beskriv type kontakt	
Beskriv hva dere har kontakt om	
Hva fungerer bra i samarbeidet / kontakten?	
Hva kan forbedres i samarbeidet / kontakten?	

Spørsmål 10. Dersom du har andre opplysninger du ønsker at / mener vi bør være kjent med, kan du gjerne skrive disse inn her:

--

TAKK FOR AT DU TOK DEG TID TIL Å SVARE PÅ SPØRRESKJEMAET.

Med vennlig hilsen

Revisjon Øst IKS v/ Laila Irene Stenseth

Arkivsak-dok. 21/00010-1
Saksbehandler Gunvor Kristin Moe

Saksgang	Møtedato
Engerdal kontrollutvalg 2019 - 2023	01.03.2021

SAK EN - 3/21 BESTILLING AV PROSJEKTPLAN FOR NY FORVALTNINGSREVISJON

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget bestiller av Revisjon Øst IKS en prosjektplan for gjennomføring av forvaltningsrevisjonsprosjekt nr xxxxxxxxxx». Prosjektplanen legges fram for kontrollutvalget på neste møte 3. mai.

Vedlegg:

Plan for forvaltningsrevisjon

Saksframstilling:

Kontrollutvalget skal etter kommunelovens § 23 – 3 se til at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak.

Kontrollutvalget behandlet i møte 8.6.2020, sak 2020/12, Plan for forvaltningsrevisjon 2020 – 2023, der innstilling til kommunestyret var følgende:

1. Den framlagte Plan for forvaltningsrevisjon med prosjekter:
 - Nr. 1 "Offentlige anskaffelser (Evt.kontraktsoppfølging ifm. anskaffelser"
 - Nr. 4 "Kompetanse i kommunens organisasjon"
 - Nr. 13 "Styring og drift av pleie- og omsorgstjenesten"
 - Nr. 24 "Barnevern, tidlig inngripen, kapasitet og kompetanse"
 - Nr. 29 "Skolemiljø og mobbing (etterlevelse av Opplæringslova kap. 9A)"
 - Nr. 31 "Barnehagetilbudet. Kvalitet og tilbud til barn med behov for ekstra ressurser"
 - Nr. 34 "Styring av bygge-/investeringsprosjekter - internkontroll, oppfølging og økonomi"
 - Nr. 43 "Beredskap i kommunen"

I perioden 2020 – 2023 godkjennes.

2. Kommunestyret gir kontrollutvalget fullmakt til å foreta endringer i planen i planperioden.

Kontrollutvalget vil på bakgrunn av vedlagte plan bestille en prosjektplan for gjennomføring av en ny forvaltningsrevisjon.

Særskilt bestilling 2020

Utarbeidet av Hedmark Revisjon IKS
på oppdrag fra kontrollutvalget i
Engerdal kommune

Plan for forvaltningsrevisjon for Engerdal kommune 2020-2023

1 Vedtak om plan for forvaltningsrevisjon

Områder og temaer som har vært aktuelle å ta inn i plan for forvaltningsrevisjon er behandlet i kontrollutvalgets møte 02.10 2019 sak PS 19/23, 02.03.2020 sak PS 2020/4 og 08.06.2020 sak PS 2020/12. Hedmark Revisjon IKS har utarbeidet «Overordnet analyse for forvaltningsrevisjon – Engerdal kommune (2019)», som har vært kontrollutvalgets arbeidsdokument i forbindelse med valg av tema. Betegnelsen «overordnet analyse» tilsvarer det som i ny kommunelov betegnes som «risiko- og vesentlighetsvurderinger»¹. Den foreløpige listen over temaer til Plan for forvaltningsrevisjon 2019-23, kan oppsummeres som følger (nummereringen henviser til punkter i overordnet analyse):

- Nr. 1 «Offentlige anskaffelser (Evt. kontraktsoppfølging ifm. anskaffelser)»
- Nr. 4 «kompetanse i kommunens organisasjon»
- Nr. 13 «Styring og drift av pleie- og omsorgstjenesten»
- Nr. 24 «Barnevern, tidlig inngripen, kapasitet og kompetanse»
- Nr. 29 «Skolemiljø og mobbing (etterlevelse av Opplæringslova kap. 9A)»
- Nr. 31 «Barnehagetilbudet. Kvalitet og tilbud til barn med behov for ekstra ressurser»
- Nr. 34 «Styring av bygge-/investeringsprosjekter – internkontroll, oppfølging og økonomi»
- NR. 43 «Beredskap i kommunen»

Temaene prioriteres av Kontrollutvalget, som også bør gis mulighet til å gjøre endringer i planen i løpet av planperioden dersom det skulle bli nødvendig. I dette dokumentet legger Hedmark Revisjon IKS frem forslag til prosjekter innenfor de 8 nevnte temaer. Vi fastholder de prosjektnumre som fremgår ovenfor, slik at linjen tilbake til den overordnede analyse fortsatt er tydelig².

Notatet viser våre forslag til problemstillinger, hvor vi har tatt utgangspunkt i en vesentlighets- og risikovurdering jf. vedlegg B. Kontrollutvalget vil for hvert tema få utarbeidet en prosjektplan hvor revisor og kontrollutvalg utreder videre hva som er relevant og ønskelig at prosjektene undersøker. Det er i denne forbindelse sentralt at forvaltningsrevisjonsprosjektene gir informasjon og innspill til eventuelle forbedringspunkter, og at prosjektene blir til nytte for så vel kommunens administrasjon som de innbyggere som benytter de kommunale tilbudene.

Løten, den 9. juni 2020

Jo Erik Skjeggstad
Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

¹ I den grad det i dette dokumentet henvises til «overordnet analyse» gjelder dette den analysen som ble gjennomført av Hedmark Revisjon IKS våren 2019, før ny kommunelov trådte i kraft.

² Se også liste over temaer fra overordnet analyse i vedlegg A

Plan for forvaltningsrevisjon for Engerdal kommune

2020-2023

Innholdsfortegnelse

<u>1</u>	<u>VEDTAK OM PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON</u>	<u>2</u>
<u>2</u>	<u>PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON – HVA ER DET?</u>	<u>4</u>
<u>3</u>	<u>PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON I ENGERDAL KOMMUNE</u>	<u>5</u>
<u>4</u>	<u>HENSYNET TIL ØVRIGE BESTILLINGER</u>	<u>5</u>
<u>5</u>	<u>FORVALTNINGSREVISJON I SELSKAPER SOM KOMMUNENE HAR EIERINTERESSER I</u>	<u>6</u>
<u>6</u>	<u>FORSLAG TIL PROSJEKTER I PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON</u>	<u>6</u>
6.1	PROSJEKT NR. 1 «OFFENTLIGE ANSKAFFELSER OG KONTRAKTSOPPFØLGING	6
6.2	PROSJEKT NR. 4 «KOMPETANSE I KOMMUNENS ORGANISASJON»	8
6.3	PROSJEKT NR. 13 «STYRING OG DRIFT AV PLEIE OG OMSORGSTJENESTEN»	9
6.4	PROSJEKT NR. 24 «BARNEVERN - TIDLIG INNGRIPEN, KAPASITET OG KOMPETANSE»	10
6.5	PROSJEKT NR. 29 «SKOLEMILJØ OG MOBBING (ETTERLEVELSE AV OPPLÆRINGSLOVEN KAP. 9A)»	12
6.6	PROSJEKT NR. 31 «BARNEHAGETILBUDET – KVALITET OG TILBUD TIL BARN MED BEHOV FOR EKSTRA RESSURSER»	14
6.7	PROSJEKT NR. 34 «STYRING AV BYGGE-/INVESTERINGSPROSJEKTER – INTERNKONTROLL, OPPFØLGING OG ØKONOMI»	15
6.8	PROSJEKT NR. 43 «BEREDSKAP I KOMMUNEN»	16
<u>7</u>	<u>REFERANSER</u>	<u>18</u>
7.1	SKRIFTLIGE DOKUMENTER	18
7.2	NETTSTEDER	18
	<u>VEDLEGG A: OVERSIKT - PROSJEKTER I PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON 2019-2023</u>	<u>19</u>
	<u>VEDLEGG B: AKTUELLE OMRÅDER FOR FORVALTNINGSREVISJON I OVERORDNET ANALYSE 2019</u>	<u>21</u>

2 Plan for forvaltningsrevisjon – hva er det?

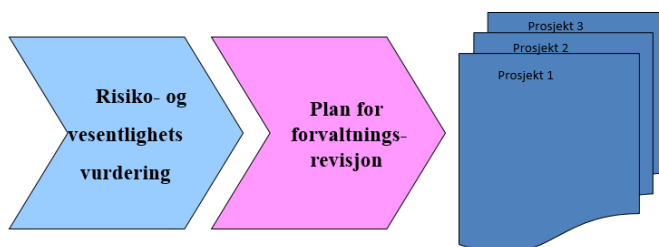
Kontrollutvalget skal etter kommunelovens § 23-2 se til at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger. Det er dette som forstås som forvaltningsrevisjon.³

Det følger av Kommunelovens § 23-3 at kontrollutvalget skal utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjonen i kommunen og i kommunens selskaper. Planen skal lages minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert. Kommunestyret står også fritt til å bestemme at slike planer skal utarbeides oftere. For at planene skal være effektive og inneha nødvendige kvaliteter, kan det være hensiktsmessig at disse utarbeides årlig – eventuelt at planen hvert år undergis en vurdering med henblikk på behov for endringer. Det kan også være hensiktsmessig å samordne planleggingen av forvaltningsrevisjon med planleggingen av eierskapskontroller etter KL § 23-4

Planen for forvaltningsrevisjon vedtas av kommunestyret. Kontrollutvalget vedtar hvilke revisjoner som skal gjennomføres med utgangspunkt i denne planen. Kontrollutvalgets myndighet til å foreta eventuelle endringer i den vedtatte planen vil bero på hvilke rammer kommunestyret har satt. Eksempelvis kan kommunestyret delegere til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden. Ofte vil kommunens utfordringer endre seg over tid, slik at risikoområder med behov for forvaltningsrevisjon også endrer seg kontinuerlig.

Plan for forvaltningsrevisjon skal baseres på en vurdering av risiko og vesentlighet for kommunens virksomhet. Målet i denne vurderingen er å avdekke indikasjoner på avvik eller svakheter som kan være gjenstand for forvaltningsrevisjonen sett i forhold til økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og kommunestyrets vedtak. Målsettinger og risikovurderinger henger nøye sammen, da risikovurderingen består i å identifisere relevante trusler for oppnåelse av kommunens målsettinger. Risiko kan skyldes både interne og eksterne forhold. Eksempel på eksterne forhold kan være ny lovgivning eller reguleringer, endring i kommunens økonomi etc. Interne faktorer kan være organisatoriske endringer, rekrutteringsproblemer, kompetanse og kapasitet, organisasjonskultur etc.

I oversiktsform blir forløpet frem mot en plan for forvaltningsrevisjon og gjennomføring av forvaltningsrevisjon som følger:

³ I tillegg til forvaltningsrevisjon kan kontrollutvalget bestille «særskilte bestillinger». Særskilte bestillinger adskiller seg fra forvaltningsrevisjon ved at prosjektene ikke fullt ut gjennomføres i samsvar med standarden, RSK001, som forvaltningsrevisjon følger. De særskilte bestillinger blir videre ikke underlagt kvalitetskontroll fra Norges Kommunerevisorforbund. Særskilte bestillinger vil typisk være mindre i omfang og ha et mer innsnevret fokusområde enn i en forvaltningsrevisjon.

Risiko- og vesentlighetsvurderingene, plan for forvaltningsrevisjon og prosjektrapportene vil som utgangspunkt være offentlig tilgjengelig for allmennheten, jf. offentlighetsloven § 2.

3 Plan for forvaltningsrevisjon i Engerdal kommune

Kontrollutvalget i Engerdal kommune fikk fremlagt en overordnet analyse i møte den 02.10.2019.

Analysen er utarbeidet av Hedmark Revisjon IKS og bygger på informasjon fra:

- Økonomiplan 2019-22
- Årsbudsjett 2019
- Årsmelding for 2017 og 2018
- Forespørsler til, og samtale med rådmannen
- Samtaler med utvalgte ansatte hos Hedmark Revisjon IKS
- Diverse statistikk fra KOSTRA, folkehelseprofilen, Kommunebarometeret mv.

På bakgrunn av den overordnede analysen har kontrollutvalget valgt en rekke temaer som kan være relevante i en plan for forvaltningsrevisjon. I dette dokumentet, presenterer vi de valgte temaene nærmere. Årsaken til at både det gamle og det nye kontrollutvalget har vært involvert i prosessen er ønsket om å dra nytte av de erfaringer det gamle kontrollutvalget hadde gjort i den perioden de hadde denne funksjonen. Dokumentet skulle gi det nye kontrollutvalget et grunnlag for det videre arbeidet med plan for forvaltningsrevisjon. Sittende kontrollutvalg fikk i møte 02.03.2020 seg forelagt foreløpig plan og de risiko- og vesentlighetsvurderinger som ble gjort i forbindelse med overordnet analyse. Innspill fra sittende kontrollutvalg er innarbeidet i det endelige forslaget til plan som oversendes kommunestyre til behandling. Det anbefales at kontrollutvalgets ansvar i forhold til plan for forvaltningsrevisjon også inkluderer en prioritering av prosjektene (hvilken rekkefølge de skal gjennomføres i).

Det bør også tas stilling til om kontrollutvalget skal ha mulighet for å gjøre endringer i planen i planperioden. I så fall, bør dette spørsmålet legges frem for kommunestyret – enten ved å ta det inn i selve planen, eller som en innstilling i saken som legges frem for kommunestyret. Vi mener at muligheten til å være fleksibel er avgjørende for at kontrollutvalget skal kunne gjøre kontroller på de områder som til enhver tid er mest kritiske med hensyn til risiko og vesentlighet.

4 Hensynet til øvrige bestillinger

Mange undersøkelser på et og samme tjenesteområde kan medføre en stor belastning for den aktuelle administrasjonen. Med mindre det er et særskilt behov, bør det derfor tilstrebes at undersøkelsene ikke berører områder hvor det nylig er gjennomført andre særskilte bestillinger eller forvaltningsrevisjoner. Følgende forvaltningsrevisjonsprosjekter har blitt gjennomført eller skal gjennomføres i Engerdal kommune (bestillingsår i parentes):

- Lærerfravær, vikarbruk og lærerkompetanse i grunnskolen (2015)
- Midt Hedmark brann og redningsvesen IKS – Varslingsrutiner (2018)
- Samhandlingsreformen- kapasitet og kompetanse knyttet til utskrivningsklare pasienter (2019)
- SÅTE – Økonomirutiner og prosjektstyring (fellesprosjekt leveres 2019)
- Undersøkelse – Etske retningslinjer og varslingsrutiner (2017)

- Undersøkelse - Vedtekter Femundsfondet og Næringsfondet (2017)
- Undersøkelse – Engerdal kommunes engasjement i AS Fæmund (2018)
- Undersøkelse – Avvikling av prosjektlederstilling Engerdal i sentrum/Engerdal torg (2018)
- Undersøkelse - PU og vergemål (2018)
- Undersøkelse – behandling av formelle forhold knyttet til Engerdal kommuneskog KF sitt engasjement i Engerdal utmarkslag (2019)

5 Forvaltningsrevisjon i selskaper som kommunene har eierinteresser i

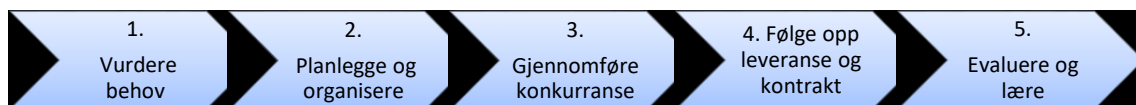
Oversikt over kommunens eierskap er presentert i overordnet analyse 2019. I forbindelse med de risiko- og vesentlighetsvurderingene som er gjort er kommunale tjenester som utøves av kommunalt eide selskaper eller andre aktuelle forhold, tatt hensyn til i overordnet analyse. Det utarbeides en egen plan for eierskapskontroll i kommunens selskaper som kan ses i sammenheng med plan for forvaltningsrevisjon.

6 Forslag til prosjekter i plan for forvaltningsrevisjon

6.1 Prosjekt nr. 1 «Offentlige anskaffelser og kontraktsoppfølging

Kommunen kjøper varer og tjenester for store beløp, og det er viktig å ha gode rutiner, som sikrer regeletterlevelse, for alle deler av innkjøpsprosessen. Det ble gjennomført en kontroll i kommunen i 2012 som blant annet viste omfattende kjøp utenom de rammeavtaler som var inngått. Engerdal kommune er medeier, og kjøper tjenester fra Abakus AS i forbindelse med anskaffelser. Likevel er det kommunen selv som vil stå ansvarlig dersom anskaffelsene er ikke er gjort i henhold til regelverket. Det vil videre være kommunen som har ansvaret for at de kontraktene som inngås, følges opp.

En anskaffelsesprosess har ulike faser som kan illustreres slik:

Kilde: <http://anskaffelser.no>

Et prosjekt på innkjøp kan omhandle etterlevelse av anskaffelsesregelverket (som i hovedsak skjer i fase 2-3), men også oppfølging av leveransen/inngåtte kontrakter (fase 4.). Det er tett sammenheng mellom det som skjer i de ulike fasene, og det arbeidet som gjøres i en tidlig fase kan få store konsekvenser for de senere fasene. Ved offentlige innkjøp skal en anskaffelse som hovedregel lyses ut for å innhente tilbud. Hva som er det beste tilbudet må avgjøres etter et sett kriterier. Disse kriteriene refereres som oftest til som kravspesifikasjoner og blir vedlagt utlysningen av tilbudskonkurransen.

Det har i de senere år blitt mer vanlig å legge til grunn kriterier for etisk handel og krav til arbeidsvilkår og arbeidsforhold i offentlige kontrakter. Det er også kommet på plass lovverk og

Plan for forvaltningsrevisjon for Engerdal kommune

2020-2023

anbefalinger fra statlig hold på området. Det er også vanlig å ta hensyn til miljø i anskaffelsene og å stille krav til leverandørene om at de legger til rette for å ta inn lærlinger i bedriften. En forvaltningsrevisjon på området kan ha fokus på hvordan dette følges opp fra kommunens side. Ettersom de ulike fasene i en anskaffelsesprosess henger tett sammen mener vi det vil være hensiktsmessig at en samtidig med å kontrollere hvorvidt anskaffelsene tar hensyn til sentrale krav til etisk handel og arbeidsvilkår etc., også kontrollerer om regelverket for offentlige anskaffelser etterleves. Det tas sikte på å kontrollere et utvalg anskaffelser av litt forskjellig type, og det kan være aktuelt å velge ut både enkeltanskaffelser, rammeavtaler og bygge/anleggskontrakter.

Revisjonskriterier kan utledes fra lovverket rundt offentlige anskaffelser, forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter og Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) sin veileder på området. Difi har også utarbeidet en veileder for «Sosialt ansvar i offentlige anskaffelser» som kan legges til grunn. Videre finnes det en mer generell veileder for kontraktsoppfølging av offentlige anskaffelser som kan benyttes som et utgangspunkt for hvilke krav som kan stilles til kommunens kontraktsoppfølging. I tillegg vil vi legge eventuelle interne regler og rutiner på området til grunn når vi utleder revisjonskriterier.

Vi ser for oss en forvaltningsrevisjon med følgende formål og problemstillinger:

Formål

Å undersøke om Engerdal kommune etterlever Lov om offentlige anskaffelser og sikrer kontraktsoppfølging etter inngåtte anskaffelser.

Problemstillinger

1. I hvilken grad etterlever Engerdal kommune Lov om offentlige anskaffelser?
2. Har kommunen etablert rutiner som sikrer en hensiktsmessig kontraktsoppfølging?
3. Følger kommunen opp at leverandørene leverer i samsvar med kontrakt og kontraktbestemmelsene, herunder krav knyttet til:
 - Etisk handel
 - Arbeidsvilkår/forhold hos leverandører og underleverandører
 - Miljø
 - Lærlinger

Nytteverdi

Når kommuner går til anskaffelser av varer og tjenester skal kommunene følge lovbestemmelsene og retningslinjene for offentlige anskaffelser. En forvaltningsrevisjon kan belyse hvorvidt kommunen etterlever fastsatt regelverk

Oppfølging av kontrakter er avhengig av gode rutiner gjennom hele innkjøpsprosessen. De kriterier og vilkår som legges til grunn innledningsvis vil være avgjørende for de krav kommunen kan stille med hensyn til levert produkt tjeneste. Som offentlig innkjøper vil kommunen ha plikt til å stille spesielle krav til leverandørene når det gjelder etikk, forhindre sosial dumping, miljø og lærlinger. En forvaltningsrevisjon kan avdekke om dette er forhold som følges opp av Engerdal kommune, eventuelt bidra til økt fokus på denne typen problemstillinger.

6.2 Prosjekt nr. 4 «Kompetanse i kommunens organisasjon»

Endringer i befolkningssammensetning, innbyggertall, ressursituasjon og innbyggernes forventninger stiller krav til utvikling og fornying i kommunene. Det er derfor nødvendig med kontinuerlig nytenkning, utvikling og innovasjon. Dette innebærer økte krav til kommunalt ansatte. Kommunene er både samfunnsutviklere og leverandør av velferdstjenester. Det er forventninger om at kommunene skal levere tjenester av god kvalitet og at de skal være effektive. Samtidig konkurrerer kommunen med andre arbeidsgivere om kompetente ansatte. For å lykkes må kommunene satse systematisk og strategisk på kompetanse og kompetanseutvikling i egen organisasjon. Kompetanse kan tilflytte kommunen både gjennom rekruttering og kompetansehevede tiltak.

Med bakgrunn i ovenstående kan en si at tematikken har aktualitet for alle kommuner, og dermed også for Engerdal kommune. I og med at Engerdal kommune er en mindre kommune, samtidig som befolkningens gjennomsnittsalder er økende og en ikke har noe særlig med tilflytting, kan en anta at tematikken er spesielt aktuell i kommunen. De kommunale oppgavene favner svært bredt innholdsmessig. For å sikre økende krav til kvalitet i tjenestene er det behov for å ha godt kompetente medarbeidere i kommunen. Det er risiko for at kommunen ikke klarer å opprettholde en tilstrekkelig spisskompetanse innenfor alle fagfelt. I løpet av de siste årene har det også kommet endringer i lovverk som medfører økte kompetansekrav, for eksempel i barnehager.

Et prosjekt kan skaffe oversikt over om kommunen har en hensiktsmessig planlegging, gjennomføring og evaluering av tiltak med hensyn til å sikre at virksomhetene og den enkelte medarbeider har nødvendig kompetanse. Revisjonskriterier kan utledes fra kommuneloven, særlover innen opplæring, barnehage, helse og omsorgstjenester etc. Det vil også være aktuelt å utlede kriterier fra hovedavtale, tariffavtale og veiledere på området og/eller kommunens egne plandokumenter.

Kontrollutvalget har gitt innspill på at det er utfordrende for kommunen at en blant annet har høy turnover i arbeidsstokken, spesielt med hensyn til ledere. Et prosjekt kan videre ses i sammenheng, eller ha betydning for flere av temaene nevnt i overordnet analyse 2019. Eksempelvis med arbeidsmiljø/HMS, kommunens internkontroll og tema 7 oppfølging av kommunens kvalitetssystem. Det vil være hensiktsmessig å avgrense gjennomgangen til et utvalg sektorer/enheter i kommunen. Avgrensing vil skje i dialog med kontrollutvalget.

Vi ser for oss at følgende formål og problemstillinger kan være aktuelle:

Formål	Formålet med forvaltningsrevisjonen er å undersøke om kommunen har en strategisk kompetansestyring som bidrar til å sikre kommunen og den enkelte ansatte nødvendig kompetanse til å utføre kommunens oppgaver, herunder å undersøke hvordan kommunens sektorer og enheter har arbeidet for å nå målsetninger om økt kompetanse innenfor tjenesteytende sektorer og enheter.
---------------	--

Problemstillinger	<ol style="list-style-type: none"> 1. I hvilken grad har kommunen etablert planverk og system for å sikre at sektorer, enheter og den enkelte medarbeider nødvendig kompetanse? 2. I hvilken grad er utvalgte sektorer og enheter i kommunen i stand til å rekruttere, beholde og utvikle nødvendig kompetanse
--------------------------	--

Nytteverdi	Endringer i befolkningssammensetning, innbyggertall, ressursituasjon og innbyggernes forventninger stiller krav til utvikling og fornying i kommunene. Det
-------------------	--

er derfor nødvendig med kontinuerlig nytenkning, utvikling og innovasjon. En forvaltningsrevisjon er tenkt å klargjøre hvordan kommunen arbeider med tematikken, og i hvilken grad det er lagt til rette for å rekruttere og beholde ansatte med god/riktig kompetanse.

6.3 Prosjekt nr. 13 «Styring og drift av pleie og omsorgstjenesten»

Pleie- og omsorgstjenesten i Engerdal er en del av enhet for helse og velferd, og består blant annet av forebyggende rehabilitering, institusjonstjenester, habilitering/avlastning og legetjenesten. Pleie- og omsorg er det fagområdet i kommunen hvor budsjettoverskridelsene er høyest. Dette kan eksempelvis skyldes at budsjetttrammene for området ikke er tilstrekkelige (urealistiske rammer), at det er utfordringer knyttet til styringen av tjenestene mv. Vi vet at det har vært utfordringer med hensyn til stabilitet i ledelsen ved enheten. Pleie og omsorgstjenestene er et omfattende og komplekst område med en rekke ulike brukergrupper og tjenester. Dette kan etter revisors skjønn tilsi økt risiko for styringsutfordringer.

Når det gjelder enkeltområder innen fagområdet, har kommunen gått noe opp og ned på kommunebarometeret når det gjelder pleie og omsorgstjenester (nr. 161), og har falt noen plasser på barometeret siden i fjor. Kommunen har nesten dobbelt så høye utgifter pr. oppholdsdøgn som KOSTRA gruppe 6 og landsgjennomsnittet. Kommunen har totalt sett en ganske gjennomsnittlig andel brukere som mottar tjenester fra pleie- og omsorgstjenesten. Andelen brukere (80 år og eldre) av hjemmetjenester er noe over snittet, mens andel beboere på sykehjem er litt lavere enn snittet. Andelen mottakere av hjemmetjenester i aldersgruppen 0-66 år er høyere enn i KOSTRA gruppe 6, men lavere enn landsgjennomsnittet. Årsverk pr. bruker av omsorgstjenester lå på 0,93 i 2018, mens tilsvarende for KOSTRA gruppe 6 var 0,60 og for landet (utenom Oslo) var 0,57. Engerdal ser ut fra dette ut til å ha en høyere bemanning enn i andre kommuner, og dermed en tjeneste som er dyrere enn for andre kommuner. Det presiseres at det kan være flere årsaker enn bemanningsnivået som bidrar til et høyt kostnadsnivå.

Forvaltningsrevisjonen vil ha et overordnet perspektiv og fokusere på hvilke styringssystemer kommunen har for å sikre måloppnåelse innen pleie- og omsorgssektoren, om disse benyttes og om de sikrer en forsvarlig drift i pleie- og omsorgssektoren. Det antas at en innen sektoren har målsettinger om etterlevelse av lov og forskrift, at driften skal være rasjonell/effektiv, at en skal levere tjenester med god kvalitet og at tjenestene skal utvikles ut fra de behov som brukerne har. Videre at en har ansatte som trives og gjør en god jobb. Gjennomgangen vil berøre hvordan driften planlegges, hvilke mål som er fastsatt, registrering av resultater og rapportering på måloppnåelse. Vanlige verktøy til styring av pleie- og omsorgssektoren er elektroniske kvalitetssystemer, system for internkontroll, avviksregistrering samt oppfølging og rapportering på målsettinger som er fastsatt i kommunens planverk.

Revisjonskriterier kan utledes fra Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven), forskrift om internkontroll i sosial- og helsetjenesten, forskrift om kvalitet i pleie- og omsorgstjenestene for tjenesteyting etter lov av 19.11.1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene og etter lov av 13.12.1991 nr. 81 om sosiale tjenester mv. Veiledere på området og faglitteratur.

Vi ser for oss en forvaltningsrevisjon med følgende formål og problemstillinger:

Formål	Å undersøke om Engerdal kommune har styringssystemer i pleie- og omsorgssektoren som sikrer en forsvarlig drift av sektoren
Problemstillinger	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Har kommunen hensiktsmessige styringssystemer for å sikre måloppnåelse i pleie- og omsorgssektoren?</i> 2. <i>Benyttes systemene på den måten de er tenkt?</i> 3. <i>Bidrar systemene til en forsvarlig drift av pleie- og omsorgssektoren?</i>
Nytteverdi	Å ha gode styringssystemer innen pleie- og omsorgssektoren er avgjørende for å sikre tjenester som er i henhold til lov og forskrift, at driften er rasjonell/effektiv, at tjeneste har god kvalitet og at de er tilpasset de behov som brukerne har, og at de ansatte trives og gjør en god jobb. En forvaltningsrevisjon på området kan vurdere de styringssystemer som kommunene har på området, om de brukes på en hensiktsmessig måte, og om de bidrar til å sikre måloppnåelse innen sektoren

6.4 Prosjekt nr. 24 «Barnevern - tidlig inngripen, kapasitet og kompetanse»

Barnevern er en av parameterne som kommunene rangeres på i Kommunebarometeret. Engerdal kommune lå på en 199. plass i 2017, en 389. plass i 2018 og lå på en 390. plass i 2019. Plasseringen er basert på nøkkeltall for antall årsverk, saksbehandling/saksbehandlingstid, andel barn med utarbeidet plan, andel med tiltak i hjemmet, tidlig innsats og brukerperspektiv. KOSTRA tall viser videre at kommunen de senere år jevnt over har hatt flere saker og lavere andel saker som er håndtert innen tidsfristen enn landsgjennomsnittet og kommunene i KOSTRA gruppe 6.

Kommunen har et ansvar for at det arbeides forebyggende, og dette er forankret i lov om folkehelsearbeid som trådte i kraft 1. januar 2012. I § 4, første ledd, fremgår det at «*Kommunen skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosial og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, bidra til utjevning av sosiale helseforskjeller og bidra til å beskytte befolkningen mot faktorer som kan ha negativ innvirkning på helsen*». Jf. barnevernlovens § 3-1, skal kommunen «*..følge nøye med i de forhold barn lever under, og har ansvar for å finne tiltak som kan forebygge omsorgssvikt og atferdsproblemer*».

Innenfor dette, har barneverntjenesten et særskilt ansvar. Barneverntjenesten skal, jf. barnevernlovens § 1-1, «*sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid*», og at de bidrar «*til at barn og unge får trygge oppvekstvilkår*». Det heter videre i § 3-1 at: «*Barneverntjenesten har spesielt ansvar for å søke avdekket omsorgssvikt, adferds-, sosiale og emosjonelle problemer så tidlig at varige problemer kan unngås*». Dette innebærer at barneverntjenesten skal forsøke å forhindre varige problemer ved på et tidlig tidspunkt å avdekke situasjoner som kan gi grunnlag for tiltak, for så å iverksette tiltak iht. loven. I forbindelse med forarbeidene til Bvl. har departementet uttalt at forebyggende virksomhet er viktig og bør prioriteres (Ot.prp. nr. 44 (1991-92)). Det er vist til at forebyggende virksomhet kan være ressurskrevende, men likevel ressursbesparende på lengre sikt.

Plan for forvaltningsrevisjon for Engerdal kommune

2020-2023

Barneverntjenesten har også et ansvar overfor øvrige kommunale enheter som arbeider med barn og ungdom og/eller som får informasjon om barns og ungdoms situasjon, jf. § 3-2 som sier at: *«Barneverntjenesten skal medvirke til at barns interesser ivaretas også av andre offentlige organer. Barneverntjenesten skal samarbeide med andre sektorer og forvaltningsnivåer når dette kan bidra til å løse oppgaver som den er pålagt etter denne loven. Som ledd i disse oppgavene skal barneverntjenesten gi uttalelse og råd, og delta i den kommunale og fylkeskommunale planleggingsvirksomhet og i de samarbeidsorganer som blir opprettet».*

Fra statlig hold er det tatt til orde for et kompetanseløft i barnevernet og det forutsettes å øke bevilgningene til kommunene fra 2018 på dette området. Dette på bakgrunn av at ansatte i barnevernet selv har vært tydelig på at de trenger mer kompetanse og bedre tiltak i forhold til oppfølging av utsatte barn og familier. Målet er tidligere og bedre hjelp, men det er også behov for å styrke kompetansen i forhold til de mest krevende barnevernssakene⁴. Fra departementet sin side fremheves familiestøttende tiltak, forebyggende arbeid, tidlig innsats og tverrfaglig og tverretattlig samarbeid som viktige satsningsområder i utviklingen av barneverntjenesten.

En forvaltningsrevisjon kan fokusere på kommunens forebyggende arbeid og tidlig inngripen, og om barnevernstjenesten har en hensiktsmessig samhandling med andre kommunale enheter. Videre kan en fokusere på om barnevernstjenesten har tilstrekkelig kapasitet til å gjennomføre lovpålagte oppgaver og at det er sikret at tjenesten har forsvarlig kompetanse. Barneverntjenesten i Engerdal drives som et kommunalt samarbeid med Trysil som vertskommune, og et prosjekt må samordnes med kontrollutvalget i Trysil. Til opplysning har kontrollutvalget i Trysil tilsvarende tema i sin plan for forvaltningsrevisjon.

Revisjonskriterier kan utledes fra kilder som lov om folkehelsearbeid, barnevernloven, barnehageloven og opplæringsloven. Videre offentlige utredninger og forskning på området, nasjonale veiledere og rundskriv samt kommunens egne planer og retningslinjer.

Vi vurderer følgende formål og problemstillinger til å være aktuelle å undersøke:

Formål	Formålet med prosjektet er å belyse hvorvidt kommunen/barnevernstjenesten har fokus på forebyggende arbeid og tidlig inngripen, og om barnevernstjenesten har en hensiktsmessig samhandling med andre kommunale enheter. Videre om barnevernstjenesten har tilstrekkelig kapasitet til å gjennomføre lovpålagte oppgaver og at det er sikret at tjenesten har forsvarlig kompetanse.
Problemstillinger	<ol style="list-style-type: none"> 1. Har kommunen/barneverntjenesten rutiner for forebyggende arbeid og tidlig innsats som sikrer etterlevelse av regelverk og anbefalinger på området? 2. Har barneverntjenesten et hensiktsmessig samarbeid/samhandling med andre kommunale enheter i det forebyggende arbeidet og for tiltaksarbeidet? 3. Har barneverntjenesten tilstrekkelig kapasitet og kompetanse til å løse

⁴ Pressemelding av 12.10.2017. Barne- og likestillingsdepartementet. Prop.73L (2016-2017) Endring i barnevernloven (Barnevernsreform)

lovpålagte oppgaver på en hensiktsmessig måte?

Nytteverdi	En forvaltningsrevisjon vil ha som hensikt å avdekke svakheter med hensyn systemet for å fange opp barn med spesielle behov tidlig slik at dette eventuelt kan forbedres. Det er også intensjonen å se etter at det gjennomføres tiltak/tilrettelegging der det er behov for dette og at det avsettes nok ressurser til faktisk å få gjennomført tiltakene det er behov for
-------------------	---

6.5 Prosjekt nr. 29 «Skolemiljø og mobbing (etterlevelse av Opplæringsloven kap. 9A)»

Et prosjekt på området kan ta utgangspunkt i opplæringslovens bestemmelser om elevenes rett til et trygt og godt skolemiljø. Det foreligger en plikt for kommunalt ansatte til å undersøke, varsle og gripe inn dersom en elev blir utsatt for krenkende ord eller handlinger som mobbing, diskriminering, vold eller rasisme. Skolen skal videre drive internkontroll for å sikre et godt skolemiljø.

Statlige myndigheter har i en årrekke satt fokus på temaet mobbing. Det finnes både åpen og skjult mobbing. Med inntoget av sosiale medier har mobbing også funnet nye arenaer, og konsekvensen for det enkelte offer er stor. Vi merker oss at Engerdal kommer ut noe over gjennomsnittet i Folkehelsebarometeret på trivsel på skolen (10 klasse). Dette er likevel et område der det er nulltoleranse, og det å avdekke og håndtere trakassering og/eller mobbing har avgjørende betydning for den enkelte.

Fra 1. august 2017 ble kapittel 9A i opplæringsloven endret, og det ble lovfestet en nulltoleranse mot mobbing i skolen. Det nye regelverket skal forebygge mobbing i elevenes skolehverdag. Endringene innebærer en tydelig og handlingsrettet aktivitetsplikt for alle ansatte i skolen, og elevene og foreldre får et sterkere sikkerhetsnett dersom skolen ikke sørger for at elevene har det trygt og godt på skolen. De viktigste endringene var som følger:

- Trygt og godt skolemiljø: Lovteksten endres fra «et godt psykososialt miljø» til «et trygt og godt skolemiljø».
- Nulltoleranse for krenkelser: Det lovfestes at skolen skal ha nulltoleranse for krenkelser som mobbing, vold og diskriminering.
- Hele skolens virksomhet og alle skolens ansatte: Lovteksten innlemmer nå SFO og leksetid. Det tydeliggjøres at samme bestemmelsene gjelder for hele skolens virksomhet og alle skolens ansatte.
- Aktivitetsplikt: Alle ansatte ved skolen skal aktivt følge med på, og følge opp elevenes skolemiljø. Dette gjelder også personale uten direkte tilknytning til elever som renholdere, vaktmestere ol. Dersom en ansatt observerer krenkelser skal han/hun så langt det er mulig gripe inn. Dersom en ansatt mistenker eller får informasjon om at elever krenkes eller ikke opplever skolemiljøet som trygt og godt, skal den ansatte informere rektor. Skolen plikter å undersøke saken umiddelbart og så langt det finnes egnede tiltak, sørge for at eleven får et trygt og godt skolemiljø. Det gjelder skjerpet aktivitetsplikten dersom en som er ansatt ved skolen krenker en elev. Skolen skal også dokumentere hva som gjøres for å oppfylle aktivitetsplikten.

Plan for forvaltningsrevisjon for Engerdal kommune

2020-2023

- Tiltaksplan erstatter enkeltvedtak: Skolen skal ikke lenger fatte enkeltvedtak om tiltak i saker der eleven ikke opplever sitt skolemiljø som trygt og godt. Heretter skal skolen skrive en tiltaksplan der det står hvilket problem tiltakene skal løse, hvilke tiltak skolen har planlagt, når tiltakene skal gjennomføres, hvem som er ansvarlig for å gjennomføre tiltakene og når tiltakene skal evalueres.
- Endret klageadgang Fylkesmannen: Tidligere kunne elever og deres foreldre klage skolens enkeltvedtak inn for Fylkesmannen. Klageadgang til Fylkesmannen gjøres nå enklere. En uke etter at rektor har fått melding om at elev ikke opplever skolemiljøet som trygt og godt, kan eleven eller elevens foresatte kontakte Fylkesmannen om saken. Når det meldes sak til Fylkesmannen skal skolen, uten hensyn til taushetsplikten, legge fram alle opplysninger som Fylkesmannen mener må til for å utrede saken. Fylkesmannen vil gjennomgå saken, og kan pålegge skolen tiltak og tidsfrist for gjennomføring av tiltakene. Fylkesmannen kan også vedta reaksjoner etter skolens ordensreglement, eller at en elev skal bytte skole jf. § 8-1 fjerde ledd. Disse bestemmelsene gjelder elever som krenker.
- Eleven skal høres og barnets beste skal styre: Det skal være et bærende prinsipp at alle involverte elever høres, og at all håndtering og tiltak i tilknytning til elevenes skolemiljø skal ta utgangspunkt i elevens beste.

Revisjonskriterier kan utledes fra Opplæringslova med forskrifter, veiledere på området, NOU 'er stortingsmeldinger og andre utredninger, forskning og annen relevant litteratur på området.

En forvaltningsrevisjon kan rettes mot kommunens arbeid for å sikre et trygt og godt skolemiljø for alle elever, avdekke og bekjempe mobbing i skolen, samt hvordan kommunen følger opp avdekkede mobbesaker.

Vi ser for oss at følgende formål og problemstillinger kan være aktuelle:

Formål	Formålet med forvaltningsrevisjonen er å undersøke hvordan skolene i kommunen jobber med skolemiljø og mot mobbing, ved å se på det forebyggende mobbearbeidet som skolene gjør, hvordan skolene jobber med å avdekke mobbing og dårlig skolemiljø og hvordan skolene håndterer saker når de først oppstår.
---------------	---

Problemstillinger	<ol style="list-style-type: none"> 1. Arbeider kommunens skoler systematisk for å forebygge mobbing og dårlig psykososialt skolemiljø? 2. Har skolene systemer og rutiner som sikrer at mobbing og dårlig psykososialt skolemiljø blir avdekket? 3. Håndteres og følges saker, som gjelder mobbing og dårlig psykososialt skolemiljø, opp på en betryggende måte?
--------------------------	--

Nytteverdi	Mobbing og situasjoner der elever opplever utrygghet/mistrivsel i skolesituasjonen vil alltid oppstå og det er viktig at kommunen har gode systemer, rutiner og ansatte med gode holdninger slik at disse situasjonene kan oppdages og håndteres på en god måte. Et forvaltningsrevisjonsprosjekt kan kartlegge og belyse hvordan skolene jobber med dette. Det er en målsetting at eventuelle svakheter i system og rutiner forbedres ved at en fokuserer på disse.
-------------------	--

Det har tidvis kommet opp saker i media der norske kommuner (også i vårt

distrikt) ikke har fulgt opp det ansvaret de har overfor elever i grunnskolen med det resultat at kommunen har blitt erstatningspliktig overfor tidligere elever. Den minste utfordringen rundt dette er det økonomiske tapet kommunen blir påført. Langt verre er tap av renommé for kommunen og i verste fall et ødelagt liv for de det gjelder.

6.6 Prosjekt nr. 31 «Barnehagetilbudet – Kvalitet og tilbud til barn med behov for ekstra ressurser»

I følge KOSTRA tall har kommunen et lavt antall barn i barnehage med ekstra ressurser, og antall minoritetsspråklige barn i barnehagen er vesentlig høyere enn landsgjennomsnittet og KOSTRA gruppe 6, og dette er en faktor som øker behovet for ekstra. All forskning tilsier videre at tidlig innsats overfor barn med utfordringer er avgjørende for senere skolegang og aktiv deltagelse i yrkeslivet. Vi oppfatter at det er risiko med hensyn til et forsvarlig tilbud og innfrielse av rettigheter. Anstrengt økonomi i kommunen øker risikoen ytterligere

Grunnskolepoeng og tall fra Folkehelseprofilen viser at kommunens barn klarer seg rimelig godt på skolen og en har også litt lavere andel frafall i videregående enn gjennomsnittet i Hedmark og i landet for øvrig. Det er likevel viktig at barnas utfordringer tas tak i tidlig og at det eventuelt settes inn hjelpetiltak som bidrar til at flest mulig klarer seg gjennom skolen.

Rammeplanen for barnehager gir nærmere retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver. Her heter det blant annet at barnehagene har et særlig ansvar for å forebygge vansker og oppdage barn med særskilte behov. For disse barna kan det være aktuelt å gi et spesielt tilrettelagt tilbud. Tilretteleggingen kan gjelde både sosiale, pedagogiske og/eller fysiske forhold i barnehagen. Foreldre og eventuelt støtteapparat rundt barna er viktige samarbeidsparter for barnehagen. En forvaltningsrevisjon bør omfatte tilrettelegging både sosialt, pedagogisk og med hensyn til fysiske forhold i barnehagen.

I tillegg til rammeplanen kan barnehageloven, forskrift om pedagogisk bemanning og forvaltningsloven være kilde for revisjonskriterier. Det samme gjelder offentlige utredninger på området og eventuelt kommunens egne retningslinjer og rutiner.

Vi anser at følgende formål og problemstillinger kan være aktuelle:

Formål	Formålet er å undersøke om kommunen har tilfredsstillende systemer og ressurser for å oppdage og iverksette tiltak/tilrettelegge for barnehagebarn med spesielle behov.
---------------	---

Problemstillinger	<ol style="list-style-type: none"> 1. I hvilken grad sikrer kommunen kartlegging av behov for spesialpedagogisk hjelp og andre særskilte behov i barnehagene? 2. Hvordan sikrer kommunen ressurser til tiltak for barn med særskilte behov? 3. I hvilken grad mottar barn med vedtak om spesialpedagogisk hjelp tiltak i tråd med sakkyndig vurdering og vedtak? 4. Sikrer kommunen nødvendige tiltak i forbindelse med overganger mellom barnehage og skole?
--------------------------	---

Nytteverdi	En forvaltningsrevisjon vil ha som hensikt å avdekke svakheter med hensyn
-------------------	---

systemet for å fange opp barn med spesielle behov tidlig slik at dette eventuelt kan forbedres. Det er også intensjonen å se etter at det gjennomføres tiltak/tilrettelegging der det er behov for dette, og at det avsettes nok ressurser til faktisk å få gjennomført tiltakene det er behov for.

6.7 Prosjekt nr. 34 «Styring av bygge-/investeringsprosjekter – internkontroll, oppfølging og økonomi»

Bygge-/investeringsprosjekter er forbundet med store kostnader, og det er ikke uvanlig at prosjektene går ut over sine rammer. Dette kan tidvis tilskrives mangelfull styring. Grunnlaget for å lykkes er god planlegging, klar ansvarsfordeling og gode rutiner for gjennomføring. Engerdal kommunes regnskap viser at det i 2018 ble investert i anleggsmidler for ca. 25,5 millioner, mens tilsvarende beløp i 2017 var på i overkant av 23 millioner. I Budsjett og økonomiplan for perioden 2019 til 2022 er det oppført i underkant av 20 ulike bygge-/investering og andre investeringer der totalsummen pr år er som følger (tall i hele tusen):

	2019	2020	2021	2022
Sum investeringer	28 775	16 732	10 059	15 772

Det gjennomføres i 2019/2020 en kontroll av prosjekter som gjennomføres i regi av SÅTE IKT. Det kan være aktuelt å ta hensyn til funn i denne kontrollen, når prosjektet planlegges.

Grunnlaget for å lykkes med bygging/investeringsprosjekter er god planlegging, klar ansvarsfordeling og gode rutiner for gjennomføring. Risiko kan for eksempel knyttes opp til manglende usikkerhetsanalyse, underdimensjonert prosjektorganisasjon, utydelige rollebeskrivelser, manglende systematiske risikovurderinger, underkommunikasjon og manglende kompetanse. Det kan også være risiko forbundet med valg av entrepriseform og kommunens oppfølging av prosjektet og kontraktene. I tillegg kan det være risiko med hensyn til etterlevelse av anskaffelsesregelverket. Dette kan i verste fall medføre store ekstraavgifter for kommunen.

Det kan være aktuelt å utlede revisjonskriterier fra kommuneloven og anbefalinger med hensyn til kommunens internkontroll. Det kan også være aktuelt å legge til grunn standarder og anbefalinger med hensyn til gjennomføring av bygge-/investeringsprosjekter, i tillegg til eventuelle retningslinjer som kommunen selv legger til grunn på området.

En forvaltningsrevisjon kan ta utgangspunkt i et fåtall utvalgte prosjekter, gjerne med ulike størrelse og type. Prosjektene bør velges fra ulike kommunale sektorer. Teknisk og eiendom vil naturlig nok være sentrale enheter å kontrollere i et prosjekt rettet mot bygge-/investeringsprosjekter

Vi anser at følgende formål og problemstillinger kan være aktuelle:

Formål	Formålet er å undersøke om kommunen har gode rutiner for planlegging, gjennomføring og evaluering av bygge-/investeringsprosjekter slik at disse blir gjennomført på en forsvarlig måte innen fastsatte rammer.
Problemstillinger	<ol style="list-style-type: none"> 1. Har kommunen en betryggende organisering, styring og oppfølging av bygge-/investeringsprosjekter? 2. Er det lagt til rette for en hensiktsmessig rapportering til administrasjonen og politisk nivå for bygge-/investeringsprosjektene? 3. Blir bygge-/investeringsprosjektene evaluert med den hensikt å finne områder som kommunen kan forbedre?

Plan for forvaltningsrevisjon for Engerdal kommune

2020-2023

Nytteverdi	En forvaltningsrevisjon vil kunne belyse om kommunen har god nok kompetanse, hensiktsmessige verktøy og klare rutiner for gjennomføring av bygge-/investeringsprosjektene. Det må videre være et mål å kartlegge hvordan kompetanse, verktøy og rutiner benyttes i praksis. Dette for å tette eventuelle huller i systemet.
-------------------	---

6.8 Prosjekt nr. 43 «Beredskap i kommunen»

Kommunene har et generelt og grunnleggende ansvar for å ivareta tryggheten til egne innbyggere og andre som oppholder seg i kommunen. Alle uønskede hendelser skjer i en kommune, og kommunene har en vesentlig rolle i alt beredskapsarbeid. Kommunenes generelle ansvar for samfunnssikkerhet og beredskap er fastsatt i sivilbeskyttelsesloven §§ 14 og 15. Lovreglene blir utfylt av forskrift om kommunal beredskapsplikt og sektorlovgivningen. Typiske hendelser som kan ha betydning for en kommune er vannforsyning, flom, ras, strømbrydd, bortfall av teledekning, smittefare, ulykker, alvorlige voldshendelser etc. Kommunal beredskap har vært i sterkt fokus våren 2020 i forbindelse med Covid 19 pandemien.

En helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse skal ligge til grunn for kommunen sitt arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap. Analysen skal kartlegge, systematisere og vurdere sannsynligheten for uønskede hendelser som kan skje i kommunen og vurdere hvordan disse hendelsene kan påvirke kommunen (konsekvenser). Nærmere regler om prosess og innhold er gitt i forskrift om kommunal beredskapsplikt §2. Med utgangspunkt i den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen, skal kommunen utarbeide langsiktige mål, strategier, prioriteringer og en plan for oppfølging av arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap. I denne sammenhengen skal kommunen også vurdere om det er forhold som bør integreres i planer og prosesser etter plan- og bygningslov. Regler om dette er gitt i forskrift om kommunal beredskapsplikt § 3. Samfunnssikkerhet og beredskap handler mye om å være forberedt dersom uønskede hendelser skulle skje. Forebygging og øving er således sentralt i dette arbeidet.

Med utgangspunkt i den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen skal kommunen også utarbeide en overordnet beredskapsplan. Denne beredskapsplanen skal være samordnet med andre relevante krise- og beredskapsplaner. Nærmere regler om prosess og innhold er gitt i forskrift om kommunal beredskapsplikt §4.

En forvaltningsrevisjon kan rette fokus på hvordan dette arbeidet er organisert i Engerdal kommune, og om kommunen arbeider målrettet med samfunnssikkerhet og beredskap. Videre om kommunen tilfredsstiller de krav som gjelder med hensyn til planlegging og gjennomføring i praksis. For å få et innblikk i hvordan oppfølging av arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap skjer i praksis, kan det være hensiktsmessig å fokusere på et utvalg områder. Revisjonskriterier kan utledes fra lov og forskrift rundt samfunnssikkerhet og beredskap og anbefalt praksis fra Direktoratet for Samfunnssikkerhet og beredskap. Det kan også være aktuelt å utlede revisjonskriterier fra kommunens eget planverk.

Vi ser for oss at følgende formål og problemstillinger kan være aktuelle for en forvaltningsrevisjon:

Formål	Formålet er å undersøke om kommunen har et tilfredsstillende
---------------	--

Plan for forvaltningsrevisjon for Engerdal kommune

2020-2023

samfunnssikkerhet- og beredskapsarbeid i samsvar med gjeldene regelverk.

Problemstillinger

1. Tilfredsstiller kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap krav stilt i lov og forskrift?
2. Er arbeidet målrettet og organisert på en hensiktsmessig måte?
3. Har kommunen et tilfredsstillende fokus på forebygging og øving, god håndtering av situasjoner og evaluering/rapportering?

Nytteverdi

En forvaltningsrevisjon vil kunne belyse om kommunen arbeider målrettet med samfunnssikkerhet og beredskap slik at uønskede hendelser unngås, og at Engerdals befolkning kan være trygge på at de blir ivaretatt dersom uønskede hendelser skulle skje. Det er videre en intensjon at en forvaltningsrevisjon skal bidra med forslag til forbedringer.

7 Referanser

7.1 Skriftlige dokumenter

Folkehelseprofil 2019, Engerdal kommune

Hedmark Revisjon IKS. *Overordnet analyse for forvaltningsrevisjon – Engerdal kommune (2019)*

KS (2012): *Rådmannens internkontroll – Orden i eget hus*

Arbeids- og sosialdepartementet (2005): *St.prp. 46 Ny arbeids- og velferdsforvaltning (2004 – 2005)*

Arbeids- og sosialdepartementet (2016): *Meld st. 33 (2015-2016) NAV i en ny tid – for arbeid og aktivitet*

Helsedirektoratet (2018): *Veileder til ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten*

Barne- og likestillingsdepartementet (2017): *Prop.72 (2016-2017) Endringer i barnevernloven (Barnevernreform)*

Engerdal kommune (2018): *Kommuneplanens samfunnsdel 2018-29*

Engerdal kommune (2018): *Budsjett 2019 og Økonomiplan 2019-22*

Engerdal kommune (2018): *Årsmelding 2017*

Engerdal kommune (2019): *Årsmelding 2018*

7.2 Nettsteder

SSB, KOSTRA: <https://www.ssb.no/offentlig-sektor/kostra/>

Utdanningsdirektoratet, Grunnskolens Informasjonssystem (GSI):
<https://gsi.udir.no/registrering/oss/>

Engerdal kommune: <http://www.engerdal.kommune.no>

Vedlegg A: Oversikt - prosjekter i plan for forvaltningsrevisjon 2019-2023

Nr.	Tittel	Formål
1	Offentlige anskaffelser og kontraktsoppfølging	Å undersøke om Engerdal kommune etterlever Lov om offentlige anskaffelser og sikrer kontraktsoppfølging etter inngåtte anskaffelser.
4	Kompetanse i kommunens organisasjon	Formålet med forvaltningsrevisjonen er å undersøke om kommunen har en strategisk kompetanse-styring som bidrar til å sikre kommunen og den enkelte ansatte nødvendig kompetanse til å utføre kommunens oppgaver, herunder å undersøke hvordan kommunens sektorer og enheter har arbeidet for å nå målsetninger om økt kompetanse innenfor tjenesteytende sektorer og enheter.
13	Styring og drift av pleie- og omsorgstjenesten	Formålet er å undersøke om Engerdal kommune har styringssystemer i pleie- og omsorgssektoren som sikrer en forsvarlig drift av sektoren
24	Barnevern – tidlig inngripen, kapasitet og kompetanse	Formålet med prosjektet er å belyse hvorvidt kommunen/barnevernstjenesten har fokus på forebyggende arbeid og tidlig inngripen, og om barnevernstjenesten har en hensiktsmessig samhandling med andre kommunale enheter. Videre om barnevernstjenesten har tilstrekkelig kapasitet til å gjennomføre lovpålagte oppgaver og at det er sikret at tjenesten har forsvarlig kompetanse
29	Skolemiljø og mobbing (etterlevelse av Opplæringsloven kap.9A)	Formålet med forvaltningsrevisjonen er å undersøke hvordan skolene i kommunen jobber med skolemiljø og mot mobbing, ved å se på det forebyggende mobbearbeidet som skolene gjør, hvordan skolene jobber med å avdekke mobbing og dårlig skolemiljø og hvordan skolene håndterer saker når de først oppstår.
31	Barnehagetilbudet – Kvalitet og tilbud til barn med behov for ekstra ressurser	Formålet er å undersøke om kommunen har tilfredsstillende systemer og ressurser for å oppdage og iverksette tiltak/tilrettelegge for barnehagebarn med spesielle behov.
34	Styring av bygge-/investeringsprosjekter – internkontroll, oppfølging og økonomi	Formålet er å undersøke om kommunen har gode rutiner for planlegging, gjennomføring og evaluering av bygge-/investeringsprosjekter slik at disse blir gjennomført på en forsvarlig måte innen fastsatte rammer.

Plan for forvaltningsrevisjon for Engerdal kommune

2020-2023

Nr.	Tittel	Formål
43	Beredskap i kommunen	Formålet er å undersøke om kommunen har et tilfredsstillende samfunnssikkerhet- og beredskapsarbeid i samsvar med gjeldene regelverk

Plan for forvaltningsrevisjon for Engerdal kommune

2020-2023

Vedlegg B: Aktuelle områder for forvaltningsrevisjon i overordnet analyse 2019

Denne oversikten viser de presenterte prosjektene i overskrifter med angivelse av revisors vurdering av risiko for avvik (R) og sakens vesentlighet (V) (kontrollutvalgets utvalgte tema i uthevet skrift) For utdyping av prosjektenes innhold, henvises til overordnet analyse for forvaltningsrevisjon 2019 i Engerdal kommune.

Tematikk		R	V
Økonomi, administrasjon og fellesfunksjoner			
1	Offentlige anskaffelser (evt. kontraktsoppfølging ifm. anskaffelser)	M	H
2	Arbeidsmiljø/HMS	M	H
3	Lov-overholdelse og rutiner vedrørende habilitet	M	M
4	Kompetanse i kommunens organisasjon	M	H
5	Kommunens internkontroll	M	H
6	Virksomhetsstyring/mål og resultatstyring	M	H
7	Oppfølging av kommunens kvalitetssystem	M	H
8	Kommunens eierstyring av selskaper	M	M
9	Oppfølging av samarbeider, KF etc.	M	M
10	Rapportering og bruk av KOSTRA-tall	M	M
11	Sikring av personopplysninger/Oppfølging av personvernforordningen (GDPR)	M	H
12	Helse- og opplæringstilbud til flyktninger	M	H
Helse- og sosialoppgaver			
13	Styring av drift av pleie- og omsorgstjenesten	M	H
14	Oppbevaring og bruk av medisiner ved sykehjem og i hjemmebaserte tjenester	M	H
15	Verdighet og kvalitet i pleie- og omsorgstjenesten	M	H
16	Styring av tildeling av institusjonsplass i pleie- og omsorgstjenesten	M	H
17	Ressursbruk i hjemmebaserte tjenester (evt. også institusjonstjenester)	M	H
18	Rutiner vedrørende vederlag for opphold i institusjon	M	M
19	Vikarbruk i pleie-, rehabiliterings- og omsorgstjenesten	M	M
20	Kapasitet og koordinering av tjenester overfor brukere med psykiske helseproblemer	M	H
21	Ledelse og koordinering av tjenester ved NAV Engerdal	M	M
22	Ivaretagelse av innbyggere som har rett til hjelp mht. bolig	H	M
23	Tjenestetilbudet til psykisk utviklingshemmede	M	M
24	Barnevern, tidlig inngripen, kapasitet og kompetanse	M	H
25	Tiltak for å forhindre barnefattigdom	M	H
26	Bruk av tvang	M	H
Oppvekstoppgaver			
27	PPT, saksbehandling og samhandling med kommunen	M	H
28	Spesialundervisning og tilpasset opplæring	M	H
29	Skolemiljø og mobbing (etterlevelse av Opplæringsloven kap. 9A)	M	H
30	Kompetanseutvikling i skolen	M	H
31	Barnehagetilbudet. Kvalitet og tilbud til barn med behov for ekstra ressurser	H	H
Kultur- og næringsoppgaver			
32	Tilskudd til næringsformål fra næringsfondet og femundfondet	M	M
Tekniske oppgaver			
33	Eiendomsforvaltning	M	M
34	Styring av bygge-/investeringsprosjekter – Internkontroll, oppfølging og	M	H

Plan for forvaltningsrevisjon for Engerdal kommune

2020-2023

Tematikk		R	V
	økonomi		
35	Selvkost og beregning av gebyrer (renovasjon, vann og avløp, slam, byggesaksbehandling etc.)	M	H
36	Rutiner for saksbehandling - Byggesak	M	M
37	Kulturminnevern	M	M
38	Brann- og ulykkesvern – Effektiv drift	M	M
Tema tatt inn i overordnet analyse etter kontrollutvalget behandling - sak PS 19/21			
39	Integrering av flyktninger	M	M
40	Journalføring/arkivering	M	M
41	Budsjett/økonomistyring	M	H
Tema tatt inn i overordnet analyse etter kontrollutvalgets behandling – sak PS 2020/4			
42	Tepas AS – Kryss-subsidiering, måloppnåelse og økonomi	M	M
43	Beredskap i kommunen	M	H

Arkivsak-dok. 21/00004-1
Saksbehandler Gunvor Kristin Moe

Saksgang
Klikk her for å skrive inn tekst.
Engerdal kontrollutvalg 2019 - 2023

Møtedato
01.03.2021

SAK EN - 4/21 REVISJONSSTRATEGI ENGERDAL KOMMUNE

Forslag til vedtak/innstilling:

- Kontrollutvalget tar Revisjon Øst IKS sin presentasjon av revisjonsplaner og risikovurderinger i Engerdal kommune til orientering.
- Møtet ble lukket under den del av saken som gjaldt presentasjon av identifiserte risikofaktorer jf. offentlighetsloven § 24 og kommuneloven § 11-5 3. ledd.

Vedlegg:

Ingen

Saksframstilling:

Kontrollutvalget skal påse at kommunens årsregnskaper og kommunale foretaks årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte. Utvalget skal holde seg orientert om revisjonsarbeidet å påse at dette foregår i samsvar med de bestemmelser som følger av lov og forskrift, god kommunal revisjonsskikk og kontrollutvalgets instruks, eller avtaler med revisor.

Revisjon Øst IKS vil presentere revisjonsplaner og risikovurderinger for kontrollutvalget i møte 1 mars.

Arkivsak-dok. 21/00011-1
Saksbehandler Gunvor Kristin Moe

Saksgang	Møtedato
Engerdal kontrollutvalg 2019 - 2023	01.03.2021

SAK EN - 5/21 INTERIMRAPPORT 2020

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar revisjonsrapport interim 2020 – Engerdal kommune til orientering.

Vedlegg:

1. Revisjonsrapport interim 2020

Saksframstilling:

Revisjon Øst IKS har lagt fram statusrapport for den regnskapsrevisjonen som er gjennomført på bakgrunn av revisjonsstrategien for regnskapsåret 2020. Rapporten er sendt kommunedirektøren med kopi til kontrollutvalget.

I hovedsak har ikke testene avdekket feil eller avvik, revisjonen mener derfor kommunens interne kontroll med noen få unntak fungerer tilfredsstillende.

I interimrapporten har revisjonen kommentarer og anbefalinger knyttet til:

- Avstemminger og etterlevelse av egen rutine
- Opprinnelig budsjett
- Andre forhold

Engerdal kommune
v/kommunedirektør
Engerdalsvegen 1794
2440 Engerdal

Postboks 84, 2341 Løten
Telefon: 62 43 58 00
www.revisjon-ost.no
post@rev-ost.no
Org.nr.: 974 644 576 MVA
Bankgiro: 1822.46.49505

Saksbeh.:
Berit Bøhn

Direkte tlf.:
916 078 74

Deres ref.:

Vår ref.:
200/2020

Dato:
18.02.2021

REVISJONSRAPPORT INTERIM 2020 – ENGERDAL KOMMUNE

Vi har gjennomført interimsrevisjon i Engerdal kommune for 2020, og ønsker å knytte noen kommentarer til det arbeidet som er gjort.

Gjennom høsten har vi oppdatert tidligere kartlagte rutiner og implementerte kontroller. For at vi skal kunne bygge på kommunens interne kontrollhandlinger i vårt arbeid, må vi skaffe oss sikkerhet for at de interne rutine og implementerte kontrollene fungerer tilfredsstillende. Dette gjør vi ved bruk av blant annet utvalgsbasert testing. På andre regnskapsområder der vi mener kommunens rutiner er svake eller der vi mener det er mer effektivt, vil vi teste detaljer, noe som medfører en større kontroll av regnskapsdataene. Hensikten er å gi oss tilfredsstillende sikkerhet for at det ikke oppstår vesentlige feil i regnskapet.

Nedenfor har vi summert opp våre erfaringer etter interimsrevisjonen.

Gjennomførte kontroller

Kommunen driver en mangeartet og kompleks virksomhet med et stort antall transaksjoner. Det er derfor svært viktig at det er etablert god økonomisk intern kontroll og at de etablerte kontrollene fungerer som forutsatt.

For å forsikre oss om at internkontrollen fungerer har vi testet følgende kontroller:

Attestasjon og anvisning knyttet til:

- innkjøp – elektroniske og bilag
- variabel lønn, herunder reiseregninger – elektroniske og manuelle bilag

Avstemminger knyttet til:

- bank
- skattetrekk, arbeidsgiveravgift, sykepengerefusjoner og forskudd lønn
- merverdiavgift og merverdiavgiftskompensasjon
- leverandørgjeld

I tillegg har vi kontrollert om:

- inn- og utmelding av pensjonsordningene fungerer tilfredsstillende
- fast lønn utbetales på bakgrunn av signert arbeidsavtale
- skille mellom drift og investering synes ivaretatt
- offentlige anskaffelser har hatt tilstrekkelig konkurranse gjennom oppfølging av anskaffelsesprotokoll, her er gjort uttrekk av anskaffelser i intervallet 100 000 kr til 1 300 000 kr fra perioden 01.01-20.10.
- vedtak om opprinnelig budsjett blir tilstrekkelig hensyntatt i endelig budsjettokument og er iht. ny kommunelov
- kommunen har finansielle derivater

I hovedsak har våre tester ikke avdekket vesentlig feil eller avvik, og vi mener derfor kommunens interne kontroll med noen få unntak fungerer tilfredsstillende. Vi vil imidlertid komme med noen kommentarer og anbefalinger:

Avstemminger og etterlevelse av egen rutine

Vi har gjennom våre forespørsler om rutiner og internkontroll avdekket svakheter i kommunes rutiner for avstemminger av balansekontoeer på lønn, kunde og leverandører. Avstemmingene er ikke i hht. oppsatt rutiner og tider, og i mange tilfeller forekommer det feil og korrigeringer på flere av disse avstemmingene. Vi har tidligere også påminnet viktigheten av gode avstemmingsrutiner og hvilke krav som stilles til avstemmingene.

Bestandskontroll pensjon utføres ikke i løpet av året men i januar neste år. Dette er ikke i henhold til rutinen. Vi anbefaler kommunen å skjerpe sine avstemmingsrutiner og gjøre de i hht. oppsatt plan.

Vi har også i rapport interim 2019 påminnet om at avstemminger blir utarbeidet elektronisk og lagt på eget området fortløpende som revisjonen har tilgang til. Dette er enda ikke på plass. Vi anbefaler at dette iverksettes i nytt år og at avstemminger gjøres tilgjengelig på fellesområdet fortløpende gjennom hele året.

Opprinnelig budsjett

Kommunestyret vedtok opprinnelig budsjett 10.12.2019 i sak 97/2019 – Stedsutvikling Drevsjø, endringer i rammer fra kommunedirektørens forslag kr 919 450 kr med blant annet finansiering/bruk av Femundfondet på kr 146 667. Vår vurdering er at dette er ikke i tråd med statuttene for fondet. Femundfondet er et bundet fond og kan kun brukes til tiltak beskrevet i vedtektene. Kommunen må finne alternativ finansiering på dette.

Andre forhold

Kontroll av sosiale utbetalinger NAV og kontantomsetning vil bli utført i forbindelse med årsavslutningen og rapporteres eventuelt i årsavslutningsbrev.

Årsavslutningen

Før vi avlegger revisjonsberetningen vil vi ved behov avvikle et møte mellom ledelsen og revisjonen hvor vi gjennomgår utkast til årsavslutningsbrev og utkast til revisjonsberetning for årsregnskapet/konsolidert regnskap 2020. Vi vil komme tilbake til eventuelt tidspunkt senere.

Vi minner om at frist for avleggelse av årsregnskapet er 22. februar og frist for avleggelse av årsberetning 31. mars. Dersom disse fristene overholdes vil vi avgi vår revisjonsberetning innen fristen 15. april. Vi tar forbehold om eventuelle forsinkelser knyttet til koronapandemien.

Løten, 18. februar 2021

Tommy Pettersen
oppdragsansvarlig regnskapsrevisor/
statsautorisert revisor

Berit Bøhn
regnskapsrevisor

Kopi: kontrollutvalget

Arkivsak-dok. 21/00004-2
Saksbehandler Gunvor Kristin Moe

Saksgang	Møtedato
Engerdal kontrollutvalg 2019 - 2023	01.03.2021

SAK EN - 6/21 PLAN FOR FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar «Plan – forenklet etterlevelseskontroll 2020 – 2023» til orientering.

Vedlegg:

1. Plan forenklet etterlevelseskontroll
2. Vedlegg til plan

Saksframstilling:

Kommuneloven § 24-9 gir regnskapsrevisor i oppdrag å se etter om kommunes økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak. Revisor skal basere oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges frem for kontrollutvalget.

Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.

Oppdragsavtalen mellom kontrollutvalget og Revisjon Øst IKS identifiserer og regulerer kontrollutvalgets behov for revisjonstjenester, inkludert utførelse av etterlevelseskontroll.

Oppdragsavtalen for Engerdal kommune for 2020 ble vedtatt den 2.10.2019 i sak 25/2019.

Revisorforeningen og Norges kommunerevisorforbund har utarbeidet RSK 301, God kommunal revisjonsskikk for forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen. Her beskrives hvordan revisor skal gjennomføre etterlevelseskontroll inkludert dialog med kontrollutvalget og administrasjon i kommunen.

I henhold til RSK 301 skal revisor lage en risiko- og vesentlighetsvurdering (plan) som skal legges frem for kontrollutvalget til orientering. Denne ble behandlet i møte 6.10.20, sak 2020/26.

Som et resultat av risiko- og vesentlighetsvurderingen kan Plan for forenklet etterlevelseskontroll legges fram for behandling i dagens møte i kontrollutvalget. Frist for rapportering til kontrollutvalget er 30.06.2021.

Planlegging og gjennomføring utføres i forbindelse med ordinær revisjon. Plan og risiko- og vesentlighetsvurdering sendes rådmannen til orientering.

Forenklet etterlevelseskontroll av økonomiforvaltningen omfatter ikke vurderinger av produktivitet, kostnadseffektivitet, kvalitet, måloppnåelse og virkninger. Slike vurderinger faller inn under forvaltningsrevisjon.

Revisor velger ut områder for kontroll basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering. Revisor skal i sin planlegging identifisere områder i økonomiforvaltningen der det er størst behov for at bestemmelser og vedtak følges og en vurdering av hvilke konsekvenser brudd på bestemmelser og vedtak kan få. Det er kommunen som juridisk enhet slik den fremstår i samlet regnskap for kommunen som er vurderingsenheten jf. kommuneloven § 14-6 d).

For Engerdal kommune har revisor vurdert følgende risikoområder:

- Offentlige anskaffelser
- Selvkost
- Finansforvaltningen
- Vederlag for opphold i institusjon
- Driftstilskudd til private barnehager

Det henvises til vedlegg 1 for en matriseoversikt knyttet til de gjennomførte vurderingene. Kort oppsummert ser en at områdene vederlag for opphold i institusjon, selvkost, finansforvaltning og driftstilskudd til private barnehager befinner seg i grønn sone. Dermed fremstår ikke områdene som aktuelle for en etterlevelseskontroll i 2020.

Som tema for årets etterlevelseskontroll prioriteres offentlige anskaffelser, nærmere bestemt rammeavtalelojalitet knyttet til offentlige anskaffelser. I en forvaltningsrevisjon fra 2013 gikk det frem at Engerdal kommune hadde foretatt omfattende kjøp utenom inngåtte rammeavtaler (lav rammeavtalelojalitet). Revisor har ikke undersøkt området i etterkant, slik at det vurderes som hensiktsmessig å gjennomføre en oppfølgingskontroll. Likefullt er offentlige anskaffelser generelt forbundet med risiko og vesentlighet.

Revisor har identifisert følgende problemstilling for årets etterlevelseskontroll:

- I hvilken grad er Engerdal kommune lojal mot inngåtte rammeavtaler?

Kort beskrivelse av risikoområdene

I det følgende gis det en kort beskrivelse av de ulike risikoområdene som er vurdert.

Offentlige anskaffelser

Brudd på anskaffelsesregelverket vil kunne klages inn for KOFA som har myndighet til å ilegge overtredelsesgebyr på inntil 15 % av anskaffelsesverdien. Dette vil kunne medføre alvorlige konsekvenser for kommunen.

Engerdal kommune innehar en eierandel i Abakus AS, som yter prosessbistand og juridiske tjenester i forbindelse med offentlige anskaffelser. Abakus benyttes både i forbindelse med enkeltanskaffelser og ved inngåelse rammeavtaler. Flere av rammeavtalene er felles med nærliggende kommuner.

I årets etterlevelseskontroll prioriteres som nevnt offentlige anskaffelser, nærmere bestemt rammeavtalelojalitet. I en forvaltningsrevisjon fra 2013 gikk det frem at det var foretatt omfattende kjøp utenom inngåtte rammeavtaler (lav rammeavtalelojalitet). Revisor har ikke undersøkt området i etterkant, slik at det vurderes som hensiktsmessig å gjennomføre en oppfølgingskontroll. Likefullt er offentlige anskaffelser generelt forbundet med risiko og vesentlighet.

Viser til vedlagte dokumenter i saken.

Plan for forenklet
etterlevelseskontroll 2020

Utarbeidet av Revisjon
Øst IKS til kontrollutvalget i
Engerdal kommune

FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL 2020-2023

Revisjon Øst IKS

Postboks 84, 2341 Løten

Telefon: 62 43 58 00

<https://rev-ost.no>

E-post: post@rev-ost.no

Org.nr: 974 644 576 MVA

Plan for: Forenklet etterlevelseskontroll 2020
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalget i Engerdal kommune

Innholdsfortegnelse

1	Bakgrunn for planen	2
1.1	Orientering til kontrollutvalget.....	2
1.2	Etterlevelseskontroll.....	2
1.2.1	Definisjoner og avgrensninger	2
1.3	Økonomiforvaltningen	3
2	Formål	3
3	Risiko og vesentlighet	4
4	Objektive kriterier for måling og evaluering	6
5	Metode for datainnsamling.....	7
6	Vurdering av aktualitet og nytteverdi	7
7	Organisering og ansvar	7
8	Timebudsjett	7

1 Bakgrunn for planen

Kommuneloven § 24-9 gir regnskapsrevisor i oppdrag å se etter om kommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak.

Revisor skal basere oppgaven på en risiko- og vesentlighetsvurdering, som skal legges frem for kontrollutvalget. Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.

1.1 Orientering til kontrollutvalget

Oppdragsavtalen mellom kontrollutvalget og Revisjon Øst IKS identifiserer og regulerer kontrollutvalgets behov for revisjonstjenester, inkludert utførelse av etterlevelseskonsroll.

Oppdragsavtalen for Engerdal kommune for 2020 ble vedtatt den 2.10.2019 i sak 25/2019.

Revisorforeningen og Norges kommunerevisorforbund har utarbeidet RSK 301, God kommunal revisjonsskikk for forenklet etterlevelseskonsroll med økonomiforvaltningen. Her beskrives hvordan revisor skal gjennomføre etterlevelseskonsroll inkludert dialog med kontrollutvalget og administrasjon i kommunen.

I henhold til RSK 301 skal revisor lage en risiko- og vesentlighetsvurdering (plan) som skal legges frem for kontrollutvalget til orientering.

Vi legger herved frem denne planen, som er et resultat av vår risiko- og vesentlighetsvurdering til behandling i KUs første møte i 2021.

Frist for rapportering til kontrollutvalget er 30.06.2021. Mens planlegging og gjennomføring utføres i forbindelse med ordinær revisjon.

Plan og risiko- og vesentlighetsvurdering sendes kommunedirektøren til orientering. Det følger av RSK 301 at før revisor avgir attestasjonsuttalelse skal det innhentes skriftlig uttalelse fra kommunedirektøren.

1.2 Etterlevelseskonsroll

Etterlevelseskonsroll er et direkte attestasjonsoppdrag der revisor måler eller evaluerer det underliggende saksforholdet mot de gjeldene kriteriene og presenterer den resulterende informasjonen om saksforholdet som en del av, eller som et vedlegg til, attestasjonsuttalelsen.

RSK 301 supplerer men erstatter ikke ISAE 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkonsroll av historisk finansiell informasjon». RSK 301 utdyper hvordan ISAE 3000 skal anvendes ved et oppdrag som skal gi moderat sikkerhet og som går ut på å avgi en uttalelse om etterlevelse av bestemmelser og vedtak i kommunens økonomiforvaltning.

1.2.1 Definisjoner og avgrensninger

Forvaltning

Aktiviteter som bevarer, forbedrer og øker kommunes verdier. I hovedsak områder som angitt i kommunelovens kapittel 14 *Økonomiforvaltning* og kapittel 15 *Selvkost*.

Kriterier

Bestemmelser og vedtak – lover, forskrifter, kommunens egne reglementer, budsjetter og økonomiplan, enkeltvedtak med økonomisk virkning.

Plan for: Forenklet etterlevelsesskontroll 2020
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalget i Engerdal kommune

Vesentlig betydning for økonomiforvaltningen

Vesentlige forhold kan defineres ut fra to forhold:

- i) Kvantitativ vesentlighet: beløpsstørrelse relatert til kommunen eller enkeltinnbyggere eller en gruppe innbyggere.
- ii) Kvalitativ vesentlighet: dreier seg om områder hvor mangler kan ha vesentlig betydning for økonomiforvaltningen på grunn av potensielt omdømmetap og samfunnsmessig aktualitet, selv om manglene ikke har vesentlig beløpsmessig betydning.

Avvik fra de definerte kriteriene er en indikasjon på funn for manglende etterlevelse. Revisor må vurdere vesentlighet i forhold til kriteriene saksforholdet vurderes mot. Klare gjennomgående avvik mot kriteriene vil være vesentlige avvik.

Attestasjonsoppdrag

Revisor har som mål å innhente tilstrekkelig og hensiktsmessig bevis for å kunne gi uttrykk for en konklusjon som er ment å øke graden av tillit hos de tiltenkte brukerne som ikke er den ansvarlige parten vedrørende informasjon om saksforholdet.

Moderat sikkerhet

Et attestasjonsoppdrag kan gi betryggende sikkerhet eller moderat sikkerhet. Etterlevelsesskontroll skal gi moderat sikkerhet. Dette er klart lavere enn betryggende sikkerhet, men skal øke de tiltenkte brukernes tillit til informasjonen i en grad som er klart høyere enn ubetydelig. Krav til bevis for å konkludere med moderat sikkerhet er av en slik art at en i konklusjonen uttaler at «er vi ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at».

Avgrensning

Forenklet etterlevelsesskontroll av økonomiforvaltningen jf. RSK 301 omfatter ikke vurderinger av produktivitet, kostnadseffektivitet, kvalitet, måloppnåelse og virkninger. Slike vurderinger faller inn under forvaltningsrevisjon.

1.3 Økonomiforvaltningen

Kommunelovens kapittel 14 og 15 gir en vid definisjon av økonomiforvaltning. Planlegging og gjennomføring av aktivitet i kommunen som sikrer inntekter, utgifter, forvaltning av likvider og innlån er sentrale elementer som økonomiforvaltningen kan omfatte. I tillegg kan kommunes rapportering etter kommunelovens kapittel 14 og 15 være et sentralt område. Også andre lover og forskrifter med betydning for økonomiforvaltningen, kan være aktuelle området for forenklet etterlevelsesskontroll.

I forarbeidene nevnes eksempler som finansforvaltningen, selvkostområdene, offentlige anskaffelser og offentlig støtte. Andre eksempler kan være beregning av driftstilskudd til private barnehager, andre tilskudd/overføringer til private, konsesjonsvilkår, kontraktsoppfølging m.m. Listen er ikke uttømmende. Det vil være en konkret risiko- og vesentlighetsvurdering for den enkelte kommunen som er avgjørende for hvilke områder som velges ut for kontroll.

2 Formål

Formålet med forenklet etterlevelsesskontroll etter kommuneloven, er innenfor en begrenset ressursramme å forebygge svakheter og bidra til å sikre at kommunen følger sentrale bestemmelser og vedtak på økonomiområdet. Dette bygger opp under god økonomiforvaltning, åpenhet og tillit til forvaltningspraksis.

3 Risiko og vesentlighet

Revisor velger ut områder for kontroll basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering. Revisor skal i sin planlegging identifisere områder i økonomiforvaltningen der det er størst behov for at bestemmelser og vedtak følges og en vurdering av hvilke konsekvenser brudd på bestemmelser og vedtak kan få. Det er kommunen som juridisk enhet slik den fremstår i samlet regnskap for kommunen som er vurderingsenheten jf. kommuneloven § 14-6 d).

For Engerdal kommune har vi vurdert følgende risikoområder:

- Offentlige anskaffelser
- Selvkost
- Finansforvaltningen
- Vederlag for opphold i institusjon
- Driftstilskudd til private barnehager

Det henvises til vedlegg 1 for en matriseoversikt knyttet til de gjennomførte vurderingene. Kort oppsummert ser vi at områdene *vederlag for opphold i institusjon, selvkost, finansforvaltning og driftstilskudd til private barnehager* befinner seg i grønn sone. Dermed fremstår ikke områdene som aktuelle for en etterlevelseskontroll i 2020.

Som tema for årets etterlevelseskontroll prioriteres *offentlige anskaffelser*, nærmere bestemt *rammeavtalelojalitet knyttet til offentlige anskaffelser*. I en forvaltningsrevisjon fra 2013 gikk det frem at Engerdal kommune hadde foretatt omfattende kjøp utenom inngåtte rammeavtaler (lav rammeavtalelojalitet). Revisor har ikke undersøkt området i etterkant, slik at det vurderes som hensiktsmessig å gjennomføre en oppfølgingskontroll. Likefullt er offentlige anskaffelser generelt forbundet med risiko og vesentlighet.

Revisor har identifisert følgende problemstilling for årets etterlevelseskontroll:

- I hvilken grad er Engerdal kommune lojal mot inngåtte rammeavtaler?

Kort beskrivelse av risikoområdene

I det følgende gis det en kort beskrivelse av de ulike risikoområdene som er vurdert.

Offentlige anskaffelser

Brudd på anskaffelsesregelverket vil kunne klages inn for KOFA som har myndighet til å legge overtredelsesgebyr på inntil 15 % av anskaffelsesverdien. Dette vil kunne medføre alvorlige konsekvenser for kommunen.

Engerdal kommune innehar en eierandel i Abakus AS, som yter prosessbistand og juridiske tjenester i forbindelse med offentlige anskaffelser. Abakus benyttes både i forbindelse med enkeltanskaffelser og ved inngåelse rammeavtaler. Flere av rammeavtalene er felles med nærliggende kommuner.

I årets etterlevelseskontroll prioriteres som nevnt *offentlige anskaffelser*, nærmere bestemt *rammeavtalelojalitet*. I en forvaltningsrevisjon fra 2013 gikk det frem at det var foretatt omfattende kjøp utenom inngåtte rammeavtaler (lav rammeavtalelojalitet). Revisor har ikke undersøkt området i etterkant, slik at det vurderes som hensiktsmessig å gjennomføre en oppfølgingskontroll. Likefullt er offentlige anskaffelser generelt forbundet med risiko og vesentlighet.

Plan for: Forenklet etterlevelseskonsroll 2020
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalget i Engerdal kommune

Selvkost

Kommuneloven § 15-1 krever at kommunen skal beregne selvkost dersom det er fastsatt i lov eller forskrift at kommunale gebyrer ikke skal være større enn kostnadene ved å yte tjenestene. Uten kalkyler vil ikke kommunen vite om gebyrene overgår selvkost eller ikke. Ved brudd på regelverket kan konsekvensen bli at en vesentlig del av innbyggerne betaler for mye, eller at kommunen mottar for lite i inntekter.

Engerdal kommune utarbeider selvkostnotene i tråd med: *Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester* (H-3/14, KMD, feb. 2014). Notene inneholder i stor grad de samme opplysningene som kommunens etterkalkyle.

Kommunens fagsystem for selvkost genererer opplysninger som sendes i fil til Agresso. I regnskapsrevisjonen revideres først og fremst selvkostnotene i årsregnskapet, inkludert bevegelse av bundne selvkostfond. Alle selvkostområdene er tatt med i 2019. Det er ikke identifisert feil eller mangler.

Med bakgrunn i ovennevnte vurderes det ikke som aktuelt å følge opp området i 2020.

Finansforvaltning

Kommuneloven fastsetter grunnleggende krav til kommunens økonomiforvaltning, herunder også finansforvaltningen. Kommunen skal forvalte finansielle midler og gjeld på en måte som ikke innebærer vesentlig finansiell risiko, blant annet slik at betalingsforpliktelser kan innfris ved forfall.

Kommunestyret er ansvarlig for at finansforvaltningen er underlagt reglement fastsatt i samsvar med kommuneloven § 14-13 og forskrift om garantier og finans- og gjeldsforvaltning i kommuner.

I november 2019 kvalitetssikret revisor Engerdal kommunes finansreglement. Reglementet ble vurdert opp mot kommuneloven § 14-13 og den dagjeldende forskrift om kommuners finans- og gjeldsforvaltning. Revisor konkluderte med at reglementet tilfredstilte fastsatte krav i lov og forskrift.

Engerdal kommune benytter ingen rentebytteavtaler i sin gjeldsforvaltning. I regnskapsrevisjonen kontrollerer regnskapsrevisor årsoppgaver fra banker, samt verifiserer bokførte renteinntekter-/utgifter og bokført gjeld, i tillegg til bestemmelsene om minste tillatte gjeldsavdrag.

Med bakgrunn i ovennevnte vurderes finansforvaltningen som forsvarlig. Området følges derfor ikke opp i etterlevelseskonsrollen for 2020.

I januar 2020 trådte finans- og gjeldsforvaltningsforskriften til den nye kommuneloven ikraft. Engerdal kommune bør oppdatere finansreglementet i henhold til den nye forskriften, men uten at dette anses å ha vesentlig betydning for kommunens faktiske finansforvaltning. Spørsmålet kan eventuelt tas opp til ny vurdering i etterlevelseskonsrollen for 2021.

Vederlag for opphold i institusjon

Dersom det forekommer brudd på regelverket for vederlagsberegning i institusjon, kan det medføre betydelige økonomiske konsekvenser for den enkelte beboer. Ved enkeltstående feil vil slike brudd i reglen, få lite økonomiske konsekvenser for kommunen. Regelverket for beregning av vederlag for opphold i institusjon er omfattende og det kan blant annet forekomme endringer som følge av nye inntektsopplysninger hos beboerne. I regnskapsrevisjonen bygger revisor kun på analyse av bokførte inntekter. NAV foretar trekk i trygden til beboer og overføring til kommunen.

Plan for: Forenklet etterlevelsesskontroll 2020
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalget i Engerdal kommune

Engerdal kommune foretar etterberegning når skatteliggingen er utarbeidet (beboer kan eventuelt motta tilleggsfaktura eller kreditnota). Dette redusere risikoen for feil og revisor reviderte området frem til 2018, men identifiserte aldri avvik

Med bakgrunn i ovennevnte følges ikke området opp i etterlevelsesskontrollen for 2020.

Driftstilskudd til private barnehager

I Engerdal kommune er det tre barnehager, hvorav en er privat. Engerdal barnehage og Drevsjø barnehage, som begge er kommunale, er tilsammen godkjent for nærmere 60 plasser. Sømådalen private familiebarnehage har fire plasser.

Regnskapsrevisjonen har ikke revidert overføringer til de private barnehagene tidligere. Ved feil i beregning av tilskudd til private barnehager, er konsekvensen at kommunen utbetaler for mye eller for lite i tilskudd. Dersom dette er tilfelle, kan det bety at kommunen må etterbetale tilskudd eller kreve tilbakebetaling av tilskudd. Kommunen har et oppfølgingsansvar knyttet til å kontrollere rapporteringen fra de private barnehagene, jf. § 12 i forskrift om tilskudd til private barnehager.

Den norske regjering har nylig opprettet et nasjonalt organ med økonomisk tilsynsansvar for private barnehager. Regjeringen uttaler at bakgrunnen for dette er at: «Det er varierende kompetanse og kapasitet i kommunene til å føre økonomisk tilsyn med private barnehager. En undersøkelse viser at kun én prosent av de private barnehagene hadde hatt økonomisk tilsyn i perioden fra 2013 til 2016.» I landet for øvrig kjenner revisor til at det har vært saker knyttet til feil i driftstilskuddet til private barnehager.

I Engerdal kommune er omfanget av private barnehageplasser klart begrenset. Området følges derfor ikke opp i etterlevelsesskontrollen for 2020.

4 Objektive kriterier for måling og evaluering

Kriteriene fastsettes i henhold til lov, forskrift, vedtak m.m. Kriteriene knyttet til rammeavtalelojalitet er i hovedsak utledet fra:

- Engerdal kommunes økonomireglement (2019)

Hverken forskrift eller lov om offentlige anskaffelser inneholder noen særskilte bestemmelser vedrørende oppdragsgivers plikt til å være lojal mot inngåtte rammeavtaler. Oppdragsgiver i en rammeavtale påtar seg ikke nødvendigvis noen forpliktelse til rent faktisk å benytte avtalen. Hvorvidt rammeavtalen inneholder en kjøpe- eller leveringsplikt, beror på en tolking av den angjeldende avtalen.

I kommunens økonomireglement fremgår imidlertid følgende i pkt. 9.3:

«Innkjøpsavtaler som er inngått og gjort gjeldende av kommunen skal benyttes.»

Videre hitsettes fra økonomireglementet pkt. 9.6.5:

«Varer og tjenester som ligger innenfor en inngått rammeavtale skal rekvireres i henhold til rammeavtalens bestemmelser. Det er kun unntaksvis ved tvingende grunner at en kan gå utenom rammeavtalen. Grunnen må kunne dokumenteres.»

«En rammeavtale er et bindende dokument for både kjøper og leverandør, det er derfor nødvendig at bestemmelsene i rammeavtalen overholdes.»

Plan for: Forenklet etterlevelseskontroll 2020
Revisjon Øst IKS for kontrollutvalget i Engerdal kommune

Etter sin ordlyd, må bestemmelsene i økonomireglementet anses å innebærer en plikt for kommunen til å være lojal mot de inngåtte rammeavtalene uavhengig av hvorvidt rammeavtalen innebærer noen kjøpeplikt for kommunen.

Dersom kommunen ikke er tilstrekkelig lojal mot en inngått rammeavtale, vil en rammeavtale-leverandør også kunne saksøke kommunen med krav om erstatning.

De objektive kriteriene for denne etterlevelseskontrollen er:

- Etter sin ordlyd, må de ovennevnte bestemmelsene i økonomireglementet anses å innebærer en plikt for kommunen til å være lojal mot de inngåtte rammeavtalene uavhengig av hvorvidt rammeavtalen innebærer noen kjøpeplikt for kommunen.

5 Metode for datainnsamling

Innhentede bevis skal være tilstrekkelig og hensiktsmessig til å konkludere ved moderat sikkerhet i forhold til kriterier fastsatt i planleggingen.

Handlinger for å fremskaffe moderat sikkerhet kan blant annet være forespørsler, inspeksjon av dokumenter og analytiske handlinger som hver for seg eller i kombinasjon kan brukes til å skaffe moderat sikkerhet. Hvorvidt det er innhentet tilstrekkelig og hensiktsmessig bevis for grunnlag for revisors konklusjon, er gjenstand for profesjonelt skjønn.

I dette prosjektet er det planlagt dokumentanalyse/regnskapsanalyse samt forespørsler til relevante personer.

Før revisor avgir attestasjonsuttalelse skal det innhentes skriftlig uttalelse fra kommunedirektøren. En skriftlig uttalelse benyttes blant annet for at revisor skal sikre seg at all relevant informasjon er oppgitt. Dersom revisor ikke mottar slik uttalelse skal resultatet av kontrollhandlingene likevel formidles til kontrollutvalget innen fristen 30.06, men skal da avgi en konklusjon om at revisor ikke kan uttale seg.

6 Vurdering av aktualitet og nytteverdi

Målsetningen ved å gjennomføre forenklet etterlevelseskontroll er å etablere enkle og jevnlig kontrollhandlingene som kan fange opp vesentlige svakheter i sentrale deler av økonomiforvaltningen.

Kontrollhandlingene kan blant annet foretas på områder hvor brudd har særlige økonomiske konsekvenser, eller i særlig grad svekker tilliten til økonomiforvaltningen.

7 Organisering og ansvar

I lovforarbeidene er det forutsatt at det er kommunens valgte regnskapsrevisor som er ansvarlig for forenklet etterlevelseskontroll etter kommunelovens § 24-9.

Utøvende revisor vil være ansvarlig for gjennomføringen og oppdragsansvarlig regnskapsrevisor Tommy Pettersen vil stå for kvalitetssikringen jf. ISQC 1 «Kvalitetskontroll for revisjonsfirmaer som utfører revisjon og forenklet revisorkontroll av regnskaper samt andre attestasjonsoppdrag og beslektede tjenester».

8 Timebudsjett

I henhold til oppdragsavtalen for år 2020 er det avsatt 25 timer til etterlevelseskontroll.

VEDLEGG 1: RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING

Risiko- og vesentlighetsvurdering

- Områder vurdert i rød sone i tabell under
- Områder vurdert i gul sone i tabell under
- Områder vurdert i grønn sone i tabell under

Sannsynlighet	Konsekvens/vesentlighet				
	Ubetydelige konsekvenser	Mindre alvorlige konsekvenser	Alvorlige konsekvenser	Meget alvorlige konsekvenser	Svært alvorlige konsekvenser
Svært sannsynlig					
Meget sannsynlig					
Sannsynlig		Driftstilskudd til private barnehager	Offentlige anskaffelser		
Mindre sannsynlig		Vederlag for opphold i institusjon	Selvkost Finansforvaltningen		
Lite sannsynlig					

Valideringsord	Beskrivelse
Lite sannsynlig	Svært tvilsomt
Mindre sannsynlig	Tvilsomt
Sannsynlig	Det er indikasjoner på
Meget sannsynlig	Vi tror at
Svært sannsynlig	Vi er overbevist om

Valideringsord	Beskrivelse
Ubetydelige konsekvenser	Uvesentlig, ingen som vil henge seg opp i manglende etterlevelse
Mindre alvorlige konsekvenser	Rammer få, eller flere i liten grad
Alvorlige konsekvenser	Kritisk/alvorlig
Meget alvorlige konsekvenser	Meget alvorlig, gjelder mange
Svært alvorlige konsekvenser	Katastrofalt, svært alvorlig. Rammer mange i stor grad

Arkivsak-dok. 21/00004-3
Saksbehandler Gunvor Kristin Moe

Saksgang	Møtedato
Engerdal kontrollutvalg 2019 - 2023	01.03.2021

SAK EN - 7/21 BENCHMARKING

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar Revisjon Øst IKS sin presentasjon til orientering.

Vedlegg:

Ingen

Saksframstilling:

I tråd med oppdragsavtalen skal Revisjon Øst IKS delta i landsomfattende prissammenligning, benchmarking. Kontrollutvalget skal orienteres om resultatet.

NKRF inviterer bedriftsmedlemmer som leverer regnskapsrevisjonstjenester til å delta i benchmarking av regnskapsrevisjon. Benchmarking vil være et nyttig instrument for å vurdere eget kostnadsnivå.

For å drive virksomheten på en kostnadseffektiv måte er det et behov for å måle egen virksomhet opp mot hva som må betraktes å være et rimelig kostnadsnivå.

Sammenligningen vil kunne gi et generelt bilde av kostnadsnivået på revisjon av kommuner med en gitt aktivitet. Avvik kan være begrunnet med spesielle forhold knyttet til revisjonen av den aktuelle kommunen. Det er lagt opp til å måle revisjonens faktiske kostnader ved revisjonen av kommunene, noe som ikke nødvendigvis samsvarer med hva kommunen betaler for revisjonstjenestene.

Undersøkelsen måler først og fremst ressursbruk på regnskapsrevisjonen, men henter også inn samlede tall for andre tjenester.

Arkivsak-dok. 21/00004-4
Saksbehandler Gunvor Kristin Moe

Saksgang	Møtedato
Engerdal kontrollutvalg 2019 - 2023	01.03.2021

SAK EN - 8/21 STATUSRAPPORT REVISJON 2. HALVÅR 2020

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar statusrapport revisjon 2. halvår 2020 til orientering

Vedlegg:

1. Statusrapport revisjon

Saksframstilling:

Av oppdragsavtale for 2020 fremgår det av punkt 4.5 Økonomirapportering at revisor skal rapportere til kontrollutvalget pr 30.06. Videre skal det avgis en årsrapport 31.12. I tillegg til økonomirapporteringen kommer det egne faglige statusrapporter knyttet til planlegging/revisjonsstrategi, interimrevisjon og årsavslutningsrevisjon, når det gjelder regnskapsrevisjon.

Det kommer statusrapporter under vegs når det gjelder arbeid med forvaltings- og eierskapskontroller.

Rapporteringen skal gjøres på samme nivå som i oppdragsavtalen og oversendes kontrollutvalget senest en måned etter utløp av rapporteringsperioden. Denne skal begrunne eventuelle vesentlige avvik mellom budsjett og prognose.

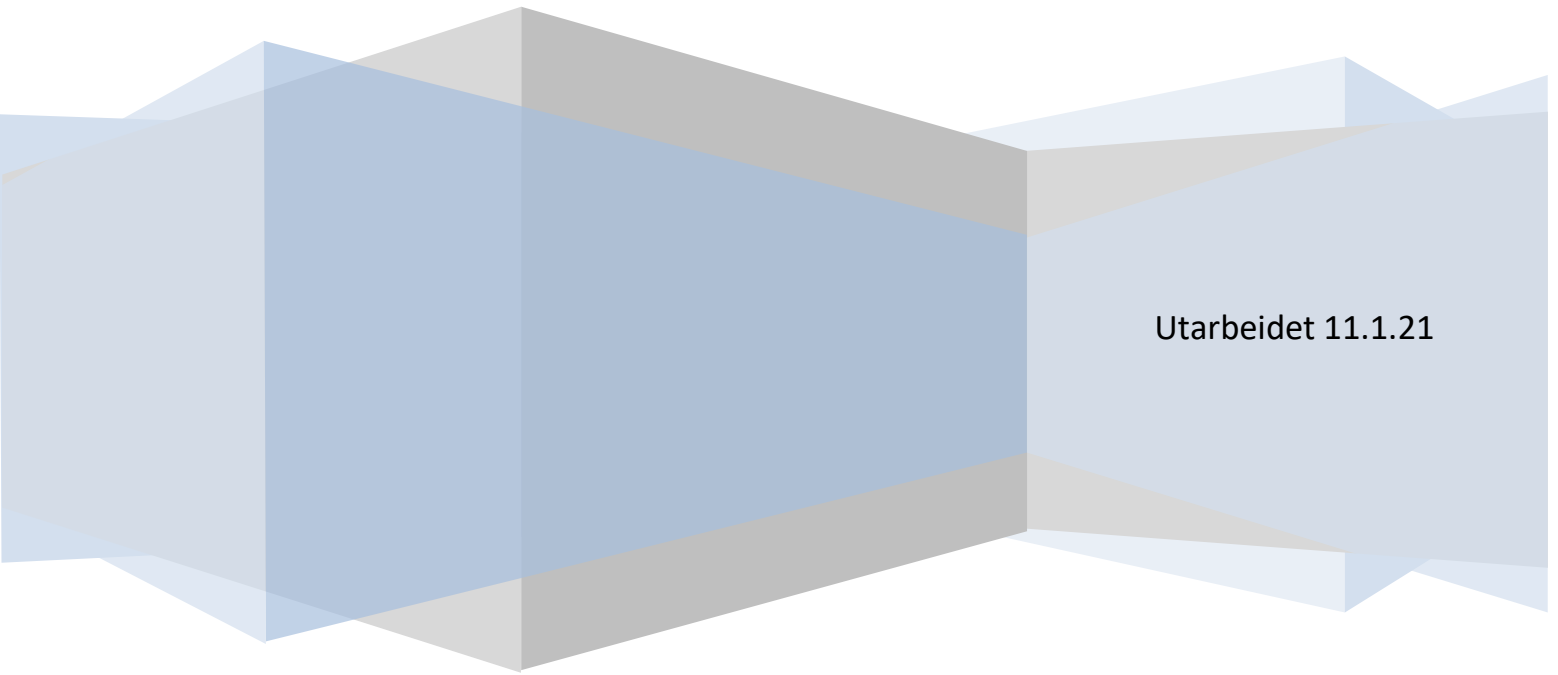
Det vises til vedlagte statusrapport fra Revisjon Øst IKS for 2. halvår 2020.

Det er ikke behov for særskilt oppfølging av statusrapporten fra kontrollutvalget, da det ikke er registrert vesentlige avvik i forhold til oppdragsavtalen for 2020.

Med bakgrunn i det som fremkommer i rapporten blir Engerdal kommune debitert (belastet) med kr 21 500 pr 31.12.20.

Statusrapport revisjon for 2020

Engerdal kommune

Utarbeidet 11.1.21

Rapportering

Av oppdragsavtale for 2020 fremgår det av punkt 4.5 Økonomirapportering at revisor skal rapportere til kontrollutvalget pr 30.06. Videre skal det avgis en årsrapport (31/12). I tillegg til økonomirapporteringen kommer egne faglige statusrapporter knyttet til planlegging/revisjonsstrategi, interimsrevisjon og årsavslutningsrevisjon når det gjelder regnskapsrevisjon, samt statusrapporter under vegs når det gjelder arbeid med forvaltnings- og selskapskontrollrapporter.

Rapporteringen skal gjøres på samme nivå som oppdragsavtalen og oversendes kontrollutvalget senest en måned etter utløp av rapporteringsperioden. Rapporteringene skal begrunne eventuelle vesentlige avvik mellom budsjett og prognose.

Rapporteringen vår tar utgangspunkt i avtalt ressursbruk slik den fremgår av oppdragsavtalens punkt 3.

Tabellen under viser avtalt timetall, samt status pr rapporteringstidspunkt:

Tjeneste	Timer avtalt 2020	Timer medgått pr 30.06	Timer medgått pr 31.12	Forbruk 2020	Prognose timer
Regnskapsrevisjon					
1 Regnskapsrevisjon	250	132,50	261,00		
2 Revisjonsuttalelser	100	74,75	132,75		
3 Beboerregnskap	15	0,25	17,50		
4 Veiledning/bistand	20	7,75	30,75		
5 Etterlevelseskontroll	25	3,00	10,25		
SUM 1-5	410	215,25	442,00	107,80 %	442
Bestilte rev.tj.					
6 Mindre undersøkelser	0	39,50	78,50		
7 Forvaltningsrevisjon	100	28,75	48,50		
8 Eierskapskontroll	0	-	-		
SUM 6-8	100	68,25	127,00	127,00 %	127
Annet					
9 Møter i Kontrollutvalg/ Kommunestyre	30	22,75	42,50	141,67 %	42,5
SUM TOTALT 1-9	540	306,25	611,50	113,24 %	612

Linje 6 omfatter følgende særskilte bestillinger:

1396	Overordnet analyse	2,25 timer
1416	Plan for forvaltningsrevisjon	35,00 timer
1431	Risiko- og vesentlighetsvurdering eierskapskontroll	30,25 timer
1445	LOA VA Drevsjø	3,25 timer
1448	Vedtak knyttet forskrift og klage fra Engerdal Fjellstyre	7,75 timer
Totalt		78,50 timer

Kontrollutvalget behandlet overordnet analyse i møte den 11.2.20, jf sak 3/20.

Med bakgrunn i denne ble det bestilt en plan for forvaltningsrevisjon i samme møte. Planen ble behandlet i møte den 8.6.20, jf sak 20/12.

I møte den 8.6.20 ble det også bestilt en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eierskap, jf sak 20/13. Denne ble behandlet i kontrollutvalget i møte den 6.10.20.

Undersøkelse knyttet til VA Drevsjø ble også behandlet i møte 6.10.20, mens revisors vurdering knyttet til saken om Engerdal Fjellstyre ventelig vil bli behandlet i møte 1.3.21.

Linje 7 omfatter følgende forvaltningsrevisjonsprosjekter/foranalyser:

223	SÅTE-IKT	48,50 timer
Totalt		48,50 timer

SÅTE-IKT, prosjekt 223, er et fellesprosjekt med Stor-Elvdal og Trysil. Prosjektet ble bestilt i møte den 12.12.18, jf sak 34/18. Det har påløpt 194,00 timer i 2020 og 182 timer i 2019, totalt 376 timer. Av disse utgjør Trysil kommunes andel 50%, Engerdal og Stor-Elvdal 25% hver seg. Engerdals belastning i 2020, dvs pr 31.12.20, blir 48,50 timer.

Rapporten ble ferdigstilt i oktober 2020, og planlegges å bli behandlet i kontrollutvalgets møte i mars 2021.

Linje 8 omfatter følgende selskapskontroller:

Ingen selskapskontroller/eierskapskontroller bestilt/levert i 2020.

Kommentar til og vurdering av ressursbruken

Oppdragsavtalen 1-5:

Revisjonsberetning for Engerdal kommunes regnskap for 2019 ble avlagt 25.5.20, dvs i god tid før fristen for avleggelse av revisjonsberetning for regnskapsåret 2019 som var 15.6.20.

Mesteparten av ressursbruken i forhold til revisjonsuttalelser tilskrives som tidligere år momskompensasjon, ressurskrevende tjenester og spillemiddelregnskap. I tillegg kommer de månedlige revisjonsuttalelser knyttet til Drevsjø statlige asylmottak.

Rapport om forenklet etterlevelseskontroll for 2019 er avlagt den 26.6.20. Rapporten ble behandlet i kontrollutvalgets møte den 6.10.20.

Plan for forenklet etterlevelseskontroll (2020-2023) er oversendt kontrollutvalget den 8.1.21 og skal behandles i neste møte som er berammet til 1.3.21.

Oppdragsavtalen 6-8

Planlagt ressursbruk, status og kommentarer fremgår av tabellen over.

Det er ikke registrerte andre avvik i forhold til prosjekter som etter vår vurdering trengs å følges opp.

Oppdragsavtalen 9

Medgått er tid ligger fortsatt innenfor det som er forutsatt i oppdragsavtalen. Vi har brukt 18,75 timer på møtedeltakelse og 23,75 timer på forberedelser mm i 2020. I tillegg kommer kjøring med 21,50 timer som knytter seg i det alt vesentligste til regnskapsrevisjon og deltakelse i fysiske møter før Covid-19 inntraff. Timer til kjøring er innkalkulert som en del av timeprisen på kr 1 000.

Oppsummering revisjon

Interimsrapport for 2020 avlegges til kommunedirektør i januar 2021, iht revidert plan.

Forvaltningsrevisjonsprosjektet er i det alt vesentligste levert iht avtaler og prosjektplaner med kontrollutvalget.

Oppsummering økonomi

Med bakgrunn i det som fremkommer over blir Engerdal kommune debitert (belastet) med kr 21 500 pr 31.12.20.

Medgått tid 2020 (611,50 timer a kr 1000)	kr	611 500
- Fakturert akonto 2020 (kr 147 500 pr kvartal)	kr	- 590 000
<u>Slutfakturering pr 31.12.20</u>	kr	<u>-21 500</u>

Løten, den 11. januar 2021

Morten Alm Birkelid
daglig leder

Filen ble ikke funnet. Den er enten slettet, eller sjekket ut.

Engerdal kommune
v/ Kontrollutvalget

Postboks 84, 2341 Løten
Telefon: 62 43 58 00
www.revisjon-ost.no
post@rev-ost.no
Org.nr.: 974 644 576 MVA
Bankgiro: 1822.46.49505

Saksbeh.:
Morten Alm Birkelid

Direkte tlf.:
911 00 413

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:
19.oktober 2020

VURDERING AV INVESTERINGSPROSJEKT SANNERING AV AVLØPSLEDNINGER I BRENNAVEGEN DREVSJØ

Revisor redegjorde i møte i kontrollutvalget den 6.10.20 for de undersøkelser som var gjort med bakgrunn i henvendelse til kontrollutvalget sommeren 2020.

Det har vært gjennomført 3 anbudsrunder knyttet til sanering av avløpsledninger i Brennavegen. I de to første kunngjøringene i 2019 kom det ikke tilbud fra noen leverandører. Ved kunngjøringen på doffin den 7.5.20 meldte det seg et tilbyder. Dette var firmaet VS Entreprenør Bygg og Anlegg.

Av konkurransegrunnlaget fremgår det at følgende arbeid skal utføres:

Fellesledning for avløp i Brennaveien er anlagt på 1960-tallet og har redusert kapasitet på grunn av inntrengning av røtter i skjotene. Tilsvarende dårlig er også stikkledning til Brennaveien 4. Arbeidet omfatter strømperehabilitering av avløpfellesledningen og graving av en ny stikkledning.

Denne entreprisen gjelder rehabilitering av avløpfellesledning i Brennaveien, med strøppe. I samme grøftesnitt ligger en vannledning som eies av Drevsjø vannverk. Denne skal sikres i hele anleggsperioden der denne blir gravd fram i dagen. På strekningen skal det settes 3 kummer, 1 nedstigning og 2 stake og spyle. I tillegg til rehabilitering av avløpsledningen, skal det graves og anlegges ny stikkledning til Brennaveien 4. Tilkoblingen flyttes fra eksisterende påkobling ved Brennaveien 2 i dag og nordover til der Brennaveien 1 er tilkoblet.

Arbeidet skal være ferdigstilt innen 15. oktober 2020.

Engerdal kommune signerte kontrakt med firmaet den 24.6.20 den VS Entreprenør Bygg og Anlegg. Denne kontrakten er forelagt revisor den 7.10.20.

Kontraktssummen er på kr 2 125 250 inkl mva.

Kommunens prosjektleder på det nåværende tidspunkt er Glenn Ahren.

Konklusjon

Med bakgrunn i de påstander som var fremsatt mhp at det skal være inngått en kontrakt på en mill. kroner utover det som var lagt til grunn for anbudskonkurransen kan ikke sees å medføre riktighet siden inngått kontraktsum sammenfaller med kontraktssummen, jf avtale av 24.6.20.

Løten, den 19.oktober 2020

Morten Alm Birkelid
daglig leder

Arkivsak-dok. 21/00102-1
Saksbehandler Gunvor Kristin Moe

Saksgang
Engerdal kontrollutvalg 2019 - 2023

Møtedato
01.03.2021

SAK EN - 10/21 ENGERDAL FJELLSTYRE

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget slutter seg til revisjonens konklusjon i vedlagte notat:

- Etter revisjonens vurdering kan ikke en fastsettelse, endring eller opphevelse av en lokal forskrift være å anse som et enkeltvedtak som kan påklages til et klageorgan etter behandling i kommunestyret.
- En eventuell klagebehandling hos Fylkesmannen i Innlandet kunne skjedd dersom minst 3 kommunestyremedlemmer som var med i møtet, hadde fremsatt krav om lovlighetskontroll av vedtaket senest innen 3 uker etter at møtet var avholdt, jf Kommuneleien § 27-1.

Vedlegg:

1. Notat – Revisjon Øst IKS – Engerdal Fjellstyre

Saksframstilling:

Kontrollutvalget ved leder oversendte den 26.11.20 et varsel som var kommet til kontrollutvalget, og ba revisor om å undersøke dette. Klagen gjelder et vedtak fattet i kommunestyret i sak 56/20 den 16.9.20, «Klagebehandling – klage fra Engerdal Fjellstyre på vedtak fattet av kommunestyret PS 39/2020».

Kommunestyret i Engerdal vedtok i møte den 22.5.2003, jf. KS-sak 022/03, Forskrift om plasseringstid med motorisert fricamping (campingvogner/bobiler og tilsvarende langs Femund, Isterfossen og Femundselva. Forskriften ble gitt ikrafttreden fra 12.6.2003. Forskriften er gitt med hjemmel i plan- og bygningsloven av 14. juni 1985 nr 77, § 85 tredje ledd.

Bakgrunnen for denne forskriften var å få regulert motorisert fricamping i kommunen med tanke på problemstillinger knyttet til sanitære, næringsmessige og miljømessige forhold, samt utfordringer knyttet til allmenn ferdsel, motorferdsel i utmark og grunneierforhold. Det ble delvis tilrettelagt for at campingvogner og bobiler skulle stå i lengre perioder blant annet med plassering av utedoer, skilt og plakater og tilrettelegging for telt og rasteplasser. Dette ble gjort på en rekke plasser i områdene

som forskriften gjelder for. Forskriften hadde som formål å styre plasseringstid og sted for områder i Engerdal kommune.

Daglig leder i Revisjon Øst IKS har utarbeidet et detaljert dokument som forteller fakta i saken, revisors vurdering når det gjelder kontrollutvalgets tilsyn med politiske vedtak, og kontrollutvalgets forhold til et varsel, og definisjonen av et varsel. Til slutt i dokumentet har revisor kommet med sin konklusjon.

Engerdal kommune
v/kontrollutvalget

Postboks 84, 2341 Løten
Telefon: 62 43 58 00
www.revisjon-ost.no
post@rev-ost.no
Org.nr.: 974 644 576 MVA
Bankgiro: 1822.46.49505

Saksbeh.:
Morten Alm Birkelid

Direkte tlf.:
911 00 413

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:
23. desember 2020

NOTAT - VURDERING AV HENVENDELSE TIL KONTROLLUTVALG

Bakgrunn - mottatt henvendelse

Kontrollutvalget ved leder oversendte den 26.11.20 et varsel som var kommet til kontrollutvalget, og ba revisor om å undersøke dette. Klagen gjelder et vedtak fattet i kommunestyret i sak 56/20 den 16.9.20, "Klagebehandling - klage fra Engerdal Fjellstyre på vedtak fattet av kommunestyret PS 39/2020.

Følgende vedtak ble fattet (8 mot 7 stemmer) i møte den 16.9.20:

1. Klagen fra Engerdal Fjellstyre på kommunestyrets vedtak i PS 29/2020 om midlertidig opphevelse av «Forskrift om plasseringstid i forbindelse med motorisert fricamping (campingvogner/bobiler og tilsvarende) langs Femund, Isterfossen og Femundselva, Engerdal kommune, Hedmark» avvises, jf. Fvl. § 34.
2. Ny sak framlegges formannskap og kommunestyre i etterkant av arbeidsgruppas vurdering, f. Engerdal kommunestyres vedtak i PS 2020/39, punkt 4. Basert på samtale med arbeidsgruppa, bes de legge fram en vurdering innen 01.11.2020. saken behandles innen 31.12.2020, og sendes deretter ut på høring umiddelbart.

Varsleren mener at idet denne klagen er avvist, skal denne, etter forvaltningslovens bestemmelser videresendes Fylkesmannen i Innlandet, for «avklaring». Dette er ifølge varsleren ikke gjort, til tross for at den har ligget i kommunens administrasjon siden behandlingen 16.09.2020.

Fakta om saken

Kommunestyret i Engerdal vedtok i møte den 22.5.2003, jf. KS-sak 022/03, Forskrift om plasseringstid med motorisert fricamping (campingvogner/bobiler og tilsvarende langs Femund, Isterfossen og Femundselva. Forskriften ble gitt ikrafttreden fra 12.6.2003. Forskriften er gitt med hjemmel i plan- og bygningsloven av 14.juni 1985 nr 77, § 85 tredje ledd.

Bakgrunnen for denne forskriften var å få regulert motorisert fricamping i kommunen med tanke på problemstillinger knyttet til sanitære, næringsmessige og miljømessige forhold, samt

utfordringer knyttet til allmenn ferdsel, motorferdsel i utmark og grunneierforhold. Det ble delvis tilrettelagt for at campingvogner og bobiler skulle stå i lengre perioder blant annet med plassering av utedoer, skilt og plakater og tilrettelegging for telt og rasteplasser. Dette ble gjort på en rekke plasser i områdene som forskriften gjelder for. Forskriften hadde som formål å styre plasseringstid og sted for områder i Engerdal kommune.

Til kommunestyremøte den 19.6.19, jf sak 19/39, innstilte rådmann på at forskriften skulle oppheves.

Rådmannen begrunnelse for å oppheve forskriften fra 2003 i 2019 var at den ikke fungerte i praksis, den var vanskelig å håndheve og formålet med forskriften fungerte mot sin hensikt. Uten den lokale forskriften ville friluftsløven gjelde og det vil da bare være tillagt med motorisert fricamping i maks 2 døgn. I forskriften ble det for de aktuelle områdene åpnet for at plasseringstiden i stedet kunne være maksimum 3 uker sammenhengende.

I kommunestyremøte den 19.6.19 fattet kommunestyret følgende vedtak:

1. Forskrift om plasseringstid i forbindelse med motorisert fricamping (campingvogner/bobiler og tilsvarende langs Femund, Isterfossen og Femundselva, Engerdal kommune, Hedmark av 22.05.2003, utsettes.
2. De ulike aktørene som deltok i den opprinnelige prosjektgruppen gjennomfører en prosess der de avklarer de problemstillinger som Engerdal Fjellstyre og Statskog reiser i sine høringsutspill.

I januar 2020 inviterte kommunen representanter fra Engerdal Fjellstyre, Statskog SF og Destinasjon Femund Engerdal til et møte, og det ble besluttet å gjøre en ny gjennomgang av de aktuelle problemstillingene reist i høringsuttalelsene, og å revidere det tidligere arbeidet som kom til uttrykk i dokumentet "Handlingsplan".

Arbeidsgruppen la etter totalt 9 møter vinteren 2020 fram to mulige scenarioer:

- 1) Kommunestyret opphever midlertidig forskriften fra 2003 slik at Friluftsløven gjelder
- 2) Forskriften skal fortsatt gjelde, men med nødvendig skilting som stopper motorisert fricamping, gjennomføres langs Femundslandet.

Arbeidsgruppen konkluderte med løsning nr 2).

Kommunedirektøren la fram følgende innstilling til formannskapet den 16.6.20;

1. Engerdal kommune tar dokumentet Motorisert fricamping - ber om avklaring og godkjenning av tiltak for sommeren 2020, til etterretning.
2. Engerdal kommune påtar seg kostandene knyttet til skilting på inntil 50 000 kr inkl. mva. til arbeidet med bevaring/opprusting av områdene definert i Forskrift om motorisert fricamping, Engerdal kommune. Kostnadene innarbeides i budsjett for 2. tertial.
3. Engerdal kommune forutsetter at Statskog SF og Engerdal Fjellstyre også slutter seg til dokumentet Motorisert fricamping - ber om avklaring og godkjenning av tiltak for sommeren 2020, og avsetter tilnærmet likelydende sum/arbeidsinnsats/innsatsmidler, til bevaring/opprusting av områdene definert i Forskrift om plasseringstid i forbindelse med motorisert fricamping, Engerdal.

4. Arbeidsgruppa legger frem i løpet av høsten 2020 forslag til endringer i forskriften, alternativt forslag om oppheving. Videre skal det følge forslag til videre plan for områdene nevnt i forskriften, med tanke på kontinuitet.

Formannskapet fattet følgende vedtak den 16.6.20:

1. Engerdal kommune tar dokumentet Motorisert fricamping - ber om avklaring og godkjenning av tiltak for sommeren 2020, til orientering.
2. Engerdal kommune bevilger inntil kr 50 000,- inkl. mva. til gjennomføring av skisserte tiltak og arbeid. Dette under forutsetning av at Engerdal Fjellstyre bidrar med tilsvarende beløp, samt at øvrige parter bidrar inn i prosjektet i form av arbeidsinnsats. Kostnadene innarbeides i budsjett for 2. tertial.
3. Forskrift om plasseringstid i forbindelse med motorisert fricamping (campingvogner/bobiler og tilsvarende) langs Femund, Isterfossen og Femundselva, Engerdal kommune, Hedmark av 22.05.2003 oppheves midlertidig. Frilufsloven og allemannsretten vil være gjeldene. Arbeidsgruppa bes innen 01.12.2020 legge frem en vurdering av om forskriften bør endres eller oppheves varig. Ved forslag om endring skal det følge et forslag til videre plan for områdene nevnt i forskriften, med tanke på kontinuitet.
4. Kommunedirektøren bes om å gjøre en gjennomgang av transaksjonen og oppgjøret som ble utført i 2011.

I kommunestyret den 24.6.20, jf sak 36/2020, ble følgende vedtatt (endringer i forhold til formannskapet angitt i *kursiv*):

1. Engerdal kommune tar dokumentet Motorisert fricamping - ber om avklaring og godkjenning av tiltak for sommeren 2020, til orientering.
2. Engerdal kommune bevilger inntil kr 50 000,- inkl. mva. til gjennomføring av *skilting, kontrollvirksomhet og eventuelt fysisk stenging av adkomstveg*. Dette under forutsetning av at Engerdal Fjellstyre bidrar med tilsvarende beløp, samt at øvrige parter bidrar inn i prosjektet i form av arbeidsinnsats. Kostnadene innarbeides i budsjett for 2. tertial.
3. Forskrift om plasseringstid i forbindelse med motorisert fricamping (campingvogner/bobiler og tilsvarende) langs Femund, Isterfossen og Femundselva, Engerdal kommune, Hedmark av 22.05.2003 oppheves midlertidig. Frilufsloven og allemannsretten vil være gjeldene. Arbeidsgruppa bes innen 01.12.2020 legge frem en vurdering av om forskriften bør endres eller oppheves varig. Ved forslag om endring skal det følge et forslag til videre plan for områdene nevnt i forskriften, med tanke på kontinuitet.
4. Kommunedirektøren bes om å gjøre en gjennomgang av transaksjonen og oppgjøret som ble utført i 2011.
5. *Engerdal kommune støtter arbeidsgruppas forslag om å stenge Femundlandet totalt for motorisert fricamping.*

I brev datert 28.6.20 fra Engerdal Fjellstyre påklages den midlertidige opphevelsen av forskriften, jf pkt 3) i vedtaket den 24.6.20, ref sak 36/2020.

Fjellstyret krever at spørsmålet om midlertidig oppheving legges ut til høring for å oppfylle Forvaltningslovens bestemmelser, jf § 37. Fjellstyret anføre også at saken heller ikke er tilstrekkelig belyst. og Fjellstyret forutsetter at klagen gis oppsettende virkning.

Formannskapet vedtar i sak 153/2020 den 18.8.20 følgende:

1. Klagen fra Engerdal Fjellstyre på Kommunestyrets vedtak i PS 39/2020 om midlertidig opphevelse av «Forskrift om plasseringstid i forbindelse med motorisert fricamping (campingvogner/bobiler og tilsvarende) langs Femund, Isterfossen og Femundselva, Engerdal kommune, Hedmark» avvises jf. Fvl. §34.
2. I videre behandling av «Forskrift om plasseringstid i forbindelse med motorisert fricamping (campingvogner/bobiler og tilsvarende) langs Femund, Isterfossen og Femundselva, Engerdal kommune, Hedmark» sender Engerdal kommune ut en eventuell varig opphevelse av forskriften på høring til berørte parter. Høringen iverksettes snarest, og med høringsfrist i god tid innen 01.12.2020.
3. Ny sak fremlegges for formannskap og kommunestyret i etterkant av høringsrunden og arbeidsgruppas vurdering jf. Engerdal kommunestyres vedtak i PS 2020/39 punkt 4: «Arbeidsgruppa bes innen 01.12.2020 legge frem en vurdering av om forskriften bør endres eller oppheves varig. Ved forslag om endring skal det følge et forslag til videre plan for områdene nevnt i forskriften.»

Når kommunestyret behandler saken den 16.9.20 i sak 56/20 vedtas følgende:

Pkt 1. Formannskapets innstilling

Pkt.2. Strykkes

Nytt punkt: Ny sak framlegges formannskap og kommunestyre i etterkant av arbeidsgruppas vurdering jf. Engerdal kommunestyres vedtak i PS 2020/39, punkt 4. Basert på samtale med arbeidsgruppa, bes de legge fram sin vurdering innen 01.11.2020. Saken behandles innen 31.12.2020, og sendes deretter ut på høring umiddelbart

Etter behandlingen kommunestyret den 16.9.20 har formannskapet behandlet saken på nytt i møte den 17.11.20, jf sak PS 195/2020.

Kommunedirektøren hadde til dette møtet innstilt på følgende:

1. Engerdal kommune sender forslag til endring av Forskrift om plasseringstid i forbindelse med motorisert fricamping (campingvogner, bobiler og tilsvarende) langs Femund, Engerdal kommune, Innlandet, ut på høring.
2. Engerdal kommunen ønsker ikke ut fra en totalvurdering av kommunens økonomiske situasjon, å inngå en avtale om en fast årlig sum for oppfølging av forskriften. Kommunen kan stille med administrative ressurser på lik linje med de som deltok i den opprinnelige prosjektgruppa fra 2002/2003, for å jobbe videre med en oppfølgingsplan av de plasser tilrettelagt for motorisert fricamping, og være åpen for etter søknad, tildele tilskudd til formålet de år dette lar seg gjøre.
3. Kommunedirektøren går i forhandlinger med de som deltok i den opprinnelige prosjektgruppa (Engerdal fjellstyre, Statskog SF og Destinasjon Femund Engerdal), for å avklare arbeidsfordeling og innsats i en slik oppfølgingsplan.

I formannskapsmøtet ble det flertall for følgende:

1. Engerdal kommune sender forslag til opphevelse av Forskrift om plasseringstid i forbindelse med motorisert fricamping (campingvogner, bobiler og tilsvarende) langs Femund, Engerdal kommune, Innlandet, ut på høring.

Kommunestyret i Engerdal har i møte den 25.11.20, jf sak 83/20 med 8 mot 7 stemmer vedtatt det som var vedtaket i formannskapet den 17.11.20.

Revisors vurdering

Kontrollutvalgets tilsyn med politiske vedtak

Kontrollutvalget er kommunestyrets tilsynsorgan.

Det går to kontrollinjer fra kommunestyret. Den ene linjen går fra kommunestyret til administrasjonen, ved kommunedirektøren. Kommunedirektøren er ansvarlig for kommunens planlegging, myndighetsutøvelse og tjenesteproduksjon. Kommunedirektøren skal også føre kontroll med kommunens administrative virksomhet, gjerne omtalt som internkontroll.

Den andre kontrollinjen går fra kommunestyret til kontrollutvalget. Kontrollutvalget er ansvarlig for kontroll med hele den kommunale virksomheten. Kontrollutvalgets kontrollansvar er ikke begrenset til administrasjonen, men omfatter også formannskapet, andre politiske utvalg og ordføreren.

Kontrollutvalget kan i prinsippet behandle ethvert forhold ved kommunens virksomhet, så lenge det kan defineres som kontroll. Dette gjelder så langt utvalget ikke overprøver politiske prioriteringer eller den politiske hensiktsmessigheten av et vedtak. Kontrollutvalget har i utgangspunktet ikke et tilsynsansvar overfor kommunestyret, ettersom kontrollutvalget er underordnet kommunestyret. *Utvalget kan likevel uttale seg dersom kommunestyret for eksempel har truffet, eller er i ferd med å treffe, et vedtak som vil være ulovlig.* Kontrollutvalget kan i tillegg kontrollere om saker til kommunestyret er tilstrekkelig utredet.

Med bakgrunn i det som er uthevet over, gjør vi vår vurdering i forhold til henvendelsen som er kommet til kontrollutvalget.

Kontrollutvalgets forhold til et varsel

Av henvendelsen som er oversendt fra leder av kontrollutvalget til Revisjon Øst IKS den 26.11.2020 fremgår det at den er sendt som et varsel.

Varsler, eventuelt fløyteblåser (fra engelsk whistleblower), betegner en person som avdekker og varsler om kritikkverdige forhold eller ulovligheter i selskaper, organisasjoner eller offentlige institusjoner der vedkommende har vært eller er ansatt eller involvert.

Kontrollutvalget kan behandle henvendelser fra innbyggere eller andre aktører som mener de har en sak for kontrollutvalget. For hver henvendelse må det vurderes om den hører inn under kontrollutvalgets oppgaver. Det er viktig å huske på at kontrollutvalget ikke er et klageorgan, og at det derfor ikke behandler klager på vedtak som har vært til administrativ behandling. Krav om å få omgjort et vedtak må behandles i kommunens klageinstanser i tråd med forvaltningsloven. For klager på enkeltvedtak er det klagenemnder, kommunestyret, formannskapet eller fylkesmannen som er klageinstans, og klagen skal framsettes for det organet som fattet vedtaket. Eventuelt kan slike saker behandles av Sivilombudsmannen. Det kontrollutvalget kan gjøre, er å undersøke henvendelser som kan tyde på svikt i den

kommunale saksbehandlingen, eller at kommunen ikke følger de lover og retningslinjer som den er underlagt. Det er anbefalt at dette fokuset bør være på systemkontroll og ikke enkeltsaker.

Forvaltningsrett - forholdet mellom enkeltvedtak og fastsetting av forskrift

Enkeltvedtak er innen norsk forvaltningsrett et vedtak med en eller flere bestemte personer som adressat.

Et vedtak som retter seg mot «et ubestemt antall eller ubestemt krets av personer» er en forskrift.

Enkeltvedtak kan skilles fra forskrift ved å se på hvorvidt vedtaket er gitt individualiserte adressater eller ikke. Det kan tenkes enkeltvedtak som retter seg til en store mengde personer på den ene side, og forskrifter som er generelle, men som kun vil få betydning for et ganske begrenset antall personer på den annen side.

Forvaltningsloven - forholdet til fastsetting av forskrift

Forvaltningsloven har egne bestemmelser om hvordan forskrifter skal fastsettes, endres eller oppheves. Det følger av § 37 i loven, hvor følgende er nedfelt:

"§ 37.(utredningsplikt, forhåndsvarsling og uttalelser fra interesserte).

Forvaltningsorganet skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes.

Offentlige og private institusjoner og organisasjoner for de erverv, fag eller interessegrupper som forskriftene skal gjelde eller gjelder for eller hvis interesser særlig berøres, skal gis anledning til å uttale seg før forskriften blir utferdiget, endret eller opphevet. Så langt det trengs for å få saken allsidig opplyst, skal uttalelse også søkes innhentet fra andre.

Forvaltningsorganet bestemmer på hvilken måte forhåndsvarslingen skal foregå og kan sette frist for å gi uttalelse.

Forhåndsvarsling kan unnlates for såvidt den:

- a) ikke vil være praktisk gjennomførlig, eller
- b) kan vanskeliggjøre gjennomføring av forskriften eller svekke dens effektivitet, eller
- c) må anses åpenbart unødvendig.

Uttalelser skal gis skriftlig. Forvaltningsorganet kan i den enkelte sak samtykke i at uttalelse gis muntlig. Når saken egner seg for det, kan forvaltningsorganet bestemme at forhandlinger om saken skal foregå i møte."

Av forvaltningslovens § 39 fremgår følgende knyttet til ugyldighet ved forsømt kunngjøring:

"§ 39.(virkning av forsømt kunngjøring).

En forskrift kan ikke påberopes overfor den enkelte før den er kunngjort som fastsatt i § 38, med mindre det påvises enten at forvaltningsorganet på annen forsvarlig måte har gjort forskriften

kjent for offentligheten eller for vedkommende erverv, fag, interessegruppe eller for den forskriften påberopes overfor, eller at vedkommende har fått kjennskap til forskriften."

Henvendelsen som kontrollutvalget har mottatt er etter vår vurdering ikke et varsel, men noe vi velger å definere inn i begrepet henvendelse og rapportering av avvik. Dersom det skal anses som et varsel, må det som tas opp være av langt mer alvorlig karakter.

Henvendelsen kan heller ikke etter vår vurdering være å anse som klage på et enkeltvedtak som kan påklages til andre organ, jf forvaltningslovens § 28. I lovens § 28 står det at enkeltvedtak kan påklages av en part eller en annen med rettslig klageinteresse i saken som det er fattet et enkeltvedtak på. Det skal da i vedtaket være opplyst hvem man kan klage til og frister for dette.

Forslaget til oppheving av forskrift var ute på høring før kommunestyret behandlet saken om opphevelse av forskriften den 19.6.19. Her innkom det høringsuttalelser fra Statskog SF og Engerdal Fjellstyre. Etter dette har det vært kjørt en prosess med disse aktørene i en arbeidsgruppe fram mot kommunestyremøtet den 24.6.20.

Fjellstyret krever i brev av 28.6.20 at spørsmålet om midlertidig oppheving legges ut til høring for å oppfylle Forvaltningslovens bestemmelser, jf § 37. Fjellstyret anføre også at saken heller ikke er tilstrekkelig belyst, og Fjellstyret forutsetter at klagen gis oppsettende virkning. formannskapet behandler denne henvendelsen i møte den 18.8.20, og kommunestyret den 16.9.20. Kommunestyret avviser denne med henvisning til Forvaltningsloven § 34. Dette er en paragraf som kommer til anvendelse i klageorgan som avviser en klage knyttet til enkeltvedtak. Etter vår vurdering blir dette en feil lovhenvisning, siden fastsetting, endring eller opphevelse av en forskrift ikke er å anse som et enkeltvedtak i Forvaltningsloven.

Dersom opphevelsen av forskriften hadde vært å anse som en enkeltsak, ville det vært riktig å behandle en klagen som er avvist, skulle denne, etter forvaltningslovens bestemmelser vært videresendes Fylkesmannen i Innlandet, for vurdering og «avklaring».

Vi har ikke tatt stilling til om kommunedirektørens saksutredning har vært forsvarlig og om saken er tilstrekkelig opplyst i forhold til de faglige problemstillinger som arbeidsgruppen mm har arbeidet med. Dersom noen representanter i kommunestyret har vært av denne oppfatning i eller rett i etterkant av møtet den 16.9.20, kunne minst 3 av disse framsatt en lovlighetsklage med utgangspunkt i bestemmelsene i Kommune-lovens § 27 hvor følgende siteres:

§ 27-1.Lovlighetskontroll

Tre eller flere medlemmer av kommunestyret eller fylkestinget kan sammen kreve at departementet kontrollerer om et vedtak er lovlig. Et slikt krav må fremmes innen tre uker fra vedtaket ble truffet. Fristreglene i forvaltningsloven § 30 gjelder. Kravet skal settes fram for det organet som traff vedtaket. Hvis organet opprettholder vedtaket, skal saken sendes til departementet.

Hvis særlige grunner tilsier det, kan departementet på eget initiativ kontrollere om et vedtak er lovlig.

§ 27-2.Hva som kan lovlighetskontrolleres

Følgende kan lovlighetskontrolleres:

- a) endelige vedtak som er truffet av et folkevalgt organ eller den kommunale eller fylkeskommunale administrasjonen*
- b) vedtak om et møte skal holdes for åpne eller lukkede dører*
- c) vedtak som gjelder spørsmål om inhabilitet.*

Følgende kan ikke lovlighetskontrolleres:

- a) andre prosessledende avgjørelser enn de som er omtalt i første ledd bokstav b og c*
- b) vedtak om ansettelse, oppsigelse eller avskjed*
- c) spørsmål om et vedtak er i strid med bestemmelser gitt i eller i medhold av lov om offentlige anskaffelser.*

Fylkesmannen i Innlandet måtte da tatt stilling til saken, og det ville da være mulig for de 3 representantene eller flere som krever lovlighetskontroll, og kreve at de dokumenter som er kommet fra Engerdal fjellstyre måtte vedlegges saken som sendes fylkesmannen.

Krav om lovlighetskontroll måtte vært fremsatt senest innen 3 uker etter at møtet den 16.9.20 var avholdt, og så måtte kommunestyret den 26.11.20 eller i et senere møte tatt stilling til om de ville endre/opprettholde sitt vedtak. Dersom kommunestyret hadde opprettholdt sitt vedtak av 16.9.20, måtte saken oversendes Fylkesmannen til lovlighetsvurdering.

Revisors konklusjon

Etter vår vurdering kan ikke en fastsettelse, endring eller opphevelse av en lokal forskrift være å anse som et enkeltvedtak som kan påklages til et klageorgan etter behandling i kommunestyret.

En eventuell evt klagebehandling hos Fylkesmannen i Innlandet kunne skjedd dersom minst 3 kommunestyremedlemmer som var med i møtet, hadde fremsatt krav om lovlighetskontroll av vedtaket senest innen 3 uker etter at møtet var avholdt, jf Kommuneleken §27-1.

Løten, den 23. desember 2020

Morten Alm Birkelid
daglig leder

Arkivsak-dok. 21/00101-1
Saksbehandler Gunvor Kristin Moe

Saksgang
Engerdal kontrollutvalg 2019 - 2023

Møtedato
01.03.2021

SAK EN-11/21 STYREBEHANDLING EKKF

Forslag til vedtak/innstilling:

- Kontrollutvalget slutter seg til revisjonens vurdering om at styret ikke kunne behandles saken som en bordsak den 30.10.21, siden styret ikke var fulltallig.
- Det skulle vært innkalt til et nytt styremøte, og saken skulle vært behandlet i dette.

Vedlegg:

1. Revisors vurdering

Saksframstilling:

Leder av kontrollutvalget fikk i januar 2021 en henvendelse fra daglig leder i Engerdal kommuneskog KF (EKKF), hvor det ble stilt spørsmål ved behandling av styresak som omhandlet Djupdalen massetak.

EKKF har hatt leieavtale med Per Joar Kviltan (entreprenør) om uttak av masse. Leieavtalen gikk ut ved årsskiftet 2020/2021. Saken ble behandlet i styret i EKKF den 30.10.20, og styret måtte ta stilling til om avtalen skulle reforhandles, eventuelt legges ut på anbud. Daglig leder i kommuneskogen har laget en oppsummering av det som har skjedd i saken, og denne er oversendt kontrollutvalgets leder og videresendt til utvalgets medlemmer.

Henvendelsen fra leder av kommuneskogen ble drøftet på e-post mellom kontrollutvalgets medlemmer etter at henvendelsen kom i januar 2021. Utvalget var enige om at saken skulle legges fram for Revisjon Øst IKS for å få gjort en vurdering av måten saken er behandlet på, samt hvordan dette forholder seg opp mot bl.a. kommuneloven. Revisjon Øst IKS fikk saken oversendt fra kontrollutvalgets leder den 20.1.21. Ved denne oversendelsen fulgte redegjørelsen fra daglig leder i EKKF.

Revisjon Øst IKS har på bakgrunn av opplysninger laget et notat som følger saken.

Revisjon Øst IKS har foretatt en vurdering av om styrebehandlingen har vært i tråd med KL § 9-9, samtidig har de også sett hen til de gjeldende vedtekter for foretaket på det aktuelle tidspunktet som styremøtet ble avholdt.

Av KommuneLOVEN § 9-9, styremøter, fremgår følgende knyttet til styremøter i kommunale foretak, jf nest siste og siste ledd i § 9-9:

Styret kan fatte vedtak i en sak som ikke er oppført på sakslisten, hvis styret er fulltallig, og hvis styret enstemmig beslutter å behandle saken. Før styret behandler saken, skal kommunedirektøren varsles.

Det skal føres protokoll fra møtet. Protokollen skal underskrives av alle styremedlemmer som er til stede. Styremedlemmer eller daglig leder som er uenig i styrets beslutning, kan kreve å få sin oppfatning innført i protokollen.

Av vedtekter for EKKF, § 21, fremgår følgende rundt styremøter:
Styremøtene sammenkalles av styrets leder. Møteinnkalling med saksliste og saksframlegg sendes ordfører, rådmannen og kommunerevisjonen. Ordfører og rådmann har møte- og side 3 talerett i styremøtene. Styret fattet vedtak ved alminnelig flertall. Ved votering i styret skal hver stemme telle likt. Ved stemmelikhet teller leders stemme dobbelt. Styret er beslutningsdyktig når minst tre medlemmer er til stede inkludert møtende varamedlemmer.

Styrets leder sørger for at det blir ført protokoll fra styremøtene. Utskrift av møteprotokollen sendes etter hvert møte styrets medlemmer samt ordfører, rådmann og kommunerevisjonen

Styret var ikke fulltallig i møtet den 30.10.20, og styret kunne således ikke behandle saken i dette møtet siden den ikke var med i innkalling/saksliste til møtet og ble satt opp under eventuelt.

Loven stiller krav om at saker som ikke står på sakslisten ved innkallingen, der må styret være fulltallig og i tillegg skal kommunedirektøren være varslet. Styret var ikke fulltallig, det skulle vært innkalt til et nytt styremøte, og saken skulle vært behandlet i dette.

Styret kunne avholdt dette møtet på TEAMS/Whereby siden tidsaspektet antagelig hadde krevd dette. Det er gitt rom frem til 31.5.20 å avholde fjernmøter dersom protokoller kan signeres elektronisk. Forøvrig fattet styret etter revisors vurdering sine beslutninger i møte. Dette fremgår av kommuneloven.

Formuleringen om at den skal underskrives av alle styremedlemmer som er til stede, må også forstås dithen at protokollen skal være signert bifalt før møtet avsluttes. Når noen styremedlemmer i etterkant vil ha en annet vedtak enn det som det var enighet om i selve møtet, må det enten innkalles til et nytt ordinært styremøte for derigjennom å sette tidligere styrevedtak til side.

Engerdal kommune
v/kontrollutvalget

Postboks 84, 2341 Løten
Telefon: 62 43 58 00
www.revisjon-ost.no
post@rev-ost.no
Org.nr.: 974 644 576 MVA
Bankgiro: 1822.46.49505

Saksbeh.:
Morten Alm Birkelid

Direkte tlf.:
911 00 413

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:
18. februar 2021

VURDERING AV STYREBEHANDLING ENGERDAL KOMMUNE- SKOG KF (EKKF)

Bakgrunn

Leder av kontrollutvalget fikk i januar 2021 en henvendelse fra daglig leder i Engerdal kommuneskog KF (EKKF), hvor det ble stilt spørsmål ved behandling av styresak som omhandlet Djupdalen massetak.

EKKF har hatt leieavtale med Per Joar Kviltén (entreprenør) om uttak av masse. Leieavtalen gikk ved årsskiftet 2020/2021. Saken ble behandlet i styret i EKKF den 30.10.20, og styret måtte ta stilling til om avtalen skulle reforhandles, eventuelt legges ut på anbud.

Daglig leder i kommuneskogen har laget en oppsummering av det som har skjedd i saken, og denne er oversendt kontrollutvalgets leder og videresendt til utvalgets medlemmer.

Henvendelsen fra leder av kommuneskogen ble drøftet på e-post mellom kontrollutvalgets medlemmer etter at henvendelsen kom i januar 2021. Utvalget var enige om at saken skulle legges fram for Revisjon Øst IKS for å få gjort en vurdering av måten saken er behandlet på, samt hvordan dette forholder seg opp mot bl.a. kommuneloven.

Revisjon Øst IKS fikk saken oversendt fra kontrollutvalgets leder den 20.1.21. Ved denne oversendelsen fulgte redegjørelsen fra daglig leder i EKKF.

Fakta

I styremøtet den 30.10.20 deltok følgende styremedlemmer:
Halvor Svenkerud, Ove Sætereng, Alvhild Åsheim Holmseth og Kjell Håvard Skogheim
Grete Steigen hadde meldt avbud.

I tillegg deltok daglig leder Per Olav Opgård.

I styremøte i EKKF den 30.10.20, sak 28.20 Eventuelt ble leieforholdet knyttet til Djupdalen massetak besluttet tatt opp til behandling. Årsaken til dette var at eksisterende leieavtale gikk ut ved årsskiftet 2020/2021.

Etter at styret hadde drøftet saken ble styret enige om at gjeldende avtale skulle forsøkes forlenget for ett år, samtidig som nytt anbud for drift av massetaket skulle legges ut på anbud innen utgangen av året. I protokollutkastet som ble sendt til styrets leder umiddelbart (02.11.20) etter styremøtet ble følgende formulert fra daglig leder i sak 28.20 Eventuelt - Djupedalen massetak:

Djupedalen massetak

Avtalen om drift av massetaket går ut i 2020. Styret besluttet at avtalen forlenges for ett år slik at en eventuell endring i leieforholdet kan avklares i løpet av 2020. Det vil si en eventuell rydding av massetaket for eksisterende driver og innhenting av driftskonsesjon for en eventuell ny driver.

Drift av massetaket fra 2021 legges ut på anbud innen utgangen av året.

I etterkant av styremøtet skal det ha vært kontakt mellom styremedlemmene Svenkerud, Sætreng og Holmseth, og disse medlemmene tilbakemeldte til daglig leder at de ønsket at anbudsinnbydelse på drift av massetaket f.o.m. 2021 lyses ut straks og at det ikke gjøres avtale med nåværende entreprenør om et års forlengelse. De meddelte daglig leder at de ønsket følgende formulering inntatt som vedtak i sak 28.20:

Styret i EKKF ønsker at driften av Djupedalen massetak fra og med 2021, lyses ut straks.

I etterkant av dette styremøtet har det vært en del interne diskusjoner styremedlemmene mellom og med daglig leder mhp endelig utforming av protokollen fra styremøte den 30.10.20. De fremkommer av oversendelsen fra daglig leder. Vi har valgt å ikke gå nærmere inn på disse diskusjonene/meningsutvekslingene, men se på om formaliteter rundt styremøtet knyttet til krav i Kommuneloven.

Vår vurdering

Vi har foretatt en vurdering av om styrebehandlingen har vært i tråd med KL § 9-9, samtidig har vi også sett hen til de gjeldende vedtekter for foretaket på det aktuelle tidspunktet som styremøtet ble avholdt.

Av Kommuneloven § 9-9, styremøter, fremgår følgende knyttet til styremøter i kommunale foretak, jf nest siste og siste ledd i § 9-9:

Styret kan fatte vedtak i en sak som ikke er oppført på saklisten, hvis styret er fulltallig, og hvis styret enstemmig beslutter å behandle saken. Før styret behandler saken, skal kommunedirektøren varsles.

Det skal føres protokoll fra møtet. Protokollen skal underskrives av alle styremedlemmer som er til stede. Styremedlemmer eller daglig leder som er uenig i styrets beslutning, kan kreve å få sin oppfatning innført i protokollen.

Av vedtekter for EKKF, § 21, fremgår følgende rundt styremøter:

Styremøtene sammenkalles av styrets leder. Møteinnkalling med sakliste og saksframlegg sendes ordfører, rådmannen og kommunerevisjonen. Ordfører og rådmann har møte- og

talerett i styremøtene. Styret fatter vedtak ved alminnelig flertall. Ved votering i styret skal hver stemme telle likt. Ved stemmelikhet teller leders stemme dobbelt. Styret er beslutningsdyktig når minst tre medlemmer er til stede inkludert møtende varamedlemmer.

Styrets leder sørger for at det blir ført protokoll fra styremøtene. Utskrift av møteprotokollen sendes etter hvert møte styrets medlemmer samt ordfører, rådmann og kommunerevisjonen

Styret var ikke fulltallig i møtet den 30.10.20, og styret kunne således ikke behandle saken i dette møtet siden den ikke var med i innkalling/saksliste til møtet og ble satt opp under eventuelt. Loven stiller krav om at saker som ikke står på sakslisten ved innkallingen, der må styret være fulltallig og i tillegg skal kommunedirektøren være varslet. Styret var ikke fulltallig.

Vår vurdering er at det skulle vært innkalt til et nytt styremøte, og saken skulle vært behandlet i dette. Styret kunne avholdt dette møtet på TEAMS/Whereby siden tidsaspektet antagelig hadde krevd dette. Det er gitt rom frem til 31.5.20 å avholde fjernmøter dersom protokoller kan signeres elektronisk.

Forøvrig fatter styret etter vår vurdering sine beslutninger i møte. Dette fremgår av kommuneloven. Formuleringen om at den skal underskrives av alle styremedlemmer som er til stede, må også forstås dithen at protokollen skal være signert bifalt før møtet avsluttes.

Når noen styremedlemmer i etterkant vil ha en annet vedtak enn det som det var enighet om i selve møtet, må det enten innkalles til et nytt ordinært styremøte for derigjennom å sette tidligere styrevedtak til side.

Vår vurdering er at styret ikke kunne behandle saken som en bordsak den 30.10.20, siden styret ikke var fulltallig.

Løten, den 18. februar 2021

Morten Alm Birkelid
daglig leder

Vedlegg: Oversikt over styremedlemmer EKKF

Styreinformasjon - Brreg

Født	Navn	V	Verv	Tiltrådt	Fratrådt	Andre verv
06-10-1962	OPGÅRD PER OLAV	Norge				
14-05-1943	SVENKERUD HALVOR	Norge				
12-11-1953	SÆTERENG OVE IDAR	Norge				
17-11-1959	HOLMSETH ALVHILD ÅSHEIM		Norge	Styremedlem	06-03-2020	
15-06-1974	SKOGHEIM KJELL HÅVARD		Norge	Styremedlem	06-03-2020	
09-06-1962	STEIGEN GRETE ARNESDATTER		Norge	Styremedlem	06-03-2020	
13-01-1954	MORTENSSON RISTIN M	Norge		Varamedlem	06-03-2020	
12-10-1957	SKOGHEIM JØRN	Norge		Varamedlem	06-03-2020	
11-01-1971	PETTERSEN MAY	Norge		Varamedlem	06-03-2020	

Arkivsak-dok. 21/00004-5
Saksbehandler Gunvor Kristin Moe

Saksgang	Møtedato
Engerdal kontrollutvalg 2019 - 2023	01.03.2021

SAK EN - 12/21 ENGASJEMENTSBREV ENGERDAL KOMMUNE OG ENGERDAL KOMMUNESKOGER KF 2020

Forslag til vedtak/innstilling:

Skriv inn forslag til vedtak

Vedlegg:

1. Engasjementsbrev Engerdal kommune
2. Engasjementsbrev Engerdal kommuneskoger

Saksframstilling:

Kontrollutvalget tar Engasjementsbrev Engerdal kommune og Engerdal kommuneskoger KF til orientering.

Hensikten med et engasjementsbrev er å nedtegne vilkårene for oppdraget og kommunisere dette med oppdragsgiver, slik at det er en felles forståelse for arbeidsoppgaver og ansvarsdeling mellom revidert part og revisor på ulike områder. Det er anbefalt at engasjementsbrevet utarbeides hvert 4. år i starten av en ny valgperiode, eller ved endringer i kommunen eller hos revisor.

Viser til vedlagte brev.

Postboks 84, 2341 Løten
 Telefon: 62 43 58 00
www.revisjon-ost.no
post@rev-ost.no
 Org.nr.: 974 644 576 MVA
 Bankgiro: 1822.46.49505

Til
 kontrollutvalget i Engerdal kommune

Saksbeh.:
 Berit Bøhn

Direkte tlf.:
 916 078 74

Deres ref.:

Vår ref.:
 200/2020

Dato:
 21.01.2021

ENGASJEMENTSBREV – ENGERDAL KOMMUNE

1. Innledning

Revisjon Øst IKS er valgt til revisor for Engerdal kommune. Revisjonen består av regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og annen kontroll som er bestemt i lov eller i medhold av lov og andre uttalelser og kontrollhandlinger, og omfatter revisjonen av kommuneregnskapet og konsolidert årsregnskap.

Med utgangspunkt i de revisjonsbestemmelsene som gjelder for kommuner herunder standarder for god kommunal revisjonsskikk, vil vi i dette brevet beskrive vår forståelse av revisjonsoppdraget, slik at utvalget får en oppfatning av rollefordeling og hva som kan forventes av oss.

De økonomiske forhold mellom revisjonen og kontrollutvalget som oppdragsgiver avtales i en egen årlig oppdragsavtale.

2. Revisjonen – formål og innhold

Revisor skal utføre regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og annen kontroll som er bestemt i lov eller i medhold av lov, jf. kommuneloven § 24-2. Revisjon av kommunal virksomhet skal skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk.

Vi vil gjennomføre og rapportere resultatene av vår revisjon i henhold til god kommunal revisjonsskikk, som er en rettslig standard. Innholdet i dette begrepet er normert av kommunelovens bestemmelser om revisjon, tilhørende forskrifter og etablerte og anerkjente standarder på området. Som medlem av Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) er vi underlagt jevnlig eksterne kvalitetskontroller.

Revisor har plikt til løpende å foreta en vurdering av egen uavhengighet. Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget i samsvar med forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 19.

Ledelsenes ansvar

I henhold til kommuneloven er det kommunedirektøren som er ansvarlig for at kommunens interne administrative kontroll og økonomiforvaltning er ordnet på en betryggende måte og er

gjenstand for betryggende kontroll. Det er også kommunedirektørens ansvar å utarbeide og fremme kommunens årsberetning og avlegge årsregnskapet i samsvar med bestemmelsene i kommuneloven, forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. og god kommunal regnskapsskikk.

Kommunens ledelse har også ansvaret for at vi som revisor har ubegrenset tilgang til registrerte opplysninger, dokumentasjon og annen informasjon vi finner nødvendig for å kunne utføre vårt arbeid, herunder korrespondanse, kontrakter, protokoller mv. Dette inkluderer også tilgang til systembeskrivelser og nødvendig veiledning. Frister framgår av vedlegg til den årlige oppdragsavtalen med kontrollutvalget.

Kommunestyret og kontrollutvalgets ansvar

Kommunestyret er kommunens øverste organ, og har det øverste ansvaret for å kontrollere den kommunale forvaltning. Kommunestyret velger selv et kontrollutvalg til å forestå løpende kontroll med den kommunale forvaltning på sine vegne. Kontrollutvalget skal påse at kommunens regnskap blir forsvarlig revidert. Videre skal kontrollutvalget påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet og av selskaper kommunen har eierinteresser i. Kontrollutvalget skal også påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper (eierskapskontroll).

Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak, jf. kommuneloven § 23-3.

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring, jf. kommuneloven § 23-4.

Betingelsene blir ikke utdypet nærmere i dette brevet, men blir avtalt særskilt i egne avtaler med kontrollutvalget.

Revisjonen rapporterer forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller til kontrollutvalget i egne rapporter.

Regnskapsrevisjon

Årsregnskapet og de aktuelle delene av årsberetningen

I regnskapsrevisjonen er vår hovedoppgave å kontrollere om årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon og å avgi en uavhengig uttalelse (revisjonsberetning) om at revisor har betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon og at det er avgitt i samsvar med lov og forskrifter. I tillegg kontrollerer vi om den revisjonspliktiges ledelse har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger.

Vi kontrollerer om årsberetningen inneholder de opplysningene som lov og forskrift krever, og om opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet. Vi

ser også etter om årsberetningen gir dekkende opplysninger om vesentlige beløpsmessige avvik fra årsbudsjetten og om vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene er dekkende beskrevet i årsberetningen.

Årsregnskapet, herunder konsolidert årsregnskap, skal iht. kommuneloven § 14-6 være avlagt av kommunedirektøren senest 22. februar i året etter regnskapsåret. Årsberetningen skal avgis senest 31. mars. Kommunedirektørens ansvar omfatter også ansvar for at registrering, dokumentasjon og oppbevaring av regnskapsopplysninger er innrettet på en ordentlig og oversiktlig måte.

Videre er det vår oppgave å se etter at kommunen har ordnet den økonomiske internkontrollen på en betryggende måte og med forsvarlig kontroll.

Revisjonens utførelse og forholdet til intern kontroll

God kommunal revisjonsskikk innebærer blant annet at vi kontrollerer utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, foretar analytiske vurderinger og andre revisjonshandlinger som vi etter forholdene finner hensiktsmessige.

På grunn av en revisjons iboende begrensninger, sammen med den interne kontrollens iboende begrensninger, er det alltid risiko for at ikke all vesentlig feilinformasjon i regnskapet avdekkes, selv om revisjonen er planlagt og utført i samsvar med god kommunal revisjonsskikk, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Ved vår risikovurdering vurderer vi de interne kontrollene som er relevant for kommunens eller enhetens utarbeidelse av årsregnskapet med det formål å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for effektiviteten av enhetens interne kontroll. Slike revisjoner eller gjennomganger vil eventuelt kunne avtales.

Generelt vil en effektiv intern kontroll (kommunens egen) redusere risikoen for at misligheter og feil vil oppstå uten å bli avdekket, men vil aldri kunne eliminere denne risikoen. Omfanget av vårt revisjonsarbeid påvirkes av kvaliteten på, og effektiviteten av kommunens interne kontroll, samt regnskaps- og rapporteringsrutiner. Vi vil rapportere skriftlig om eventuelle vesentlige mangler i den interne kontrollen som vi har identifisert under revisjonen, se nærmere om dette under avsnittet rapportering.

Registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger

Når vi konkluderer om registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i revisjonsberetningen, vil revisjonen være utført i samsvar med den internasjonale standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller begrenset revisjon av historisk finansiell informasjon». Denne standarden krever at vi etterlever etiske krav, planlegger og gjennomfører vårt arbeid for å oppnå betryggende sikkerhet for at det ikke er vesentlige formelle mangler knyttet til registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger. Slike vurderinger innebærer gjennomføring av kontrollhandlinger for å innhente bevis om disse forholdene. De valgte kontrollhandlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for vesentlige mangler.

Ved vurderingen av ledelsens plikter med hensyn til registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger, innhenter revisor informasjon om kommunens interne rutiner for å

vurdere samsvaret med lov, forskrift og god bokføringsskikk, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av kommunens interne kontroll.

Forenklet etterlevelsesk kontroll med økonomiforvaltningen

I samsvar med kommuneloven § 24-9 og god kommunal revisjonsskikk er det vår oppgave å se etter om kommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak. Denne kontrollen skal gjennomføres med begrensede ressurser og baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering som legges fram for kontrollutvalget. Resultatet av kontrollen rapporteres i en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget som avgis senest 30. juni.

Uttalelsen gis med moderat sikkerhet og avgis etter RSK 301 «Forenklet etterlevelsesk kontroll med økonomiforvaltningen». Standarden krever at vi etterlever etiske krav, planlegger og gjennomfører vårt arbeid for å oppnå moderat sikkerhet i uttalelsen om etterlevelse på det området som velges for kontroll.

Misligheter

Revisor bidrar gjennom revisjonen til å forebygge og avdekke misligheter og feil. Hvis revisor avdekker eller på annen måte blir kjent med misligheter, skal revisor straks melde fra om det til kontrollutvalget i nummerert brev, dette fremkommer i kommuneloven § 24-7.

Når saksforholdet er nærmere klarlagt, skal revisor sende nytt brev til kontrollutvalget. Revisor skal sende kopi av brevet til kommunedirektøren.

Andre bekreftelser enn revisjonsberetningen som inngår i oppdraget

Vår revisjon vil også omfatte de kontrollhandlinger som er nødvendige for å attestere kontrolloppstillingen for lønns- og pensjonskostnader (RF-1022) og de terminvise krav etter den kommunale ordningen for momskompensasjon (RF-0009). Vi utfører også kontroll av tilskudd som er gitt for å finansiere særskilte oppgaver (særattestasjoner), der det er krav om revisors attestasjon, herunder antall psykisk utviklingshemmede og tilskudd ressurskrevende tjenester. Våre kontroller utføres i tråd med oppdragsgivers anvisninger og aktuell standard for attestasjonsoppdrag.

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor

Oppdragsansvarlig revisor er statsautorisert revisor Tommy Pettersen. Statsautorisert revisor Rolf Berg er oppdragsansvarlig revisor primært for revisjonsuttalelser/revisjonsberetninger til tilskuddsgivere. Den løpende revisjonen bli ivaretatt av utøvende revisor(er) på teamet.

3. Innsynsrett og taushetsplikt

Revisor kan kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument hos kommunen og foreta de undersøkelser som revisor finner nødvendige for å gjennomføre oppgavene.

Både oppdragsansvarlig revisor og revisjonsmedarbeiderne har taushetsplikt etter forvaltningsloven §§ 13 til 13e. Dette følger av kommunelovens § 24-2 femte ledd. Taushetsplikten gjelder ubegrenset i tid, også etter at oppdraget er avsluttet.

Taushetsplikten er ikke til hinder for at kontrollutvalget får den informasjon om resultater av revisjonen som er nødvendige.

4. Rapportering og dialog

Engasjementsbrev for revisjonsoppdraget utarbeides for hver valgperiode eller oftere dersom det er forhold som tilsier det.

Regnskapsrevisjonen rapporteres slik til kontrollutvalget:

1. Presentasjon av revisjonsstrategi ved inngangen til nytt revisjonsår
2. Oppsummering av årets interimrevisjon, revisjon og revisjonsresultater ved avslutning av revisjonen
3. Revisjonsberetning
4. Nummererte brev (se nedenfor)
5. Skriftlig uttalelse om forenklet etterlevelseskontroll

Vi legger vekt på å ha en god dialog med kontrollutvalget.

Nummererte brev

Vi kan gjennom regnskapsrevisjonen finne forhold som ikke blir påpekt i revisjonsberetningen, men vi finner det nødvendig å påpeke i nummerert brev. Slike nummererte brev vil bli sendt til kontrollutvalget med kopi til kommunedirektøren. Kontrollutvalget har et ansvar for å påse at forhold som er påpekt av revisor blir fulgt opp.

I henhold til kommuneloven § 24-7 skal revisor påpeke følgende forhold i nummererte brev:

- a. vesentlige feil som kan føre til at årsregnskapet ikke gir riktig informasjon
- b. vesentlige mangler ved registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger
- c. vesentlige mangler ved den økonomiske internkontrollen
- d. manglende eller mangelfull redegjørelse i årsberetningen for vesentlige budsjettavvik
- e. enhver mislighet
- f. hvorfor han eller hun ikke har skrevet under på oppgaver som skal sende til offentlige myndigheter, og som revisor etter lov eller forskrift skal bekrefte
- g. hvorfor han eller hun sier fra seg revisjonsoppdraget.

Revisor skal årlig gi en skriftlig oppsummering til kontrollutvalget om forhold som er tatt opp i nummererte brev, men som ikke er rettet opp eller som ikke er tilstrekkelig fulgt opp.

Brev med påpekning av mindre vesentlige feil eller mangler vil bli sendt direkte til administrasjonen.

Uttalelser fra kommunens ledelse

I forbindelse med årsavslutningen vil vi i henhold til god kommunal revisjonsskikk innhente en skriftlig uttalelse fra ledelsen om fullstendigheten og riktigheten av de opplysninger som gis i årsregnskapet. På samme måte er vi pålagt å innhente skriftlige uttalelser fra ledelsen om kjennskap til eller mistanke om misligheter mv. Disse uttalelsene vil innhentes fra administrasjonen.

I forbindelse med avslutningen av forenklet etterlevelseskontroll av økonomiforvaltningen innhenter revisor en skriftlig uttalelse fra ledelsen for den aktuelle kontrollen.

5. Personvern

For å gjennomføre revisjonen og andre oppdrag under dette engasjementsbrevet, vil vi behandle personopplysninger slik det er beskrevet i vår personvernerklæring. Personvernerklæringen kan fremlegges på forespørsel. Vi er behandlingsansvarlig etter personvernreglene for de personopplysningene vi behandler i forbindelse med oppdraget og vi inngår derfor ikke en databehandleravtale.

6. Andre tjenester

Vår organisasjon har medarbeidere med betydelig kompetanse og praksis innenfor mange fagområder. Dette gjør oss i stand til å yte kompetent veiledning til dere, og som medlem av NKRF kan vi også trekke på kompetansen i et stort fagmiljø. Vi bistår gjerne med veiledning innenfor intern kontroll, merverdiavgift, regnskapsføring, budsjetter, lov og forskrifter osv., så langt det lar seg gjøre innenfor vår oppgave som revisor.

Vi håper innholdet i dette brevet samsvarer med kontrollutvalgets forståelse av revisors rolle og ansvarsområder, og vi ser frem til et godt og konstruktivt samarbeid. Hvis noe er uklart eller utvalget har spørsmål, er det bare å ta kontakt.

Med hilsen

Morten Alm Birkelid
daglig leder

Tommy Pettersen
oppdragsansvarlig regnskapsrevisor/
statsautorisert revisor

Kopi: Kommunedirektør

Til
kontrollutvalget i Engerdal kommune

Postboks 84, 2341 Løten
Telefon: 62 43 58 00
www.revisjon-ost.no
post@rev-ost.no
Org.nr.: 974 644 576 MVA
Bankgiro: 1822.46.49505

Saksbeh.:
Berit Bøhn

Direkte tlf.:
916 078 74

Deres ref.:

Vår ref.:
205/2020

Dato:
22.01.2021

ENGASJEMENTSBREV – ENGERDAL KOMMUNESKOGER KF

1. Innledning

Revisjon Øst IKS er valgt til revisor for Engerdal kommuneskoger KF. Revisjonen består av regnskapsrevisjon, som er bestemt i lov eller i medhold av lov, og andre uttalelser og kontrollhandlinger, og omfatter revisjonen av foretaket sitt regnskap.

Med utgangspunkt i de revisjonsbestemmelsene som gjelder for revisjon av kommunale foretak herunder standarder for god kommunal revisjonsskikk, vil vi i dette brevet beskrive vår forståelse av revisjonsoppdraget, slik at utvalget får en oppfatning av rollefordeling og hva som kan forventes av oss.

2. Revisjonen – formål og innhold

Revisor skal utføre regnskapsrevisjon jf. kommuneloven § 24-2. Revisjon av kommunal virksomhet skal skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk.

Vi vil gjennomføre og rapportere resultatene av vår revisjon i henhold til god kommunal revisjonsskikk, som er en rettslig standard. Innholdet i dette begrepet er normert av kommunelovens bestemmelser om revisjon, tilhørende forskrifter og etablerte og anerkjente standarder på området. Som medlem av Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) er vi underlagt jevnlig eksterne kvalitetskontroller.

Revisor har plikt til løpende å foreta en vurdering av egen uavhengighet. Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget i samsvar med forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 19.

Ledelsesenes ansvar

I henhold til kommuneloven er det daglig leder som er ansvarlig for at foretakets interne administrative kontroll og økonomiforvaltning er ordnet på en betryggende måte og er gjenstand for betryggende kontroll. Det er styrets ansvar å avlegge årsberetning og årsregnskapet i samsvar med bestemmelsene i kommuneloven, forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. og god kommunal regnskapsskikk.

Foretakets ledelse har også ansvaret for at vi som revisor har ubegrenset tilgang til registrerte opplysninger, dokumentasjon og annen informasjon vi finner nødvendig for å kunne utføre vårt arbeid, herunder korrespondanse, kontrakter, protokoller mv. Dette inkluderer også tilgang til systembeskrivelser og nødvendig veiledning.

Kommunestyret og kontrollutvalgets ansvar

Kommunestyret er foretakets øverste organ, og har det øverste ansvaret for å kontrollere den kommunale forvaltning. Kommunestyret velger selv et kontrollutvalg til å forestå løpende kontroll med den kommunale forvaltning på sine vegne. Kontrollutvalget skal påse at foretakets regnskap blir forsvarlig revidert. Videre skal kontrollutvalget påse at det utføres forvaltningsrevisjon av foretakets virksomhet.

Regnskapsrevisjon

Årsregnskapet og de aktuelle delene av årsberetningen

I regnskapsrevisjonen er vår hovedoppgave å kontrollere om årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon og å avgi en uavhengig uttalelse (revisjonsberetning) om at revisor har betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon og at det er avgitt i samsvar med lov og forskrifter. I tillegg kontrollerer vi om den revisjonspliktiges ledelse har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger.

Vi kontrollerer om årsberetningen inneholder de opplysningene som lov og forskrift krever, og om opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet. Vi ser også etter om årsberetningen gir dekkende opplysninger om vesentlige beløpsmessige avvik fra årsbudsjettet og om vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene er dekkende beskrevet i årsberetningen.

Årsregnskapet avlegges av styret iht. kommuneloven § 9-8, og skal iht. kommuneloven § 14-6 være avlagt senest 22. februar i året etter regnskapsåret. Årsberetningen skal avgis senest 31. mars. Ledelsens ansvar omfatter også ansvar for at registrering, dokumentasjon og oppbevaring av regnskapsopplysninger er innrettet på en ordentlig og oversiktlig måte.

Videre er det vår oppgave å se etter at foretaket har ordnet den økonomiske internkontrollen på en betryggende måte og med forsvarlig kontroll.

Revisjonens utførelse og forholdet til intern kontroll

God kommunal revisjonsskikk innebærer blant annet at vi kontrollerer utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, foretar analytiske vurderinger og andre revisjonshandlinger som vi etter forholdene finner hensiktsmessige.

På grunn av en revisjons iboende begrensninger, sammen med den interne kontrollens iboende begrensninger, er det alltid risiko for at ikke all vesentlig feilinformasjon i regnskapet avdekkes, selv om revisjonen er planlagt og utført i samsvar med god kommunal revisjonsskikk, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Ved vår risikovurdering vurderer vi de interne kontrollene som er relevant for foretakets utarbeidelse av årsregnskapet med det formål å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra

omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for effektiviteten av enhetens interne kontroll. Slike revisjoner eller gjennomganger vil eventuelt kunne avtales.

Generelt vil en effektiv intern kontroll (foretakets egen) redusere risikoen for at misligheter og feil vil oppstå uten å bli avdekket, men vil aldri kunne eliminere denne risikoen. Omfanget av vårt revisjonsarbeid påvirkes av kvaliteten på, og effektiviteten av foretakets interne kontroll, samt regnskaps- og rapporteringsrutiner. Vi vil rapportere skriftlig om eventuelle vesentlige mangler i den interne kontrollen som vi har identifisert under revisjonen, se nærmere om dette under avsnittet rapportering.

Registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger

Når vi konkluderer om registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i revisjonsberetningen, vil revisjonen være utført i samsvar med den internasjonale standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller begrenset revisjon av historisk finansiell informasjon». Denne standarden krever at vi etterlever etiske krav, planlegger og gjennomfører vårt arbeid for å oppnå betryggende sikkerhet for at det ikke er vesentlige formelle mangler knyttet til registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger. Slike vurderinger innebærer gjennomføring av kontrollhandlinger for å innhente bevis om disse forholdene. De valgte kontrollhandlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for vesentlige mangler.

Ved vurderingen av ledelsens plikter med hensyn til registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger, innhenter revisor informasjon om foretakets interne rutiner for å vurdere samsvaret med lov, forskrift og god bokføringsskikk, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av foretakets interne kontroll.

Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen

I samsvar med kommuneloven § 24-9 og god kommunal revisjonsskikk er det vår oppgave å se etter om foretakets økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak. Denne kontrollen skal gjennomføres med begrensede ressurser og baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering som legges fram for kontrollutvalget. Resultatet av kontrollen rapporteres i en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget som avgis senest 30. juni.

Uttalelsen gis med moderat sikkerhet og avgis etter RSK 301 «Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen». Standarden krever at vi etterlever etiske krav, planlegger og gjennomfører vårt arbeid for å oppnå moderat sikkerhet i uttalelsen om etterlevelse på det området som velges for kontroll.

Forenklet etterlevelseskontroll i foretaket sees i sammenheng med forenklet etterlevelseskontroll i kommunen, og vi rapporter resultatet av vårt arbeid samlet til kontrollutvalget

Misligheter

Revisor bidrar gjennom revisjonen til å forebygge og avdekke misligheter og feil. Hvis revisor avdekker eller på annen måte blir kjent med misligheter, skal revisor straks melde fra om det til kontrollutvalget i nummerert brev, dette fremkommer i kommuneloven § 24-7.

Når saksforholdet er nærmere klarlagt, skal revisor sende nytt brev til kontrollutvalget. Revisor skal sende kopi av brevet til styret.

Andre bekreftelser enn revisjonsberetningen som inngår i oppdraget

Vår revisjon vil også omfatte de kontrollhandlinger som er nødvendige for å attestere kontrolloppstillingen for lønns- og pensjonskostnader (RF-1022). Vi utfører også kontroll av tilskudd som er gitt for å finansiere særskilte oppgaver (særattestasjoner), der det er krav om revisors attestasjon. Våre kontroller utføres i tråd med oppdragsgivers anvisninger og aktuell standard for attestasjonsoppdrag.

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor

Oppdragsansvarlig revisor er statsautorisert revisor Tommy Pettersen. Statsautorisert revisor Rolf Berg er oppdragsansvarlig revisor primært for revisjonsuttalelser/revisjonsberetninger til tilskuddsgivere. Den løpende revisjonen bli ivaretatt av utøvende revisor(er) på teamet.

3. Innsynsrett og taushetsplikt

Revisor kan kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument hos foretaket og foreta de undersøkelser som revisor finner nødvendige for å gjennomføre oppgavene.

Både oppdragsansvarlig revisor og revisjonsmedarbeiderne har taushetsplikt etter forvaltningsloven §§ 13 til 13e. Dette følger av kommunelovens § 24-2 femte ledd. Taushetsplikten gjelder ubegrenset i tid, også etter at oppdraget er avsluttet.

Taushetsplikten er ikke til hinder for at kontrollutvalget får den informasjon om resultater av revisjonen som er nødvendige.

4. Rapportering og dialog

Engasjementsbrev for revisjonsoppdraget utarbeides for hver valgperiode eller oftere dersom det er forhold som tilsier det.

Regnskapsrevisjonen rapporteres slik til kontrollutvalget:

1. Presentasjon av revisjonsstrategi ved inngangen til nytt revisjonsår (etter avtale)
2. Oppsummering av årets revisjon og revisjonsresultater ved avslutning av revisjonen
3. Revisjonsberetning
4. Nummererte brev (se nedenfor)
5. Skriftlig uttalelse om forenklet etterlevelseskontroll

Vi legger vekt på å ha en god dialog med kontrollutvalget.

Nummererte brev

Vi kan gjennom regnskapsrevisjonen finne forhold som ikke blir påpekt i revisjonsberetningen, men vi finner det nødvendig å påpeke i nummerert brev. Slike nummererte brev vil bli sendt til kontrollutvalget med kopi til styret og daglig leder. Kontrollutvalget har et ansvar for å påse at forhold som er påpekt av revisor blir fulgt opp.

I henhold til kommuneloven § 24-7 skal revisor påpeke følgende forhold i nummererte brev:

- a. vesentlige feil som kan føre til at årsregnskapet ikke gir riktig informasjon
- b. vesentlige mangler ved registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger
- c. vesentlige mangler ved den økonomiske internkontrollen
- d. manglende eller mangelfull redegjørelse i årsberetningen for vesentlige budsjettavvik
- e. enhver mislighet
- f. hvorfor han eller hun ikke har skrevet under på oppgaver som kommunen eller fylkeskommunen skal sende til offentlige myndigheter, og som revisor etter lov eller forskrift skal bekrefte
- g. hvorfor han eller hun sier fra seg revisjonsoppdraget.

Revisor skal årlig gi en skriftlig oppsummering til kontrollutvalget om forhold som er tatt opp i nummererte brev, men som ikke er rettet opp eller som ikke er tilstrekkelig fulgt opp.

Brev med påpekning av mindre vesentlige feil eller mangler vil bli sendt direkte til daglig leder.

Uttalelser fra foretakets ledelse

I forbindelse med årsavslutningen vil vi i henhold til god kommunal revisjonsskikk innhente en skriftlig uttalelse fra ledelsen om fullstendigheten og riktigheten av de opplysninger som gis i årsregnskapet. På samme måte er vi pålagt å innhente skriftlige uttalelser fra ledelsen om kjennskap til eller mistanke om misligheter mv.

I forbindelse med avslutningen av forenklet etterlevelseskontroll av økonomiforvaltningen innhenter revisor en skriftlig uttalelse fra ledelsen for den aktuelle kontrollen.

5. Personvern

For å gjennomføre revisjonen og andre oppdrag under dette engasjementsbrevet, vil vi behandle personopplysninger slik det er beskrevet i vår personvernerklæring. Personvernerklæringen kan fremlegges på forespørsel. Vi er behandlingsansvarlig etter personvernreglene for de personopplysningene vi behandler i forbindelse med oppdraget og vi inngår derfor ikke en databehandleravtale.

6. Andre tjenester

Vår organisasjon har medarbeidere med betydelig kompetanse og praksis innenfor mange fagområder. Dette gjør oss i stand til å yte kompetent veiledning til dere, og som medlem av NKRF kan vi også trekke på kompetansen i et stort fagmiljø. Vi bistår gjerne med veiledning innenfor intern kontroll, merverdiavgift, regnskapsføring, budsjetter, lov og forskrifter osv., så langt det lar seg gjøre innenfor vår oppgave som revisor.

7. Honorar for revisjon og bistand/veiledning

Vårt honorar beregnes etter medgått tid, med tillegg for påløpte utgifter. Honorarets størrelse vil være påvirket av regnskapets kvalitet. Godtgjørelsen er beregnet etter prinsippet om selvkost

Vi håper innholdet i dette brevet samsvarer med kontrollutvalgets forståelse av revisors rolle og ansvarsområder, og vi ser frem til et godt og konstruktivt samarbeid. Hvis noe er uklart eller utvalget har spørsmål, er det bare å ta kontakt.

Med hilsen

Tommy Pettersen
oppdragsansvarlig regnskapsrevisor/
statsautorisert revisor

Kopi: Styreleder
Daglig leder

Arkivsak-dok. 21/00004-6
Saksbehandler Gunvor Kristin Moe

Saksgang	Møtedato
Engerdal kontrollutvalg 2019 - 2023	01.03.2021

SAK EN - 13/21 VURDERING AV REVISORS UAVHENGIGHET - REGNSKAPSREVISOR

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig regnskapsrevisor sin egenvurdering av uavhengighet i revisjonsoppdraget for revisjonsåret 2021 til orientering.

Vedlegg:

1. Uavhengighetserklæring Tommy Pettersen
2. Uavhengighetserklæring Rolf Berg

Saksframstilling:

Ifølge kommuneloven § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha en godandel. Nærmere krav til revisors uavhengighet ogandel følger av forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19. Kravene til uavhengighet og objektivitet gjelder for alle som utfører revisjon for kommunen, herunder regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette omfatter både oppdragsansvarlig revisor, medarbeidere på oppdraget og eventuelt andre som er engasjert på oppdraget.

Ifølge kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

Rolf Berg er primært tillagt oppgaven med å være oppdragsansvarlig regnskapsrevisor for revisjonsuttalelser/revisjonsberetninger til tilskuddsgivere.

Han kan i oppdragsansvarlig regnskapsrevisor for kommuneoppdraget, Tommy Pettersen, sitt fravær bli tillagt oppgaven med å avgi revisjonsberetning for kommuner og kommunale foretak.

Av vedlagte egenvurderinger framkommer ingen forhold som svekker revisors uavhengighet eller objektivitet i forhold til oppdraget i Engerdal kommune

Til kontrollutvalget i Engerdal kommune

Postboks 84, 2341 Løten
Telefon: 62 43 58 00
www.revisjon-ost.no
post@rev-ost.no
Org.nr.: 974 644 576 MVA
Bankgiro: 1822.46.49505

Vurdering av oppdragsansvarlig regnskapsrevisors uavhengighet

Innledning

Ifølge kommuneloven § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel. Nærmere krav til revisors uavhengighet ogandel følger av forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19. Kravene til uavhengighet og objektivitet gjelder for alle som utfører revisjon for kommunen, herunder regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette omfatter både oppdragsansvarlig revisor, medarbeidere på oppdraget og eventuelt andre som er engasjert på oppdraget.

Revisjon Øst IKS har et kvalitetskontrollsystem i samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQC 1). Kvalitetskontrollsystemet omfatter dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering. Som en del av kvalitetskontrollsystemet har vi rutiner for å følge opp og sikre at revisjonsteamet har tilstrekkelig uavhengighet.

Ifølge kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Denne egenvurderingen følger nedenfor og omfatter kommunen og eventuelle kommunale foretak.

Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Overordnet krav til uavhengighet (§ 16)	<i>Undertegnede bekrefter at det ikke foreligger spesielle forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet.</i>
Tilknytning til den reviderte virksomheten (§ 17)	<i>Undertegnede har ikke selv eller nærstående som har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.</i>
Stillinger i kommunen (§ 18 a)	<i>Undertegnede har ikke stillinger eller verv i kommunen.</i>
Stillinger i virksomhet (§ 18 b)	<i>Undertegnede har ikke andre stillinger i en virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover ansettelsesforhold i Revisjon Øst IKS som utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.</i>
Medlem av styrende organer (§ 18 c)	<i>Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av.</i>
Deltakelse eller funksjoner i annen virksomhet (§ 18 d)	<i>Undertegnede deltar ikke i, eller har funksjoner i en annen virksomhet, som kan medføre at revisors interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisor.</i>
Rådgivning eller andre tjenester (§ 18 e)	<p><i>Før slike tjenester gjør undertegnede en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art med hensyn til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 18 e, utfører vi ikke tjenesten. Revisor vurderer hvert enkelt tilfelle særskilt.</i></p> <p><i>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Undertegnede er bevisst på at også slik veiledning må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</i></p> <p><i>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor kommunen som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</i></p>
Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver (§ 18 f)	<i>Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor kommunen som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.</i>
Fullmektig for den revisjonspliktige (§ 18 g)	<i>Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for kommunen.</i>

Løten, 11. januar 2021

Tommy Pettersen

 oppdragsansvarlig regnskapsrevisor/
statsautorisert revisor

Postboks 84, 2341 Løten
Telefon: 62 43 58 00
www.revisjon-ost.no
post@rev-ost.no
Org.nr.: 974 644 576 MVA
Bankgiro: 1822.46.49505

Til kontrollutvalget i Engerdal kommune

Vurdering av oppdragsansvarlig regnskapsrevisors uavhengighet

**Oppdragsansvaret er primært begrenset til å gjelde revisjonsuttalelser/
revisjonsberetninger til tilskuddsgivere.**

Innledning

Ifølge kommuneloven § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel. Nærmere krav til revisors uavhengighet ogandel følger av forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19. Kravene til uavhengighet og objektivitet gjelder for alle som utfører revisjon for kommunen, herunder regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette omfatter både oppdragsansvarlig revisor, medarbeidere på oppdraget og eventuelt andre som er engasjert på oppdraget.

Revisjon Øst IKS har et kvalitetskontrollsystem i samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQC 1). Kvalitetskontrollsystemet omfatter dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering. Som en del av kvalitetskontrollsystemet har vi rutiner for å følge opp og sikre at revisjonsteamet har tilstrekkelig uavhengighet.

Ifølge kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Denne egenvurderingen følger nedenfor og omfatter kommunen og eventuelle kommunale foretak.

Undertegnede er primært tillagt oppgaven med å være oppdragsansvarlig regnskapsrevisor for revisjonsuttalelser/revisjonsberetninger til tilskuddsgivere, men kan i oppdragsansvarlig regnskapsrevisor for kommuneoppdraget sitt fravær bli tillagt oppgaven med å avgi revisjonsberetning for kommuner og kommunale foretak.

Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Overordnet krav til uavhengighet (§ 16)	<i>Undertegnede bekrefter at det ikke foreligger spesielle forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet.</i>
Tilknytning til den reviderte virksomheten (§ 17)	<i>Undertegnede har ikke selv eller nærstående som har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.</i>
Stillinger i kommunen (§ 18 a)	<i>Undertegnede har ikke stillinger eller verv i kommunen.</i>
Stillinger i virksomhet (§ 18 b)	<i>Undertegnede har ikke andre stillinger i en virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover ansettelsesforhold i Revisjon Øst IKS som utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.</i>
Medlem av styrende organer (§ 18 c)	<i>Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av.</i>
Deltakelse eller funksjoner i annen virksomhet (§ 18 d)	<i>Undertegnede deltar ikke i, eller har funksjoner i en annen virksomhet, som kan medføre at revisors interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisor.</i>
Rådgivning eller andre tjenester (§ 18 e)	<p><i>Før slike tjenester gjør undertegnede en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art med hensyn til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 18 e, utfører vi ikke tjenesten. Revisor vurderer hvert enkelt tilfelle særskilt.</i></p> <p><i>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Undertegnede er bevisst på at også slik veiledning må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</i></p> <p><i>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor kommunen som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</i></p>
Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver (§ 18 f)	<i>Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor kommunen som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.</i>
Fullmektig for den revisjonspliktige (§ 18 g)	<i>Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for kommunen.</i>

Kongsvinger, 11. januar 2021

Rolf Berg
oppdragsansvarlig regnskapsrevisor/
statsautorisert revisor

Arkivsak-dok. 21/00004-7
Saksbehandler Gunvor Kristin Moe

Saksgang	Møtedato
Engerdal kontrollutvalg 2019 - 2023	01.03.2021

SAK EN - 14/21 VURDERING AV REVISORS UAVHENGIGHET - FORVALTNINGSREVISOR

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar oppdragsansvarlig revisor egenvurdering av uavhengighet i revisjonsoppdraget for revisjonsåret 2021 til orientering.

Vedlegg:

1. Uavhengighetserklæring FR

Saksframstilling:

I følge forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Krav til revisors uavhengighet og objektivitet finner vi i KommuneLOven § 24-4 og forskrift om revisjon (kap. 3).

Krav til uavhengighet og objektivitet gjelder også for revisors medarbeidere, men det er kun oppdragsansvarlig revisorer som plikter å legge fram en skriftlig vurdering for kontrollutvalget.

I Revisjon Øst IKS sine revisjonsplaner vil vurdering av uavhengigheten til hver enkelt revisor i kommunens revisjonsteam inngå som et eget punkt i revisjonsplanen. Oppdragsansvarlig revisors skriftlige egenvurdering skal ligge som et vedlegg til dette punktet.

Av vedlagte egenvurdering framkommer ingen forhold som svekker revisors uavhengighet eller objektivitet i forhold til oppdraget i Engerdal kommune.

Kontrollutvalget i Engerdal kommune
v/Konsek Øst IKS
Torget 1
2450 Åmot

Postboks 84, 2341 Løten
Telefon: 62 43 58 00
www.revisjon-ost.no

post@rev-ost.no

Org.nr.: 974 644 576 MVA
Bankgiro: 1822.46.49505

Saksbeh.:
Jo Erik Skjeggestad

Direkte tlf.:
902 82 725

Deres ref.:

Vår ref.:
200/2021

Dato:
14. januar 2021

Vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet i forhold til Engerdal kommune 2021

Innledning

I følge forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Krav til uavhengighet og objektivitet gjelder også for revisors medarbeidere, men det er kun oppdragsansvarlige revisorer som plikter å legge fram en skriftlig vurdering for kontrollutvalget. De øvrige revisorer som har arbeidsoppgaver tilknyttet Engerdal kommune fyller ut egne skjemaer som arkiveres for det enkelte oppdrag.

Lovgivningsmessige krav til revisors uavhengighet

Følgende fremgår av forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 17:

Den som foretar revisjon for en kommune eller fylkeskommune kan ikke ivareta revisjons- og kontrolloppdrag for kommunen eller fylkeskommunen dersom revisor eller dennes nærstående har en slik tilknytning til revidert eller kontrollert virksomhet, dens ansatte eller tillitsmenn, at dette kan svekke revisors uavhengighet og objektivitet. Som nærstående regnes

- a) Ektefelle eller samboer og deres søsken
- b) Slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og deres ektefeller eller samboere
- c) Søsken og deres ektefeller eller samboere
- d) Slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje til revisorens ektefelle eller samboer

Det samme gjelder dersom det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet ved gjennomføring av oppgavene. Ansettelse som revisor i kommunen eller fylkeskommunen, eller i en interkommunal samarbeidsordning, medfører ikke i seg selv at revisoren mangler nødvendig uavhengighet og objektivitet.

Krav til uavhengighet er nærmere spesifisert i forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 18 pkt. a-d:

- Revisor kan etter denne forskrift ikke inneha andre stillinger hos kommunen eller i virksomhet som kommunen deltar i eller er eier i, ved siden av revisoroppdraget.

- Revisor kan ikke være medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen deltar i eller er eier i. Unntaket er virksomhet som utfører revisjon i kommunen.
- Revisor kan ikke delta i, eller ha funksjoner i annen virksomhet hvis det kan føre til at vedkommendes interesser kommer i konflikt med interessene til oppdragsgiverne eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til den som foretar revisjon.

I tillegg er det følgende begrensninger ved gjennomføring av oppgaver, jf. forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 18 pkt. e-g:

- Revisor kan ikke utføre rådgivnings- eller andre tjenester for kommunen hvis dette er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.
- Revisor kan ikke yte tjenester som hører inn under den reviderte virksomhetens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
- Revisor kan ikke opptre som fullmektig for den reviderte virksomheten, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstolloven.

Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet

Punkt 1: Ansettelsesforhold	<i>Vi har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i Revisjon Øst IKS.</i>
Punkt 2: Medlem i styrende organer	<i>Vi er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som Engerdal kommune deltar i.</i>
Punkt 3: Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	<i>Vi deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.</i>
Punkt 4: Nærstående	<i>Vi har ikke nærstående som har tilknytning til Engerdal kommune som har betydning for uavhengighet og objektivitet.</i>
Punkt 5: Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	<p><i>Før slike tjenester utføres vil det bli foretatt en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 18 pkt. e, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt.</i></p> <p><i>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</i></p>

	<i>Vi har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor Engerdal kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</i>
Punkt 6: Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	<i>Vi har ikke ytet tjenester overfor Engerdal kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.</i>
Punkt 7: Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	<i>Vi opptre ikke som fullmektig for Engerdal kommune.</i>
Punkt 8: Andre særegne forhold	<i>Vi kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.</i>

Med hilsen

Magnus Michaelsen

Magnus Michaelsen
oppdragsansvarlig
forvaltningsrevisor

Jo Erik Skjeggstad

Jo Erik Skjeggstad
oppdragsansvarlig
forvaltningsrevisor

Lina Kristin Høgås-Olsen

Lina Kristin Høgås-Olsen
oppdragsansvarlig
forvaltningsrevisor

Arkivsak-dok. 21/00004-8
Saksbehandler Gunvor Kristin Moe

Saksgang	Møtedato
Engerdal kontrollutvalg 2019 - 2023	01.03.2021

SAK EN - 15/21 KONTROLLUTVALGETS PÅSEANSVAR FOR FORVALTNINGSREVISJON OG REGNSKAPSREVISJON

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget slutter seg til vurderingene som går fram av vedlegg
«Kontrollutvalgets påseansvar for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon pr
31.12.2020.

Vedlegg:

1. Vurdering av kontrollutvalgets påseansvar

Saksframstilling:

Som det går fram av koml. § 23-2 skal kontrollutvalget påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte og skal påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet og av kommunens selskaper.

For å hjelpe kontrollutvalget med dette påseansvaret ovenfor revisor, har NKRF1 gitt ut veiledere med anbefalinger om hvordan dette kan gjennomføres. Mange av anbefalingene følges allerede, men vi tar en gjennomgang her for å vurdere de forskjellige punktene, jf. vedlegg.

På denne måten anses kontrollutvalgets påseansvar som dokumentert.

Kontrollutvalgets tilsynsansvar for forvaltningsrevisjon (FR) og regnskapsrevisjon (RR) i Revisjon Øst IKS utarbeidet av Konsek Øst IKS

Anbefalingene følger av ny kommunelov – Lov 2018-06-22-83 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon, FOR 2019-06-17-904. NKRF har ikke kommet med noen oppdatert versjon av anbefalingene, og vurderingene er derfor gjort i medhold av kommuneloven kap. 24 og forskriftens bestemmelser kap. 2 og 3.

Krav i henhold til lov og forskrift	Vurdering pr. 31.12.20 – kontrollutvalget i Engerdal
<p>1. Kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon, jf. forskriften § 3</p> <p>Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kommunens årsregnskaper blir revidert på betryggende måte - Regnskapsrevisjonen utfører i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instruks og avtaler med revisor - Regnskapsrevisjonen blir utført av revisorer som oppfyller kravene i kapittel 2 og 3. 	
<p>2. Revisors ansvar og myndighet – loven § 24-2</p> <p>Revisor skal utføre regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og annen kontroll som er bestemt i lov eller i medhold av lov og skal planlegge, gjennomføre, dokumentere og rapportere sitt arbeid i samsvar med lov og forskrift og god kommunal revisjonsskikk.</p>	
<p>3. Krav til kompetanse for oppdragsansvarlig revisor – forskriften § 9</p> <p>Forskriften stiller krav om at oppdragsansvarlig regnskapsrevisor skal ha en bachelor- eller mastergrad i regnskap og revisjon i samsvar med Finanstilsynets krav til registrert og statsautorisert revisor gitt med hjemmel i revisorloven, og i tillegg ha tre års praksis fra regnskapsrevisjon.</p> <p>For oppdragsansvarlig forvaltningsrevisjon er det verken i lov eller forskrift krav til formalkompetanse og praksis.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Det er to oppdragsansvarlige regnskapsrevisor knyttet til Engerdal kommune. Begge tilfredsstiller kravene gitt i forskriften. - De 3 oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorene knyttet til Engerdal kommune har alle masterutdannelse og minst tre års praksis fra forvaltningsrevisjon.
<p>4. Krav til uavhengighet ogandel – loven § 24-4 og forskriften § 16</p> <p>Det er i kommuneloven satt krav om at revisor skal være uavhengig og ha god andel. Revisor kan ikke utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen hvis det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisorens uavhengighet og objektivitet, jf. forskriften § 16.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - De oppdragsansvarlige regnskapsrevisorene og forvaltningsrevisorene knyttet til Engerdal kommune tilfredsstiller kravene
<p>5. Krav til egenvurdering av uavhengighet – forskriften § 19</p> <p>Revisor har plikt til løpende å foreta en vurdering av egen uavhengighet.</p> <p>Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til</p>	<ul style="list-style-type: none"> - De utøvende revisorene leverer sin egenvurdering til daglig leder i Revisjon Øst IKS. De oppdragsansvarlige revisorene leverer også sin vurdering til daglig leder, i tillegg til kontrollutvalget

Krav i henhold til lov og forskrift	Vurdering pr. 31.12.20 – kontrollutvalget i Engerdal
<p>kontrollutvalget. Det skal avgis uavhengighetserklæringer for hver kommune.</p> <p>Ved tilbud om revisjon skal det alltid følge en skriftlig egenvurdering om revisjonens uavhengighet.</p>	
<p>6. Grenser for revisors tilknytning til den reviderte virksomheten hvilke stillinger, verv og tjenester revisor kan ha – forskriften §§ 17 og 18</p> <p>Revisor kan ikke utføre revisjon eller annen kontroll for kommunen hvis revisoren eller revisorens nærstående har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egent til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.</p> <p>Det er gitt begrensninger for alle som deltar i revisjonen av en kommune i forhold til andre ansettelsesforhold, styreverv, interessekonflikter og rådgivningstjenester.</p> <p>Revisor er ansvarlig for å foreta de nødvendige vurderingene slik at utførelse av revisjonen og bemanning er i henhold til krav i lov og forskrift.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Det er ikke satt noen krav om at disse vurderingene dokumenteres overfor kontrollutvalget, men utvalget er kjent med de formelle begrensningene for utførelse av revisjonen og at slike vurderinger foretas.
<p>7. Grunnlaget for gjennomføringen av et forvaltningsrevisjonsprosjekt og revisjonskriterier – forskriften §15</p> <p>Kontrollutvalget bør få seg forelagt og drøfte et utkast til prosjektplan.</p> <p>Vedtatt prosjektplan danner grunnlaget for videre gjennomføring av prosjektet. Prosjektplanen utarbeides etter faste maler. Revisor skal etablere revisjonskriterier for det enkelte revisjonsprosjektet.</p> <p>Dersom det oppstår behov for å gjøre vesentlige endringer i prosjektplanen, skal endringene legges frem for kontrollutvalget for godkjenning.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - All forvaltningsrevisjon gjennomføres på bakgrunn av bestilling fra kontrollutvalget. - På bakgrunn av bestillingen, lager revisjonen en prosjektplan. - Kontrollutvalget kan i samarbeid med revisjonen endre planen, dersom nødvendig.
<p>8. Kvalitetskontroll ved forvaltningsrevisjon</p> <p>Kontrollutvalget bør forsikre seg om at forvaltningsrevisjonsprosjektet gjennomføres i samsvar med kravene i RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon (Fastsatt av NKRFs styre 12.08.2020 og gjort gjeldende som god kommunal revisjonsskikk for forvaltningsrevisjoner med oppstartsbrev sendt etter 30.09.2020). Forvaltningsrevisjon skal kvalitetssikres og kontrollutvalget bør få en orientering fra revisor om det kvalitetskontrollsystemet som er iverksatt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kontrollutvalget har fått informasjon om Revisjon Øst IKS sin interne kvalitetssikring (ISQC1) i 2020 - Revisjon Øst IKS har ikke hatt ekstern kvalitetskontroll innen forvaltnings- eller regnskapsrevisjon i 2020
<p>9. Uttalelsesrett ved forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll – forskriften § 14</p> <p>Revisor skal sende et utkast til forvaltningsrevisjonsrapport eller rapport om eierskapskontroll til uttalelse til kommunedirektøren, til det kommunale foretaket eller selskapet som er gjenstand for forvaltningsrevisjon eller er omfattet av eierskapskontrollen og til den som utøver kommunens eierfunksjon. Uttalelsen skal i sin helhet fremgå av rapporten.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Uttalelsesretten ved revisjonsrapporter er ivaretatt
<p>10. Framlegging av ferdig forvaltningsrevisjonsrapport</p> <p>Revisor bør presentere det ferdige prosjektet for kontrollutvalget og svare på spørsmål i et møte.</p> <p>Kontrollutvalget må kontrollere at rapporten er i henhold til bestillingen, og at alle problemstillingene er besvart. Men rapportens utforming, herunder dens innhold, vurderinger og konklusjoner faller inn under revisors selvstendige, faglige ansvar. Kontrollutvalget kan ikke selv endre en forvaltningsrevisjonsrapport. Dersom kontrollutvalget mener at</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Sekretariatet dokumenterer i saksframstillingen, vurdering av om en rapport er iht. bestillingen og om problemstillingene er besvart, når rapporten legges fram i møtet. - Oppdragsansvarlig revisor eller utførende revisor har vært til stede i kontrollutvalgets møter og presentert rapportene og svart på spørsmål.

Krav i henhold til lov og forskrift	Vurdering pr. 31.12.20 – kontrollutvalget i Engerdal
revisors rapport ikke er god nok eller ikke svarer på bestillingen, bør dette avklares gjennom en dialog med revisor.	
11. Misligheter Kontrollutvalget bør forsikre seg om at revisjonsenheten har rutiner som sikrer en forsvarlig håndtering av misligheter og feil som blir avdekket i forbindelse med forvaltnings- eller regnskapsrevisjon. Hvis revisor avdekker eller på annen måte blir kjent med misligheter, skal han eller hun straks melde fra om det, jf. også punkt 15 nedenfor.	<ul style="list-style-type: none"> - KU mener Revisjon Øst IKS følger bestemmelsene som er gitt når det gjelder misligheter. - Det er ikke behandlet noen saker knyttet til misligheter i 2020.
12. Revisors møterett, opplysningsplikt mv. – loven § 24-3 Oppdragsansvarlig revisor eller hans/hennes stedfortreder har plikt til å møte i kommunestyret når det behandler saker som har tilknytning til revisors oppdrag. For øvrig har oppdragsansvarlig revisor møterett i kommunestyret. Dette gjelder også i de tilfeller dørene lukkes. Oppdragsansvarlig revisor har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter. Revisor har opplysningsplikt overfor medlemmer av kommunestyret og kontrollutvalget om forhold som revisor har fått kjennskap til gjennom revisjonen, når dette kreves. Dersom revisjoner utenfor et møte blir bedt om å gi informasjon til et medlem av kommunestyret eller kontrollutvalget, kan revisor kreve å gå gi sitt svar i et møte.	<ul style="list-style-type: none"> - Oppdragsansvarlig revisor eller hans/hennes stedfortreder er til stede i kommunestyret når regnskapet og forvaltningsrevisjonsrapporter mm blir behandlet - Revisor er til stede i kommunestyrets møte hvis ordfører ber om det, og det er forhold i revisjonsberetningen eller forvaltningsrevisjonsrapporten som det kan bli spørsmål om. Hvis det ikke er nødvendig, er oppdragsansvarlig revisor tilgjengelig på nett eller telefon under kommunestyrets møte. - Kontrollutvalget har fått de opplysningene fra revisor som de har bedt om.
13. Oppdragsavtale Revisjon Øst IKS utarbeider en oppdragsavtale som signeres av daglig leder og kontrollutvalgets leder. Det gis informasjon om regnskapsrevisjonen i vedlegg til oppdragsavtalen.	<ul style="list-style-type: none"> - Kontrollutvalget har vedtatt oppdragsavtale for 2020 - Revisjon Øst IKS rapporterer om oppdragsavtalen hvert halvår
14. Revisjonsstrategi	<ul style="list-style-type: none"> - Oppdragsansvarlig revisor for kommunens årsregnskap rapporterer sitt arbeid årlig til kontrollutvalget ved: - Plan/revisjonsstrategi (høst) - Interimrapport (vinter) - Årsavslutning (vår), revisjonsberetning og årsavslutningsbrev - Se også punkt 8 ovenfor
15. Skriftlige påpekninger fra regnskapsrevisor, nummererte brev – loven § 24-8 Revisor skal gi skriftlige meldinger om vesentlige feil, vesentlige mangler, manglende eller mangelfull redegjørelse ved vesentlige budsjettavvik, enhver mislighet m.m. Meldinger sendes i nummerte brev til kontrollutvalget, med kopi til kommunedirektøren. Revisor skal årlig gi en skriftlig oppsummering til kontrollutvalget om slike forhold som er tatt opp, men som ikke er rettet opp eller som ikke er tilstrekkelig fulgt opp.	<ul style="list-style-type: none"> - Kontrollutvalget får nummererte brev der det er påkrevet. - Kontrollutvalget har ikke mottatt noen nummerte brev i 2020
16. Revisjonsberetningen – loven § 24-8 Regnskapsrevisor skal avgi en revisjonsberetning til kommunestyret senest 15. april. Det sendes kopi til kontrollutvalget. Hvis revisor konkluderer med forbehold, konkluderer negativt eller ikke har tilstrekkelig grunnlag for å konkludere, skal årsaken beskrives. Beretningen skal også omfatte andre forhold som revisor mener det er nødvendig å opplyse om etter god kommunal revisjonsskikk, jf. også kontrollutvalgets ansvar i punkt 1 ovenfor.	<ul style="list-style-type: none"> - Kontrollutvalget mottar kopi av revisjonsberetningen, slik bestemmelsene sier. Dersom det er alvorlige mangler, sendes nummerert brev i forkant, jf. punkt 15 ovenfor.

Krav i henhold til lov og forskrift	Vurdering pr. 31.12.20 – kontrollutvalget i Engerdal
<p>17. Krav til dokumentasjon av revisors virksomhet – forskriften § 21</p> <p>Revisor skal dokumentere hvordan revisjonen er gjennomført og resultatet av revisjonen. Dokumentasjonen skal kunne underbygge og gi grunnlag for å etterprøve revisors konklusjoner. Ved rådgivning og andre tjenester for den reviderte virksomheten skal revisor dokumentere oppdragets art, omfang og en eventuell anbefaling.</p>	<p>- Det har ikke vært spørsmål om dokumentasjon for noe revisjon har utført i 2020.</p>

Arkivsak-dok. 21/00013-1
Saksbehandler Gunvor Kristin Moe

Saksgang	Møtedato
Engerdal kontrollutvalg 2019 - 2023	01.03.2021

SAK EN - 16/21 ÅRSPLAN KONTROLLUTVALGET 2021

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Kontrollutvalget vedtar den foreslåtte årsplanen, med endringer gjort i møtet, og tas opp til endelig behandling i neste møte.

Vedlegg:

1. Årsplan 2021

Saksframstilling:

Sekretariatet har laget et forslag til årsplan for 2021. Årsplanen gir en generell oversikt over kontrollutvalgets oppgaver og hvordan disse er planlagt fulgt opp, ut fra det vi kjenner til på nåværende tidspunkt.

I tillegg vil sekretariatet lage en intern tiltaksplan som diskuteres/vurderes av kontrollutvalget i hvert møte. Disse dokumentene vil etter hvert bli lagt ut på hjemmesiden til Konsek Øst IKS, under «Sentrale dokumenter».

Årsplanen vil bli oversendt kommunestyret til orientering etter endelig behandling i neste møte.

KONTROLLUTVALGET I ENGERDAL KOMMUNE

ÅRSPLAN 2021

KONTROLLUTVALGET I
ENGERDAL KOMMUNE

Vedtatt i kontrollutvalget 1.3.21
Behandlet i kommunestyret **XX.XX – sak /**

Konsek Øst IKS

Kontrollutvalgssekretariat for kommunene Eidskog, Elverum, Engerdal, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Stor-Elvdal, Sør-Odal, Trysil, Våler, Åmot og Åsnes

INNHALDSFORTEGNELSE

1	INNLEDNING.....	3
2	KONTROLLUTVALGET I ENGERDAL	3
3	MØTEPLAN	3
4	KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER I 2021	4
4.1	KONTROLL MED FORVALTNINGEN	4
4.2	OPPGAVER KNYTTET TIL REGNSKAPSREVISJON.....	5
4.3	OPPGAVER KNYTTET TIL FORVALTNINGSREVISJON.....	5
4.4	OPPGAVER KNYTTET TIL FORVALTNINGSREVISJON AV SELSKAPER.....	6
4.5	OPPGAVER KNYTTET TIL EIERSKAPSKONTROLL	6
4.6	OPPGAVER KNYTTET TIL BUDSJETTBEHANDLINGEN.....	6
4.7	OPPGAVER KNYTTET KONTROLLUTVALGETS PÅSEANSVAR MED REVISJONEN.....	6
4.8	KONTROLLUTVALGETS RAPPORTERING	7
4.9	ØVRIGE OPPGAVER OG AKTIVITETER I 2021.....	7
	VEDLEGG – FAGLIG OVERSIKT	8
	KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER	8
	KONTROLLUTVALGET OG REVISOR.....	9
	KONTROLLUTVALGET OG SEKRETARIAT.....	9

Kontrollutvalget i Engerdal kommune

1 Innledning

Kommunestyret har den øverste kontrollen med den kommunale forvaltningen. Det er vedtatt ny kommunelov, lov 22. juni 2018 nr 83 hvor deler av den ble gjort gjeldende i 2019 mens noe gjelder fra henholdsvis 1.1.2020 og 1.1.2021. Kontrollutvalget med sitt sekretariat og revisjonen er sentrale hjelpeorganer for kommunestyret og skal utøve sitt arbeid i henhold til kommunelovens bestemmelser i **kapittel 23** og **kapittel 24**. Det er også en egen forskrift om kontrollutvalg og revisjon.

Kontrollutvalgets oppgaver knytter seg både til kontroll med den kommunale forvaltningen og til et påseansvar med revisjonens arbeid. Kommunale foretak omfattes også av kontrollen.

Kontrollutvalgsforskriften har bestemmelser om kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. I tillegg er kontrollutvalget gitt oppgaver i forbindelse med valg av revisor, ansettelse, suspensjon og oppsigelse av revisor og budsjett for hele kontroll- og revisjonsarbeidet i kommunen. Kommunestyret skal sørge for at kontrollutvalget har et eget kompetent sekretariat. Eksempler på hvordan kontrollutvalget kan utføre sine oppgaver er gjengitt i **vedlegget** (listen er ikke uttømmende).

I kontrollutvalgets årsplan har vi omtalt noen av oppgavene som er planlagt gjennomført i 2021. Kontrollutvalget har i tillegg en egen tiltaksplan med mer spesifisering av planlagte tiltak og oppgaver. Denne blir oppdatert fortløpende.

Alle sentrale dokumenter er å finne på kommunens hjemmeside, disse blir lagt ut på Konsek Øst IKS sin hjemmeside etter hvert.

Fra 1.1.2021 ble sekretariatet for kontrollutvalgene i Sør-Østerdal Glåmdal sekretariat IKS og slått sammen til ett felles selskap, Konsek Øst IKS.

2 Kontrollutvalget i Engerdal

Kontrollutvalget i Engerdal består av 5 medlemmer. Et medlem døde i 2020, det må derfor velges inn et nytt medlem. Følgende medlemmer og varamedlemmer er valgt for perioden 2019-2023:

Medlem	Parti	Varamedlem	Parti
Thor Haugen - leder	AP	Ole Kveen Brustad	AP
May-Britt Solbakken - nestleder	AP	Maren Drevsjømoen	AP
Monica Bye Spånberg	Saml.lista	Jon Bakken	
Morten Solbakken	AP	Jon Anders Mortensson	Saml.lista
		Gunveig E. Eggen	H

Kontrollutvalget har ikke eget reglement. Det vil bli lagt fram for behandling i kontrollutvalg og kommunestyre i løpet av 2021.

3 Møteplan

Kontrollutvalgets møter skal holdes for åpne dører på lik linje som andre kommunale utvalg. Kontrollutvalgets møter avholdes på dagtid.

Kontrollutvalget har vedtatt en møteplan for 2021. Det er lagt opp til 3 møter i 2021. Ved behov kan kontrollutvalget gjøre endringer i planen. Møteplanen holdes oppdatert.

Kontrollutvalget i Engerdal kommune

Det legges opp til følgende møtedager i 2021:

Jan.	Febr.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.
		1.		3.					4.		

4 Kontrollutvalgets oppgaver i 2021

4.1 Kontroll med forvaltningen

Den generelle kontrollen med forvaltningen gjennomføres med følgende tiltak:

- Samtaler med ordføreren og kommunedirektøren, etter avtale.
- Informasjon fra enhetene, dette bestemmes fortløpende.

Faste rapporteringer til kontrollutvalget fra kommunedirektøren:

- Økonomirapportering.
- Rapporter fra andre tilsynsorganer og kommunens svar/oppfølging.
- Rapportering om rådmannens oppfølging av kommunestyresaker (årlig eller halvårlig)
- Rapportering av sykefravær, anmeldelser, varslinger og eventuelle mottatte tilsynssaker.

Kontrollutvalget har fordelt oppmerksomheten på de ulike områdene slik:

- Saker fra formannskap:
- Saker fra kommunestyre:
- **Setter inn andre hovedutvalg i møte**

Kontrollutvalget tar en gjensidig orientering i hvert møte.

Kontrollutvalget skal ha kontroll med hele den kommunale forvaltningen, både administrativt og politisk, men kontrollutvalget skal ikke kontrollere kommunestyret, jf. kommuneloven § 23-2:

«Kontrollutvalget har rett til å være til stede i lukkede møter i folkevalgte organer i kommunen eller fylkeskommunen.»

Ettersom kontrollutvalget har «fordelt» de ulike områdene i kommunen mellom seg, kan vedkommende som har det enkelte området delta i de respektive utvalgene, også når det gjelder lukkede møter. Betingelsen er at saken er relevant for kontrollutvalget. Kommunestyret selv kan imidlertid bestemme at kontrollutvalget ikke har rett til å være til stede i lukket møte i kommunestyret, jf. bestemmelsens fjerde ledd, 2. setning.

Kontrollutvalget vil i løpet av året be om informasjon fra ulike enheter. Hvilken informasjon som kontrollutvalget ber om, vil gå fram av kontrollutvalgets tiltaksplan.

Risiko- og vesentlighetsvurderingen som utarbeides som grunnlag for forvaltningsrevisjon, vil også være et godt hjelpemiddel for kontrollutvalgets kontroll med forvaltningen.

Kontrollutvalget vil også vurdere å legge noen av møtene sine til de ulike virksomhetene i kommunen, eksempelvis i forbindelse med ulike orienteringer fra enhetene.

Kontrollutvalget i Engerdal kommune

4.2 Oppgaver knyttet til regnskapsrevisjon

Ved behandlingen av kommunens og eventuelt foretakets regnskap for 2020, vil kontrollutvalget avgi en uttalelse, som stiles til kommunestyret. Formannskapet (og styret for foretakets regnskap) får kopi av uttalelsen, slik at den er med innstillingen til kommunestyret. Slik vi tolker forskrift om kontrollutvalg og revisjon (forskriften) § 3 annet ledd og kommuneloven § 14-6, er det formannskapet og ikke styret, som innstiller til kommunestyret også ved behandlingen av foretakets årsregnskap.

Alle nummererte brev eller andre typer revisjonsmerknader, som revisjonen ønsker at kontrollutvalget skal følge opp, behandles fortløpende. Nummererte brev som ikke blir godt nok fulgt opp, sendes kommunestyret til videre behandling. Revisjonens årsavslutningsbrev følges opp av revisjonen, med orientering til kontrollutvalget.

Kontrollutvalget behandler en interimrapportering i det første møtet i 2021.

4.3 Oppgaver knyttet til forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Planene skal baseres på en risiko og vesentlighetsvurdering av kommunen og kommunens selskaper, jf. kommuneloven § 23-3. Hensikten med en slik vurdering er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon. Kontrollutvalget utarbeidet i 2020 en plan for forvaltningsrevisjon i kommunen og kommunens selskaper for perioden 2021-2024.

Risiko- og vesentlighetsvurdering og plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2021-2024 ble behandlet i kontrollutvalgets møte i 8. juni 2020 og kontrollutvalget foreslo følgende prosjekter for 2021-2024:

Områder	Forslag prosjekter (temaer)
Økonomi, admin. og fellesfunksjoner	Offentlige anskaffelser
Økonomi, admin. og fellesfunksjoner	Kompetanse i kommunens organisasjon
Helse- og sosialoppgaver	Styring og drift av pleie- og omsorgstjenesten
-----«-----	Barnevern, tidlig inngripen, kapasitet og kompetanse
Oppvekstoppgaver	Skolemiljø og mobbing (etterlevelse av opplæringslova kap. 9A)
-----«-----	Barnehagetilbudet. Kvalitet og tilbud til barn med behov for ekstra ressurser
Tekniske oppgaver	Styring av bygge-/investeringsprosjekter – internkontroll, oppfølging og økonomi
-----«-----	Beredskap i kommunen

Planen ble vedtatt av kommunestyret 24.6.20.

Kontrollutvalget bestilte i 2018, i samarbeid med Trysil og Stor-Elvdal, et prosjekt i SÅTE-IKT. Ferdig prosjekt vil bli behandlet i møte 1.3.2021. Formålet var å se på om SÅTE-IKT og samarbeidskommunene har etablert økonomirutiner som bidrar til forutsigbarhet når det gjelder samarbeidets utgifter. Også om vertskommunen, Trysil, og SÅTE-IKT leverer prosjekter til riktig tid, med kvalitet og innenfor gitt utgiftsramme.

Alle forvaltningsrevisjonsrapporter blir fulgt opp av kontrollutvalget i ettertid (om hvordan rapportens anbefalinger blir fulgt opp av administrasjonen).

Kontrollutvalget i Engerdal kommune

4.4 Oppgaver knyttet til forvaltningsrevisjon av selskaper

Risiko- og vesentlighetsvurdering og plan for forvaltningsrevisjon av selskaper for perioden 2021-2024 ble behandlet i kontrollutvalgets møte 6. oktober 2020 og kontrollutvalget foreslo følgende prosjekter for 2021-2024:

Selskap	Kommentarer
Tapas AS	
Distinasjon Femund Engerdal AS	
MHBR IKS	
Tema innen eierskapskontroll som er aktuelle for en felles kontroll	

Planen ble vedtatt av kommunestyret 21.10.20.

Alle gjennomførte forvaltningsrevisjoner med selskaper følges opp i ettertid.

4.5 Oppgaver knyttet til eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres og planen skal baseres på en risiko og vesentlighetsvurdering av kommunens eierskap, jf. kommuneloven § 23-4.

Kontrollutvalget har i 2020 utarbeidet en plan for eierskapskontroll for perioden 2021-2024.

Det foreslås en generell «overordnet» eierskapskontroll for å undersøke hvordan kommunenes systemer og rutiner fungerer i praksis. Samtidig med en eventuell forvaltningsrevisjon i selskaper, jf. pkt. 4.4 ovenfor, foreslås at det gjennomføres eierskapskontroll av disse selskapene.

4.6 Oppgaver knyttet til budsjettbehandlingen

Kontrollutvalget behandlet forslag til budsjett for kontroll- og revisjonsarbeidet for 2021 i møtet 6. oktober 2020. I forslaget ligger rammen for kontrollutvalgets virksomhet, revisjonens virksomhet og sekretariatets virksomhet. Budsjettet vedtas av kommunestyret. Kontrollutvalgets forslag skal følge budsjettsaken til kommunestyret. Kontrollutvalget følger opp at dette skjer, jf. reglement for kontrollutvalget § 5.

4.7 Oppgaver knyttet kontrollutvalgets påseansvar med revisjonen

Følgende tiltak er planlagt:

- Revisjonen rapporterer om sin virksomhet gjennom revisjonens ulike planverk, gjennom oppdragsavtaler og engasjementsbrev og for øvrig ved behov.
- Oppdragsansvarlig revisor både for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon legger fram sine uavhengighetserklæringer i 2021.
- Høsten 2021 orienterer revisjonen om revisjonsstrategien for revisjonsåret 2021. Revisjonens plan for Engerdal kommune er til enhver tid tilgjengelig for kontrollutvalget.
- Vurdering av kontrollutvalgets påseansvar for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon for 2020, jf. NKRFs¹ veiledere² legges fram i det første møtet i 2021.
- Øvrige tiltak går fram av kontrollutvalgets tiltaksplan.

¹ NKRF (Norges kommunerevisorforbund <https://www.nkrf.no/>

² http://www.nkrf.no/filarkiv/File/Publikasjoner/Veileder_-_KUs_paseansvar_regnrev.pdf og http://www.nkrf.no/filarkiv/File/Publikasjoner/Veileder_-_KUs_paseansvar_forv_rev.pdf

Kontrollutvalget i Engerdal kommune

4.8 Kontrollutvalgets rapportering

Kontrollutvalgets årsrapport for 2020 behandles i mai 2021, og oversendes deretter kommunestyret til orientering. Kontrollutvalget rapporterer til kommunestyret om resultatet av gjennomført forvaltningsrevisjon i årsrapporten. Eventuelle omprioriteringer av prosjekter skal også framgå av årsrapporten.

Rapporter etter gjennomført forvaltningsrevisjon, selskapskontroller/eierskapskontroller, eventuelle andre bestillinger og eventuell oppfølging av nummererte brev sendes fortløpende til kommunestyret.

Kontrollutvalgets årsplan for 2022 behandles i siste møte i 2021 og sendes deretter kommunestyret til orientering.

4.9 Øvrige oppgaver og aktiviteter i 2021

- Kontrollutvalgets oppgaver er mange og store og ser behov for en jevnlig oppdatering av sine kunnskaper. Dette er vist gjennom kontrollutvalgets forslag til budsjett som inneholder en post til kursvirksomhet.
- Konsek Øst IKS har planlagt 1dag med opplæring for kontrollutvalgene i 2021, trolig i juni (om det er behov for dette). Revisjon Øst IKS vil kanskje bistå i opplæringen.
- Kontrollutvalget ønsker å sende flest mulig av sine medlemmer på NKRFs kontrollutvalgskonferanse, foreløpig utsatt til 21. og 22. april 2021. Dette er en stor konferanse med deltakere fra hele landet. I de siste årene har antall deltakere ligget på mellom 600 og 800 deltakere.
- Det er også ønskelig med jevnlige møter mellom kontrollutvalgslederne i distriktet. Dette vurderes etter hvert.
- Kontrollutvalgets leder har møte- og talerett i kommunestyret når utvalgets saker skal behandles. Utvalgets leder kan la ett av de andre medlemmene i utvalget utøve denne retten på sine vegne, jf. kommuneloven § 23-2, 2. ledd.
- Kontrollutvalget og sekretariatet vil fortsette arbeidet med å informere om kontroll og revisjon, bl.a. gjennom sekretariatets hjemmeside og ved å oppfordre kommunen til å orientere om kontrollutvalgets virksomhet på kommunens hjemmeside.
- I den grad kontrollutvalget ønsker det, vil sekretariatet delta i kommunestyret når viktige saker fra kontrollutvalget blir behandlet.

Engerdal, 1.3.21

Thor Haugen (sign.)

leder av kontrollutvalget

Kristin Moe
avdelingsleder

Kontrollutvalget i Engerdal kommune

VEDLEGG – FAGLIG OVERSIKT

Kontrollutvalgets oppgaver

Kontroll med forvaltningen

Kontrollutvalgets kontroll med forvaltningen kan bl.a. utøves gjennom:

- revisjonens arbeid,
- risiko- og vesentlighetsvurdering,
- tilsendte saksdokumenter og protokoller fra kommunestyret og andre politiske utvalg,
- samtalen med ordføreren og rådmannen
- rådmannens rapportering av oppfølging av vedtak,
- innkalling av enhets- eller virksomhetsledere til utvalgets møter, hvor det redegjøres og svares på spørsmål om forvaltning og drift av vedkommende enhet/virksomhet/tjeneste,
- besøk i kommunens forskjellige virksomheter, enheter,
- utvalgets egne observasjoner,
- rapporter fra andre tilsynsorganer,
- saker hvor kommunen har vært omtalt i media

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med regnskapsrevisjon.

Regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget har en plikt til å påse at regnskapsrevisjonen skjer på en betryggende måte. Dette påseansvaret er omhandlet i årsplanens pkt. 4.7.

Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapene

I henhold til forskrift om kontrollutvalg og revisjon (forskriften) § 3, skal kontrollutvalget på bakgrunn av revisjonsberetningen, avgi uttalelse om årsregnskapene (kommunen og foretak). Uttalelsen skal avgis til kommunestyret, med kopi til formannskapet før dette behandler regnskapet.

Oppfølging av merknader

Kontrollutvalget har et ansvar for oppfølging av revisjonens merknader. Dette er merknader som er gitt i nummererte brev, jf. forskriften § 3.

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med forvaltningsrevisjon.

Kontrollutvalget skal på grunnlag av revisjonens rapporter og annen informasjon føre kontroll med at forvaltningen er i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak. Kontrollutvalget skal videre i samarbeid med revisjonen foreta en systematisk vurdering av bruk og forvaltning av de kommunale midler med utgangspunkt i oppgaver, ressursbruk og oppnådde resultater.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valg perioden utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon, basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering. Kommunens selskaper skal også inngå i denne planen, jf. kommuneloven § 23-3. Planen skal vedtas av kommunestyret.

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal minst én gang i valg perioden utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres, basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering, jf. kommuneloven §23-4. Planen skal vedtas av kommunestyret.

Budsjettbehandlingen

Etter forskriften § 2, skal kontrollutvalget utarbeide forslag til budsjett for kontroll- og revisjonsarbeidet i kommunen. Dette forslaget bør foreligge tidnok til at kommunen kan få innarbeidet dette i sine budsjetter. Kommunedirektøren har ikke adgang til å gjøre endringer i dette forslaget, jf. kommentarene til forskriften § 2.

Kontrollutvalgets påseansvar med revisjonen

Kontrollutvalget skal holde seg løpende underrettet om revisjonens virksomhet og ha påseansvar med at revisjonsarbeidet er a jour og foregår i samsvar med gjeldende forskrift og andre bestemmelser.

Dette kan utøves på følgende måte:

- Gjennom behandling av revisjonens planverk.
- Gjennom forvaltningsrevisjonsprosjekter som forelegges til behandling eller til orientering.

Kontrollutvalget i Engerdal kommune

- Gjennom behandling av rapporter vedrørende misligheter/uregelmessigheter.
- Gjennom rapporter vedrørende regnskapsrevisjon eller vurderinger av den interne kontrollen.
- Gjennom revisjonens orienteringer som blir gitt til kontrollutvalget.
- Gjennom resultatet av gjennomført ekstern kvalitetskontroll av revisjonsenheten.
- Ved løpende spørsmålsstilling fra kontrollutvalget.

NKRF har utarbeidet veileder for hhv. påseansvar med regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon som benyttes i vurderingen.

Kontrollutvalgets rapportering

Kontrollutvalget rapporterer til kommunestyret når det er viktig at dette blir holdt orientert og gitt mulighet til å drøfte eventuelle tiltak. Kontrollutvalget rapporterer direkte til kommunestyret.

Kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret om gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller og resultatet av disse, jf. forskriften § 4. Kontrollutvalgets oppfølging av kommunestyrets vedtak om regnskapsrevisjoner, forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller skal også rapporteres til kommunestyret iht. forskriften § 5.

Rapporter etter forvaltningsrevisjonsrapporter, eierskapskontroller og eventuelt andre rapporter/undersøkelser sendes fortløpende til kommunestyret.

Kontrollutvalget avgir årlig årsplan og årsrapport til kommunestyret.

Kontrollutvalget og revisor

Dette punktet inneholder øvrige forhold til revisor som ikke er knyttet mot noen av punktene ovenfor.

- Kontrollutvalget bestiller forvaltningsrevisjon og selskapskontroll (ev. regnskapsrevisjon) etter bestiller/utførermodellen.
- Kontrollutvalget har innsyn i revisjonens saksdokumenter iht. offentlighetslovens bestemmelser, så langt det er nødvendig for kontrollutvalgets arbeid.
- Revisjonen skal orientere kontrollutvalget om gjennomført ekstern kvalitetskontroll fra NKRF.

Kontrollutvalget og sekretariat

I henhold til kommuneloven § 23-7, skal kontrollutvalget ha et eget sekretariat til å bistå seg i sitt arbeid. Det er kommunestyret som skal «sørge for sekretærbistand som tilfredsstiller kontrollutvalgets behov». I lovens forarbeider, jf. Ot.prp. 46 L (side 406) sies det:

«Det følger av bestemmelsen at sekretariatet skal ha kapasitet og kompetanse som oppfyller kontrollutvalgets behov for utrednings- og saksforberedelseskapasitet.»

Konsek Øst IKS (fra 1.1.2021) er et interkommunalt selskap som skal ivareta sekretariatsfunksjonen for kontrollutvalgene i Eidskog, Elverum, Engerdal, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Stor-Elvdal, Sør-Odal, Trysil, Våler, Åmot og Åsnes kommuner. Sekretariatet vil ha tre ansatte.

Arkivsak-dok. 21/00103-1
Saksbehandler Gunvor Kristin Moe

Saksgang
Engerdal kontrollutvalg 2019 - 2023

Møtedato
01.03.2021

SAK EN - 17/21 EVENTUELT

Forslag til vedtak/innstilling:

Skriv inn forslag til vedtak

Vedlegg:

Skriv inn vedlegg her

Saksframstilling: